

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

53'üncü Birleşim
15 Şubat 2022 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, 24'üncü Dönem Zonguldak Milletvekili Mehmet Haberal'a Dünya Sağlık Örgütü İhsan Doğramacı Aile Sağlığı Vakfı Ödülü'nün verilmesi dolayısıyla kendisini kutladığına ilişkin konuşması

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, 18'inci, 19'uncu ve 20'nci Dönem Milletvekilliği, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı ile Devlet Bakanlığı yapmış olan Onur Kumbarcıbaşı'nın vefatı sebebiyle kendisine Allah'tan rahmet, ailesine ve sevenlerine başsağlığı dilediğine ilişkin konuşması

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, Meclis çalışmaları esnasında kalp krizi geçiren Bayburt Milletvekili Fetani Battal'a Allah'tan şifa dilediklerine ilişkin konuşması

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'ün, sosyal medya ve internetteki kontrolsüz bilgi ve içeriğin siyaset, medya ve ekonomi üzerindeki olumsuz etkilerine ilişkin gündem dışı konuşması

2.- Gümüşhane Milletvekili Hacı Osman Akgül'ün, Gümüşhane'nin düşman işgalinden kurtuluşunun 104'üncü yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

3.- Elâzığ Milletvekili Gürsel Erol'un, Elâzığ'ın Maden ilçesine ilişkin gündem dışı konuşması

V.- AÇIKLAMALAR

1.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, elektrik ve doğal gazla gelen zamlara ilişkin açıklaması

2.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, temel gıda ürünlerindeki KDV indirimine ve Mersinli üreticilere yönelik desteklerin artırılmasının önemine ilişkin açıklaması

3.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, yerel basının yaşadığı mağduriyete ve Barış Pehlivan ile Murat Ağirel'e özgürlük istediklerine ilişkin açıklaması

4.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, vatandaşların yaşadığı ekonomik sıkıntıları gidermek için atılması gereken adımlara ilişkin açıklaması

5.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, sendikal örgütlenmeye girdiği için işten atılan Migros işçilerine ilişkin açıklaması

6.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehir merkez ilçedeki ortaöğretim öğrencilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

7.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, ocak ayı ihracat rakamlarına ilişkin açıklaması

8.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Türkiye'nin savunma sanayisinde elde ettiği ilerlemeye ilişkin açıklaması

9.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Türkiye'ye ithal edilen ve Adana'da işlenen plastik atıkların zehir saçıklarına ilişkin açıklaması

10.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, Gaziantep'in bozuk köy yollarına ilişkin açıklaması

11.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, muhtar maaşlarına ilişkin açıklaması

12.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, AKP iktidarı döneminde yoksulluğun arttığına ilişkin açıklaması

13.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, iktidarın yanlış Suriye politikası yüzünden Hatay'ın on bir yıldır derin bir ekonomik kriz yaşadığına ilişkin açıklaması

14.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, muhtar maaşlarına ve elektrik zamlarının geri alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

- 15.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu ili Ulubey ilçesi Güvenyurt Mahallesi'ndeki ruhsatsız taş ocağına ilişkin açıklaması
- 16.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Hatay'ın Hassa ilçesindeki su ve yol sorununa ilişkin açıklaması
- 17.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Sivas Belediyesinin otobüsçü esnafına verdiği desteğe ilişkin açıklaması
- 18.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Yüreğir Karşıyaka Devlet Hastanesinin yerine neden yenisinin yapılmadığını öğrenmek istediğine ve Adana'nın Karataş ilçesinin yol sorununa ilişkin açıklaması
- 19.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Rize İkizdere'deki doğa katliamına ilişkin açıklaması
- 20.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, kadınların nafaka hakkına ilişkin açıklaması
- 21.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, YÖK'ün üniversiteye girişte puan hesaplamaları hakkındaki açıklamasına ilişkin açıklaması
- 22.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, muhtarların memurlara verilen haklardan yararlandırılması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 23.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, 14 Şubat 2021 tarihinde Pençe-Kartal-2 Harekâtı bölgesi Gara'da şehit olan askerleri rahmet ve minnetle andıklarına, Limasol direnişinin 58'inci yıl dönümüne, Kıbrıs Türk Federe Devleti'nin dünya kamuoyuna ilan edilişinin yıl dönümüne, Seyyid Ahmet Arvâsi'yi doğumunun 90'ıncı yıl dönümünde rahmet ve duayla andıklarına, Trampolin Cimnastik Dünya Kupası'nda altın madalya kazanan milli sporcularımız Sena Elçin Karakaş ve Sıla Karakuş'u tebrik ettiklerine ve Onur Kumbaracıbaşı'nın vefatına ilişkin açıklaması
- 24.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Düzgün Baba Cemevi'nin önünde silahlı 4 kişiyle beraber fotoğraf çektiren Nazımiye Kaymakamı Uğur Tutkan'ı kınadıklarına, Economist Intelligence Unit tarafından açıklanan 2021 Demokrasi Endeksi'ne ve iktidara ülkeyi Avrupa'nın ve dünyanın atık çöplüğü hâline getirmekten vazgeçmesi yönünde çağrıda bulunduklarına ilişkin açıklaması
- 25.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, AKP Genel Başkanı ile Hazine ve Maliye Bakanının hafta sonu yaptığı "Türkiye Ekonomi Modeli Yeni Adımlar ve Enflasyon Tedbirleri" sunumuna ve Türkiye'nin yoksulluktan, ekonomik sıkıntıdan kurtulması, özgürlük ve adaletin tekrar sağlanması için erken seçime ihtiyaç olduğuna ilişkin açıklaması
- 26.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Kıbrıs Türk Federe Devleti'nin kuruluşunun 47'nci yıl dönümüne, Türk Mukavemet Teşkilatına, küresel enflasyona, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi sayesinde vatandaşların demokrasi, hukuk ve refah beklentilerini hayata geçirebildiklerine ve Genel Kurul gündemine ilişkin açıklaması
- 27.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Ozan Arif'in vefatının 3'üncü yıl dönümüne, Onur Kumbaracıbaşı'nın vefatına, Trampolin Cimnastik Dünya Kupası'nda altın madalya kazanan milli sporcularımız Sena Elçin Karakaş ve Sıla Karakuş'u tebrik ettiğine, Gümüşhane'nin düşman işgalinden kurutuluşunun yıl dönümüne, Seyyid Ahmet Arvâsi'nin doğumunun 90'ıncı yıl dönümüne, İçkerya Çeçen Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı General Cevher Dudayev'in 78'inci doğum yıl dönümüne, üniversiteye giriş sınavlarında baraj puanının kaldırılmasına, YKS giriş sınavı ücretine, gıda ürünlerindeki KDV indirimine, Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Türkiye'deki sefaletin yanlış yönetimden kaynaklandığına ilişkin açıklaması
- 28.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Isparta Milletvekili Mehmet Uğur Gökgöz'ün İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç'in satışa nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 29.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Isparta Milletvekili Mehmet Uğur Gökgöz'ün İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç'in satışa nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 30.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Meclis çalışmaları esnasında kalp krizi geçiren Bayburt Milletvekili Fetani Battal'a Allah'tan şifa dilediklerine ilişkin açıklaması
- 31.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Meclis çalışmaları esnasında kalp krizi geçiren Bayburt Milletvekili Fetani Battal'a Allah'tan şifa dilediklerine ilişkin açıklaması
- 32.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, gazetecilerin yerinin cezaevi olmadığına ilişkin açıklaması
- 33.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar ili Şuhut ilçesi Karaadilli kasabasından geçen kara yoluna parke taşı döşenmesi sebebiyle yolda çökmeler olduğuna ve Afyonkarahisar'ın Başmakçı ilçesine bağlı Sarıköy'de sulama kooperatifine ait 2 kuyunun çalışmadığına ilişkin açıklaması
- 34.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, 18/1/2022 tarihinde etkili olan kar yağışı nedeniyle Kahramanmaraş'ın Türkoğlu, Onikişubat, Dulkadiroğlu ilçelerindeki seralarda ve ahırlarda oluşan zarara ilişkin açıklaması
- 35.- İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz'ın, Gümüşhane'nin düşman işgalinden kurtuluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 36.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Genel Kurul gündemine ilişkin açıklaması
- 37.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 38.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan'ın 293 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde İYİ Parti Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 39.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, 51 ilde teşvik uygulamasının devam etmesinin bu illerde bulunan yatırımcıların ve vatandaşların beklentisi olduğuna ilişkin açıklaması

40.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İzmir Milletvekili Aytun Çıray'ın 293 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde İYİ Parti Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

41.- İzmir Milletvekili Aytun Çıray'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

42.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, Turhal Pancar Ekicileri Kooperatifine yapılan kayyum atamalarına ilişkin açıklaması

43.- Çorum Milletvekili Erol Kavuncu'nun, Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un 293 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

44.- Trabzon Milletvekili Salih Cora'nın, hafta sonu Şenol Güneş Akyazı Stadyumu'nda oynanan Trabzonspor-Konyaspor maçında kalp krizi geçirerek vefat eden Eyüp Yusuf'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

45.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın 295 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

46.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

47.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Meclis çalışmaları esnasında kalp krizi geçiren Bayburt Milletvekili Fetani Battal'ın sağlık durumuna ilişkin açıklaması

48.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Meclis çalışmaları esnasında kalp krizi geçiren Bayburt Milletvekili Fetani Battal'a acil şifalar dilediklerine ilişkin açıklaması

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Avrupa Birliği Konseyi Fransa Dönem Başkanlığı tarafından 24-25 Şubat 2022 tarihlerinde Fransa'nın başkenti Paris'te düzenlenecek olan ortak dış ve güvenlik politikası ve ortak güvenlik ve savunma politikası konulu parlamentolar arası konferansa katılım sağlanmasına ilişkin tezkeresi (3/1860)

B) Önergeler

1.- Ordu Milletvekili Seyit Torun'un (2/4013) esas numaralı Muhtarlık Temel Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/158)

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ Parti Grubunun, Isparta Milletvekili Aylin Cesur ve arkadaşları tarafından, Isparta'da yaşanan elektrik kesintilerinin nedenlerinin araştırılarak vatandaşların yaşadıkları mağduriyetlerin giderilmesi ve kesintilerin tekrar yaşanmaması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 7/2/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Şubat 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, enerji sektörünün medyayla ilişkisinin araştırılması amacıyla 15/2/2022 tarihinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Şubat 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi ve arkadaşları tarafından, antijen testlerinin uygulanması, önerilen uygulamanın kapsamı, süresi ve maliyeti gibi konuların araştırılması amacıyla 14/2/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Şubat 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4.- AK PARTİ Grubunun, gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 293, 294, 295, 259, 203, 109, 108, 110, 150, 182, 76, 273, 125, 194 ve 290 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin bu kısmın sırasıyla; 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ve 15'inci sıralarına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine ilişkin önerisi

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

2.- Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Isparta Milletvekili Mehmet Uğur Gökgöz'ün İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında, Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

3.- Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

- 1.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değiştirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2820) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 293)
- 2.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Değişimine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3142) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 294)
- 3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşmiş Milletler Arasında İstanbul'da OCHA Ofisi Kurulmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3497) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 295)
- 4.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Cıvaya İlişkin Minamata Sözleşmesinin Beyan ile Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2226) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 259)
- 5.- İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sao Tome ve Prinsipe Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1591) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 203)
- 6.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 109)
- 7.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 108)

X.- OYLAMALAR

- 1.- (S. Sayısı: 203) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sao Tome ve Prinsipe Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifinin oylaması
- 2.- (S. Sayısı: 293) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değiştirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifinin oylaması
- 3.- (S. Sayısı: 294) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Değişimine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifinin oylaması
- 4.- (S. Sayısı: 295) Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşmiş Milletler Arasında İstanbul'da OCHA Ofisi Kurulmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifinin oylaması
- 5.- (S. Sayısı: 259) Cıvaya İlişkin Minamata Sözleşmesinin Beyan ile Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifinin oylaması

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

- 1.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, İzmir'in Narlıdere ilçesinde bulunan huzurevinde Covid-19'a karşı alınan önlemlere ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/56651)
- 2.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, GSS prim borçlarını ödeyemeyenlere ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/56652)
- 3.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'de OSB'ler içinde açılan mesleki ve teknik liselerde okuyan öğrencilere eğitim katkısı verilip verilmediğine,
 - İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Samsun ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,
 - Tekirdağ ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,
 - Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, okullardaki spor alanlarına,
 - Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, Öğretmenlik Meslek Kanunu Teklifi'ne,
 - İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/56706), (7/56907), (7/56910), (7/57198), (7/57350)
- 4.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2018-2022 yılları arasında AB programları kapsamında Bursa iline yapılan yatırımlara,
 - 2018-2022 yılları arasında AB programları kapsamında Trabzon iline yapılan yatırımlara,
 - Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydınlık'ın, Şanlıurfa'da eğitim kalitesinin iyileştirilmesi için yürütülen çalışmalara,
 - Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, yükseköğretime giriş yaş ortalamasının yüksekliğine,
 - İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, yurttan kalan bir öğrencinin ölümüne ve vakıf yurtlarının denetimine,
 - İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/56900), (7/56903), (7/57355), (7/57711), (7/57840)

5.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, eğitimin her alanında yapılan atamalara,

- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, Bakanlığın 2021 yılındaki temsil, tanıtım ve ağırlama giderlerine,
 - Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, Bakanlık tarafından gönderilen yılbaşı hediyelerine,
 - İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, vakıf yurtlarının denetlenmesine,
 - Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, Batman'da bulunan bir okulun müdürüne yönelik şikayetlere,
- İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/57190), (7/57194), (7/57196), (7/57583), (7/57584)

6.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, öğretim programlarının yeniden düzenlenmesi önerisine,

- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, eğitime yapılan yatırımlara,
 - Batman Milletvekili Feleknaş Uca'nın, Batman'ın merkezinde bulunan bir lisenin müdürüyle ilgili bazı iddialara,
 - Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu'nun, özel yurtların denetimine,
- İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/57191), (7/57192), (7/57453), (7/57715)

7.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, öğretmenlerin mazeret atamalarına,

- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, öğretmen atamalarında yapılan mülakatlara,
- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, özel eğitim ve rehabilitasyon hizmetlerine ödenen kamu katkısına,
- Tunceli Milletvekili Polat Şaroğlu'nun, taşımacılık hizmeti veren firmaların desteklenmesi talebine,
- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, sosyal bilimler ve fen liselerinin lisans yerleştirme sınavlarındaki başarı oranlarının düşük

olmasına,

Üniversiteye giriş sınavında sistem değişikliği yapıp yapılmayacağına,

- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Bakanlık bünyesinde TYP kapsamında görev yapan güvenlik görevlisi sayısına,
- İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/57193), (7/57586), (7/57708), (7/57710), (7/57712), (7/57713), (7/57716)

8.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, son beş yılda öğrencilere şiddet uygulayan öğretmen sayısına,

- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, beden eğitimi öğretmeni kontenjanının artırılması talebine,
- Pedagojik formasyon alamayanların yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi talebine,
- İzmir Milletvekili Sevdâ Erdan Kılıç'ın, öğretmen ihtiyacına ve ücretli öğretmenlerin özlük haklarına,
- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, öğretmenlerin sorunlarına,
- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar'da bulunan bazı okul binalarının tadilatına,
- Antalya Milletvekili Feridun Bahşi'nin, engelli öğretmen atamalarına,
- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, bir tıp öğrencisinin intiharına ve vakıf yurtlarına,
- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, devlet ve vakıf yurtlarının kapasitelerine,
- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, öğretmen atamalarında sözlü sınavın kaldırılması talebine,
- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, Çayeli Hizmetiçi Eğitim Enstitüsünde çalışan personelin özlük haklarına,

Öğretmen atamalarına,

- EKPSS ile yapılan atamalara,
- İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/57200), (7/57202), (7/57203), (7/57354), (7/57585), (7/57587), (7/57589), (7/57703), (7/57704), (7/57705), (7/57706), (7/57707), (7/57709)

9.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, Bakanlık tarafından gönderilen yılbaşı hediyelerine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/57244)

10.- İstanbul Milletvekili Emine Gülizar Emecan'ın, Sabiha Gökçen Havalimanı'na ikinci pist yapımı işinin akıbetine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/57245)

11.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Arhavi ilçesinde bulunan 2 adet çiftköprü'nün onarılması talebine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/57247)

12.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, YİD modeliyle yapılan otoyol ve köprülerin geçiş ücretleri ile garanti yolcu sayısına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/57248)

13.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Batman'ın Kozluk ilçesine bağlı Yanıkkaya köyünün yol ve ulaşım sorununa ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/57376)

14.- Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Isparta'nın Aksu ilçesine bağlı Katip köyüne imam atanmasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/57380)

15.- Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Isparta'nın Aksu ilçesine bağlı Kösre köyüne imam atanmasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/57381)

16.- Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Isparta'nın Aksu ilçesine bağlı Yukarıyaylabel köyüne imam atanmasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/57382)

17.- Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Isparta'nın Aksu ilçesine bağlı Eldere köyüne imam atanmasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/57383)

18.- Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Isparta'nın Aksu ilçesine bağlı Karacahisar köyüne imam atanmasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/57384)

19.- Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Isparta'nın Aksu ilçesine bağlı Karağı köyüne imam atanmasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/57385)

20.- Mardin Milletvekili Pero Dunder'ın, mevsimlik tarım işçisi kadınların sorunlarına ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/57407)

21.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Bakanlığın psikolog istihdamına ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/57408)

22.- Mardin Milletvekili Pero Dundar'ın, tekstil sektöründe çalışan kadınlarla ilgili çeşitli verilere ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/57409)

23.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, TİGEM ve Hazine arazi kiralayan üreticilere yapılan kira artışının düşürülmesine ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin cevabı (7/57435)

24.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kültür ve sanat etkinliklerinden alınan KDV oranının düşürülmesine ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin cevabı (7/57436)

25.- İstanbul Milletvekili Ümit Özdağ'ın, Karayolları Genel Müdürlüğü bünyesinde çalışanlar için uygulanan farklı ücret skalalarına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/57512)

26.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, yap-işlet-devlet yöntemiyle yapılan ulaştırma projeleriyle ilgili bazı iddialara ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/57514)

27.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, TÜRASAŞ Sivas Bölge Müdürlüğünün 2021 yılındaki faaliyetlerine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/57515)

28.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, öğrenci yurtlarına yapılan barınma ve beslenme yardımlarına ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin cevabı (7/57563)

29.- Mardin Milletvekili Pero Dundar'ın, evlerinde parça başı iş yapan kadınların çalışma koşullarının iyileştirilmesine ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/57658)

30.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, evde elektrikli cihaz kullanan hastaların elektrik faturası desteğinden yararlandırılması talebine ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/57662)

31.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Karayolları Genel Müdürlüğü ve bağlı bölge müdürlüklerinde çalışan işçiler arasında ücret farkı olduğu iddiasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/57740)

32.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2012-2022 yılları arasında YİD modeliyle gerçekleştirilen ihalelere, Zafer Havalimanı'nı kullanan yolcu sayısına, İlişkin soruları ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/57744),(7/57745)

33.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, kamu-özel iş birliği modeliyle inşa edilen otoyol ve köprülerde ücret ödemeden geçiş yapıldığı gerekçesiyle kesilen cezalara ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/57746)

34.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, farklı statüdeki şehit yakınlarına aynı hakların tanınması talebine ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/57785)

35.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, KHK'yle görevinden ihraç edilen bir kişinin taşınmazına tedbir konulduğu iddiasına ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin cevabı (7/57814)

36.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, PTT çalışanlarının maaşlarından üyesi olmadıkları bir dernek adına kesinti yapıldığı iddiasına ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin cevabı (7/57817)

37.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Aydın'ın Efeler ilçesindeki okullarda yaşayan diller ve lehçeler seçmeli dersinin kaldırıldığı iddiasına,

- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, 2022 yılı özür grubu atamalarına,

- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Ödemiş ilçesi için mesleki ve teknik eğitim okullarının atölye ve laboratuvarlarının yenilenmesi projesi kapsamında harcanan miktara,

İzmir'in Menemen ilçesi için mesleki ve teknik eğitim okullarının atölye ve laboratuvarlarının yenilenmesi projesi kapsamında harcanan miktara,

İzmir'deki mesleki ve teknik liseleri için ayrılan makine ve teçhizat alımı bütçesine,

İzmir'in Aliaga ilçesi için mesleki ve teknik eğitim okullarının atölye ve laboratuvarlarının yenilenmesi projesi kapsamında harcanan miktara,

Mesleki ve teknik eğitim okullarının atölye ve laboratuvarlarının yenilenmesi projesine,

İzmir'in Bergama ilçesi için mesleki ve teknik eğitim okullarının atölye ve laboratuvarlarının yenilenmesi projesi kapsamında harcanan miktara,

İzmir'in Çiğli ilçesinde makine ve teçhizat sağlanan mesleki ve teknik liselere,

İzmir'in Çiğli ilçesi için mesleki ve teknik eğitim okullarının atölye ve laboratuvarlarının yenilenmesi projesi kapsamında harcanan miktara,

İzmir'in Karabağlar ilçesindeki mesleki ve teknik liseler için ayrılan makine ve teçhizat alımı bütçesine,

İzmir'in Karabağlar ilçesi için mesleki ve teknik eğitim okullarının atölye ve laboratuvarlarının yenilenmesi projesi kapsamında harcanan miktara,

İzmir'in Kemalpaşa ilçesindeki mesleki ve teknik liseler için ayrılan makine ve teçhizat alımı bütçesine,

İlişkin soruları ve Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/57841), (7/57847), (7/57957), (7/57962), (7/57963), (7/57964), (7/57965), (7/57966), (7/57967), (7/57968), (7/57969), (7/57970), (7/57971)

38.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, öğretmenlik sözlü sınavında elenen bir kişiye,

- Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un, öğretmen atamalarına,

- Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün, öğrenci servisi esnafının sorunlarına,

- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, 237 sayılı Taşıt Kanunu kapsamında Bakanlığın kullandığı araçlara,

İlişkin soruları ve Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/57842), (7/57848), (7/57849), (7/57976)

39.- Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, 2012 yılından önerge tarihine kadar seçmeli Kürtçe dersini seçen öğrenci sayısına,

- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, PIKTES kapsamında görev yapan öğretmenlerin özlük haklarına,

- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Kemalpaşa ilçesi için mesleki ve teknik eğitim okullarının atölye ve laboratuvarlarının yenilenmesi projesi kapsamında harcanan miktara,

- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Şanlıurfa'daki küçük sanayi sitesinde bulunan eğitim alanının işlevsel hâle getirilmesi talebine,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/57843), (7/57844), (7/57972), (7/57979)

40.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Şanlıurfa'da kötü hava koşulları nedeniyle iptal edilen uçuşlara ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/57885)

41.- Ankara Milletvekili Nihat Yeşil'in, 2019-2021 yılları arasında kronik hastalıklara yönelik destek programları çerçevesinde verilen desteklere ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/57910)

42.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Foça ilçesinde ağ altyapısı ve bilişim donanımı güçlendirilen okullara, İzmir'in Beydağ ilçesinde ağ altyapısı ve bilişim donanımı güçlendirilen okullara, İzmir'in Bergama ilçesinde ağ altyapısı ve bilişim donanımı güçlendirilen okullara, İzmir'in Bayındır ilçesinde ağ altyapısı ve bilişim donanımı güçlendirilen okullara, Eğitim bilişim ağını güçlendirme çalışmalarının kaynağına, İzmir'in Ödemiş ilçesi için okul ağ altyapısının ve bilişim donanımının güçlendirilmesi projesi kapsamında ayrılan miktara, İzmir'de ağ altyapısı ve bilişim donanımı güçlendirilen okullara, İzmir'in Kemalpaşa ilçesi için okul ağ altyapısının ve bilişim donanımının güçlendirilmesi projesi kapsamında ayrılan miktara, İzmir'in Kiraz ilçesi için okul ağ altyapısının ve bilişim donanımının güçlendirilmesi projesi kapsamında ayrılan miktara, İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/57953), (7/57954), (7/57955), (7/57956), (7/57959), (7/57960), (7/57961), (7/57973), (7/57974)

43.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, 2020-2021 eğitim öğretim yılında meslek liselerinden mezun olan ve istihdam sağlanan öğrenci sayısına,

- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Mersin ilindeki okullara ve öğretmenlere dair verilere,
- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'de bulunan Gazi Ortaokulu'nu yenileme çalışmalarına,
- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, ana dilde eğitim hizmeti talebine ve Kürtçe öğretmeni atamalarına,
İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/57958), (7/57975), (7/57977), (7/57978)

44.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, 237 sayılı Taşıt Kanunu kapsamında Bakanlığın kullandığı araçlara ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/58013)

15 Şubat 2022 Salı
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 15.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR
KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN (İstanbul), İshak GAZEL (Kütahya)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 53'üncü Birleşimini açıyorum.^(x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim ancak daha önce güzel bir haberi de sizlerle paylaşmak istiyorum.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, 24'üncü Dönem Zonguldak Milletvekili Mehmet Haberal'a Dünya Sağlık Örgütü İhsan Doğramacı Aile Sağlığı Vakfı Ödülü'nün verilmesi dolayısıyla kendisini kutladığına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Organ naklinde dünyada önemli bir isim olan önceki dönem milletvekilimiz Sayın Mehmet Haberal'a Dünya Sağlık Örgütü İhsan Doğramacı Aile Sağlığı Vakfı Ödülü'nün verilmesi bizleri gururlandırmıştır. Hocamızı yürekten kutluyoruz, başarılarının devamını diliyoruz. (Alkışlar)

Gündem dışı ilk söz, sosyal medya ve internetteki kontrolsüz bilgi ve içeriğin siyaset, medya ve ekonomi üzerindeki olumsuz etkileri hakkında söz isteyen Kırıkkale Milletvekili Sayın Halil Öztürk'e aittir.

Buyurun Sayın Öztürk. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'ün, sosyal medya ve internetteki kontrolsüz bilgi ve içeriğin siyaset, medya ve ekonomi üzerindeki olumsuz etkilerine ilişkin gündem dışı konuşması

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sosyal medya ve internetteki kontrolsüz bilgi içeriğinin siyaset, medya ve ekonomi üzerindeki olumsuz etkileri hakkında gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu, bizleri ekranları başında izleyen vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, sosyal medya ve internete dolaşıma giren kontrolsüz ve merkezizsiz bilgi ve içeriğin siyaset, medya, ekonomi ve sosyolojik eksenlerde yarattığı olumsuz etkiler bugün çok sık dile getirilmekte ve tüm dünyada çareler, tedbirler geliştirilmektedir. Sosyal medyadaki temelsiz, yönlendirme amaçlı sahte içeriklerin siyaset üzerinde yarattığı siyasal etkilere baktığımızda ilk olarak 2010 yılında Tunus'ta yaşananlar akıllara gelmektedir. Ardından, Mısır'da hükümet değişimine neden olan sosyal medya girişimleri, dünyanın dört bir yanında ortaya çıkan siyasal, toplumsal protestolarda etkilisel olarak başrolde olduğu görülmektedir. Ardından, 2012'de Rusya başkanlık seçimleri, 2013'te Ukrayna'da Yevromaydan olayları ve Türkiye'de Gezi meydanı protestolarıyla sosyal medya mecraları, her türlü siyasi muhalifin mevcut iktidara karşı protestolarını örgütlediği, kitlesel eylem çağrılarını yaptığı ve bunları yönlendirdiği mecralara dönüşmüştür.

Saygıdeğer milletvekilleri, sosyal medya mecralarının geleneksel ana akım medyaya galebe çaldıkları ve bugün, sosyal medya haberciliğini "beşinci kuvvet" olarak tanımlanmasına yol açan gelişmeler ise toplumsal krizler sırasında toplumun iyi

^(x) 7/4/2020 tarihli 78'inci Birleşimden itibaren, coronavirus salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu'ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

bilgilendirilememesi, ana akım medyanın bağımsız ve tarafsız unvanını kaybetmesiyle olmuştur. Habercilikle omuz hizasında yürüyün siyasi yorumculuk bu dönemde yükselirken aynı zamanda ana akım tarafından benimsenmeyen ve gerçekliğe aykırı olan komplo teorilerine geniş kitlelerin rağbet göstermesi de gerçek bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Nitekim, son dönemde sosyal medya mecralarında Türkiye'yi hedef alan dezenformasyon faaliyetlerinin ciddi boyutlara ulaştığı, Türk milletinin millî birlik ve beraberliğini tehdit eden niteliklere büründüğü gözükmemektedir. Bu kapsamda yabancı STK'ler tarafından finanse edilen "yerli ve bağımsız" olduklarını iddia eden medya kuruluşlarının yabancı finansörlerinin güdümünde haber yaptıkları ortaya çıkarken bazı yerli STK'lerin de faaliyetlerini finansörlerinin isteğine göre yaptıkları anlaşılmaktadır. Unutmayalım ki sahte haberlerin, içeriklerin psikolojik harekât unsuru olarak kullanılması, millî birlik ve beraberlik, kamu barışı ve düzeni gibi temel değerlerimizi sarsabilecek ve giderek ulusal bir güvenlik sorunu hâline gelebilecektir.

Hızla artan dijitalleşme kişiler için sosyal bir alan yarattığı gibi kişiler ve şirketler için de ekonomik bir alan yaratmaktadır. Örnek vermek gerektiğinde, 2019'da yayımlanan Birleşmiş Milletler Dijital Ekonomi Raporu'nda da yer aldığı üzere dünya ekonomisinin dar kapsamlı dijital ekonomi tanımına göre yaklaşık yüzde 4,5'i, geniş tanımlı kavrama göre ise yaklaşık 15,5'i dijital ekonomi sonucunda yaratılan değer sayesinde ortaya çıkmıştır.

Ekonomik ilişkilerin değişmesi, paranın yeni teknolojilerle daha hızlı bir biçimde el değiştirmesi faktörüyle beraber suç dünyasının da suç yoluyla elde edilen gelirleri farklı yöntemlerle aklamasını sağlamaktadır. Nitekim, geçtiğimiz günlerde bir sosyal medya platformunun üyelik ve bağış sisteminin kullanılması suretiyle kredi kartı dolandırıcılarının yüksek boyuttaki mali suçları ülkemiz kamuoyunu meşgul etmiştir. Dolandırıcıların kopyaladıkları kartları aklamak için anlaştıkları içerik üreticilerine bağış yaptıkları, bu kişilerin de 1 milyon dolara yakın bir meblağı bu surette akladıkları bilinmektedir.

Saygıdeğer milletvekilleri, adaletin tesis edileceği mekân hiç şüphesiz yüce Türk mahkemeleridir. Denetlenmeyen, hiçbir sorumluluğu olmayan ve her türlü yanıltıcı içerik ve manipülatif bilgiye sahip bir sosyal medyanın adaleti tesis hamlesi önce adalet mekanizmasını sonra da toplumsal barışı dinamitleyebilecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HALİL ÖZTÜRK (Devamla) – Başkanım, bir dakika daha eklerseniz...

BAŞKAN – Buyurun.

HALİL ÖZTÜRK (Devamla) – Teşekkür ederim.

Bu bakımdan sosyal medyanın yasal mevzuat kapsamına alınarak tehlike oluşturmayacak, belli kurallara bağlı ve şeffaflığın ön planda olacağı bir yapıya kavuşturulması gerekmektedir. Tüm bu sorunları çözüme kavuşturacak olan ve ilk imza sahibi olduğumuz kanun teklifimiz ilgili komisyonlarda görüşülmeyi beklemektedir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak önceden olduğu gibi yine bu alanda atılacak yapıcı her adımı atmaya, bu konuda katkı sunmaya hazır olduğumuzu Sayın Genel Kurulun huzuruna dile getirmek isterim.

Konuşmama son verirken Genel Kurulu, ekranları başında bizleri izleyenleri ve seçim bölgem Delice'den ve bağlı köylerden gelen, izleyici locasında olan muhtarlarımı saygıyla sevgiyle ve hürmetle selamlıyorum; iyi günler, iyi çalışmalar diliyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar).

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, 18'inci, 19'uncu ve 20'nci Dönem Milletvekilliği, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı ile Devlet Bakanlığı yapmış olan Onur Kumbaracıbaşı'nın vefatı sebebiyle kendisine Allah'tan rahmet, ailesine ve sevenlerine başsağlığı dilediğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 18'inci, 19'uncu ve 20'nci Dönem Milletvekilliği, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı ile Devlet Bakanlığı yapmış olan Sayın Onur Kumbaracıbaşı'nı kaybettik. Kendisine Allah'tan rahmet, ailesine ve sevenlerine başsağlığı diliyorum.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları (Devam)

2.- Gümüşhane Milletvekili Hacı Osman Akgül'ün, Gümüşhane'nin düşman işgalinden kurtuluşunun 104'üncü yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Gümüşhane'nin düşman işgalinden kurtuluşunun 104'üncü yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Gümüşhane Milletvekili Sayın Hacı Osman Akgül'e aittir.

Buyurun Sayın Akgül. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HACI OSMAN AKGÜL (Gümüşhane) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gümüşhane'mizin düşman işgalinden kurtuluşunun 104'üncü yıl dönümü münasebetiyle gündem dışı söz almiş bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce Türk milletini ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Birinci Dünya Savaşı'nın bütün şiddetiyle devam ettiği günlerde, 19 Temmuz 1916'da Gümüşhane ve Torul, 22 Temmuzda da Kelkit ilçemiz Ruslar tarafından işgal edilmiştir. Ecdadımızın topyekûn verdiği bir mücadele sonunda Torul 14 Şubat, Gümüşhane 15 Şubat, Kelkit ise 17 Şubat 1918 tarihinde düşman işgalinden kurtarılmıştır. Tarihî İpek Yolu üzerinde bulunan Gümüşhane'miz, geçiş noktası üzerinde olması sebebiyle yüzyıllardan beri farklı kültür öğeleriyle yoğrulmuş ve birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Gümüşhane'miz eşsiz doğal güzelliklere sahiptir. Bunlardan başlıcaları; Artabel Gölleri Tabiat Parkı'mız, Limni Gölü, Süleymaniye Mahallesi, Tomara Şelalesi, Santa Harabeleri, Örümcek Ormanları, 300'den fazla yaylası, Karaca Mağarası ve Canca Kalesi'dir. Gümüşhane'mizin coğrafi güzelliklerinin yanında manevi güzellikleri de unutulmamalıdır. Gümüşhane millî ve manevi değerlerine bağlı, farklı düşüncelere saygılı, tevazu sahibi insanların yaşadığı huzur şehridir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ahmet Ziyaüddin Gümüşhanevi Hazretleri şehrimizin değerlerindendir. Onun ahlaka, ilme, edebe, inanca, insana, ihlas ve tevekküle dair verdiği mesajların oluşturduğu iklim nedeniyle Gümüşhane'mizde birlik ve kardeşlik en üst seviyededir. Gümüşhane'miz cumhuriyete ve demokrasisine bağlılığını 15 Temmuz hain darbe girişiminde de göstermiş, Türkiye genelinde verilen mücadelelerde 4 şehit vermiştir. Kısacası, Gümüşhaneliler toplumumuzda güvenilir ve emin insanlar olarak tanımlanmaktadır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; altın yürekli hemşehrilerimizin yaşadığı güzel şehrimizde AK PARTİ hükümetleri son yirmi yılda önemli yatırımları hayata geçirmiş; eğitimden sağlığa, ulaştırmadan tarıma, sosyal politikalardan enerjiye kadar şehrimize büyük yatırımlar kazandırmış ve kazandırmaya devam etmektedir.

Geleceğimizin teminatı gençlerimiz için önemli yatırımlar yapmış, bugün yaklaşık 20 bin öğrencimizin eğitim gördüğü Gümüşhane Üniversitemiz 2008 yılında eğitime başlamıştır. 2002 öncesinde yurtlarımızda 700 öğrencimize hizmet verilirken bugün 6.600 yatak kapasitemiz mevcuttur. Yine, eğitim alanında yapılan yatırımlar sayesinde Gümüşhane'de derslik başına düşen öğrenci sayısı 14'tür.

Kelkit Vadi'miz tarım alanında ülkemizde önemli bir yere sahiptir. Üretimi artırmak ve arazilerimizi modern tarıma kavuşturmak için barajlar, göletler ve kapalı sistem sulama projeleri inşa ediyoruz. 23 baraj ve göletimizi tamamlamış, 250 bin dekar araziye sulamaya açmış bulunmaktayız.

Bunun yanı sıra ulaştırma alanında da asırlık projelere imza atıyoruz. 14,5 kilometre çift tüp ve toplamda 29 kilometre uzunluğuyla Türkiye'nin ve Avrupa'nın en uzun, dünyanın ise 3'üncü en uzun tüneli olan Zigana Tüneli'mizde geçtiğimiz ay itibarıyla kazı çalışmaları tamamlanmıştır. Yıl sonunda bu önemli projenin tamamlanmasıyla Gümüşhane-Trabzon arası seyahat süresi otomobiller için otuz dakika, ağır tonajlı araçlar altmış dakika azalacaktır. Özellikle kış aylarında yaşanan çilelere son verecek, güvenli ve konforlu bir ulaşım sağlanacaktır. Ulaştırma alanındaki önemli projelerimizden olan 42 kilometre uzunluğundaki Pirahmet-Kelkit yolunun 7 kilometrelik kesimi tamamlanarak hizmete açılmıştır. Güzergâh üzerinde bulunan 6.300 metre uzunluğunda, çift tüp olarak inşa edilen Pekün Tüneli'mizin de yüzde 63 oranında kazı çalışmaları tamamlanmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HACI OSMAN AKGÜL (Devamla) – Ayrıca, 7.480 metre uzunluğuna sahip çift tüp olarak inşa edilen Vauk Tüneli'mizde ise kazı çalışmaları yüzde 32 oranında tamamlanmıştır.

Gümüşhane Bayburt Havaalanı'mızın altyapı çalışmalarında fiziki gerçekleştirme tamamlanma aşamasına gelmiş, üstyapı ve terminal binasının da tamamlanmasıyla en kısa sürede hizmete geçecektir.

Bu dev ulaşım projeleriyle Gümüşhane'mizde bir ulaşım koridoru oluşturulacak, tarihî İpek Yolu yeniden canlandırılacaktır.

Konuşmamı Gümüşhanevi Hazretlerinin şu sözleriyle tamamlamak istiyorum: "İnsan hizmet ettikçe himmete mazhar olur, izzet bulur ve iki cihan saadetine erer."

Bu güzel projeleri şehrimize ve ülkemize kazandıran Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan başta olmak üzere, emeği geçen herkes inşallah bu himmete mazhar olur ve iki cihan saadetine erer.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HACI OSMAN AKGÜL (Devamla) – Bu duygu ve düşüncelerimizle şehrimizin düşman işgalinden kurtuluşunun 104'üncü yılında, ülkemizin istiklali ve istikbali için canını feda eden tüm şehitlerimizi rahmetle, gazilerimizi hürmetle yâd ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Elâzığ'ın Maden ilçesi hakkında söz isteyen Elâzığ Milletvekili Sayın Gürsel Erol'a aittir.

GÜRSEL EROL (Elâzığ) – Merhaba Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Merhaba Sayın Erol.

Geçmiş olsun dilekelerimizi iletiyoruz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Her hâli güzel Başkanım.

GÜRSEL EROL (Elâzığ) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Erol. (CHP sıralarından alkışlar)

3.- Elâzığ Milletvekili Gürsel Erol'un, Elâzığ'ın Maden ilçesine ilişkin gündem dışı konuşması

GÜRSEL EROL (Elâzığ) – Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Bugün Genel Kurulu, Elâzığ'ımızın Maden ilçesindeki -cumhuriyet tarihimizin en zengin maden yataklarının bulunduğu- maden yataklarının özelleştirilmesiyle ilgili, ihale süreciyle ilgili bilgilendirmek isterim.

2019 yılından bugüne kadar Elâzığ'ın Maden bölgesinde MTA Genel Müdürlüğünün sondajlarıyla başlayan bir maden arama çalışması vardı ve bu sonuçlandı. Türkiye Cumhuriyet tarihimizin en zengin maden yatağının olduğu bir bölge tespit edildi; burada altın, bakır, kurşun, çinko, demir ve kobalt madenleri var. Yalnızca bir maden de değil, birden fazla, birkaç niteliği ve özelliği taşıyan çok zengin maden yatakları var. Burası, Elâzığ Maden ilçemiz zaten daha önce de bakır işletmeleriyle ünlü, ta Osmanlı'dan günümüze kadar bakır işletmelerinin olduğu bir bölge. Bu konuyla ilgili Elâzığ'da yoğun bir siyasi birliktelik oluştu. Özellikle ben buradan... Elâzığ AK PARTİ milletvekilleri de bu ihalenin bu şartnameye göre yapılmasının son derece sakıncalı olduğunu basına açıkladılar, kamuoyunu bilgilendirdiler. AK PARTİ'nin, MHP'nin, CHP'nin, İYİ Partinin, DEVA Partisinin, bütün siyasi partilerin il başkanları da aynı şekilde bu ihalenin bu ihale şartnamesiyle yapılmasının doğru olmadığını kamuoyuna açıkladılar. Elâzığ Ticaret Odası, Elâzığ Sanayi Odası, Elâzığ Belediye Başkanı, sivil toplum örgütleri, herkes bu ihalenin bu şartnameyle yapılmasına tepki verdi, "Doğru değil." dediler.

Peki, bu maden alanında bulunan maden rezervinin parasal değeri ne kadar, bir tahmin edin? Yine, cumhuriyet tarihimizin en zengin madeni. Şu ana kadar maden bölgesindeki yüzde 100'lük alanın yüzde 30'unda sondaj çalışması yapıldı, yüzde 70'inde hâlâ sondaj çalışması yapılmadığı hâlde yüzde 30'luk bölümde çıkan madenin parasal değeri 15 milyar dolar. Yüzde 100'ü değerlendirildiği zaman, 30 milyar doların üzerinde bir para değerinde rezervin olduğu tespit edildi. Bu bilgiyi nereden aldık? Bu bilgiyi daha önceden Maden bakır işletmelerinde çalışan jeoloji mühendislerinden, maden mühendislerinden, o bölgeyi bilen MTA'dan bazı teknik arkadaşlarımızdan aldık; yaklaşık 30 milyar dolarlık bir alan. Tabii ki bu ülkenin yer altı zenginlikleri çıkarılmalı, ekonomiye kazandırılmalı. Yani biz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak ne madenlerin çıkarılmasına karşıyız ne de servet düşmanlığımız var ama madenlerimiz bir ülkenin millî kaynağıysa, millî değeriyse bu madenler özel girişimcilere, teşebbüslere, şirketlere peşkeş çekilmeden millî değerlerimizle millî kasamıza, hazinemize, devletimizin kasasına bizim bunu sokmamız lazım. Bir tarafta "Ekonomik kriz var." diyoruz, Sayın Cumhurbaşkanımız Birleşik Arap Emirlikleri'nde görüşmeler yapıyor, anlaşmalar yapıyor, 5-10 milyar dolar için uluslararası görüşmeler yapılırken 30 milyar dolar olan kendi kaynağımızla ilgili -işte, şimdi gösteriyorum; buradan isim zikretmek istemem, ifade etmek istemem- bu teknik şartnameye göre alan kişi belli, şimdiden belli. İhalenin idari şartnamesi var ama ihalenin teknik şartnamesi yok yani rezerv alanlarındaki çıkabilecek madenlerin ölçüsü nedir, miktarı nedir, kapasitesi nedir, teknik vasıfları nedir; hiçbir şey yok, teknik şartname yok. Ve ayrıca, bu ihaleye girmek için 2 milyarlık teminat mektubu vereceksiniz, 2 milyar yani 150 milyon dolarlık teminat mektubu vereceksiniz. Bu 150 milyon dolarlık teminat mektubunu verdikten sonra ihale sizde kalırsa, ÇED raporunu alamazsanız ihale iptal edilecek ve sizin 150 milyon dolarlık teminat mektubunuz devlet hazinesine irat kaydedilecek. Yani bu ne demek? "Benim istediğim birisi bu ihaleyi almazsa ÇED raporunu vermem, teminat mektubuna el koyarım." Şimdi, bizim isteğimiz ne, bizim beklentimiz ne? Bizim isteğimiz ve beklentimiz şu: Bu kadar ekonomik bir değeri olan, ülkenin millî serveti olan ve ülke bu kadar bir ekonomik krizdeyken, kaynaklarımızı devlet adına, kamu adına doğru kullanmak varken bunu yalnızca özel bir teşebbüse, bir şirkete ihale etmek doğru değil. Amacımız şu: Burada kamu-özel ortaklığı olmalı; yüzde 51 hisse devletin olmalı, yüzde 49 özel teşebbüsün olmalı; parası olan herkes hisse almalı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

GÜRSEL EROL (Devamla) – Mesela Maliye Bakanımız açıklıyor. Neyi açıklıyor? Diyor ki: “Yastıkaltında 5 ton altın var, ekonomiye kazandıralım. Getir, faiz vereyim.” Hani, faize karşıyız ya! Peki, öyle yapacağınıza buranın yüzde 51’ini devlet işletsin; yüzde 49’unu açın borsada teşebbüsçülere, adam altınını bozdursun, Elâzığlı vatandaş, yurttaş, şirket sahibi gelsin, buradan hisse alsın ve kâr ortağı olsun veya yüzde 51’ini özel şirkete verin, yüzde 49’u devletin olsun. Yani devletin işin içinde olmadığı, devletin kazanç elde etmediği bir özelleştirme mantığı bir peşkeş mantığıdır. Bu alanın kesinlikle kamu adına çalıştırılması lazım.

Bakın, sayın milletvekilleri, AK PARTİ milletvekillerine de teşekkür ederim, siyasi parti il başkanlarına da teşekkür ederim. Şimdi, bakın, bu yalnızca Elâzığ genelinde yapılan bir ihale değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜRSEL EROL (Devamla) – Sayın Başkanım, bir dakika daha rica edebilir miyim?

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

GÜRSEL EROL (Devamla) - İhaleyi Adıyaman’da bir maden bölgesiyle birleştirmişler yani bu ihaleyle hem Elâzığ’daki bir maden bölgesini hem de Adıyaman bölgesindeki bir maden bölgesini birleştirmişler. Burası nere? Burası Elâzığ Maden. Burası nere? Adıyaman maden sahası. Peki, sınır komşumuz mu? Hayır. Sınır komşumuz neresi? Malatya, Diyarbakır. Peki, bu ihaleyi niye birleştiriyorsun? 2 farklı il. Yani sınır ili olsa, oradaki maden yatağının damarı diğer ilde de olmuş olsa dersin ki: “Proje bütünlüğü var, 2 ihaleyi birleştiriyorum.” Farklı iller. Talebimiz, 2 ihalenin birbirinden ayrılması. Elâzığ’daki ihaleyi ayrı yapın, Adıyaman’daki ihaleyi ayrı yapın; 2’si birbirinden farklı. Ve bu idari şartnameyle asla ihale yapılmamalı. Bu idari şartname ihaleyi kimin alacağını, kimin gireceğini resmen tarif etmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜRSEL EROL (Devamla) – Başkanım, bir dakika daha...

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

GÜRSEL EROL (Devamla) – Toparlıyorum, toparlıyorum.

BAŞKAN – İki dakika verdim. Bitirelim lütfen, selamlayalım.

GÜRSEL EROL (Devamla) – Bunu nasıl tespit edeceğiz? Yarın ben bu firmanın hangi firma olacağını noterden tutanak hâline getireceğim ve kasama koyacağım, hatta Meclis Genel Sekreterliğine teslim edeceğim; hangi firmanın alacağını... Tabii, o firmanın yan firmaları da olabilir.

Bizim talebimiz; ülke adına, kamu adına, devlet adına, millî servet adına talebimiz, devleti zarara uğratmayın. Bu işin içinde devlet olsun, bu işin içinde adalet olsun, bu işin içinde şeffaflık olsun, bu işin içinde katılım olsun, bu işin içinde Elâzığ halkının mutlaka bir menfaati olsun, mutlaka bir yararı olsun diyorum.

Hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Barut...

V.- AÇIKLAMALAR

1.-Adana Milletvekili Ayhan Barut’un, elektrik ve doğal gaz gelen zamlara ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, AKP iktidarının yanlış ekonomi politikaları ülkemizi derin bir buhranla karşı karşıya bırakmıştır. Ülkemizin büyük bölümünü etkisi altına alan açlık ve yoksulluk düzeni nedeniyle vatandaşlarımız artık önünü göremez hâle gelmiştir, insanlarımız çaresizlik içinde yalnız bırakılmıştır, bu asla kabul edilemez. Özellikle son dönemde elektrik ve doğal gaz ücretlerine gelen zamlar vatandaşlarımızda yeni ve ağır mağduriyetlere neden olmuştur. Asgari ücretin altında geliri olan ailelerimiz, maalesef, yüksek tutarlardaki elektrik ve doğal gaz faturalarını ödeyemez duruma düşmüştür. Belediyelerimiz, kara kış fonu kapsamında ihtiyaç sahiplerine destek veriyor ama iktidarın acilen bu konuda adım atması gerekiyor. Toplumda derinleşen sorunlara ivedilikle çözüm bulunmasını istiyoruz. Sosyal devletin gereği yapılsın, dara düşen yurttaşlarımıza el uzatılsın. Daha fazla vakit kaybetmeden, elektrikten doğal gaz tüm zamlar geri çekilsin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kılavuz...

2.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz’un, temel gıda ürünlerindeki KDV indirimine ve Mersinli üreticilere yönelik desteklerin artırılmasının önemine ilişkin açıklaması

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Devletimiz tarafından, temel gıda ürünlerinde uygulanmak üzere, KDV’nin yüzde 1’e indirilmesi oldukça önemli bir adım olmuştur. Milletimiz adına memnuniyetimizi ve teşekkürlerimi sunuyorum. Bu süreçte milletimiz üzerinden kâr elde etmek isteyen stokçular ve fırsatçılara yönelik takibin artırılması ve böylesi bir işe tevessül edenlere göz açtırılmayarak ağır cezai yaptırımlar uygulanması beklentimizdir.

Seçim bölgem olan Mersin, ülkemizin yaş sebze ve meyve merkezi niteliğindeki marka şehirlerindendir. Ülkemizin tarımsal değerini yükselten Mersin’imizde üreticilerimize yönelik gübre, yem, elektrik, mazot, sulama gibi temel girdi maliyetlerinde desteklerin artırılması ve üreticilerimizin ellerinin rahatlatılması üreticilerimiz adına oldukça önemlidir.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

3.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu’nun, yerel basının yaşadığı mağduriyet ve Barış Pehlivan ile Murat Ağirel’e özgürlük istediklerine ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Son bir yılda kâğıda yüzde 168 zam yapıldı. Şehirlerimizin sesi ve hafızası olan yerel gazeteciler ve gazeteler çok zor durumda, yayın yapamama ve gazetelerini basamama riskiyle karşı karşıyalar. AKP ne yazık ki yerel basının sesini duymamakta ve yerel medya için çember daralmaktadır. Yerel gazeteler için yaşamsal önemde olan resmî ilan fiyatlarına her yıl ocak ayında verilen fiyat zammı bu yıl verilmemiştir. Neden? Basın İlan Kurumu Genel Kurulunda Hükûmet kanadını temsil edecek 12 üyenin isimlerinin İletişim Başkanlığı tarafından bildirilmemesi ve bunun sonucu olarak da Genel Kurulun toplanıp karar alamaması en büyük nedendir. “Uçuyoruz, kaçıyoruz.” rejimi ve onun propaganda merkezine çağırımız, bir an önce yerel basın için yaşamsal olan haklarını vermeleri, gerekli isimleri bildirmeleridir.

Bu arada, gazetecilik suç değildir; yandaşlık, yalakalık da gazetecilik değildir. Barış Pehlivan ve Murat Ağirel’e özgürlük istiyoruz.

BAŞKAN – Sayın Şahin...

4.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, vatandaşların yaşadığı ekonomik sıkıntıları gidermek için atılması gereken adımlara ilişkin açıklaması

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Yaşanan ekonomik kriz toplumu derinden etkilemekte ve vatandaşlarımız geçinememektedir. Verdiğimiz onlarca kanun teklifi sonrası sözümüze gelen AKP, ilk seçimde vatandaşın tokadını yiyeceğini anlamış ve temel gıdalarda KDV'yi yüzde 1'e indirmek zorunda kalmıştır. Bu olumludur ancak yetersizdir. Doğal gaz, elektrik, akaryakıt, gıda ve köprü geçişleri için uygulanan zamlı tarifeler can yakıyor. Aldığımız hava hariç her şey dolara endekslendi. Maaşlar yetmiyor, 65 milyon insan geçim sıkıntısı çekiyor. 1 kilo salatalık, domates, biber 25-30 lira oldu. Maaşlar 3 kalem faturaya yetmiyor, kaldı ki vatandaş evine ekmek alsın. Yoksul, dar gelirli vatandaşların yaşadığı ekonomik sıkıntıları ve mağduriyetleri hafifletmek, mevcut ekonomik adaletsizlikleri gidermek için para basmaktan vazgeçin, enflasyonu düşürecek adımlar atın, tüm zamları geri çekin. Hiç olmazsa doğal gaz, su, elektrik ile akaryakıtta KDV'yi yüzde 1'e...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Girgin...

5.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, sendikal örgütlenmeye girdiği için işten atılan Migros işçilerine ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına: Migros'un İstanbul Esenyurt'taki depolarında sendikal örgütlenmeye girerek zam isteyen 257 işçi, patronun iki dudağından çıkan sözle kışın ortasında, aynı anda kapının önüne konuldu. Ekmek isteyen işçilerin ellerindeki ekmekler de alındı. Her geçen gün zamlarla beli bükülen, güvencesizlik sopesıyla tehdit edilen işçilerimiz için sendikal mücadele bir haysiyet mücadelesidir, anayasal haktır, baskılarla engellenemez, bugüne kadar da engellenememiştir. İşçilerimiz, işlerine acilen iade edilmelidir.

Ant olsun ki bu topraklardan "Sendikal mücadeleye girersem işten atılırım." korkusunu sileceğiz; işçilerin iş güvenliği sorunlarına, meşru hak aramalarına, sendikal tercihlerine ve faaliyetlerine saygı duyulan bir çalışma yaşamını muhakkak yaratacağız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın İlhan...

6.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehir merkez ilçedeki ortaöğretim öğrencilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

2022 yılına gelinmişken çocuklarımızın eğitime erişebilirliğini ve eğitimin sürdürülebilirliğini sağlamada hâlâ sorunların yaşanıyor olması kabul edilebilir değildir. Kötü ekonomi yönetiminin bedeli öğrencilerimize ödetilemez. Taşıma ihalesine teklif veren firmanın olmaması, idarenin ve dolayısıyla Hükümetin sorumluluğundadır. Bu anlamda, Kırşehir merkez ilçede ikinci kanaat döneminde ortaöğretime ulaşımı sağlanamayan öğrencilerimizin farklı yurtlara geçici olarak yerleştirilmeye çalışılması, pedagojik açıdan eğitim sürecine ve öğrencilerimize zarar verecektir. Öğrencilerimizin, eğitimlerine devam edebilmek için istekleri dışında yurtlarda kalmak durumunda olmaları bir çözüm değildir.

Buradan, Şanlıurfa'da okul ve Millî Eğitim Müdürünü "Para istediniz de para mı vermedik?" diye öğrencilerin önünde azarlayan Millî Eğitim Bakanına TBMM kürsüsünden seslenmek istiyorum: Ben, iradesini temsil ettiğim Kırşehirililer adına, bir an önce hiçbir gerekçe göstermeden bu sorunu çözmenizi ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şeker...

7.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, ocak ayı ihracat rakamlarına ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, 2022 yılı Ocak ayı ihracatı geçen yılın Ocak ayına göre yüzde 17 artışla 17,6 milyar dolarla tüm zamanların rekorunu kırdı. Seçim bölgem Kocaeli'nin ocak ayı ihracatı ise geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 34 artarak 1 milyar 455 milyon dolar oldu. Kocaeli, limanlarıyla Türkiye'nin dünyaya açılan kapısı olup yılın ilk ayında 150 ülkeye ihracat yaparken otomotivde de 595 milyon dolarla ocak ayının ihracat şampiyonu oldu. Kimya endüstrisi geçen yıla göre yüzde 98 artışla 2'nci, çelik sektörü ise 3'üncü sırada yer aldı.

Başta, ülkemizin büyümesini sağlayan, yatırımlara onay veren Cumhurbaşkanımıza; yaptıkları üretimlerle ülkeyi büyüterek ihracatı artıran, başta Kocaeli olmak üzere, tüm ziraat, ticaret ve sanayi odaları üyelerine teşekkür ediyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

8.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Türkiye'nin savunma sanayisinde elde ettiği ilerlemeye ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Savunma sanayisinde bağımsız olamayan milletlerin geleceğe güvenle bakabilmeleri mümkün değildir. Türkiye, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde, AK PARTİ iktidarında, yirmi yıl içerisinde gerçekleştirdiği savunma sanayisi yatırımları sayesinde bölgesinde oyun kuran ve oynanan kirli oyunları bozan bir ülke konumuna ulaştı. Bugün insansız hava, kara ve deniz araçlarından helikopterlere, silah ve mühimmatlardan füzelere, hava savunma sistemlerinden elektronik harbe kadar çok geniş bir yelpazede ihtiyaç olan sistemler yerli ve millî olarak tasarlanıyor, geliştiriliyor ve üretilip kullanılıyor. Türkiye, gizli açık bütün ambargolara rağmen, terörle mücadelede sınır ötesi harekâtlarına kadar her alanda, millî çıkarlarının gerektirdiği tüm hamleleri yapabilmesini savunma sanayisinde elde ettiği ilerlemeye borçludur diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

9.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Türkiye'ye ithal edilen ve Adana'da işlenen plastik atıkların zehir saçtıklarına ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dünyaca ünlü çevre örgütünün açıkladığı raporda, Türkiye'ye ithal edilen ve Adana'daki 5 noktada işlenen plastik atıkların zehir saçtıkları ortaya çıkmıştır. Raporla göre, Avrupa ülkelerinden en fazla plastik atık ithal eden ülke Türkiye'dir. Çukurova Karahan, Seyhan Kuyumcular ve Yüreğir İncirlik çöp döküm ve açıkta yakım alanlarından alınan atık plastik parçalarına ait numunelerin çok çeşitli zehirli organik kimyasal barındırdığı ve kanser oranını yükselttiği ortaya çıkmıştır. Çalışmada tespit edilen kurşun gibi ağır metaller insan ve çevre sağlığı konusunda ciddi endişeler yaratmaktadır. Yine rapora göre, plastik atıkların Adana il sınırları içindeki 5 noktaya yasa dışı bir şekilde döküldüğü tespit edilmiştir. Önce Çukurova'nın verimli topraklarını tarıma küstürdüler, şimdi de o toprakları zehirlenmeye göz yumuyorlar. Memleketi uçuruma sürükleyen saray iktidarı "Yerliyim, milliyim."

diyor ama el âlemin Avrupa'daki çöpünü ithal edip toprağımızı bile yok ediyor. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yılmazkaya...

10.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, Gaziantep'in bozuk köy yollarına ilişkin açıklaması

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Geçtiğimiz günlerde Gaziantep'e yağın kar yağışı sonrası iyice kötüleşen köy yollarının köstebek yuvasına dönmüş olması, o yolları devamlı kullanmak zorunda olan vatandaşlarımız için bir çileye dönmüştür. Köstebek yuvasına dönen yollardaki çukurlarla ilgili yaz aylarında yapılan yamalar bile çare olmazken belediyeler tarafından asfaltlamanın sağlıksız ve kalitesiz bir şekilde yapılması sonucu Şehitkamil ilçesine bağlı yaklaşık 20 köyü birbirine bağlayan yolların çukurlar hâlinde bozulması sürücülere zor anlar yaşıyor. Çukurların oluşturduğu bu mayın tarlalarına düşen araçların lastiklerinin parçalanmasıyla can ve mal kayıplarının yaşandığı bu kazalara sebebiyet verenler, her gün bu yolları kullanmak zorunda olan vatandaşlarımızın çektiği çileye duyarsız kalmamalıdır.

Gaziantep Büyükşehir ve ilçe belediyelerini vatandaşa karşı sorumluluklarını yerine getirmeye davet ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Antmen...

11.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, muhtar maaşlarına ilişkin açıklaması

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 19 Ocak 2022 tarihinde AKP Genel Başkanı ve Sayın Cumhurbaşkanı, muhtarları topladı ve muhtar maaşlarının asgari ücretin altında kalmasının kendisini üzdüğünü, muhtar maaşlarının asgari ücret olan 4.250 TL'ye çıkarılması kararı aldıklarını söyledi. Aradan bir ay geçmesine rağmen geçen ay da bu ay da muhtarlar 3.417 lira maaş aldılar. Meclis burada, eğer kanun gerekiyorsa hemen yapalım, eğer kanun gerekmiyorsa Sayın Cumhurbaşkanı kararname çıkarsın ve muhtarlarımızın asgari ücret olan 4.250 liradan ücret taleplerini karşılayalım, umutlarını yıkamayalım diyorum.

Yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Gürer...

12.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, AKP iktidarı döneminde yoksulluğun arttığına ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Çiftçiler, girdi maliyetleri nedeniyle ekim yapmakta zorlanıyor. Esnaf, iş yerinde lambasını yakamaz duruma geldi, elektrik faturasını ödeyemiyor. Emekli, geçim sıkıntısıyla çarşı pazara çıkamaz durumda. İşsizler, çaresizlik içinde kapı kapı iş arıyor. Emekçiler, modern köle şartlarında çalışıyorlar, enflasyona ezdiriliyorlar. AKP iktidarı, sanayici ve iş insanının sorunlarını da duymazdan geliyor.

82 yaşındaki çiftçi Mahmut Kılıç diyor ki: "Zam üstüne zam geliyor, huzur gidiyor, gam geliyor; bittik, bittik. Elektriği nasıl alayım, mazotu, gübreyi nasıl alayım; gücüm yetmiyor. Ekemem, ekemem; gübre atsam mazota gücüm yetmez; bittik, bittik. Ülkeyi dışarıdan ithal ürüne muhtaç ettiler."

AKP iktidarı döneminde yoksulluk artıyor, insanların geçim sıkıntıları her geçen gün ağırlaşıyor ve iktidar ne yazık ki bunlara çözüm üretemiyor, yönetemiyor; acil erken seçime gidilmesi şart.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Güzelmansur...

13.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, iktidarın yanlış Suriye politikası yüzünden Hatay'ın on bir yıldır derin bir ekonomik kriz yaşadığına ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Sayın Başkan, seçim bölgem Hatay, on bir yıldır derin bir ekonomik kriz yaşıyor. Bunun başnedeni, iktidarın yanlış Suriye politikası. Hatay, bu yanlış politika nedeniyle turizmde, tarımda, nakliyyede, dış ticarete ciddi bir çöküş yaşıyor. Bu yüzden işsizlik aldı başını gidiyor. Hatay'da işsiz olduğu için kendini yakan babalar, intihar eden insanlar var. Hatay'da esnaf kepenk kapatıyor; 2021 yılında 1.137 esnaf sicilden, 925 esnaf ise meslekten terkin yapılarak kepenk kapattı. Sadece 2021 yılında iflas eden esnaf sayısı 2.062. Bu iktidar işbaşında olduğu sürece, yanlış Suriye politikasından dönülmediği sürece Hatay'ın çöküşü de devam edecek. O yüzden, Hatay halkı "Hemen seçim." diyor; Hatay halkı Suriye'de sulh istiyor, barış istiyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Yalım...

14.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, muhtar maaşlarına ve elektrik zamlarının geri alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Cumhurbaşkanına sesleniyorum: Sayın Cumhurbaşkanı, sayın muhtarlarımızı kandırmayınız, ne söz verdiyseniz arkasında durunuz ve de bir an önce asgari ücretle muhtarlarımızın ödeneklerini sabit hâle getiriniz diyorum. Verdiğiniz sözü yani 4.253 TL'yi bir an önce yerine getirin.

Aynı şekilde, Sayın Cumhurbaşkanına sesleniyorum: Sayın Cumhurbaşkanı, defalarca kanun teklifi verdik, önerge verdik, konuşmalar yaptık; elektrik lüks değildir, elektrikteki KDV'yi yüzde 18'den yüzde 1'e derhâl çekiniz ve de elektriğe gelen zamları hemen geri alınız diyorum. Elektrikteki zamların geri alınması acildir. Tekrar söylüyorum: Elektrikteki zamları geri alın Sayın Cumhurbaşkanı. Elektrikteki zamları geri alın Sayın Cumhurbaşkanı. Elektrikteki zamları geri alın Sayın Cumhurbaşkanı.

BAŞKAN – Sayın Adıgüzel...

15.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu ili Ulubey ilçesi Güvenyurt Mahallesi'ndeki ruhsatsız taş ocağına ilişkin açıklaması

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Ordu Ulubey ilçesi Güvenyurt Mahallesi'nde ruhsatsız bir taş ocağı ve konkasör ihbarı üzerine, burayı soru önergesiyle sorduk. Yirmi gün önce gelen cevapta, burada konkasör parçaları olduğu, kurulu olmadığı ve elektrik bağlantısı olmadığı söylendi. Hâlbuki gidip baktığımızda, burada şakır şakır çalışan kamyonlar, elektriği bağlanmış bir konkasör ve işletme gördük. Yani burada sadece kaçak bir işletme yok, aynı zamanda bir de kaçak elektrik kullanımı var. Peki, kimdir bu işi yapan diye baktığımızda gözlerimize inanamadık. Bu işi AKP'li Ulubey Belediyesi yapıyor. Ulubey Belediyesinin kamyonları ve Ordu Büyükşehir Belediyesinin kamyonları buradan taş taşıyor ve uyardığımız hâlde, Valiliğin uyarısına rağmen, Çevre, Şehircilik İl Müdürünün uyarısına rağmen pişkinlikle bu işe devam ediliyor. Burası kabile devleti değil. Kaçak işletme, bir de üstüne kaçak elektrik kullanıyor; ne vali tanıyor ne müdür tanıyor ne bakan tanıyor. Öğrendik ki bu şahıs, bu Ulubey Belediye...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaşıkçı...

16.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Hatay'ın Hassa ilçesindeki su ve yol sorununa ilişkin açıklaması

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Geçtiğimiz hafta Hassa, Antakya ve Kırıkhan İlçe Başkanlarımızla birlikte Hassa ilçemize bağlı Bademli, Gülpınar ve Arpalıuşağı Mahallelerinde vatandaşlarımızla bir araya geldik. Bademli Mahallesi'nde vatandaşlarımız yıllardır içme suyu sıkıntısı yaşamakta. Hatay Belediyesi yetkililerine yapılan onlarca başvurudan ise hiçbir yanıt alınamamış. Mahallenin etrafında yeterince su kaynağı yok diye koca bir mahalle susuzluğa mahkûm edilmiş durumda. Aynı zamanda, bu 3 mahalleyi birbirine ve şehre bağlayan yollar ise berbat durumda. Bu sıkıntılar karşısında Hassalı hemşehrilerimiz der ki: "Su bulamadık, mahalleye su yok. Asfalt bulamadık, mahalleye yol yok. Seçim zamanı gelince de Büyükşehir sana oy yok."

BAŞKAN – Sayın Ekinci...

17.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Sivas Belediyesinin otobüsçü esnafına verdiği desteğe ilişkin açıklaması

SEMIHA EKİNCİ (Sivas) – Teşekkür ediyorum Kıymetli Başkan.

Sultan şehir Sivas'ımızda Sivas Belediyemiz, pandemiden itibaren yakıt desteği sağlayarak işgaliye bedelini yarıya indirdi, otobüsçü esnaflarımızın yanında olmayı sürdürüyor. Engelli ve 65 yaş üzeri vatandaşlarımızın toplu taşımayı daha huzurlu bir ortamda kullanmaları amacıyla Belediyemiz, halk otobüsü işletmecilerini mağdur etmemek adına Belediye Meclisimizin 9 Şubat tarihli oturumunda alınan kararla 65 yaş üstü kişiler, engelli bireyler ve refakatçileri için indirimli tarife üzerinden destek verme kararı almıştır. Yıllık ortalama 2 milyon 750 bin kişinin ücretsiz binış yaptığı Sivas Belediyemizde yıllık maliyeti 5 milyon 750 bin TL olacak tutar Belediyemiz tarafından karşılanacaktır.

"Halka hizmet, Hakk'a hizmettir." düsturuyla hareket eden Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde Sivas Belediyemize ve Başkanımız Hilmi Bilgin'e, Belediye Meclisi üyelerimize teşekkür ediyor, Halk Otobüsleri Kooperatifine ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEMIHA EKİNCİ (Sivas) – ...bu hizmetten yararlanacak hemşehrilerime hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Şevkin...

18.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Yüreğir Karşıyaka Devlet Hastanesinin yerine neden yenisinin yapılmadığını öğrenmek istediğine ve Adana'nın Karataş ilçesinin yol sorununa ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

1896 yılında Adana Karşıyaka Devlet Hastanesi açıldı, 2013 yılında yüz on yedi yılını doldurduğu için yerine yenisi yapılacak diye yıkıldı; üzerinden dokuz yıl geçmiş olmasına rağmen, maalesef, hâlâ buraya çivi dahi çakılmadı. Karataş Yüreğir Ovası'nda 500 bin insana hizmet eden Yüreğir Karşıyaka Devlet Hastanesinin yerine neden yenisi yapılmıyor? Gelmiş geçmiş bütün bakanlar seçim dönemlerinde buraya hastane yapılacağına söz verdiler. Kasım ayında ihaleye çıktığı ifade edildi ama aylar geçmesine rağmen hâlâ bir çivi dahi çakılmadı.

Karataş yolu tamamlanamamış bir yoldur ve burası maalesef ölüm yolu olarak bilinmektedir. Buradaki vatandaşlar kazalarda hayatlarını kaybediyorlar, eğer ölmezlerse şehir hastanesine ulaşırlarsa yaşamlarını idame ettirebiliyorlar. Vatandaş isyan hâlinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çepni...

19.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Rize İkizdere'deki doğa katliamına ilişkin açıklaması

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkanım.

İkizdere İşkencedere'de doğa katliamı sürüyor; daha yol açılmamış, açılma aşamasında, işte sonuç burada. Ağacıyla, çay bahçeleriyle, arılarıyla, sularıya bir vadi şirketin elemanı bakanlar ve sarayın kâr hırsı nedeniyle yok ediliyor. Bilirkişi "Proje uygun değildir." raporu vermesine rağmen mahkeme dört aydır durdurma kararı vermedi, mahkeme karar vermek için vadinin yok olmasını bekliyor. Şirket, siyaset, mahkemeler, şer ittifakı suç işliyor. İkizdere Çevre Derneği 25-27 Şubatta tüm doğaseverleri, ekoloji örgütlerini İkizdere'ye çağırıyor. "İkizdere taş ocağı olmasın." diyerek direnenlere güç verelim.

BAŞKAN - Sayın Gülüm...

20.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, kadınların nafaka hakkına ilişkin açıklaması

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) - Kadınları koruyan mekanizmaları ortadan kaldırdığınız yetmiyor, bir de erkekler lehine yeni düzenlemeler yapıyorsunuz. Boşanmayla birlikte neden biz kadınlar yoksulluğa düşüyoruz, sordunuz mu? Nedenlerini ortadan kaldırmak için bir çalışmanız var mı? Binbir uğraş sonucu alabildiğimiz nafakaları tahsil edemiyoruz, çözüm ürettiniz mi? Hayır. Nafakamızı sınırlandırmak demek bizi aile içinde şiddete mahkûm etmek demek, boşanmamızı engellemek demek, erkeğe boyun eğdirmeye çalışmak demek. Emeğimizi yok sayanlara, ücretli bir işte çalışmamıza engel olanlara; ev işlerini, hasta, yaşlı, çocuk bakımını üstümüze yıkanlara karşı nafaka hakkımızdan vazgeçmiyoruz. Toplumsal cinsiyet eşitliği sağlanana, biz kadınlar yoksulluk nafakasına ihtiyaç duymayana, eşitlik sağlanana dek nafaka hakkımızdan vazgeçmeyeceğiz. Nafaka haktır.

BAŞKAN - Sayın Filiz, buyurun.

21.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, YÖK'ün üniversiteye girişte puan hesaplamaları hakkındaki açıklamasına ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

YÖK'ten yapılan açıklamayla üniversiteye girişte TYT ve AYT'de baraj puanlarının kaldırıldığı ancak Türkçe ve matematik testlerinden 0,5 ham puan alma yani bu testlerde 1 net yapma şartının devam ettiği, puan hesaplamalarının önceki senelerdeki gibi yapılacağı, baraj puanının kaldırılmasıyla tercih havuzunda çok daha fazla sayıda öğrencinin olacağı ve adayların kontenjan tespitinde başarı sırasına göre yerleştirileceği ifade edilmiştir. YÖK'ün bu kararı, birçok devlet ve vakıf üniversitesinin boş kalan kontenjanlarının üniversiteye giriş donanımı olmayanlarca doldurularak liyakatsiz mezunlar ve diplomalı işsizler gibi birtakım ciddi olumsuzluklara yol açabileceğini düşündürmektedir diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaplan...

22.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, muhtarların memurlara verilen haklardan yararlandırılması gerektiğine ilişkin açıklaması

İRFAN KAPLAN (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Muhtarlarımız, hem halkın iradesi hem de demokrasi ve yerel yönetimlerimizin mihenk taşıdır. Köylerimizde ve

mahallelerimizde bir siyasi parti çatısı olmadan doğrudan halk tarafından seçilen muhtarlarımız, devlet ve vatandaşların arasında köprü görevi gören, mahallenin mülki amirleridir. Muhtarlarımız da kamu hizmeti gören tüm memurların yararlandığı haklardan faydalanmalıdır. En az bir dönem görev yapan muhtarlarımıza yeşil pasaport verilmelidir. Muhtarlarımızın çalışma şartlarının iyileştirilmesi için Cumhuriyet Halk Partisi olarak elimizden geleni yapacağız diyor ve bu vesileyle tüm muhtarlarımıza başarılar diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz, Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Muhammed Levent Bülbul'e aittir.

Buyurun Sayın Bülbul.

23.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'ün, 14 Şubat 2021 tarihinde Pençe-Kartal-2 Harekâtı bölgesi Gara'da şehit olan askerleri rahmet ve minnetle andıklarına, Limasol direnişinin 58'inci yıl dönümüne, Kıbrıs Türk Federe Devleti'nin dünya kamuoyuna ilan edilmesinin yıl dönümüne, Seyyid Ahmet Arvâsî'yi doğumunun 90'ıncı yıl dönümünde rahmet ve duayla andıklarına, Trampolin Cimnastik Dünya Kupası'nda altın madalya kazanan millî sporcularımız Sena Elçin Karakaş ve Sıla Karakaş'ı tebrik ettiklerine ve Onur Kumbarcıbaşı'nın vefatına ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 14 Şubat 2021 tarihinde Pençe-Kartal-2 Harekâtı bölgesi Gara'da yürütülen operasyonlar sırasında hain terör örgütü PKK'nın alçakça şehit ettiği silahsız ve savunmasız 13 vatan evladını, şehadetlerinin seneidevriyesinde rahmet ve minnetle anıyoruz.

Sayın Başkan, 13 Şubat 1964 tarihinde Kıbrıs'ın Limasol bölgesindeki Evdim, Çanakkale, Binatlı gibi köylere saldıracak Kıbrıs Türklerini soykırıma uğratmaya çalışan eli kanlı EOKA terör örgütüne karşı Türk Mukavemet Teşkilatı öncülüğünde başlatılan şanlı direniş "Limasol Direnişi" olarak anılmış; bu direniş, tarihe "2'nci Plevne Savunması" olarak geçmiştir. Üç gün süren bu saldırılar karşısında son mermisine kadar Rum çetecilere karşı savaşan Münir Halil Şago ve yüzlerce kahraman mücahit şehit düşmüş fakat düşman, Limasol'un Türk bölgesine girememiştir. Limasol Direnişi'nin 58'inci yıl dönümünde, şehit edilen soydaşlarımızı rahmet ve minnetle anıyor, Kıbrıs Türklüğünün yılmaz savunucusu Türk Mukavemet Teşkilatının ruhunu yaşayan ve yaşatan kahramanlarımızı saygı ve hürmetle selamlıyoruz.

Sayın Başkan, geçtiğimiz 13 Şubat tarihi aynı zamanda Kıbrıs Türk Federe Devleti'nin dünya kamuoyuna ilan edildiği tarihtir. Kıbrıs Türklüğünün hürriyet mücadelesinde ve devletleşme sürecinde önemli bir adım olan Kıbrıs Türk Federe Devleti kuruluş bildirgesini merhum Rauf Denktaş okumuş, 8 Haziran 1975'te halkoyuna sunularak kabul edilmiştir. 1983 yılında kurulan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin temellerini oluşturan, fedakârlık ve mücadele dolu bu tarihî süreçte Kıbrıs Türklüğü davasını şerefle taşıyan, başta Rauf Denktaş ve Doktor Fazıl Küçük olmak üzere, şehit ve gazilerimizi rahmetle anıyor; Kıbrıs'ta iki devletli çözümün kaçınılmaz olduğu hususunu buradan tekraren hatırlatmak istiyoruz.

Sayın Başkan "Benim milliyetçilik anlayışım da asla ırkçılığa, bölgeciliğe ve dar kavmiyetçilik şuuruna yer yoktur. İster azınlıktan gelsin ister çoğunluktan gelsin her türlü ırkçılığa karşıyım. Bunun yanında Şanlı Peygamber'imizin 'Kişi kavmini sevmekle suçlandırılmaz. Kavminin efendisi kavmine hizmet edendir. Vatan sevgisi imandandır.' tarzında ortaya koydukları yüce prensiplere de bağlıyım." sözleriyle Türk milliyetçiliğinin özüne vurgu yapan, Türk'ün asırlık hasletlerini gönlümüze nakşeden Türk-İslam ülküsünün büyük mütefekkeri Seyyid Ahmet Arvâsî'yi, doğumunun 90'ıncı yıl dönümünde rahmet ve duayla anıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun lütfen.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Son olarak, Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de düzenlenen Trampolin Cimnastik Dünya Kupası'nda kadınlar senkronize finalinde 1'inci olarak altın madalya kazanan millî sporcularımız Sena Elçin Karakaş ve Sıla Karakaş'ı tebrik ediyor, başarılarının devamını diliyoruz.

Sayın Başkan, bugün 18, 19 ve 20'nci Dönem SHP ve CHP Milletvekilliği yapan, geçmişte Bayındırlık ve İskân ile Devlet Bakanlığı gibi görevlerde bulunmuş olan Sayın Onur Kumbarcıbaşı'nın vefat haberini almış bulunuyoruz. Biz Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak kendisine Allah'tan rahmet diliyoruz, sevenlerine ve Cumhuriyet Halk Partisi camiasına da başsağlığı dileklerimizi iletiyoruz.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Söz sırası Halkların Demokratik Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Hakkı Saruhan Oluç'ta.

Buyurun Sayın Oluç.

24.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Düzgün Baba Cemevi'nin önünde silahlı 4 kişiyle beraber fotoğraf çektiren Nazımiye Kaymakamı Uğur Tutkan'ı kınadıklarına, Economist Intelligence Unit tarafından açıklanan 2021 Demokrasi Endeksi'ne ve iktidara ülkeyi Avrupa'nın ve dünyanın atık çöplüğü hâline getirmekten vazgeçmesi yönünde çağrıda bulunduklarına ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, Dersim'in Nazımiye ilçesinde bulunan Düzgün Baba Cemevi'ne Nazımiye Kaymakamı Uğur Tutkan tarafından son üç yıl içerisinde 60 bin lira tutarında idari ve mali para cezaları kesilmiş bulunuyor.

Düzgün Baba Cemevi Başkanı Sinan Kırmızıççek bu kesilen cezaların hukuksuz olduğu yönünde bir açıklama yapıyor, basına da yansıyor bu. Bunun üzerine, Nazımiye Kaymakamı Uğur Tutkan silahlı 4 kişiyle beraber cemevi önüne geliyor, bir fotoğraf çektiriyor o 4 kişiyle beraber ve sonra kendi sosyal medyasında bunu paylaşıyor, paylaşıırken de diyor ki: "Kanunsuzluk, usulsüzlük kiblesi olanlara doğru yolu göstereceğiz. Türkiye Cumhuriyeti, kanun ve hukuk devletidir. Sana da uzantılarına da öğreteceğiz kanunu, hukuku ve devletimizin gücünü." Yani kanunu, usulü, hukuku Nazımiye Kaymakamı Uğur Tutkan eli silahlı kişilerle öğretmeye çalışıyor.

Birinci soru, iktidara soruyorum: Kaymakamın görevi midir eli silahlı kişilerle bir yere gidip de orada bir açıklama yapmak ve "Kanunu öğreteceğiz." demek, görevi midir gerçekten?

İkincisi: Düzgün Baba Cemevi'nin faaliyetlerini bu Kaymakam engellemeye çalışıyor uzun zamandır, yeni bir iş değil, ticarethane gibi davranıyor Düzgün Baba Cemevi'ne; büyük hakaret yani Alevi toplumunun inancına, ritüellerine, geleneklerine büyük hakaret! Cemevine ticarethane gibi davranıyor. Cemevi, cemevleri ibadethanedir; ticarethane değil. Bu Kaymakam bunu da bilmiyor belli ki. Bunu da söylemiş olalım. Cemevinde gönüllü olarak hizmet edenleri -aralarında analar var, pirlar var- onları da sanki cemevinin çalışanı gibi göstermeye çalışıyor yani ibadethanenin ne olduğunu da bilmiyor bu Kaymakam.

Şimdi, tabii "Önce hüküm, sonra hukuk." diyen bir İçişleri Bakanının atadığı bir kaymakamdan söz ediyoruz, mahalle kabadayısı gibi davranan bir kaymakam. Bu Kaymakama hatırlatmak isteriz Anayasa'nın 2'nci maddesini, 10'uncu maddesini, 24 ve 25'inci maddelerini çiğniyorsun sen bu yaptığınla diye ama yani bu Kaymakamın Anayasa, hukuk filan gibi şeylerle alakası olmadığı belli. Bu durumu protesto ediyoruz, kınıyoruz ve iktidarın, bu konuda bu Kaymakama usulü, yolu, erkânı öğretmesi

gerektiğini, cemevinin Alevi toplumunun ibadethanesi olduğunu anlatması gerektiğini özellikle vurguluyorum.

Şimdi, sayın vekiller, İngiltere’de bir araştırma ve analiz şirketi var “Economist Intelligence Unit” adı altında, geçenlerde 2021 Demokrasi Endeksi’ni açıklamış bu şirket.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Ve bu 2021 Demokrasi Endeksi’ne göre Türkiye 167 ülke arasında 103’üncü sırada. Şaşırdık mı? Şaşırmadık. Hani bu Kaymakamdan bahsettiğim için bir de buna değineyim istedim. Bu araştırmada ülkelerdeki rejimler 4 kategori içinde değerlendiriliyor; tam demokrasiler, kusurlu demokrasiler, melez rejimler ve otoriter rejimler diye. Türkiye, bu yıl da “melez rejim” kategorisinde yer almış. Yani melezlik güzel bir şeydir ama rejim melez olunca güzel olmuyor çünkü demokrasi ile otokrazi arasında bir melezlikten söz ediliyor. 167 ülke arasında Türkiye 103’üncü, 10 puan üzerinden 4,35 puan almış Türkiye. Değerlendirme yapılırken bu endeks neleri değerlendiriyor? Seçim süreçlerine bakıyorlar, çoğulculuğa bakıyorlar, Hükümetin işleyişine bakıyorlar; siyasi katılıma, demokratik siyasi kültüre ve sivil özgürlüklere bakıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bu 5 ölçütü temel alıyorlar Demokrasi Endeksi’ni yaparken ve tabii ki Türkiye bunların hepsinde son derece düşük puan alıyor. Şaşırtıcı mı? Değil. İşte, kaymakam öyle olursa İçişleri Bakanı böyle olursa insan hakları, demokrasi, özgürlükler açısından da ülkenin hâli böyle olur. İktidara bir kez daha bunu hatırlatmak istiyoruz.

Değirmek istediğim bir konu da çevre meselesiyle ilgili, ekolojik dengeyle ilgili. Bakın, Greenpeace -uluslararası bir çevre örgütü, biliyorsunuz- bir rapor yayınladı “Atık Oyunları” başlığıyla ve bu Greenpeace’in yayınladığı raporda, ithal edilen plastik atıkların yasa dışı biçimde çevreye dökülmesi ve açık alanda yakılması sonucunda Adana’daki 5 bölgede tehlikeli kimyasallar ve ağır metaller tespit edildiği ortaya konuldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Toparlıyorum efendim.

Şimdi, durum gerçekten vahim çünkü İngiltere dâhil Avrupa’dan ithal edilen plastik atıklar uygun olmayan şekilde açıkça yakılarak imha edilmeye çalışılıyor ve bunların içindeki zehirli kimyasallar toprağa yayılıyor, yer altı sularına karışıyor ve son derece ciddi kimyasal sorunlarla karşı karşıya kalınıyor. Doğrudan doğruya toplum sağlığını tehdit eden bir durumla karşı karşıyayız ve bu konuda iki yere çağrı yapmak istiyoruz:

Birincisi, İngiltere’de bu atıkları ihraç ederek büyük paralar kazananlara ve tabii ki İngiltere’ye yönelik bunu söylemek gerekiyor; İngiltere yasalarına göre bu atıkların bu şekilde imha edilmesine izin verilmiyor, o ihracatın durdurulması gerekiyor ve Türkiye’de, tabii, bunun ithalatını yapan firmaların da esas itibarıyla büyük paralar kazanan firmaların da toplum sağlığını ve ekolojik dengeyi gözetmesi gerekiyor. İktidara bu konuda çağrı yapıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Son cümlem efendim, bitiriyorum.

Çağrımız şudur: Bu ülkeyi Avrupa’nın ve dünyanın atık çöplüğü hâline getirmekten vazgeçin, bundan uzak durun çünkü atılan bu adımların hepsi esas itibarıyla toplum sağlığını ve ekolojik dengeyi altüst eden adımlardır. İktidarın, toplumun geleceğini bu şekilde tehdit eden adımları atması kabul edilebilir değildir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Engin Özkoç’ta.

Buyurun Sayın Özkoç.

25.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, AKP Genel Başkanı ile Hazine ve Maliye Bakanının hafta sonu yaptığı “Türkiye Ekonomi Modeli Yeni Adımlar ve Enflasyon Tedbirleri” sunumuna ve Türkiye’nin yoksulluktan, ekonomik sıkıntıdan kurtulması, özgürlük ve adaletin tekrar sağlanması için erken seçime ihtiyaç olduğuna ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Grup Başkan Vekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda yaptıkları açıklamalarla gündemi değerlendiriyorlar. Bugünün gündemi ise Türkiye’nin içine düştüğü yoksulluk ve ekonomik krizdir. Türkiye’nin gündemi, hayatları boyunca sanki bir savaş varmış gibi hiç bu kadar yoksullukla ve ekonomik krizle karşı karşıya gelmeyen insanların düştüğü durumdur. Taneyle satılan patlıcandan, salatalıktan boş tost, boş baklava ve boş gözleme yeme noktasına kadar yoksullaşan bir Türkiye’nin düştüğü durumdur. Hem vatandaş hem işletmeler AKP’nin kötü yönetimi karşısında şu anda ne yapacaklarını bilemiyorlar. AKP Hükümeti ekonomiyle ilgili ne yapacağını ülkeye anlatamıyor ve yönetemiyor. Hafta sonu AKP Genel Başkanı ve Hazine ve Maliye Bakanından “Türkiye Ekonomi Modeli Yeni Adımlar ve Enflasyon Tedbirleri” sunumunu izledik. KDV indiriminden başka somut bir adım görmedik. KDV indirimindeki yayımladıkları kararnameyi dahi düzgün bir şekilde yayımlayamayan bir iktidarla karşı karşıyayız. Basit bir şekilde bir kararname yayımlıyorsunuz; o kararnamede, orada eklememeniz gereken bir maddeyi eklediğiniz için o kararnamenin geçerliliği kalmıyor yani yüzde 1’e bile düşürmüş oluyorsunuz, onu değiştirmek için dört gün sonra bir düzeltme yapmak zorunda kalıyorsunuz. Sadece bir kararnameyi dahi Resmî Gazete’de düzgün bir şekilde yayımlayamayan bir iktidarla karşı karşıyayız.

Bir saate yakın bir sunumda hem AKP Genel Başkanı hem de Hazine ve Maliye Bakanı esnafı ve girişimcileri tehdit etti. Yaptıkları şey, her sıkıştıklarında vatandaş, esnafı, üniversiteleri, iş insanlarını tehdit etmek ve onları sindirmek; bugün düşürdükleri Türkiye’de yine aynısını yapıyorlar. AKP Hükümeti, ekonomideki kendi beceriksizliğini vatandaş, esnafı, girişimciyi tehdit ederek kapatmaya çalışıyor; hatta gazeteciye, hatta siyasetçiye ağır sözler söyleyerek kendi yaptıklarının üstünü örtmeye çalışıyor.

Ülkede üretim var mı? Ülkede üretim yok. Ülkeye yatırımcı geliyor mu? Ülkenin getirildiği adaletsiz ve hukuksuz bu noktada, hiçbir dış yatırımcı Türkiye’de yatırım yapmaya gelmiyor. İşsizlik almış başını gidiyor. İnsanlar alın teriyle çalışıp kazanmak istiyorlar, muhtaç olmadan yaşamak istiyorlar, yardımlarla değil emeklerinin karşılığıyla yaşamak istiyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ekonomide yapısal sorunlara bir çözüm bulunamıyor. Neden? Çünkü iktidar Türkiye’yi yönetemiyor. AKP’nin yandaşlarıyla, mafyayla kurduğu kirli ekonomik modelin bugün Türkiye’yi getirdiği nokta tam da budur.

AKP’nin son birkaç yıldır anlattığı yalan ekonomisi hikâyesinin artık sonuna geldik. Türkiye artık yalanları duymak istemiyor; gerçekleri yaşıyor, yoksulluğu yaşıyor. Bugüne kadar başına gelenlerin Türkiye’de hiç yaşanmadığını görüyor. Bir avuç

azınlığın sadece ihaleyi alabilmesi için yasaların değiştirildiği adaletsiz bir Türkiye'den tekrar umutların yeşerdiği bir Türkiye'ye dönüşüm yapılmasını istiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bunun için millet iradesine ihtiyaç var, millet iradesi için demokrasilerde seçime ihtiyaç var. O yüzden Cumhuriyet Halk Partisi Grubu, bir an önce Türkiye'nin yoksulluktan, ekonomik sıkıntıdan kurtulması, özgürlük ve adaletin tekrar sağlanması için erken seçim diyor. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Cahit Özkan'da.

Buyurun Sayın Özkan.

26.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Kıbrıs Türk Federe Devleti'nin kuruluşunun 47'nci yıl dönümüne, Türk Mukavemet Teşkilatına, küresel enflasyona, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi sayesinde vatandaşların demokrasi, hukuk ve refah beklentilerini hayata geçirebildiklerine ve Genel Kurul gündemine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, 13 Şubat, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin ilanına giden süreçte Kıbrıs Türk Federe Devleti'nin kuruluşunun 47'nci yıl dönümü. Bir kez daha Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kuruluşunu kutluyoruz.

Kıbrıs Türk Federe Devleti'nin kurulmasında Türk Mukavemet Teşkilatının sahada gösterdiği başarının ehemmiyeti büyüktür. Bu sayede Kıbrıs Türkü kardeşlerimizin -EOKA'cı çetelere karşı örgütlediği- bağımsızlık mücadelesinde büyük fedakârlıklarla eşsiz direniş gösteren bir yapı hâline gelmiş ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kuruluşunda en önemli kurucu unsur olmuştur. 1974 Kıbrıs Barış Harekâtı'ndan sonra 1 Ağustos 1976'da Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığına dönüştürülerek TMT yani Kıbrıs Türk Mukavemet Teşkilatı tarihte şanlı ecdadımızın ortaya koyduğu mücadelelerde olduğu gibi hak ettiği yeri almıştır ve tabii, geçtiğimiz günlerde, Türk Mukavemet Teşkilatı hakkında sarf edilen bazı bilinçsiz sözler başta aziz milletimizi ve bu kutlu mücadeleye omuz veren bütün Kıbrıs mücahitlerini ciddi şekilde üzmüştür. Bu vesileyle, Türk Mukavemet Teşkilatı mensuplarımızı rencide eden bu ifadeleri kınıyorum. Tüm aziz şehitlerimizi de rahmetle, minnetle, şükranla yâd ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, bir taraftan küresel salgın, diğer taraftan küresel ısınma ve emtia fiyatlarındaki artış ve yine tedarik zincirindeki bozulma dünyanın karşı karşıya kaldığı en büyük küresel enflasyonu insanlığın karşısına getirdi. Tabii, böylesi bir ortamda, biz, bir taraftan aziz milletimizin özgürlük, demokrasi ve hukuk mücadelesini 28 Şubatın 25'inci yılına giderken büyük bir kararlılıkla sürdürürken diğer taraftan da vatandaşlarımızı küresel salgının neden olduğu küresel enflasyona yenik düşürmemek için büyük bir mücadele ortaya koyuyoruz. Bu anlamda, küresel enflasyon yani emtia fiyatlarındaki artış, demir çelik, petrokimya, gübre ve diğer ürünlerin tamamı küresel fiyat artışlarına bağlı bir şekilde, maalesef, insanlığın karşısında en büyük sorun olarak duruyor.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hatta CHP'nin suçu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sizinle ilgisi yok.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - İşte böylesi bir ortamda, devlet ve millet olarak, bizler Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin de ortaya koyduğu büyük kararlılıkla vatandaşlarımızın enflasyona yenik düşmemesi için her gün yeni müjdelerle milletimizin karşısındayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bu anlamda, aziz milletimiz Allah'ın izniyle bu cennet vatanda refahı, özgürlüğü, demokrasiyi en güzel şekilde yaşayacak ve bu çerçevede gerekli olan tüm adımları atacak, tüm kararları da alacak; bunun altını çizmek istiyorum.

Çiftçimize, esnafımıza, işçimize, emeklimize, memurumuza ve 85 milyon tüm vatandaşımıza bu ülkenin ekonomik kaynaklarını hakça, adil bir şekilde paylaşmak için nice müjdeleri inşallah milletimizle buluşturmaya devam edeceğiz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yandaşlara, yandaşlara.

AHMET KAYA (Trabzon) – Yirmi yıldır yapmadınız.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Şöyle bir baktığımız zaman, bu ülkede son yirmi yıllık süre zarfında özellikle ekonomik olarak milletimize karşı bütün vesayet, darbe ve cunta girişimlerine rağmen biz milletimizin emanetini ne faiz lobisine ne silah baronlarına ne petrol şirketlerine peşkeş çekmeden, sadece ve sadece aziz milletimizin hizmetine sunmak suretiyle refahı artıracacağız.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Daha Londra'ya yeni gitti ya. Nureddin Nebati yeni Londra'daydı, Londra'da. Faiz lobisinin ayağına gittiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Tabii, bu anlamda özellikle milletimizin siyasi tarihine şöyle bir baktığımız zaman yüz elli, iki yüz yıllık demokrasi mücadelemizde âdeta ilk kez sivil, demokratik Anayasa değişimi neticesinde, Türk siyasi tarihinin ortak aklının eseri olan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi sayesinde işte biz bu güçlüklerin üstesinden gelebiliyor ve vatandaşlarımızın demokrasi, hukuk ve refah beklentilerini hayata geçirebiliyoruz. Bu anlamda eğer geçmişte olduğu gibi darbe ürünü bir parlamenter sistemle bu ülke yönetiliyor olsaydı, inanın, 65 yaş üstü vatandaşlarımızın sokağa çıkıp çıkamayacaklarına bile karar veremeyen bir hükümet anlayışıyla karşı karşıya olurduk.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Her söylediğini tersten okumak lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bu anlamda, aziz milletimizle kader birlikteliği içerisinde olan bir anlayışla, AK PARTİ'yle, Milliyetçi Hareket Partisiyle -Cumhur İttifakı'yla- Allah'ın izniyle nice reformları ve yeni müjdelerimizi milletimizle buluşturmaya devam edeceğiz.

Bugün yapacağımız görüşmelerde de ülkemizin bütün dünyayla yaptığı ve milletimizin bütün uluslararası toplumla karşılıklı ilişkilerini geliştirecek çoklu ve iki taraflı, uluslararası anlaşmaları görüşeceğiz. Bu anlamda, şimdiden katkı sunacak bütün siyasi parti gruplarına teşekkür ediyor, hayırlı, başarılı bir çalışma haftası diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, sadece kayıtlara geçmesi için müsaade eder misiniz?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Az önce Kıbrıs'la ilgili Sayın Grup Başkan Vekilinin söylediği sözleri içtenlikle dinledik. Kendilerinden bir tek ricamız var; Kıbrıs'ta verdiği mücadeleyle tüm dünyada saygınlık kazanan Rauf Denktaş'ın anıt mezarını artık yaptırınsınlar, en azından onu yaptırınsınlar. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Son söz, İYİ Parti Grup Başkan Vekili Sayın Erhan Usta'ya aittir.

Buyurun Sayın Usta.

27.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Ozan Arif'in vefatının 3'üncü yıl dönümüne, Onur Kumbaracıbaşı'nın vefatına, Trampolin Cimnastik Dünya Kupası'nda altın madalya kazanan millî sporcularımız Sena Elçin Karakaş ve Sıla Karakuş'u tebrik ettiğine, Gümüşhane'nin düşman işgalinden kurutuluşunun yıl dönümüne, Seyyid Ahmet Arvâsi'nin doğumunun 90'ıncı yıl dönümüne, İçkerya Çeçen Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı General Cevher Dudayev'in 78'inci doğum yıl dönümüne, üniversiteye giriş sınavlarında baraj puanının kaldırılmasına, YKS giriş sınavı ücretine, gıda ürünlerindeki KDV indirimine, Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Türkiye'deki sefaletin yanlış yönetimden kaynaklandığına ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle iyi bir hafta olması temennisiyle Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

Gür sesli ozanımız Ozan Arif'in vefatının 3'üncü yıl dönümünü hafta sonu idrak ettik. Ömrünü Türk milliyetçiliğine adanmış, memleket meselelerini şiirlerinde ve türkülerinde işlemiş ve burada mahkemelerde yargılanmış bir vatansever olan Ozan Arif'i rahmetle, özlemle anıyoruz; mekânı cennet olsun, ruhu şad olsun.

Bugün aynı zamanda eski Bayındırlık ve İskân Bakanlarından, Devlet Bakanlarından Sayın Onur Kumbaracıbaşı'nın vefatını üzüntüyle öğrendik, sevenlerine başsağlığı dilerim.

Türk kadınları başarılarına yenisini eklemeye devam ediyor. Bakü'de düzenlenen Trampolin Cimnastik Dünya Kupası'nda bir ilke imza atarak ülkemize altın madalya kazandıran millî sporcularımız Sena Elçin Karakaş ve Sıla Karakuş'u tebrik ediyor, başarılarının devamını diliyorum.

Bugün, Gümüşhane'nin düşman işgalinden kurutuluşunun yıl dönümünü idrak ediyoruz. Gümüşhaneli vatandaşlarımızı bu anlamda tebrik ediyorum, kendilerini en içten duygularıyla selamlıyorum. Bu vesileyle kurtuluş mücadelesinde şehit olanları, şehitlerimizi ve gazilerini rahmetle anıyorum.

Bugün aynı zamanda büyük mütefekkir Seyyid Ahmet Arvâsi'nin doğumunun da 90'ıncı yıl dönümü, kendisini de rahmetle anıyorum.

Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra Çeçenlerin istiklal ve bağımsızlık mücadelesinde önderlik eden sembol isimlerden İçkerya Çeçen Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı General Cevher Dudayev'in de 78'inci doğum yıl dönümünü bu vesileyle kutluyorum.

Sayın Başkan, biliyorsunuz, altı ay içerisinde Yükseköğretim Kurulu üniversiteye giriş sınavlarında baraj puanının kaldırıldığını duyurdu. Tabii, Türkiye'nin şu anda geldiği noktada -maalesef "Her ile bir üniversite" kampanyası başlatıldı- üniversiteler var, binalar bomboş, içerisinde ne öğrenci var ne hoca var, kontenjanlar doldurulamıyor. Türkiye'nin en son geldiği noktada işte, 1 tane doğru cevabı bile olan gençlerimizin üniversitelere girmesi gibi bir noktayla, bir plansızlık, programsızlıkla karşılaştık. Tabii, bu işsizliği ötelemekten başka işe yarayacak bir şey değil çünkü bir eğitim de maalesef alamıyorlar. Özellikle kamu üniversitelerinin akademisyen açısından bomboş olduğunu bu Hükûmetin artık görmesi lazım. Yani önemli olan, çocuklarımıza meslek kazandırmaktır. İnsan kaynaklarının bu kadar kolay heba edildiği dünyada herhâlde başka bir ülke yoktur. Bu anlamda, Millî Eğitim Bakanlığını, Hükûmeti ve YÖK'ü burada, daha başka işler yapmaya davet ediyoruz; çocuklarımızın kıymetini bilelim. Yani gösterişten veya işsizliği ötelemekten başka bir işe yaramayacak bu politikadan vazgeçilsin. Esas olan gençlerimize meslek kazandırmaktır. Onların, bir kısım gençlerimizin de bu anlamda meslek liselerine yönlendirilmesi gerekir.

Şimdi, belki bununla bağlantılı diğer bir husus da ÖSYM Başkanı da YKS başvurularının başladığını açıkladı. YKS giriş sınavı, sınav başına 115 TL; 3 tane sınava giren bir öğrenci 345 TL verecek. Bu yoksullukta, bu sıkıntıda aileler bunun altından nasıl kalkacak? Hükûmet, puandan vazgeçiyor "Hiç puanının olmasa bile üniversiteye gireceksin." diyor ama paradan vazgeçmiyor, geçen yıl 90 lira olan giriş ücretini bu yıl 115 liraya çıkarıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Böyle anlamsız bir şeyi kabul etmek mümkün değildir. Bu anlamda, gençlerimizin sınavlara girişinin kolaylaştırılması lazım.

Şimdi hafta sonu "paket" diye bir fiyasko açıklandı, bunun değerlendirmelerini daha sonra uzun uzadıya yapacağız ancak önemli olan bir hususu burada mutlak surette dikkate getirmek gerekiyor. Şimdi, gıda ürünlerinde güya katma değer vergisi oranları indirildi. Bunun faydasının olabilmesi için yapılması gereken 3 tane husus var, sadece öneri kısmını söyleyeceğim, değerlendirme kısmını daha sonra konuşuruz. Birincisi, vergi indiriminin fiyatlara yansıyor yansımadığını büyük firmalar üzerinden takip etmek lazım. Bu, timlerle, küçük esnafla yapılacak bir şey değil. Esnaf zaten burnundan soluyor, onları, esnafı veya hizmet sektöründeki kafeyi, şunları bunları filan bu anlamda boğmanın bir anlamı yok; bu birinci önerimiz.

İkinci önerimiz şu: Burada ciddi bir katma değer vergisi iadesi olacak. Devlet, Maliye Bakanlığı katma değer vergisi iadelerini ödemekte çok geç kalıyor. Dolayısıyla, firmalar, KDV alacaklarını bir maliyet unsuru olarak fiyatlara yansıtıyor. Şimdi, buradan, siz vergiyi düşüreceksiniz ancak diğer taraftan maliyetleri artırıcı bir unsur olarak karşımıza çıkacak. Buradan amaçlanan bir faydanın olabilmesi için katma değer vergisi iadelerinin mutlak surette zamanında yapılması lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Bizim hesabımıza göre, bu indirimlerden yaklaşık 15 milyar TL'lik bir kayıp doğacak, vergi kaybı. Şimdi, "Bir taraftan kayıp doğdu." deyip, Hükûmetin "Bu sefer bunu bir başka yerden de telafi edeyim." deyip zam gibi bir şeyle yapmaması lazım. Bunlar yapılırsa belki bir miktar bunun bir faydası olur.

Ama burada daha önemli olan ve skandal diyebileceğimiz husus, kırmızı etle ilgili husus. Bunu Türkiye kamuoyuna dün ben taşıdım, sosyal medyadan bununla ilgili bir paylaşım yaptık. Yani bir mevzuatı çıkarmaktan âciz bir iktidar bugün Türkiye'yi yönetiyor Sayın Başkan. Yani kırmızı etin yüzde 8 olan KDV'sini yüzde 1'e düşüreyim derken yüzde 18'e çıkaran bir iktidar var ve yaptığının farkında değil. Biz sosyal medya hesaplarımızdan bunu duyurmamış olsaydık, biz bunu tespit etmemiş olsaydık bu yüzde 18 olarak devam edecekti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim.

Tabii, şimdi, dün itibarıyla, bu ülkede, kırmızı etin perakende satışında katma değer vergisi oranında amaçlanan yüzde 1 mi uygulandı, eski oran yüzde 8 mi uygulandı, yoksa hukuki oran olan yüzde 18 mi uygulandı? Ya, böyle bir karmaşıklık, böyle bir skandal dünyanın hiçbir yerinde görülüşü bir şey değil Sayın Başkan, bunu kabul etmek mümkün değil. İşte, ehliyetsiz ve kifayetsiz yönetimlerin Türkiye'yi getirdiği nokta budur. Bizim bunu sosyal medya hesaplarımızdan duyurmamızdan sonra gece yarısı bir kararnameyle, daha doğrusu bir kararname çıkarmaksızın bu düzeltilmeye çalışıldı. Ya, böyle bir şey olamaz. Hükûmet, ikinci skandala imza attı. O ne? Şimdi, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle vergi konuldu, vergi düzenlemesi yapıldı. Burayı

“Düzeltilme var.” diye... Hiçbir kararname olmadan sanki böyle “Rapordaki 5 rakamı 15 olacaktı.” gibi bir anlayışla düzeltme yapıldı. Hiçbir hukuki geçerliliği olmayan bir düzeltmedir bu. Bu anlamda yapılanla ikinci skandala imza atılmıştır. Yani Türkiye’nin geldiği nokta açısından bunları görmemiz gerekiyor. Bir vergi indirimini dahi yapmaktan âciz bir Hükûmeti görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Tamamlayacağım.

Şimdi, son olarak da az önce AK PARTİ’li bir milletvekili arkadaşımız ifade etti. Yani şimdi, olayın bir tarafına bakıp öbür tarafına bakmamak kadar kötü bir şey olamaz. Siz kimi kandırmaya çalışıyorsunuz ya! Ocak ayında bütün zamanların rekoru kırılmış. Ne kadar artmış ihracatımız? Yüzde 17,1 artmış. Yahü, aynı ayda aynı rakamla birlikte ithalat da açıklanıyor arkadaşlar, ithalattaki artış yüzde 55, tüm zamanların en yüksek ocak ayı ithalatı ve “ihracat” dediğiniz şey yüzde 17 artıyor, ithalat yüzde 55 artıyor, bundan hiç bahsedilmiyor; sanki bu, ülkenin ithalatı değil, sanki bunun için biz döviz vermeyeceğiz. Ne oldu rekabetçi kur politikası, bana birisi söylesin. Burada bütün arkadaşlar söylüyordu, işte “Kur şöyle olacak, ihracat böyle coşacak.” diye, coşmadı. Olmaz dedik, yanlış yapıyorsunuz dedik, Türkiye’yi getirdiğiniz nokta burası. Sonra “Türkiye Ekonomi Modeli” dedikleri model de çöktü çünkü bunun dayandığı yer şuydu: Güya Türkiye cari fazla verecekti. Ya, geçmişte de bunlar yaşandı, üç ay cari fazla...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Usta, son kez açıyorum.

Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Çok teşekkür ederim Başkanım, bitireceğim.

Geçmişte de bu cari fazlalar verildi, bunlar konjonktürel cari fazlalardır, bunlar kriz cari fazlalardır. Üç ay cari fazla verdik diye bütün bir modeli, enflasyonla mücadeleyi cari fazla üzerine kurdular, kasım ayından itibaren cari açık verdi. Şimdi, aralıktaki cari açığı göreceğiz, çok yüksek bir cari açık çıkacak; tekrar, ocaktaki cari açığı göreceğiz... Dolayısıyla, ne yaptığını bilmeyen bir iktidar bugün Türkiye’yi yönetiyor ve bu sefaletin sebepleri de budur. Türkiye yoksulluğu tarihinde hiç bu kadar çok konuşmadı. Elektrik faturalarının bu kadar çok konuşulduğu -dininize, imanınıza, soruyorum ya- bir vakit daha hatırlıyor musunuz? Elektrik faturasını ödeyemediği için bugün esnaf iş yerini kapatıyor, Türkiye’yi bu hâle getirdiniz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Yedi yüz yıldır salgın ilk kez geliyor.

ERHAN USTA (Samsun) – Bunun yurt dışı, uluslararası fiyat artışlarıyla alakası yok. Dörtte 1’lik etki oradan geliyor, dörtte 3’lük etki sizin yanlış yönetiminizden kaynaklanıyor, kuru tutamamanızdan kaynaklanıyor, saçma sapan politikalarınızla kurun buralara kadar gelmesinden kaynaklanıyor, BOTAŞ’ın doğal gaz alım sözleşmelerini zamanında yenilememesinden kaynaklanıyor. 170 dolara alabileceğiniz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Cümlem bitireyim o zaman, açmasanız da.

...doğal gazı eğer bin dolara almak zorunda kalırsanız bugün fatura elbette böyle çıkar. Bir de millete şey deniliyor:

“Sizin faturalarınızı biz ödüyoruz, devlet üstleniyor.” Sizin yanlışınızın faturasını millet üstleniyor.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Usta.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Avrupa Birliği Konseyi Fransa Dönem Başkanlığı tarafından 24-25 Şubat 2022 tarihlerinde Fransa’nın başkenti Paris’te düzenlenecek olan ortak dış ve güvenlik politikası ve ortak güvenlik ve savunma politikası konulu parlamentolar arası konferansa katılım sağlanmasına ilişkin tezkeresi (3/1860)

10/2/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Avrupa Birliği Konseyi Fransa Dönem Başkanlığı tarafından 24-25 Şubat 2022 tarihlerinde Fransa’nın başkenti Paris’te ortak dış ve güvenlik politikası ve ortak güvenlik ve savunma politikası konulu parlamentolar arası konferans düzenlenecektir.

Söz konusu konferansa katılım sağlanması hususu, 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun’un 2’nci ve 9’uncu maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.17

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.32

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN (İstanbul), İshak GAZEL (Kütahya)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 53’üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ Parti Grubunun, Isparta Milletvekili Aylin Cesur ve arkadaşları tarafından, Isparta’da yaşanan elektrik kesintilerinin nedenlerinin araştırılarak vatandaşların yaşadıkları mağduriyetlerin giderilmesi ve kesintilerin tekrar yaşanmaması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 7/2/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Şubat 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 15/2/2022 Salı günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Erhan Usta
Samsun
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Isparta Milletvekili Aylin Cesur ve 21 milletvekili tarafından, Isparta'da yaşanan elektrik kesintilerinin nedenlerinin araştırılarak vatandaşların yaşadıkları mağduriyetlerin giderilmesi ve kesintilerin tekrar yaşanmaması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 7/2/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 15/2/2022 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere söz talep eden Isparta Milletvekili Sayın Aylin Cesur. Buyurun Sayın Cesur. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Geçtiğimiz yaz söndürülemeyen orman yangınlarının, Kastamonu Bozkurt'taki sel felaketinin, Isparta Yalvaç'taki su kesintilerinin ve İstanbul Havalimanı'ndaki kar esareti rezaletinin ardından, geçtiğimiz hafta Isparta'mızda cumhuriyet tarihi boyunca eşi benzeri görülmemiş olan bir rezalet daha yaşandı ve bunun altındaki imza size ait.

21'inci yüzyılın Türkiye'sinde koca bir şehir, 8 ilçesi ve köyleriyle beraber, 113 bin abonesi ve 188 köyüyle aşağı yukarı yedi güne varan bir elektrik kesintisiyle soğuğa ve karanlığa terk edildi. Bu afet, ihmallerle, beceriksiz, öngörüsüz bir yönetim anlayışıyla, insan eliyle hazırlanmış bir afettir. 30 santim karda boğulmuştur Isparta; kesintilerin, yoklukların, kuyrukların, beceriksiz yönetimlerin Türkiye'sindeki Isparta'mızda yaşanan bu afet bir beceriksizlik vesikası olarak sizin alnınıza yazılmıştır. İşte bu teklif, bugünkü "Araştırma komisyonu kuralım." teklifimiz bu vesikayı alnınızdan silme teklifidir.

Isparta halkının problemlerini dile getirdiğimizde Isparta'nın AK PARTİ'li Belediye Başkanı bizi bilgi kirliliği yapmakla, Isparta'nın AK PARTİ'li Milletvekili Sayın Bilgiç ise kirli siyaset yapmakla suçladı. Siyasetin kirli yapıldığı doğrudur; biz de burada işte o kiri temizlemeye çalışıyoruz değerli arkadaşlar ve eğer bir bilgi kirliliği varsa bugün her şeyi burada anlatacağız ve bilgi kirliliği temizlenecek. Neden Akdeniz Bölgesi'ndeki Isparta'mızda vatandaşlarımız günlerce elektriksizliğe ve soğuğa maruz kaldılar, anlatacağız burada ve Isparta'mız göller bölgesinde, doğu illerimizdeki gibi kar görmez pırıl pırıl bir şehrin, gören yerlerde de zaten -Doğu Anadolu'da ya da Uludağ'da da- elektrik kesilmezken karla beraber, yirmi dakika uzaklıktaki Burdur'a da aynı karın yağmasına rağmen orada da olmazken bu sorun, neden sadece Isparta'da afet yaşandı? Bunun altını çiziyorum. Neden trafolar patladı, neden elektrik direkleri yıkıldı, neden kablolar koptu? Hepsinin cevabı belli: İhmal, plansızlık ve umursamazlık bunun cevabı. Yatırımların zamanında yapılmaması, iktidarın üzerine düşen denetleme görevlerini yapmaması ve yanlış özelleştirmelere kadar uzanan bir beceriksizlik hikâyesi bu.

Isparta'mızın elektriği 2013'te özelleştirildi. Verilen şirket, Cengiz ve Limak ortaklığındaki Akdeniz Elektrik Dağıtım Şirketi yani malum 5'li. 2013'ten bu yana şirket gerekli yatırımları, bakımları yapmamış, AK PARTİ'li Belediye Başkanı gerekli iyileştirmeleri talep etmemiş; iktidar özelleştirmelere uygun kanunu geçen seneye kadar yapmamış, bu şirketi denetleyen olmamış; elektrik hatları yer altına alınmamış, kabloların ve iletim hatlarının bakımları yapılmamış ve çürümüş, elektrik hatlarına yakın ağaçlar budanmamış, açıktaki elektrik hatları maksimum kar taşıma kapasitesine göre yenilenmemiş; Belediye Başkanı yatmış, Enerji Bakanı uyumuş, şirket vatandaşa sadece ve sadece her gün artan zamlarla fatura kesmiş.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Belediye Başkanı yoktu bile, biz gittik.

AYLİN CESUR (Devamla) - Denetleme istenmiş, dağıtım şirketi devleti mahkemeye vermiş; EPDK elektrik dağıtım şirketlerine 4 milyar liraya yakın ceza kesmiş, sadece yüzde 4'ü ödenmiş. EPDK raporu var mı? Denetleme raporu var mı? Bunu buradan soruyorum.

Bakın, bunların hepsi Sayıştayın 2019 raporunun 12'nci ve 2020 raporunun 9'uncu bulgusunda var değerli arkadaşlar. Şimdi deniyor ki: Devletin şebeke yenilemesi için verdiği ödenekle masa, koltuk alınmış, Antalya ve Burdur'a ise yatırım yapılmış. Deniyor ki: Kalifiye elemanlar işten çıkarılmış, olanların sayısı çok azalmış, teknik ekip ihtiyacı karşılayamayacak kadar küçültülmüş. Ve deniyor ki: Valilik kriz masasını geç kurmuş, belediyeyle koordineli çalıştırılmamış ve belediye kara geç müdahale etmiş ve kar buzlanmaya döndükten sonra müdahale etmiş. Hepsinin araştırılması, sorumluların tespit edilmesi ve vatandaşın zararının 1 kuruşu kalmayana kadar devlet tarafından karşılanması gerekiyor. Vatandaşlarımız günlerce elektriksiz kaldı, yolları kapalı kaldı, iki gün suları kesildi, doğal gaz çalıştırılmadı, elektrikli sobalar yakılamadı; telefonsuz, internetsiz şekilde, yaşlılarıyla, çocuğuyla, hastasıyla, oksijen tüpüne bağlı olanıyla, evde Covid-19 tedavisi olanıyla Isparta halkı yapayalnız donmaya terk edildi. Buzdolapları eridi, erzaklar ziyan oldu; elektrikli aletler gelip giden elektrikle, faz değişiklikleriyle bozuldu, büyük zararlar oldu; üretim durdu, atölyeler çalışmadı; elmaların depolandığı soğuk hava depoları zarar gördü, elmalar çürümeye terk edildi. Vatandaşların zararlarının devlet tarafından derhâl tazmin edilmesi lazım. Şimdi, devlet şirketten kendisi tazmin etmeli, vatandaş bir de şirketle yıllarca sürecek hukuki mücadele içerisinde bırakılmamalı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AYLİN CESUR (Devamla) – Denetleme görevini yapmayan Hükümet, en azından bunu yapmak zorunda. Isparta'nın acilen afet bölgesi ilan edilmesi lazım. Yoksa, işte "kirli siyaset" budur.

Bizi bu olayları gündeme getirmekle suçlamanız nafile. Vatandaş ne yaşadığını biliyor. İlk günden, ben sabaha kadar süren şikâyetleri vatandaştan aldığımda, derhâl sahada arkadaşlarımla beraber olayın içerisindeydim. Belediye Başkanı, o sırada "Azıcık kar bu, yağar geçer, bir iki günde elektrik geri gelir." dedi.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Kapalı pazar yeri çökmüş kardan.

AYLİN CESUR (Devamla) – "Bir iki gün gitti sadece." dedi. Ben Bakanı aradım ama Bakan telefonuma çıkmadı. Hemen ilk gün soru önergesi verdik İYİ Parti olarak ve verdiğimiz önergeden sonra bu konu ulusal basına taşınınca ve sosyal medyada bu işi Türk milleti sahiplenince bizzat Bakan Bey, ancak onun üzerine, bir zahmet kalktı Isparta'ya geldi. Bakan Bey Isparta'ya geldiğinde Belediye Başkanı dedi ki: "Ortada bir afet falan yok ama bakın koskoca Bakan buraya gelmiş." Şimdi, geldi de ne yaptı? Bizim kriz masasında Validen bir numaralı kişiler aracılığıyla aldığımız bilgiye göre, şirket buna sadece 130 kişiyle müdahale ediyordu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN CESUR (Devamla) – Sayın Başkan, çok önemli, bir dakika daha rica edeceğim.

BAŞKAN – Selamlayalım lütfen.

AYLİN CESUR (Devamla) – Sağ olun.

Ancak işte 600 kişiye ondan sonra çıkarıldı. Biz ortalığı kaldırmamak acaba ne olacaktı? Enerji Bakanı “Bir ay faturaları erteliyoruz.” dedi çıktı ve helallik istedi sıkılmadan.

Bakın, elektrik dağıtım faaliyetleriyle ilgili, 6446 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinde, aynı kanunun 15’inci maddesinde “Denetim görevi Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığındadır.” diyor. Görev yapmamışsınız. Beceremiyorsanız, sorun çözmiyorsanız istifa edeceksiniz, o koltukları işgal etmeyeceksiniz. Isparta halkı size hakkını helal falan etmiyor.

Genel Başkanımızın talimatıyla Isparta’ya gelen Genel Başkan Yardımcımız ve milletvekilleriyle sahada her yerde dolaştık ve çözüm önerilerimizi sunduk. Diyoruz ki: “Isparta’da afet bölgesi ilan edin, kanun teklifi verdik, indirin Genel Kurula.” Diyoruz ki: “Bu araştırma önergemize ‘evet’ deyin.” Deyin ki Sayıştay araştırma yapabilsin; Meclis Başkanlığının böyle bir yetkisi var, bunu çalıştıralım, denetleme yapilsın.

Türkiye’yi hizmete, elektriğe, suya kavuşturmuş Barajlar Kralı Süleyman Demirel’in memleketi Isparta, hakkını size helal etmeyecektir. Ve ampuller Isparta’da tek tek sönmektedir, Türkiye genelinde de ampuller sönecektir; Isparta bunu unutmayacaktır. Alnınıza yazılan bu vesikayı gelin, bu araştırma önergemizi kabul ederek kaldırın kendi alnınızdan.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Cesur.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Ali Kenanoğlu.

Buyurun Sayın Kenanoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Isparta’da yaşanan elektrik kesintisinin sebeplerinin araştırılması üzerine verilmiş araştırma önergesi üzerine söz aldım.

Şimdi, Isparta’da 4 ile 7 gün arasında süren elektrik kesintisi oldu ve o kar kış günlerinde vatandaşlar oldukça sıkıntı yaşadılar ve bir vatandaş da yaşamını yitirdi. Şimdi, vatandaş yaşamını yitirdi, bu vatandaşın yaşamını yitirmesiyle ilgili olarak ilk önce bir açıklama yapıldı ve denildi ki: “Bu vatandaş, kalp krizi geçirecek yaşamını yitirmiştir.” Kaymakam, bizzat aileyi çağırarak bu açıklamayı yaptırıyor. Arkasından ölüm belgesi yayınlanıyor ve adli tıp raporlarına göre bu vatandaşın donarak yaşamını yitirdiği ortaya çıkıyor ve bütün bu sürecin sorumlusu, müsebbibi tabii ki sizsiniz.

Şimdi, Türkiye’de elektrik dağıtım işi, 2009 yılından itibaren özelleştirme programına alındı ve 21 özel şirkete 21 ayrı bölgede devredildi. Bu özelleştirme yapılırken şöyle övgüyle anlatıldı bu... Bugün hani konuşmalar yapılıyor ya burada da güllük gülistanlık pembe tablolar çiziliyor, ekonomi çok iyi, hiçbir sıkıntı yok, ülke refah içerisinde filan diye anlatılıyor ya; o zaman da bu özelleştirmeler şöyle savunuldu: “Elektriğin daha kaliteli ve ucuz şekilde vatandaşlara ulaştırılması için bu özelleştirme yapılıyor.” Şimdi, geline noktada durumun hiç de böyle olmadığını Isparta örneği bize çok açık bir şekilde göstermiştir. Bu firmalar, yandaş firmalardır; yandaş firmalara dağıtılmış ve bunlar sadece fatura keserek tahsilatçılık yapmıştır ve üzerlerine düşen yükümlülükleri yerine getirmemektedirler. Şimdi, Isparta’da yaşanan durumun kendisi de böyledir yani hiçbir şekilde ne trafolar ne hatlar, yapılması gereken bakımlar, yapılması gereken teknolojik yenilikler; bunların hiçbirisi yapılmadığı için de böyle oluyor.

Şimdi, aynı şey Türkiye’nin tüm bölgeleri için geçerli, sadece tahsilatçılık yapıyor bu dağıtım şirketleri, bu yandaşlar ve üzerlerine düşen yükümlülükleri hiçbir şekilde yerine getirmiyorlar. Pandemi sürecinde bunlar daha çok kazansın diye, hani elektrik kazanımlarında düşüşler oldu diye bunlara verilen fiyatlarda indirimler yapıldı ve bu, vatandaşlara yansıtılmadı. Hani diyorlar ya “Bunların şu kadarını biz ödedik.” diye, tamamı palavra, tamamı bir algı oyunundan başka bir şey değildir. Sadece elektrik dağıtım şirketlerinin kârlarını artırabilmek için, onların pandemi sürecinde mağdur olmamaları için güya. Yapılan indirimlerin tamamı, elektrik dağıtım şirketlerinin işine yarayan indirimlerdir, hiçbir vatandaşla yansıtılmadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Vatandaşla yapılan sadece, işte Isparta’da olduğu gibi ötelemek, ertelemek. Yani faturayı şimdi değil de bir ay sonra... Bir ay sonra ne olacak? Katlamalı bir şekilde iki ayın faturasını birlikte ödeyecek yani. Sanki bir iyileştirme mi söz konusu, bir af mı söz konusu, bir muafiyet mi söz konusu? Bunların hiçbirisi yok. İşte, bütün bunların tabii ki de araştırılması gerekiyor.

Bir de şöyle bir şey var: Yani halkın sorunlarını dile getirdiğimiz zaman, burada muhalefet milletvekillerinden herhangi birisi dile getirdiği zaman, bu konularda gündem oluşturduğu zaman hemen bir şey ezberlemiştiniz, işte, efendim, ne yapıyorsunuz: “Bunun üzerinden siyaset yapılmaz.” işte “Halkın mağduriyeti.” Ya, mağdur eden sizsiniz. Yani halkı mağdur etmişsiniz, vatandaş sözünü ulaştırabileceği yer bulamıyor, muhalefet milletvekillerine ulaşıyor, biz de bunları dile getiriyoruz. Ondan sonra onun üzerinden de siz burada algı yapıyorsunuz. Bunların hiçbirini kabul etmiyoruz ve araştırma önergesini desteklediğimizi belirtiyoruz.

Teşekkür ederim. (HDP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden Balıkesir Milletvekili Sayın Ahmet Akın.

Buyurun Sayın Akın. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AHMET AKIN (Balıkesir) – Sayın Başkanım, teşekkürler.

Değerli arkadaşlar, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, insanlarımız isyan ediyor, Türkiye’nin her noktasında isyan ediyor, siz de çıkıyorsunuz “Zam yaptık.” diye zammı fedakârlık olarak anlatıyorsunuz. “Fedakârlık.” diyorsunuz, zam yapıyorsunuz, bir de suçu muhalefete atıyorsunuz, bunu anlamak imkânsız. Bakın, sanki iktidarda değil, muhalefettesiniz. Aslına bakarsanız vatandaşın nezdinde, çarşıda, pazarda, sokakta muhalefete düşmüşsünüz, sadece biz seçim gününü bekliyoruz. Şunu rahatlıkla söylemem lazım: “Kademeli tarife” dediniz, “Zamsız olsun.” dedik, efendim “Zamsız şekilde 230 kilovata çıksın.” dedik vesaire. Şimdi, daha iki ay geçmedi ikinci değişiklikler gündemde, yani yönetemediğinizin bir göstergesi.

Değerli milletvekillerimiz, Isparta’da yaşanan olaylar büyük bir skandaldır açık ve net olarak. AK PARTİ maalesef, bakın, maalesef yanlış politikaları, denetlemeyen sistemi, kontrol edilmeyen konular olduğundan dolayı vatandaşımızı kar altında ve karanlıkta bırakmıştır; bu, kabul edilemez. Sorumluluğu dışarıda değil, sorumluluğu kendinizde aramanız lazım, net. Neden? Çünkü iktidardasınız, işinize geldiği zaman iktidarda gibi konuşup işinize gelmediği zaman muhalefette gibi konuşarak kurtulamazsınız.

2022 yılında, 21’inci yüzyılda 500 bin nüfuslu koca kenti karanlıkta bıraktınız. Ya, başka bir ülkede olsa ne yönetim kalır ne bakan kalır hepsi istifa eder. Sizde neden öyle bir erdem yok? Böyle bir şey olabilir mi? 21’inci yüzyıldasınız, denetlememenizin sonucunda vatandaşlarımız sıkıntı çekmiş, siz hâlâ “Sorumlu, muhalefet.” diye komedi filmi yapıyorsunuz. Bakın, AK PARTİ’nin Genel Başkanı Sayın Erdoğan “Sizin zamanınızda mum lambası vardı.” dedi, yani söyleyeceğim Allah’ın tokadı yok, yirmi dört saat sonra ne oldu? Mumla ve gaz lambasıyla tanıştırdınız memleketi. Nerede? 500 bin nüfuslu Isparta’da. Kabul edilemez.

Kesintilerin nedeni, özelleştirilen dağıtım altyapısının bakımsız kalması ve yetersiz denetlenmesidir. Otuz kırk yıl öncesinden kalan ağaçtan direkler var. Bakın, bu direklerin bakım onarım çalışmaları periyodik olarak yapılmış mıdır mesela? Bunun cevabının verilmesi lazım. Bunu ne bilen var, ne de doğru dürüst bir denetim yapan var. Isparta'ya gerekli yatırımların yapılmadığı, yatırımların yetersiz olduğu açık ve net ortada. Bu sadece Isparta için de geçerli değil, diğer illerde de yaşayabiliriz. Bakın, geçen yıl 200 bin hanede kesinti oldu. Yani bu durum Türkiye'de kronik bir duruma dönüşmüş düzeyde.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AHMET AKIN (Devamla) – Teşekkür ederim.

Bunu sadece biz söylemiyoruz, Enerji Bakanı Sayın Fatih Dönmez de söylüyor.

Son bir aydaki enerjideki skandallarınızı bir anlatalım. Bakın, başta elektrik olmak üzere enerjide fahiş zamlar yaptınız, doğal gazda arz güvenliğini sağlayamadınız, sanayide üretimi durdurdunuz, şalterleri indirdiniz. Son olarak, 500 bin nüfuslu koca kenti elektriksiz bıraktınız.

Türkiye'de bir enerji buhranının yaşandığı açık ve net ortadadır. EPDK'nin asli görevleri arasında, dağıtım şirketlerinin faaliyetlerinin kabul edilmeyecek düzeyde aksatılması durumunda yaptırım uygulamak var. Biz EPDK'ye bu konuyla ilgili şikâyet dilekçemizi verdik ve vatandaşlarımızın da mağduriyetleri var. Bunların da hemen ödenmesi lazım.

Isparta'da yaşanan olayı tüm Türkiye'de yaşamamak için hemen seçim istiyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Hodri meydan, getirin seçimi, gösterelim size millete nasıl hizmet edilir.

Teşekkür ederim. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talep eden Isparta Milletvekili Sayın Mehmet Uğur Gökgöz.

Buyurun Sayın Gökgöz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET UĞUR GÖKGÖZ (Isparta) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

3 Şubat Perşembe günü Isparta ilimizde, seçim bölgemde sabah saat yedide başlayıp da on bir saat süren, aralıksız devam eden bir kar yağışına maruz kalınmıştır. Yoğun kar yağışı ve buzlanmayla beraber hatlarımızda, enerji nakil hatlarımızda kopmalar, dolaşmalar ve muhtelif arızalar meydana gelmiştir.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Bursa'ya da yağıyor ama hiç böyle şeyler olmuyor yani.

MEHMET UĞUR GÖKGÖZ (Devamla) – Alçak ve orta gerilim hatlarında kopmalar meydana gelmiştir, doğrudur.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Kar her yere yağıyor, Uludağ'a da yağıyor.

MEHMET UĞUR GÖKGÖZ (Devamla) – Evet, kırk beş günde, ortalama kırk beş günde meydana gelecek olan yağış, on bir saatte Isparta'mıza yağmıştır. Biz tabii, yağan yağışı rahmet olarak görüyoruz.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ya, Allah niye akıl vermiş insana? Allah niye akıl vermiş acaba insana?

MEHMET UĞUR GÖKGÖZ (Devamla) – Evet, kıymetli arkadaşlar, kar yağışının yoğunluğuyla beraber, Valiliğimiz, Belediyemiz ve ilgili kuruluşlarımız bununla beraber kriz masası oluşturmuşlar.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Tedbiri almıyorsun. Tedbiri orada aldırıcaksın.

MEHMET UĞUR GÖKGÖZ (Devamla) – Biz de Meclis Başkan Vekilimizle beraber cuma günü sürekli sahadaydık. (CHP sıralarından gürültüler)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Belediye Başkanı neredeydi? Yollar kapalıydı yollar, ara sokakların hepsi kar deryası.

MEHMET UĞUR GÖKGÖZ (Devamla) – Bakın, bizler her zaman Isparta halkının içerisinde geziyoruz, Isparta halkıyla da beraberdik. Dolayısıyla İl Özel İdareimiz... 204 köyümüzde de hiçbir köy yolu kapanmamıştır; bunu da özellikle ifade etmek istiyorum.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Vekil, yolu bulamadık Isparta'da. Pazar yerini...

MEHMET UĞUR GÖKGÖZ (Devamla) – Evet, kıymetli arkadaşlar, 10.800 kilometre enerji nakil hattımız var. Bu enerji nakil hattımızda da yılda yaklaşık 1.100 arıza meydana geliyor yani günde 3 arıza meydana geliyor normal şartlarda. Bu anormal şartlarda olan kar yağışından ve buzlanmadan meydana gelen arızanın toplamı 12 bin olarak tespit edilmiştir.

Kıymetli dostlar, 61 çalışan, Enerji Bakanımız ve ilgili arkadaşlarımızla beraber 653 kişiyle sahada, arazide arızalara müdahale edilmiştir.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Bizim gittiğimiz mahallelerde daha elektrik yoktu pazar günü.

MEHMET UĞUR GÖKGÖZ (Devamla) – Direklere çıkan, trafoya giren, arızayı tespit edip arızanın merkezinde müdahale eden sayısı 653'tür.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Nasıl tespit ettiniz? Pazar günü elektrik yoktu gittiğimiz mahallelerde.

MEHMET UĞUR GÖKGÖZ (Devamla) – Bizi sevindiren şudur: Bu müdahale eden arkadaşlarımızın hiçbirinin burnunun kanamamasıdır. Dolayısıyla evet, bir mağduriyet yaşanmıştır; doğrudur. (AK PARTİ sıralarından "Geçmiş olsun." sesleri)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Yalvaç'ta adam donarak öldü; yazık!

ERHAN USTA (Samsun) – Yok, yok, yaşanmadı ya; yaşanır mı hiç! Böyle bir şey yaşanmadı!

MEHMET UĞUR GÖKGÖZ (Devamla) – Ancak gaz akışında, gaz veriminde hiçbir aksaklığa sebep verilmemiştir.

AYLİN CESUR (Isparta) – "Bir şey yok." mu dediniz? Yani "Bir şey yok." mu diyorsunuz?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Millet donmuş, ocaklarda su ısıtarak...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Millet ocaklarında su ısıtarak ısınmış Sayın Vekil.

MEHMET UĞUR GÖKGÖZ (Devamla) – Dolayısıyla, Isparta halkına gelip yemek dağıttınız; engel olmadık, ocaklar kaynadı, milletimizin de yemekleri kaynadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Millet ocaklarda su ısıtarak ısınmış.

AYLİN CESUR (Isparta) – "Sorun yok." mu diyorsunuz Sayın Vekilim? Isparta halkı dinliyor sizi.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MEHMET UĞUR GÖKGÖZ (Devamla) – Dolayısıyla kıymetli arkadaşlarım, 13 ilden 653 arkadaşımız gelip Isparta'mızda arızanın giderilmesi noktasında bizatihi görev almışlardır.

Bu vesileyle, olayın gelişmesinden bugüne kadar bizlerle kriz masasında sürekli olarak beraber olan Enerji Bakanımız Sayın Fatih Dönmez'e, İçişleri Bakan Yardımcımıza, Enerji Bakan Yardımcımıza, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekilimiz Süreyya Sadi Bilgiç'e, Isparta Belediye Başkanımıza ve ekiplerine... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – O mu yaptı, olmayan belediye başkanı mı yaptı?

MEHMET UĞUR GÖKGÖZ (Devamla) – ...İl Özel İdaremise, AFAD Başkanımıza ve TEDAŞ Genel Müdürümüzle beraber TEİAŞ Genel Müdürümüze, Tarım ve Orman ile ayrıca, DSİ Bölge Müdürlüklerimize, İl Genel Meclisi Başkanlığımıza

huzurlarınızda teşekkür ediyorum.

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Mehmet Cengiz’e, Mehmet Cengiz’e?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Mehmet Cengiz’e teşekkür etmediniz.

MEHMET UĞUR GÖKGÖZ (Devamla) – Evet, Isparta halkı bir mağduriyet yaşadı, doğru.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Yahu, Cengiz’i unuttun, Mehmet Cengiz’i!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Unuttun Mehmet Cengiz’i, Mehmet Cengiz’e teşekkür etmedin!

MEHMET UĞUR GÖKGÖZ (Devamla) – Hukuk devletinde yaşıyoruz; hukuk, gerekeni mutlaka yapacaktır.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Milleti karanlığa gömen Cengiz’e teşekkür edin!

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

AYLİN CESUR (Isparta) – Özür dileyin, özür dileyin!

MEHMET UĞUR GÖKGÖZ (Devamla) – Sorumlu olan enerji firması ise de enerji firmasından da gereken mutlaka tahsil edilecektir diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

AYLİN CESUR (Isparta) – “İhmal ettik.” deyin; komisyonu kuralım, gelin, komisyonu kuralım. Kuralım komisyonu, gelin, denetleyelim, araştıralım.

MEHMET UĞUR GÖKGÖZ (Devamla) – Bu vesileyle....

Aylin Hanım, kriz merkezine gelmediniz...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Kürkünü giymiştir o soğukta. Beyaz kürkünü mü giymişti yine?

BAŞKAN – Sayın Gökgöz, teşekkür ediyorum.

MEHMET UĞUR GÖKGÖZ (Devamla) – Dolayısıyla, kıymetli milletvekili arkadaşlarımız “Isparta sokaklarında gezdik.” diyorlar.

AYLİN CESUR (Isparta) – İyi niyetinizi gösterin, iyi niyetinizi gösterin.

MEHMET UĞUR GÖKGÖZ (Devamla) – Sadece fotoğraf çektiniz. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

AYLİN CESUR (Isparta) – Yazıklar olsun, yazıklar olsun! İsim ver, isim ver; söz isteyeceğim, isim ver. Kim fotoğraf çekti, isim ver! Yazıklar olsun!

MEHMET UĞUR GÖKGÖZ (Devamla) – İnsanların sorunlarıyla bizatihi ilgilenmediniz. Dolayısıyla, Isparta Milletvekili olarak ben, milletimizin ferasetine bırakıyorum.

BAŞKAN – Sayın Gökgöz, teşekkür ediyorum.

Lütfen...

MEHMET UĞUR GÖKGÖZ (Devamla) – Böyle bir afetin bir daha yaşanmaması adına, huzurlarınızda sevgiyle saygıyla muhabbetle selamlıyor, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

AHMET AKIN (Balıkesir) – Şu anda Isparta sizden elektrik almıyor Sayın Vekilim.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Alamıyor, alamıyor.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sandıkta alırsınız elektriği, hiç merak etmeyin.

AYLİN CESUR (Isparta) – Isparta halkı hakkını helal etmez Vekilim. Gel, gel; kabul et, komisyon kuralım, gel, araştıralım ne olmuş.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bilgiç.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Başkan, Sayın Aylin Cesur, konuşmasında ismimi de vererek bir sataşmada bulunmuştur ve kendilerini kirli siyaset yapmakla suçladığım basın açıklamasına atıfta bulunmuştu. O yüzden, sataşmadan, iki dakika söz istiyorum.

AYLİN CESUR (Isparta) – Sizin basın açıklamanıza ithafen söyledim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Fakat bu sataşma sözünü unutmayın bize söz verirken. (CHP ve AK PARTİ sıralarından gülüşmeler)

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Her zaman veririm size.

BAŞKAN – İki dakika kürsüden, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Isparta Milletvekili Süreyya Sadı Bilgiç’in, Isparta Milletvekili Aylin Cesur’un İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii ki Isparta’da, hakikaten vatandaşlarımız ciddi anlamda mağdur oldu. Bilhassa doğal gazla ısınan yerlerde elektrik kesintilerinden dolayı kombilerin çalışmamasından kaynaklanan çok ciddi bir mağduriyet oluştu ve hani, tamamı dört gün değil ama peyderpey de olsa 4’üncü gün şehir merkezindeki bütün mahallelerde elektrikler yanar hâle getirildi.

Ben burada söz aldım; aslında sataşma değil. Doğru, ben o ifadeyi kullandım, onu söylememin sebebi de şuydu: Orada bir kriz masası vardı; oluşturulmuştu, kurulmuştu. Ben, milletvekillerimizin, arkadaşlarımızın, Isparta’ya geldiklerinde önce - vatandaşın arasına tabii ki gidecekler ama- oraya gelip “Ne oluyor, ne bitiyor? Sorunun gerçek kaynağı nedir yani vahameti nedir?” diye, hani, bunları öğrenmelerini, orada bize, o konuda yardımcı olmalarını, destek olmalarını, tabii ki manen bizimle beraber olmalarını arzu ederdim. Onun için ifade ettiğim bir sözdür bu ve hakikaten, yanlış olduğunu da düşünmüyorum. Eğer, burada bir afet hâli var ise bize düşen sorumluluk, bununla hep beraber mücadele etmenin yollarını aramaktır.

İkinci...

AHMET KAYA (Trabzon) – İstanbul’da olunca...

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Devamla) – Arkadaşlar, İstanbul’un hesabını Isparta üzerinden görmeye kalkmayın, ikisi bambaşka bir şey. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yani bu rövanşist yaklaşımla bir yere gidemezsiniz. Bakın, İstanbul’da sizin tartıştığınız şey, yağın kar olmadı, Sayın İmamoğlu’nun yediği balık oldu. Farklı şeyleri konuşuyoruz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ya, adam ne yapsın, aç mı kalsın? Yiyecek tabii.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Isparta Belediye Başkanı ne yedi? Üç gün boyunca ortalıkta yoktu Isparta Belediye Başkanı.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Akşam yemeğini yemeyecek mi adam? Hay Allah’ım ya Rabb’im!

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Devamla) – Bakın... Efendim, süreme uzatma rica edeceğim.

BAŞKAN – Başka bir şey yeseydi sıkıntı olmaz mıydı?

Sataşmadan söz uzatmıyoruz biliyorsunuz.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Devamla) – Biliyorsunuz, vaktim... Bir dakika uzatma rica ediyorum.

BAŞKAN – Peki, bir dakika daha veriyorum ama usul hâline gelmesin lütfen.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Devamla) – Çok teşekkür ediyorum anlayışınıza.

NİHAT YEŞİL (Ankara) – Siz ne yediniz, aç mı kaldınız Başkan?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Haram yemedi, balık yedi ya! Haram yemedi ya!

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Devamla) – Müsaade eder misiniz lütfen, rica ediyorum.

NİHAT YEŞİL (Ankara) – Isparta Belediye Başkanı neredeydi? Isparta'da Bakanlar bir şey yemedi mi Sayın Başkan?

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Devamla) – Sayın milletvekilleri, burada, hakikaten baktığınızda, ortalama hatlarda yılda 1.100 arızanın olduğunu görüyorsunuz. Günde ortalama 3 arıza var iken sadece on bir saatlik kar yağışı ve oluşan buz kütlelerinden dolayı... Ki ölçümlenemediler, bu doğrudur yani Akdeniz Elektrik, kar yağışından sonra hakikaten bu işin boyutlarını ölçümlenemekte biraz zorlandı ama sonrasındaki tespitlerde 12 binin üzerinde arıza olduğu tespiti geldi. Yani, burada, bu buzlanmaları sahada görmek lazım, o alanlara çıkmak lazım; yani greyderler değil, göndermiş olduğumuz paletli dozerlerin dahi trafo merkezlerine ulaşamadığı, Davraz Dağı'nda karın 2 metreye ulaştığı bir afet hâlinde bahsediyoruz. O yüzden bunun üzerinde tepinmenin hiçbirimize faydası yok.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Çok ayıp ya, çok ayıp ya!

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Şimdi, Sayın Başkan, hem Uğur Bey hem de Süreyya Bey, konuşmacımıza açık sataşmada bulunmuştur.

ERDAL AYDEMİR (Bingöl) – Süleyman Demirel'in naaşını üşüttünüz, utanın, utanın!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sen utan, sen!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, müsaade eder misiniz, duyamıyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – İsterseniz ne olduğunu söyleyeyim, "Fotoğraf çektiniz, gelmediniz." dedi Uğur Bey, Süreyya Bey de "Kriz masasına gelmediniz, sahada dolaştınız." dedi.

BAŞKAN – Sahada olmadıklarını da söyledi.

ERHAN USTA (Samsun) – En sonda da "tepinmek" diye hiç de kibar olmayan bir ifadede bulundu.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Cesur, buyurun.

Evet, süreniz iki dakika.

2.- Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Isparta Milletvekili Mehmet Uğur Gökgöz'ün İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında, Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Yeni bir sataşmaya mahal vermeyelim lütfen.

AYLİN CESUR (Devamla) – Çok üzülerek karşılıyorum değerli Isparta milletvekillerinin, Isparta'yı cumhuriyet tarihi boyunca görülmemiş bir rezalete, kendilerinin imzasıyla atılan bu felakete sebep olduktan sonra hâlâ bizi suçlamalarını.

Şimdi, bakın, kirli siyaset yapmakla suçladılar ya, işte biz, bu kiri temizlemek için buradayız. Şimdi, bir vekil "Bizim sahada olduğumuzu, kriz masasına gelmediğimizi." söylüyor, diğer vekilimiz Uğur Gökgöz de diyor ki: "Fotoğraf çektiniz." Evet, biz sokağa çıktık, dolaştık. Genel Başkanımızın talimatıyla, Genel Başkan Yardımcımız ve milletvekillerimiz geldi, yıkılan pazar yerine gittik -sizin gidip gitmediğinizi bilmediğim- besli yerlerini dolaştık, Yakaören köyüne gittik, köylere gittik, sokaklara gittik; evet, vatandaş biz oradayken bizim dolaşmamızı çekmiş, basın peşimizden dolaşmış, ulusal basına bir gün önce verdiğim soru önergesi çıkmıştı zaten. Şimdi, buna verilecek cevap bu ama daha önce de "Kriz masasına davet beklenmez, gelir." demişti sayın milletvekilimiz. Ona şöyle bir cevap vermem lazım, Isparta halkına bugüne kadar söylemedim, bunu bilsinler: Bakın, Çandır'da bir orman yangını oldu; biz yangına gittik, bir kriz masası kurulmuştu, devlet oradaydı, Vali oradaydı, sayın Isparta milletvekili oradaydı.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Benden bahsediyorsunuz.

AYLİN CESUR (Devamla) – Biz, orada, 3 tane yanan evin, 3 tane yanan evin...

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Yani benden bahsediyorsunuz değil mi orada?

AYLİN CESUR (Devamla) – Yangındaki bir evin sahibi vatandaşın problemini kriz masasına giderek Sayın Valiye ilettiğimde, ağılıyor Sayın Valim dedim. Yaşlı teyzenin eviyle alakalı maruzatını kendisine ileteceğimi söylediğimi ve bunu söylediğimde Sayın Vali, sayın milletvekilinin yanında dedi ki: "Siz de beraber oturup ağlasaydınız."

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Yuh! Yazıklar olsun, yazıklar olsun! Bu kadar olamaz!

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Yuh, yuh!

AYLİN CESUR (Devamla) – İşte, liyakat sahibi midir, atanmış mıdır? Şimdi, bunu söyleyen insanlarla oturup kriz masası yapılmaz.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Evet, parti valisi bunlar, atadıkları parti valisi; utanmaz bunlar!

AYLİN CESUR (Devamla) – Bir pandemi yaşandı, Isparta da pandemide en önde giden iller arasına girdi. Ben Covid-19'u en çok dile getiren milletvekilim biliyorsunuz burada sizlerle beraber ve Isparta'da pandemi krizinde AK PARTİ İl Başkanının ve ortağının il başkanlarının katıldığı kriz masasına biz davet edilmedik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Ayıp, ayıp, gerçekten!

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Cesur.

AYLİN CESUR (Devamla) – Valiler eğer devletin valileri olmazsa ve Meclis Başkan Vekilleri sorumlu oldukları illerin sorumluluklarına sahip çıkmak yerine kalkıp da siyaset yapmaya kalkarsa bizim yaptıklarımızı da kirli siyaset olarak yorumlarsa bu kriz masaları kriz masaları değildir.

BAŞKAN – Sayın Cesur, teşekkür ediyoruz.

AYLİN CESUR (Devamla) – Atanmış olanlar devletin değil, iktidarın atanmış bürokratlarıdır.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yazık, yazık!

AYLİN CESUR (Devamla) – Bunların hepsini değiştireceğiz. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Cesur, teşekkür ediyorum.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Başkan, ismimi vererek sataşmada bulunmuştur Sayın Cesur. Meclis Başkan

Vekili olarak...

BAŞKAN – Sizin isminizi vermedi Sayın Bilgiç, “milletvekili” dedi.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – “Başkan Vekili” dedi.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – “Meclis Başkan Vekili” dedi, başka var mı?

BAŞKAN – “Sayın milletvekili” dedi, “Meclis Başkan Vekili” mi dedi?

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Başka var mı?

BAŞKAN – Yani Valiye bir sataşma var ama size bir sataşma yoktu, sizin onun yanında olduğunuzu söyledi.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Meclis Başkan Vekili olarak direkt beni göstererek sataşmada bulundu.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Validen vekâlet mi aldın Başkanım? Valinin vekili siz misiniz? Isparta’nın vekili misiniz,

Valinin vekili misiniz?

AYLİN CESUR (Isparta) – Size sataşmadım, Valinin söylediğini söyledim, Valinin söylediğini söyledim.

BAŞKAN – Sayın Bilgiç...

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – İşinizi zorlaştırmak istemiyorum Sayın Akar, iki dakikada bahsedeceğim.

BAŞKAN - Peki, zorlaştırmayın, yeni bir sataşmaya mahal vermeyin.

Sadece iki dakika. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Burada mevkidaşımız olduğu için bir pozitif ayrımcılık yapıyorum.

3.- Isparta Milletvekili Süreyya Sadı Bilgiç’in, Isparta Milletvekili Aylin Cesur’un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Başkan, söz verdiğiniz için size teşekkür ediyorum.

Aynı zamanda Sayın Aylin Cesur Hanım’a da çok teşekkür ediyorum. Kendisi de buradan, ne zaman bir felaket olsa bizim orada olduğumuzu, sahaya geldiklerinde bizi orada gördüklerini ifade ettiler, bunu söyledikleri için kendilerine teşekkür ediyorum.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Tabii olacaksınız.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Devamla) - Bu arada, tabii ki bahsetmiş olduğu hani o anekdotu ve diyalogu hatırlamıyorum, onu söyleyeyim. Ama şunu söyleyebilirim ki...

AYLİN CESUR (Isparta) – Isparta’yı hatırlıyor musunuz?

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Devamla) - Sayın Valimiz, her seferinde, bütün her türlü sıkıntının içerisinde olduğu durumlarda, her türlü felakette gayet dirayetli bir şekilde işinin başında olmuştur ve bu süreci sürdürmüştür.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Siz de oturup ağlıyor musunuz Valiyle beraber yangın olunca?

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Devamla) - Onun için, kusura bakmayın, Sayın Vali de...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Onun için mi görevden aldınız?

AYLİN CESUR (Isparta) – Bir vali, milletvekiline, vatandaşının şikâyet ettiği milletvekiline “Oturup vatandaşla ağlasaydın.” der mi Sayın Meclis Başkan Vekili? Der mi bir Vali bunu? Bugüne kadar söylemedim, bunu bana söylettiniz, siz söylettiniz.

BAŞKAN – Sayın Cesur...

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Devamla) – Sayın Cesur, yani Sayın Valinin size buradan cevap verme şansı yok.

AYLİN CESUR (Isparta) – Hep beraber oradaydık, gazeteciler de oradaydı, hep beraber oradaydık, kayıtlara giriyor her şey.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Devamla) – Yani size cevap veremeyecek insanları da bu şekilde rencide etme hakkınız da yok, hukukunuz da yok.

Sayın Vali görevinin başındaydı, ta ki Covid olduğu ortaya çıkana kadar. Cumartesi günü -akşamüzeri hatta- Covid olduğu için kendisi konutunda dinlenmeye çekilmek zorunda kaldı.

ERHAN USTA (Samsun) – Vali muavini yok muydu, niye?

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Devamla) - O hassasiyeti aynı şekilde bizleri de etrafındaki insanları da korumak adına. Biz, Isparta halkının...

AYLİN CESUR (Isparta) – Üzülüyorsunuz Isparta’ya. Isparta halkı sizi yirmi yıldır milletvekili seçiyor. Yirmi yıl sizi milletvekili seçti.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Devamla) – Bakın, Isparta halkının yaşamış olduğu mağduriyete emin olabilirsiniz ki sizden çok daha fazla üzüldük, çok daha fazla üzüldük. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AYLİN CESUR (Isparta) – O zaman gereğini yapın, gelin kuralım komisyonu. Kurun komisyonu, Sayıştay araştırsın, Sayıştayın denetimine girsin.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Devamla) - Çok daha fazla üzüldük...

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Hani gözyaşların nerede? Ya, Sayın Başkan, gözyaşlarını göremiyoruz. Üzülmemişsin demek ki, gözyaşların yok.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Devamla) - ...onun için de zaten on bir buçukta burada Meclisi kapattıktan sonra Mehmet Gökgöz kardeşimle birlikte, sabahtan itibaren orada vatandaşlarımızla birlikte bu sorunu çözmek için sahadaydık.

AYLİN CESUR (Isparta) – Kuralım komisyonu, Sayıştay denetlesin; kim hatalı çıkaralım.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Devamla) - Bunu anlamak için de Isparta’ya gidip vatandaşlara sormak lazım ne olup ne bittiğini.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – 60’a göre söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Bence, kim daha çok etkiyi yarıştırmaktan çok neden altyapı yatırımları yapılmıyor, bunu tartışalım.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Onu özel bir seansta anlatırım ben size.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Bence bunu tartışmalıyız.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Bence de.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – 60’a göre...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Isparta Milletvekili Mehmet Uğur Gökgöz'ün İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, hepimiz bu ülkede yaşıyoruz. Bu ülkenin bir ilinde -başka illerde de yağmıştır bu uzun süreli kar- yoğun bir kar yağışı olmuş ve orada, yine yandaş bir müteahhide, yandaş bir şirkete ihale edilmiş, özelleştirilmiş ve hiçbir yatırım yapılmadığı için on saat kar yağdı diye teller kopuyor, dört gün elektrik yok, falan filan.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – İstanbul Belediyesini örnek almışlardır.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yani önce, bir milletvekili, böyle bir felaketten bahsedilirken neden güler, neden bir hanımefendiye “İşte, siz gelmediniz, sadece resim çektirdiniz.” falan diye böyle bir eleştiri mekanizmasını işletir, neden kendisini bu noktaya getirir anlamakta zorluk çekiyorum. Yani hiç yakışık alıyor mu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AYLİN CESUR (Isparta) – Ortalığı ayağa ben kaldırdım, o yüzden.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Engin Bey muhalefetin sözcüsü mü?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yani hiç yakışık alıyor mu, hiç yakışık alıyor mu? Yani orada, söylüyorsunuz, bir felaket yaşanmış ve bu bir becerisizlikten, yönetememekten. Vali ne olmuş? Covid olmuş, görevden almışsınız. Cumhurbaşkanımız da Covid oldu, ne yapacaksınız?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Görevden mi alalım?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Görevden mi alacaksınız? (CHP sıralarından alkışlar) Yani böyle bir mazeret, böyle bir şey uydurulur mu? Yahu, Sayın Sadi Bilgiç, böyle bir şey söylenir mi?

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Vali görevden alınmadı, yapmayın Allah'ınızı severseniz! Bir afet hâli olduğu için geçici bir vali görevlendirildi, yapmayın yani!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bir de size hiç yakıştıramadım, size hiç yakıştıramadım. Eleştiri...

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Ben de size yakıştıramadım. Sayın Özkoç, ben de size yakıştıramadım.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Arkadaşlar, eleştiri ne zamandan beri tepinme oldu Sayın Bilgiç? Eleştiri ne zamandan beri... Siz bize örnek olması gereken kişisiniz.

AYLİN CESUR (Isparta) – Isparta'nın sorunlarını söyledim diye “Kirli siyaset yapıyor.” dediniz; olacak iş mi ya?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Siz, bu kürsüye çıktığınız zaman başka, o kürsüde oturduğunuz zaman başka bir kişi olursanız yakışır mı size?

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Benim tarafsızlığım orada Genel Kurulu yönetirken, yapmayın Allah'ınızı severseniz! Ben Isparta Milletvekiliyim, on beş senedir o ilin milletvekiliyim. Bırakın da ben düşüncelerimi söyleyeyim, müsaade edin. Aynı şeyleri Sayın Özel de söyledi, yapmayın.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bizim eleştirilerimiz ne zamandan beri tepinme oluyor? Onun için sizden rica ediyorum: Bize örnek olacak şekilde konuşması gerekenlerin bizim eleştirimize muhatap olmamaları gerekir.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Yapmayın, müsaade edin...

AYLİN CESUR (Isparta) – On beş yıldır niye denetletmediniz? On beş yıl olmuş.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özkoç.

Buyurun Sayın Usta.

29.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Isparta Milletvekili Mehmet Uğur Gökgöz'ün İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, hakikaten çok önemli bir konuyu görüşüyoruz. Yani cumhuriyet tarihinde karşılaşılmamış belki, hele hele 21'inci yüzyılda olmaması gereken bir husus. Kar yağdı; kar Türkiye'nin her tarafına yağıyor. Bunlara karşı tedbir alınsın diye tarifelerden para kesip para veriyoruz biz bu şirketlere.

MEHMET UĞUR GÖKGÖZ (Isparta) – Ne alakası var?

ERHAN USTA (Samsun) – Şimdi, orada bir yarım saat kar yağdı veya 30 santim kar yağdı diye böyle bir felaketi nasıl mazur görebiliriz, nasıl sayın milletvekilleri çıkıp bunu burada savunabilirler?

YASİN UĞUR (Burdur) – On bir saat, on bir; yarım saat değil.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Ya, kar her yere yağdı arkadaş!

MEHMET UĞUR GÖKGÖZ (Isparta) – Doğruyu söylüyoruz kardeşim.

ERHAN USTA (Samsun) – Bakın, şimdi, bunun anlaşılması çok zor değil Sayın Başkanım. Şimdi, Akdeniz Elektrik Dağıtım yani Isparta'nın da olduğu bu şirketin 3 tane ortağı var; bu isimler çok tanıdık.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Enerji Bakanı kaç gün sonra gitti?

MEHMET UĞUR GÖKGÖZ (Isparta) – Cumartesi, pazar, pazartesi, salı; dört gün, dört gece oradaydı.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Bakan kaçınıcı gün gitti?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Dört gün sonra gitti.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – İnsaf, ayıptır ya! Hâlâ bunu söylemeyin, ayıptır!

ERHAN USTA (Samsun) – Cengiz Holding, Kolin ve Limak arkadaşlar. Bakın, bunları bilmek zaten işe yetiyor. Şimdi, biz bu firmalara milletin tarifesine... Bakın, değerli arkadaşlar, hepimiz elektrik faturası öderken “dağıtım hizmet bedeli” adı altında para ödüyoruz dağıtım şirketlerine. Bunun ne miktarda olacağını EPDK belirliyor. Ben bu konuları çok gündeme...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Lütfen... Tamamlayacağım.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Bakan, cumartesi günü Isparta'daydı.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Elektrikler geldikten sonra, dört gün sonra.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Hayır canım, olur mu öyle şey?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Kim söyledi?

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Açıklamalar var ya, basın açıklaması var, yapmayın. Cumartesi günü basın açıklaması var AFAD Koordinasyon Merkezinde.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Dördüncü gün oluyor, perşembe yağmaya başladı kar zaten.

MEHMET UĞUR GÖKGÖZ (Isparta) – Burcu Hanım, Bakü'den geldi oraya.

ERHAN USTA (Samsun) – Ben bunları çok gündeme getirdim. Şimdi, daha özelde bu kısmı söylüyorum: Bakın, 2018 yılında vatandaşın yatırım bedeli olarak 181 trilyon lira -eski parayla söylüyorum- 2019'da 277 trilyon lira toplanmış, buralara verilmiş, 2020 yılında 345 trilyon lira. Bakın, geometrik olarak yatırım tutarları artıyor. Vatandaşın para alınıyor ama kesinti süreleri ne olmuş?

Şu son rezaleti söylemiyorum. 2018 yılında 1.002 dakika kesinti var. 2019'da yüzde 50 artış var arkadaşlar kesinti süresinde; 1.545 dakika, 2020 yılında 1.592 dakikaya çıkıyor. Ben yatırım verdikçe kesinti artmış, böyle bir şey olabilir mi? Çok net bir soru soruyorum. EPDK buraları denetlemekle görevli, buraların denetim raporları çıkartılsın ortaya. Buradaki denetçiler ne demiş buraya? 5 kuruş yatırım yapılmadı arkadaşlar. Milletten toplanan bu tarifeler alındı, cebe atıldı ve buna EPDK sessiz kaldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

ERHAN USTA (Samsun) – Bunu sizin de soruşturmanız lazım ya! Siz Türk milleti adına buradasınız.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Usta.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- İYİ Parti Grubunun, Isparta Milletvekili Aylin Cesur ve arkadaşları tarafından, Isparta'da yaşanan elektrik kesintilerinin nedenlerinin araştırılarak vatandaşların yaşadıkları mağduriyetlerin giderilmesi ve kesintilerin tekrar yaşanmaması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 7/2/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Şubat 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, enerji sektörünün medyayla ilişkisinin araştırılması amacıyla 15/2/2022 tarihinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Şubat 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

15/2/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 15/2/2022 Salı günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

15 Şubat 2022 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Betaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından (16860 grup numaralı) enerji sektörünün medyayla ilişkisinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 15/2/2022 Salı günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisi üzerinde söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Erol Katırcıoğlu.

Buyurun Sayın Katırcıoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Efendim, bu önerge esas itibarıyla, Adalet ve Kalkınma Partisinin yirmi yıl süresince oluşturduğu sistemle ilgili bir önerge.

Değerli arkadaşlar, hepiniz biliyorsunuz ki Adalet ve Kalkınma Partisi iktidara gelirken bir tür kurucu gibi davranma ihtiyacı hissetti. Yani cumhuriyeti parantez içine almak ve dolayısıyla da Osmanlı'dan bu yana gelen sürecin kendi vizyonu çerçevesinde devamını sağlamak üzere kurucu bir mantıkla iktidarda olacağını söyledi ve nitekim buna yönelik olmak üzere adımlar attı.

Değerli arkadaşlar, kurucu olma iddiasında olan bütün siyasi gruplar veya partiler kaçınılmaz olarak kendi sermaye gruplarını yaratmak zorundadırlar. Bu daha önce de olmuştur Türkiye'de ve görebildiğim kadarıyla Adalet ve Kalkınma Partisinin iktidarı süresince önemli bir sermaye, yeni sermaye grupları oluşmuş oldu. Henüz bunları yeteri kadar bilmiyoruz, zaman zaman, hani "5'li çete" diye bir ifadeyle ifadelendiriyoruz ama bu lafın arkasında yatan şey, aslında belli bir sermaye grubunun oluşmuş olması. Peki, bu sermaye grubu nasıl oluştu diye baktığımızda, bunun, büyük ölçüde devlet imkânlarının toplumsal hizmet yapmak üzere kullanılmasıyla birlikte veya ona paralel olarak yaratılmış olan bir kaynak transferi olarak gerçekleştiğini görüyoruz.

Değerli arkadaşlar, biz bu önergede sadece enerji konusuyla ilgili söylemiş olsak da -ki enerji piyasasının sorunlarıyla bağlantılı hâle getirmek istedik önergemizi- esas olarak baktığımızda, bu sermaye grupları metro inşaatından köprü inşaatına, yol inşaatından -efendim- şehir hastaneleri inşaatına kadar, özellikle, başta inşaat alanında çalışan şirketlerin kamu kaynaklarıyla desteklenmesiyle yol verilmiş ve bugünkü gücüne ulaşmıştır.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bir şey daha söyleyeyim size. Yani bu "5'li çete" falan diye ifade edilen ve sadece ve sadece inşaat sektörü bağlantısı olduğu düşünülen -ki isimlerinde de hani "inşaat" lafı da geçiyor zaman zaman- ama esas olarak baktığımızda bu şirketler artık inşaat şirketi değiller, bu şirketler çok büyük şirketler oldular, enerjiden madene kadar birçok ara ve yatırım malı sayılabilecek olan alanlarda yatırım yaptılar ve büyüdüler.

Şimdi, konumuz medya, medyayla bağlantılı hâle getirmek istiyorum ama "Bu nasıl oldu?" diye baktığımızda... Yani medya bağlantısı kurarak konuşmamı devam ettireyim.

Değerli arkadaşlar, bugün bütün dünyada siyaset bilimcilerinin çok sıkça söylediği bir cümle vardır, o da şudur: "Modern siyaset medya siyasetidir." Yani medyayı kontrol etmeden siyaset artık olmuyor çağımızda ve kabul etmek gerekir ki -yani ben en azından teslim ediyorum hakkınızı- Adalet ve Kalkınma Partisi, özellikle Sayın Cumhurbaşkanı'nı bunu Türkiye'de ilk gören kişilerden biri oldu ve öncelikli olarak medya sektörünü kontrol altına almaya çalıştı; işte, bildiğiniz "havuz medyası" diye tabir edilen bir medya çalışması yapıldı.

Değerli arkadaşlar, medya şunun için önemli: Bakın, medya, herhangi başka bir alandan daha farklıdır çünkü bütün toplumun ne düşüneceğinden ne yiyeceğine, ne giyineceğine kadar vereceği kararlara etki etme şansına sahiptir. Kaldı ki modern

iktisat teorisi diyor ki: "Beklentiler yani toplumun herhangi bir konudaki beklentileri, tıpkı -sürem bitiyor- herhangi bir değişken kadar ekonomik kararlarda etkili olur." Dolayısıyla da medyanın bu bakımdan kontrolü iktidarlar için çok önemlidir.

Değerli arkadaşlar -ben tabii süreyi ayarlayamadım her zaman olduğu gibi- şuraya getirmek istiyorum: Enerji şirketleri olarak çalışan şirketlerin hemen hemen hepsinin medyaya sahip olduğunu, medyayla ilişkili olduğunu görüyoruz bugün.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Bakın, okuyayım: Çalık Holding, Kiler Holding, Cengiz Holding, Limak Holding, Kalyon İnşaat, Ciner Holding, Doğuş Holding, Demirören Holding ve daha birçok, adları çok fazla bilinmeyen birtakım sermaye grupları. Bunların hepsi enerji şirketleri olarak medyaya yatırım yapmış durumdadır. Neden dersiniz? Bir düşünün yani bugün itibarıyla "yandaş medya" dediğimiz medyada halkımız niye doğru dürüst enerji krizini seyredermiyor, izleyemiyor veya genel olarak ekonomik krizi? Çünkü bu şirketler yani enerji şirketleri doğrudan doğruya Adalet ve Kalkınma Partisinden dolayı yönlendiriliyorlar ve bunlar da medyayı yönlendiriyorlar. Dolayısıyla da böyle bir ilişki kurulmuş durumda; medya onları destekliyor, onlar da onları destekliyor diye düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Bu gerçekten çok kötü bir yapılaşma ve bunun gerçekten Türkiye'ye bir yararı yoktur diye düşünüyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına söz talep eden Samsun Milletvekili Sayın Bedri Yaşar.

Buyurun Sayın Yaşar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, bir dönem Parlamentoda temsil etmekten onur duyduğum, gurur duyduğum Gümüşhane'mizin kurtuluşunun 104'üncü yıl dönümünü, şanlı tarihimizde önemli bir yer teşkil eden Gümüşhane'mizin düşman işgalinden kurtuluşunun 104'üncü yıl dönümünü kutluyorum. Başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, şehrimizin ve ülkemizin kurtuluş mücadelesi, bölünmez bütünlüğü uğrunda bugüne kadar kaybettiğimiz tüm şehit ve gazilerimizi rahmetle, minnetle yâd ediyorum. Tüm hemşehrilerimi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, tabii, bugün Türkiye'nin gündeminde enerji var, enerji faturaları var. Bugün Türkiye'nin kurulu gücü yaklaşık 100 bin megavat civarında ama tükettiğimiz enerji miktarı da 52-53 bin, pik zamanlarda da bu en fazla 56 bine çıktı. Dolayısıyla, bugün tükettiğimiz enerjinin yaklaşık yarısı doğal gaz ve termik santrallerden yani ithalata dayalı; enerji politikamız ithalata dayalı. Buna paralel olarak, maalesef, bu geçen on dokuz yıllık dönem içerisinde yenilenebilir enerji kaynaklarıyla ilgili ciddi yatırımlar yapılmadı. Dolayısıyla da enerji fiyatlarını, bugün yüzde 127'lik faizle esnafın çarkı çevirmesi mümkün değil; esnaf da öyle, konutlarda da öyle. Bugün elektrik faturası, doğal gaz faturası, su faturası, kira rakamlarının üzerinde. Yani bu bize gelen hadiseler muhakkak size de geliyordur. Bu rakamlarla bu işi götürmek mümkün değil.

Şimdi, bir de şöyle bir konu var: Sanki bu zamlar yapılırken Hükümetin hiç haberi yokmuş, bu ülkeyi idare edenlerin hiç haberi yokmuş da iş Sayın Cumhurbaşkanının vereceği karara kaldı. Hâlbuki enerji politikası Türkiye'nin en temel politikalarından biridir. Bu zamlar yapılmadan önce bu işlerin enine boyuna muhakkak irdelenmesi lazım. Bugün biz, Sayın Cumhurbaşkanının iki dudağı arasında "Enerjiyle ilgili nasıl bir yol izlenir?" bunu bekliyoruz. Aslında siz Sayın Cumhurbaşkanının yükünü artırıyorsunuz, sorumluluğunu artırıyorsunuz. Bu işin başında olan insanların bu işi enine boyuna düşünmesi lazım ki bu ülkede bu sorunlar çözülsün. Bu mümkün değil yani bu faturaların ödenmesi mümkün değil, bununla üretim yapmak da mümkün değil. Bu girdiler hayatın her tarafını etkiliyor. Onun için, biz burada yine size öneride bulunuyoruz, diyoruz ki: Bakın, şu elektrik faturalarının üzerinden TRT payını kaldırdınız. Ne oldu? Hiçbir şey, yüzde 2. Onun yerine yüzde 127 zam yaptınız. Ne oldu? Yüzde 125 ilave rakam gelmiş oldu. Onun yerine, gelin, KDV'yi kaldırın. Bakın, bunun üzerinde yüzde 18 KDV var. 150'den başladınız, 210'a çıktınız, bunu 250'ye çıkarabilirsiniz yani en azından bir evde 4 tane lamba yandığını varsaysanız bu 250 kilovatsaatın altına düşmez. Halkın dertleriyle dertlenmek böyle bir şey.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

Şimdi, bu zamlar da oturuyor. Bakın, siz gıda fiyatlarındaki zamlara da müdahale edeceğinizi söylediniz, bir adım geri gelme yok. Enerji fiyatlarına zam yaptınız; bunlar fiyatlandı, piyasada fiyatlandı. Enerji fiyatlarından dolayı malzemelere gelen artışlar, gıdadan tutun her sektöre gelen zamlar oturdu, bunun da geri gelmesi mümkün değil. Siz farkında olmadan... Ticaretin genel kuralı var, hiçbirinin sizin meşhur yöntemlerinize fiyatları geri çekmesi mümkün değil. Gıdada da geri aldığınızı söylüyorsunuz; KDV'yi yüzde 8'den yüzde 1'e düşürdünüz ama inanın önünü arkasını hesap etmeden iş yapıyorsunuz, bunun da bir sürü hikâyesi var. Yani yüzde 18 maliyetle, KDV'yle adam mal almış "Bunu yüzde 1'le satın." diyorsunuz, yüzde 17 ne olacak? Onun için bir önerimiz vardı, süre bittiği için söylüyorum, bu KDV iadelerini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Başkanım, müsaade ederseniz hemen bitiriyorum.

BAŞKAN – Selamlayalım lütfen.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Tamam.

Özellikle, madem bu KDV'lerde indirim gidiyorsunuz, KDV iadesiyle ilgili bir çalışma yapalım, bu KDV iadeleri vergi borcuna sayılsın, SSK borcuna sayılsın; iki taraf da devletin. O zaman KDV yükü milletin üzerinde kalmaz, üzerinde kalmadığı gibi fiyatlara da yansıtılmaz. Yani bir şeyin önünü arkasını, sağını solunu hesap ederek, karşılaşılabilecek riskleri de dikkate alarak adım atarsanız bu milletin lehine olur. Şimdi, önce ortalığı yakıyorsunuz, ondan sonra da itfaiyeyi arayıp "Bunu nasıl söndürürüz?" diyorsunuz. Bu tür tedbirlerle bu iş yürümez, çözüm millete gitmek.

Bir an önce millete gidip millette çözümü aramanın daha doğru olacağını düşünüyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden Zonguldak Milletvekili Sayın Deniz Yavuzılmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Yavuzılmaz.

CHP GRUBU ADINA DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; elektrik faturalarının geldiği durum malum, vatandaşımızın cebindeki para âdeta hortumlanıyor. Şimdi, bunun sistemini, nasıl yapıldığını size belgelerle göstereceğim.

Bakınız, bu elimde gördüğünüz, Sayıştayın TEDAŞ 2020 yılı raporu. Bu rapor ne diyor? Bu rapora göre, Meram Elektrik

Dağıtım Anonim Şirketi, özelleştirme devri aşamasında TEDAŞ'ın sayacının son okumasını çok düşük yapıyor ve kendi ilk okumasını yaptığındaysa arada devasa tutarda bir fark oluşuyor; bunu da kasasına alıyor ve haksız bir kazanç elde ediyor. Ne kadar? 39 milyon 621 bin 250 lira artı faiz. Yani siz her şeyi dolarla alıp sattığınız, anlaşmaları ona göre yaptığınız için güncel kurla söyleyeyim, 325 milyon lirayı kasasına indiriyor.

İkinci konu, yine Sayıştay raporunda diyor ki: Çamlıbel, Uludağ, Yeşilirmak ve Fırat Elektrik Dağıtım Şirketleri ne yapmış? Özelleştirme devri aşamasında TEDAŞ'ın kasasında bulunan paraları repoya yatırmış, repoya ve buradan Çamlıbel ile Uludağ 17 milyon 425 bin 166 lira artı faiz anaparasını ödemiş ama borç 2010 yılından itibaren geldiği için bugünkü borcu güncel kurla 140 milyon lira; Yeşilirmak ve Fırat'ın borcu da bugünkü kurla 70 milyon lira. Yani toplam nedir? Bakın, sadece Sayıştay raporundaki iki tespit -ve bunlar savcılığa suç duyurusu yapılmış konular- toplam 535 milyon lira; tek kalemdede yapılan usulsüzlükler, hortumlamalar. Peki, soru şu: Elektrik dağıtım şirketleri bu paraları kasalarına indirdiler, sonra para bu şirketlere mi kaldı? Hayır, tabii buna da izin vermediniz. Ne yaptınız? Bakın, 27 Aralık 2017'de BAŞKENTGAZ yani doğal gaz dağıtım şirketlerinden biri Kızılaya 8 milyon dolar şartlı bağış yapıyor. Bunun 75 bin dolarını Kızılay alıyor, kalan 7 milyon 925 bin dolarını Ensar Vakfına aktarıyor. Peki, Ensar Vakfı ne yapıyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DENİZ YAVUZYLMAZ (Devamla) – Tamamlayayım...

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Devamla) – Kendi açıklamasına göre, Amerika'daki kurucusu olduğu TURKEN Vakfına bu parayı yurt yapımı için aktaracakken, ilginç bir şekilde, resmî evrakları incelediğimizde, aynı tarihlerde beyan edilen Amerika'daki halka açık finansal raporlara göre, sadece 1 milyon 577 bin dolar para aktarılıyor yani 6,5 milyon dolar TURKEN Vakfına aktarılmıyor.

Peki, bir yıl sonrasına bakalım, TURKEN Vakfına ne aktarılmış? TURKEN Vakfına 22 milyon 845 bin dolar bağış yapılmış. Hadi bunun 6,5 milyon dolarının Ensardan kalan kısmı olduğunu varsayalım, kalan 16,5 milyon doların nereden geldiği belli değil. Yani 22,5 milyon doların hangi elektrik, doğal gaz dağıtım şirketlerinden geldiğini açıklamamız gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DENİZ YAVUZYLMAZ (Devamla) – Selamlayayım...

BAŞKAN – Selamlayın, peki.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Devamla) – Yani buradan görünen o ki vatandaş fakirleştiren ve vatandaşın hortumlanan bu paralar sadece elektrik, doğal gaz dağıtım şirketlerine değil, aynı zamanda, onların aktarmasıyla birlikte AK PARTİ'ye yakın vakıf ve derneklere yurt içinde ve yurt dışında aktarılıyor. O nedenle bu durumu netleştirmek için soruyorum, yanıtı olan varsa AK PARTİ'den, yanıt verebilir. TURKEN Vakfına 2018-2019 yıllarında aktarılan 22 milyon dolarlık bağışın kimler tarafından yapıldığının açıklanmasını istiyoruz. Bunların içinde BAŞKENTGAZ gibi şirketler veya başka elektrik dağıtım şirketleri var mı, bunun resmî olarak şu anda açıklanmasını bekliyoruz. Aksi takdirde bu paraların üzerinde büyük bir soru işareti var demektir.

Saygıyla selamlıyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bunlara çok cevap verdik. Çok cevap verildi bunlara.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talep eden Zonguldak Milletvekili Sayın Ahmet Çolakoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP grup önerisi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikli olarak şunu vurgulamak istiyorum: Önergedeki elektrik dağıtım ve üretim şirketlerinden “çete” “kanunsuz” “usulsüz” gibi cümlelerle bahsedilmesinin özellikle ulusal sermayeli bu şirketlere bir haksızlık olduğunu da öncelikli olarak vurgulamak istiyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hiç haksızlık değil, hiç.

AHMET KAYA (Trabzon) – 21 tane yandaş şirket var, onlara gözünün üstünde kaşın var demek bile ayıp!

AHMET ÇOLAKOĞLU (Devamla) – Değerli milletvekilleri, ülkemizde faaliyet gösteren elektrik dağıtım şirketlerine baktığımızda, kamu kurumu olan TEİAŞ'la beraber toplam 21 adet dağıtım şirketi bulunmaktadır. Bahse konu elektrik dağıtım şirketleri dışında birçok şirket basın ve yayın alanında faaliyetler gerçekleştirmektedir. Ayrıca dağıtım şirketlerinin içinde basın ve yayın organları olan şirketler de mevcuttur ve bu şirketler de faaliyetlerini kanunlar çerçevesinde devam ettirmektedir. Görüldüğü üzere, şirketlerin sadece basın ve yayın alanında değil, enerji alanında değil daha birçok alanda yurt içinde ve yurt dışında da faaliyetler gösterdiği de bilinmektedir. Ayrıca, bu şirketler AK PARTİ iktidarından önceki dönemlerde de aynı şekilde ticari faaliyetlerini sürdürmekteydiler. HDP grup önerisinde bahsedilen elektrik üretim ve dağıtım şirketlerinin mevcut elektrik fiyatlarındaki artışlarla da ilgisi yoktur çünkü elektrik dağıtım şirketlerinin elektriğin üretimi ve maliyetiyle de ilgisi yoktur. Hangi tedarikçinin, hangi tüketiciye elektrik sattığıyla ilgili de bir bilgisi yoktur. Dolayısıyla elektrik dağıtım şirketleri nihai tüketiciye elektrik satışı da yapmamaktadır. Dağıtım şirketlerinin görevi, şebekeyi işletmek, arıza onarım ve bakımını yapmak, bağlantı taleplerini karşılamak, gerekli yatırımları gerçekleştirmek, kısacası dağıtım ve bağlantı hizmetlerini sunmaktır.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Gerekli yatırımları yaptı mı?

AHMET ÇOLAKOĞLU (Devamla) – Ayrıca, dağıtım şirketleri ve enerji tedarik şirketleri vatandaşlara uyguladığı tarifeleri kendisi belirlememektedir; bunu belirleyen EPDK'dır.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ iktidarı boyunca bütün bu yanlış iddialarınıza karşı, bizler, 2002 yılında 31.800 megavat olan kurulu elektrik gücümüzü 2021 itibarıyla 99.800 megavata çıkardık. Bu aşamada, yerli ve yenilenebilir kaynaklarımıza öncelik verdik. Yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarımızın payını da yüzde 51 oranına ulaştırdık. Elektrik üretiminin ana hammaddesi olan kömür fiyatlarında TL bazlı yüzde 500, doğal gaz fiyatlarında yüzde 1000 civarındaki artışa rağmen, konutlardaki elektrik maliyetinin yüzde 50'sini, doğal gaz maliyetinin ise yüzde 75'lik kısmını Hükümet olarak karşıladık. 2021 yılında halkımıza enerji alanında yaptığımız destek 100 milyar TL'ye ulaştı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

Bu başarının altında, özel sektörle birlikte gücümüze, kamu gücüne güç katarak... Azimle 2023, 2053 hedeflerimize doğru ilerliyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi ve arkadaşları tarafından, antijen testlerinin uygulanması, önerilen uygulamanın kapsamı, süresi ve maliyeti gibi konuların araştırılması amacıyla 14/2/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Şubat 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

15/2/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 15/2/2022 Salı günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Özkoç
Sakarya
Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi ve arkadaşları tarafından, antijen testlerinin uygulanması, önerilen uygulamanın kapsamı, süresi, maliyeti gibi konuların araştırılması amacıyla, 14/2/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (3167 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 15/2/2022 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Gamze Akkuş İlgezdi.

Buyurun Sayın İlgezdi. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli vekiller; Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Pandemide, başta sağlık çalışanları olmak üzere, yaşamını yitiren tüm yurttaşlarımızın hatıraları önünde saygıyla eğiliyorum.

Değerli vekiller, 3 kıtaya hükmeden, hazinesinin bolluğu ve ordularının gücüyle cihana “Muhteşem Süleyman” namını salan Kanuni Sultan Süleyman, tüm bu sahip olduklarına rağmen “Olmaya devlet cihanda bir nefes sıhhat gibi.” diyordu. Evet, bizim de her şeyden önce ihtiyacımız olan o bir nefes ama siz, vatandaşın ihtiyacı olan o bir nefesi boğazına dizdiniz, nefesini tıktınız yani her açıdan ölüme mahkûm ettiniz. Covid-19 pandemisinde iki senedir vatandaş bütün direncini tüketti. Siz “Vakalar azaldı.” diyorsunuz ama her gün 250 canın ölümüne seyirci kalıyorsunuz yani her gün nice anneler, babalar, oğullar, kızlar toprağa veriliyor, her gün en az 6 otobüs dolusu insanımız yaşamını yitiriyor; bunların hepsi birer can. Şu bir gerçek ki yönetemiyorsunuz. “Devasa bina yaptık.” diye övünüyorsunuz ancak o şehir hastaneleri yetmiyor halkımıza nefes olmaya. Keşke sağlık kurumlarını yeni binalar yapıp inşaat rantı elde etmekten ibaret görmeseydiniz de vatandaşımıza bir nefes sıhhat verseydiniz.

Önemle vurgulamak isterim ki sağlığın başlangıcı hastalığı tanımdan geçer. Siz bu yola yanlış başladınız, yanlış devam ettiniz. Siz unutmak istiyorsunuz ama biz tekrar hatırlatalım, pandeminin başlangıcında 5 maskeyi dağıtamadınız, “Değişik ilaçlar deniyoruz.” dediniz, tesiri olmayan ilaçları vatandaşa avuç avuç içirdiniz. Ölümlerden ve vaka sayılarından tüm verileri halktan gizlediniz, aşı tedarikine geç kalıp etkili filyasyon yapmadınız. Biz “Varyant analizine geç kaldınız.” dedikçe siz bilimi reddettiniz yani süreci kaosa sürüklediniz.

Bakın, burada vatandaşın sağlığını, sağlık emekçisinin de emeğini önemsemeyen bir belge var. Buradan soruyorum: Bu pandemi sürecinde ülke yangın yeri iken Meclis Sağlık Komisyonu neden düzenli toplanmıyor? Komisyon bu süreçte yalnızca 2 kere toplanmış. Partimizin bu belgede toplantı çağırısı var ancak bu toplantı çağırısına “Bakarız.” deniliyor ya da yanıt verilmiyor. Evet, sorumlu davranmadığınız için bu ülkedeki can kayıpları da artıyor.

Gelelim bugün başka bir trajik komik olaya: Hızlı antijen kitleri. Geçen ay Sayın Bakan Varank, Almanya'da kullanılan ve en güvenilir sonuç veren 5 antijen testinden 2 tanesinin ülkemizde üretildiğini ve yurt dışına yollandığını belirtti. Gelin görün ki Bakanlık imzalı bu belge eğer yalan söylemiyorsa, Türkiye'de bu testler yasak anlamına geliyor. Ne gariptir ki Hükûmet başka ülkelerin yaralarını sarmakla, yararına çalışmakla övünürken kendi insanının ölümlerini seyreliyor, kendi insanını yok sayıyor. Dünyanın kullandığı bu testleri ABD ücretsiz olarak dağıtmak için 1 milyar tane satın aldı, birçok Avrupa ülkesi de bunu yaptı ancak bizim Bakanlığımız ne yazık ki böyle bir alım -biz ürettiğimiz hâlde- yapmadı ve bu gördüğünüz belge üzerinden eczane satışına da izin vermedi. Yasal yollardan testlere ulaşım imkânsız. Siz, bu belgeyle “yasak” diyorsunuz ama internetten erişiliyor, el altından satılıyor, parası olan kullanıyor, üstelik bu testlerin güvenilirliğini denetleyen de yok. Şu soruya cevap arıyorum: Aşılamanın yetersiz olduğu bu süreçte, üretip yurt dışına yolladığınız bu testleri yurttaşlarımız için neden kullanmıyorsunuz? Biz sesimizi sağır sultana duyurduk ama sizlere duyuramadık. Ürünü sattığınız ülkeler bu testleri evlere ücretsiz yollarken, o ülkelerde öğrenciler bu testleri hafta 2 kere yaparken bizim evlatlarımız bu teste layık görülmedi. Anlaşılan o ki Sağlık Bakanlığı bu anlamda da tekrar bir fırsatı kaçırıyor. 2022 Türkiye'sinde, bu tabloya baktığımda, ünlü markaların ayakkabılarını üretmek zorunda olan ancak o ayakkabıları giymeyen -çok acı ki- Bangladeşli, Kamboçyalı çocuk işçiler geliyor aklıma. Değerli arkadaşlar, gerçekten bu vatanın evlatları, ticaretinizden daha mı değersiz, daha mı önemsiz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (Devamla) – Yeni varyant hızla yayılırken, PCR testi yapmak bu kadar zorlaşmışken, test yapılan merkezlerin önünde kuyruklar sıra sıra birikmişken, virüsü kapmamak mümkün değilken neden hâlâ kendi ürettiğimiz kitleri kullanmıyoruz? Umarım halkımız adına bu sorulara bir cevap verirsiniz. Oysa her gün delik deşik ettiğiniz Anayasa'mız bizim bir “sosyal devlet” olduğumuzu ifade ediyor. Sosyal devletin görevi de bu testleri halka ücretsiz sunmaktır.

Şimdi buradan sesleniyorum: Sizlere göre ekonomide kriz yok, kaynak bol ya, eğer iddianızın arkasındaysanız bu test kitlerini Hükûmet olarak acilen temin edip kullanmalısınız. Okullarda, kamu kurumlarında, havaalanlarında, tren garlarında, otobüs terminallerinde çalışanları, AVM'de çalışanları, kalabalık fabrikalarda çalışanları periyodik olarak test etmelisiniz çünkü vakaları ve ölümleri engellemenin tek yolu bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (Devamla) – Bir dakika daha istiyorum.

Bana bir özellik yapın, kırk yılda bir konuşuyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Peki, tamamlayın, selamlayın lütfen.

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (Devamla) – Peki, tamamlıyorum.

Halkımızın sağlığına para harcamak yerine ranta, garantili yollara, köprülere, havaalanlarına ödeme yapmayı tercih ediyorsunuz ancak almadığınız önlemlerle, bilimsellikten uzaklaştığınız sürece zaten bu ölümlerin önüne geçemeyiz. Bu yanıştan

dönün, bilimin rehberliğinde artık bu kitleri vatandaşımıza, halkımıza üretin ve iletin. Ürettiğiniz bu hızlı testleri halkımıza ulaştırmak adına bir komisyon kurulmasını istiyorum.

Son olarak da sözümü kısa keserek hatırlatmak istiyorum ki ulusların sağlığı zenginliklerinden daha kıymetlidir, bunu unutmayalım.

Saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, madde 60'a göre kısa bir söz isteyebilir miyim? Bir milletvekilimiz kalp krizi geçirmiş.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Meclis çalışmaları esnasında kalp krizi geçiren Bayburt Milletvekili Fetani Battal'a Allah'tan şifa dilediklerine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Evet, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; az önce aldığımız habere göre, AK PARTİ Bayburt Milletvekili Fetani Battal Bey Meclis çalışmaları esnasında kalp krizi geçirmiş, şu anda ameliyata alınmış; kendisine Allah'tan şifa diliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Biz de şifalar diliyoruz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

31.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Meclis çalışmaları esnasında kalp krizi geçiren Bayburt Milletvekili Fetani Battal'a Allah'tan şifa dilediklerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Milletvekilimiz, Bayburt Vekilimiz Fetani Battal Bey, bugün, birkaç saat önce Meclisimizde bir kalp krizi geçirdi, çok acil şekilde hastaneye kaldırıldı, anjiosu yapıldı. Ardından, ihtiyaç olduğundan dolayı da baypas ameliyatı başladı. Yakından takip ediyoruz. Ben ameliyat bitiminde bilgi verecektim, siz incelik gösterdiniz. Fetani Bey'e şifalar diliyoruz, inşallah ameliyatı başarılı geçer, dua ediyoruz. Gelişmelerle ilgili tekrar Genel Kurula bilgi vereceğim Sayın Başkanım.

Teşekkür ederim.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, Meclis çalışmaları esnasında kalp krizi geçiren Bayburt Milletvekili Fetani Battal'a Allah'tan şifa dilediklerine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Biz de Divan olarak Fetani Bey'in ameliyatının başarılı geçmesini diliyoruz, Allah şifalar versin diyoruz.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi ve arkadaşları tarafından, antijen testlerinin uygulanması, önerilen uygulamanın kapsamı, süresi ve maliyeti gibi konuların araştırılması amacıyla 14/2/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Şubat 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına söz talep eden, Adana Milletvekili Sayın Mehmet Metanet Çulhaoğlu.

Buyurun Sayın Çulhaoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP Grubunun verdiği Meclis araştırması önergesi hakkında söz aldım. Bütün arkadaşlarıma iyi bir hafta ve başarılı çalışmalar diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Pandemi nedeniyle hayatını kaybeden vatandaşlarımıza da Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Covid-19 ve influenza virüsleri birbirine çok benzer bulgularla seyredebilen grip benzeri hastalıklara neden olurlar. Grip yani influenza ve Covid-19'u birbirinden ayırt edecek çok önemli bir klinik belirti yoktur. Bulaş yolları ve mevsimsel görülme dağılımlarının benzerliği nedeniyle âdeta birbirini taklit ederler. Önümüzdeki aylarda iki hastalığı birbirine karıştıracak ve ayırmakta zorlanacağımız çok sayıda benzer vaka göreceğimiz göz ardı edilmemelidir, hatta iki hastalığı da birlikte geçirecek vakaların olmasından da endişe edilmelidir.

Dünya genelinde toplam 414 milyon 337 bin 118 vakaya ulaşan bir virüsle mücadele edilmekte. Dünyada 72 milyon vaka hâlen aktif durumdadır. Ülkemizde ise Sağlık Bakanlığı verilerine göre 12 milyon 984 bin 953 vatandaşımız Covid nedeniyle tedavi görmüş, 151.324 vatandaşımız da vefat etmiştir. Hâlen tedavisi devam eden 90.808 vatandaşımız aktif durumdadır. Hâl böyle iken özellikle Avrupa'da hızlı antijen testleri kullanılırken Sağlık Bakanlığının hızlı antijen test kitlerini vatandaşın kullanımına açmaması ne ifade etmektedir? Özellikle bu noktada hem doktoru hem de hastayı tanı koymada destekleyecek laboratuvar testine ihtiyaç olduğu neden göz ardı edilmektedir? 2020 yılı öncesinde kış aylarında ortak belirtilerle başvuran hastaya test yapmadan grip tanısı rahatlıkla konabilirken Covid-19 pandemisiyle birlikte tanı koymak için test yapmak bir gereklilik hâline gelmiştir. Bu nedenle hastalıklar arasındaki ayrımı yapabilmemize yardımcı, hastaya tanı koymada destekleyici antijen testi çok önemlidir. Şunu unutmamakta fayda var değerli arkadaşlarım: İngiltere'de yaygın kullanıma sunulan hızlı antijen testleri pandeminin akışını değiştirdi ancak AK PARTİ iktidarı daha salgının başlangıcında aldığı bir kararla ülkemizde üretilen hızlı antijen testlerinin kullanılmasını yasakladı. İktidar yasakladı da bu testler ülkemizde yapılmıyor mu? Fazlasıyla yapılıyor, bu konuda bir denetim de yok. İktidarın yaptığı her iş vatandaşlarımızın aleyhine oluyor ama birilerinin de cebi fazlasıyla doluyor ve dolmaya da devam edecek gibi duruyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Devamla) – Vatandaşımızın yararına olacak bir işte iktidar hâlen bu test hakkında verdiği yasak kararını kaldırmamaya devam ediyor ve vatandaşlarımızı yararlandırmıyor. Bunun için Meclis araştırması önergesini desteklediğimizi ifade ediyorum. Covid-19'la mücadelenin ana temeli maske, mesafe, hijyen ama en önemlisi de aşı. Tüm vatandaşlarımızı aşı olmaya davet ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden Batman Milletvekili Sayın Necdet İpekyüz.

Buyurun Sayın İpekyüz. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, Covid-19 ve pandemi, dünya bununla uğraşüyor, hâlâ uğraşmaya devam ediyor; gelecekte belki başka hastalıklar da çıkacak. Dünyada bir taraftan silaha para yatıranlar, sağlığı ranta dönüştürenler çaresiz şekilde bekliyor, baş edemiyorlar ama en iyi baş etme metodu -herkesçe fark edildi- önlemek ve korumak. Önleme ve koruma olduğu sürece siz hem insanları savaştan korursunuz, savaşları önlersiniz hem de yaşamı daha iyi bir barış ortamına dönüştürürsünüz. Ne zamanki bir şeyi parayla ölçerseniz, parayla satmaya kalkarsanız giderek dezavantajlı bir konuma dönüşürsünüz. Ve ne oldu? Ülkede şimdi sosyal kriz konuşuluyor, ekonomik kriz konuşuluyor; pandemi unutuldu gibi, insanlar can derdine düştü, aşı karşıtlarına izin veriyorsunuz. Test konusunda hâlâ kafa karışık; test yapılacak mı, yapılmayacak mı? İnsanların ateşi var, öksürüğü var; test yapılmıyor. Testin ilk çıktığı günlerde insanlar kuyruğa girmişti, orada hastalanıyorlardı, şimdi ne oldu? Bütün her yerde kendinizi yetkili, etkili görüyorsunuz, kendi aranızda organizasyon yok ve Bakan ne diyor? “Almanya’da hızlı test yapılıyor, bu hızlı testlerin 2 tanesi Türkiye’den ihraç ediliyor.” Peki, Türkiye’de kullanılıyor mu? Hayır. İhraç serbest, Almanya’da kullanılıyor. Almanya’da hızlı testin amacı ne? Bir an önce semptom varsa izolasyona gir, başkalarına bulaştırma ama Türkiye’de bulaştırmak serbest, gezmek serbest; satmak yasak, bunu denetlemek yasak, bunu uygulamak yasak. Peki, PCR yapılıyor mu? Yapılmıyor.

Arkadaşlar, okullar açık mı? Açık. Bakın, cezaevleri her açıdan kan ağlıyor, her açıdan işkencesinden her türlü uygulamasına. Ve son bir haftadır cezaevlerinde hastalık artmış. Peki, hızlı test yapılıyor mu? Hayır. PCR yapılıyor mu? Hayır. Okullarda yapmıyorsunuz, cezaevlerinde yapmıyorsunuz, huzurevlerinde yapmıyorsunuz; PCR’ı bile yapmıyorsunuz. Peki, hızlı testin avantajı ne? Hızlı testin avantajı; koruyorsunuz, önüyorsunuz. Koruduğunuz zaman, önlediğiniz zaman başkalarına bulaştırmıyoruz. Ama sizde ne? “Şu kadar yoğun bakımda yatırdım, şu kadar hastanede yatırdım.” Önemli olan, korumak, insanları hastaneye gitmeden, yatırmadan, yoğun bakıma muhtaç etmeden önlemektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Bunun yöntemi ne? Filyasyon. Filyasyon var mı? Milletvekillerinin yarısı hastalık geçirdi, ben de geçirdim, telefon açılıyor: “İyi misiniz, değil misiniz?” Filyasyon sıfır vakaya ulaşabilmektir, sıfır vakaya. Sıfır vakaya ulaşan var mı? Yok. “İyi misin, kötü müsün?” Milyonlarca ilaç harcandı, şimdi hiç kullanılmıyor. Etkisi yok.

Yapılması gereken, aşıyı tekrar yapmak. Yapılması gereken, hızlı test konusunda, riskli gruplara ücretsiz, erişilebilir hızlı test yapmak. Yapılması gereken, PCR’ı yaygınlaştırmak. İnsanlar fabrikalarda çalışıyorsa, toplu konutta çalışıyorsa, insanlar geçinmiyorsa bunları hastalıktan korumak hepimizin görevidir.

Saygılarımı sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talep eden Niğde Milletvekili Sayın Selim Gültekin.

Buyurun Sayın Gültekin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SELİM GÜLTEKİN (Niğde) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin antijen testleri hakkında vermiş olduğu grup önerisi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Ben de şu anda ameliyatta olan Bayburt Milletvekilimiz Fetani Battal ağabeyimize acil şifalar diliyorum. İnşallah bir an önce sağlıkla, sıhhatle aramıza döner, Meclise döner.

Öncelikle, sağlık ekonominin, sosyal refahın, barışın, huzurun, mutluluğun, kısacası hayattaki her şeyin başıdır. AK PARTİ olarak “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” anlayışıyla sağlıkta gerçekleştirdiğimiz devrim niteliğindeki reformlar sayesinde bugün ülkemizde her bir vatandaşımızın sağlık hakkına kolaylıkla ve yüksek hizmet kalitesiyle eriştiği bir sağlık hizmetini başarıyla sunuyoruz. Özellikle pandemi döneminde de yaşadığımız gibi sağlık çalışanlarımızın gayreti, şehir hastanelerimiz, her bir ilimizdeki modern devlet hastanelerimiz ve son teknoloji cihazlarımızla ülkemiz sağlıkta diğer ülkelere göre -kim ne derse desin- büyük bir başarıyı ortaya koymuştur. Buradan bir kez daha hekimlerimize, eczacılarımıza, diş hekimlerimize, hemşirelerimize yani kahraman tüm sağlık çalışanlarımıza şükranlarımı sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, Covid-19’la mücadele süreci bir kez daha ortaya koymuştur ki yerli üretim her alanda olduğu gibi sağlık alanında da stratejik öneme sahiptir. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde 2023 hedeflerimiz doğrultusunda millîleşmeyi amaç edinerek Türkiye’yi ilaçta, aşıda, tıbbi cihazda kendi kendine yetecek bir ülke hâline getirmek için tüm kurumlarımız, Türk bilim insanlarımızla yoğun şekilde çalışıyorlar.

Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumumuz tarafından acil kullanım onayı alarak seri üretime başlayan, dünyanın 9’uncusu, ülkemizin ilk coronavirüs aşısı, gururumuz Turkovac aşımız bugün 81 ilimizde uygulanmaya devam ediyor. Ben de geçen hafta Turkovac aşımı oldum, buradan bir kez daha tüm vatandaşlarımızı aşı olmaya davet ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; coronavirüs tanısı için ülkemizdeki günlük PCR testi sayımız 400 ile 500 bin arasındadır. PCR testleri ülkemizde, tüm şehirlerimizde kolaylıkla ulaşılabilir şekilde ücretsiz olarak yetkili sağlık sunucuları tarafından yapılmaktadır. Tüm dünyada virüsü yakalama oranı yani doğruluk hassasiyeti yüksek olduğu için kesin tanıda PCR testi öne çıkıyor ve yaygın şekilde de kullanılıyor. Yine, PCR testi zorunluluğuyla hastanın kayıt altına alınması sayesinde de devamında uygulanan karantina ve filyasyon süreciyle tedavinin daha hızlı ve başarılı olduğu ortaya konulmuştur. Oysaki antijen kitlerinin kesin tanı vermede PCR testlerine göre güvenilirliği oldukça düşüktür. Aslında antijen kitleri de laboratuvar kitleri arasında yer alır ve yetkili uzman sağlık hizmeti sunucuları tarafından yapılması gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

SELİM GÜLTEKİN (Devamla) – Yine, kişilerin kendileri tarafından yapacağı antijen testi sonuçları kayıtlara girmeme ihtimali de olduğu için karantina ve filyasyon süreci takibi, dolayısıyla tedavi süreci daha zor olacaktır. Sonuç olarak ülkemizde bu dönemde yaygın şekilde kullanılan tanı yöntemleri arasındaki PCR temelli testler doğruluk hassasiyeti en yüksek olan test türü olup hızlı tanı kitleri ise her varyantta aynı hassasiyette sonuç verememektedir. Şüphesiz ki yüksek standarda ve güvenilirliğe sahip PCR testinin doğru tanı için zorunlu bir test olduğunu ifade ediyor, CHP’nin vermiş olduğu grup önerisine de bu sebeplerle ret oyu vereceğimizi belirtiyor; aziz milletimizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Çakırözer...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer’in, gazetecilerin yerinin cezaevi olmadığına ilişkin açıklaması

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bugün, yine, haber alma hakkımız, basın özgürlüğü, hukuk devleti ve demokrasi ayaklar altında. Gazeteciler Murat Ağirel, Barış Pehlivan, Hülya Kılınç, Aydın Keser ve Ferhat Çelik daha önce hukuksuz yere altı ay cezaevinde yattıkları yetmezmiş gibi bugün yine cezaevine girdiler.

FETÖ'nün kumpas davasında on dokuz ay Silivri zindanında tutulan Barış Pehlivan sadece habercilik yaptığı için bugün 3'üncü kez cezaevinde. Bir gece yarısı gözaltına alınan Gazeteci Sedef Kabaş, yine, ifadeleri nedeniyle bir aydır hukuksuz biçimde tutuklu, on iki yıl hapsi isteniyor.

Sayın milletvekilleri, hani bu Parlamentoda kanun çıkarmıştık? Haberi, düşüncesi, yorumu nedeniyle hani artık kimse hapse girmeyecekti? Hani, şafak baskınları bitmişti, yurттаşlar gece yarısı baskınıyla ifadeye çağırılmayacaktı? O zaman gazetecilere yaşatılan bu zulüm neyin nesidir? Gerçek gazetecilerin bugün adliye önünde söyledikleri gibi "Ne yaparsanız yapın gazeteciler susmayacak, korkmayacak ve alışmayacak." Gazetecilerin yeri cezaevleri değil...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Köksal...

33.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar ili Şuhut ilçesi Karaadilli kasabasından geçen kara yoluna parke taşı döşenmesi sebebiyle yolda çökmeler olduğuna ve Afyonkarahisar'ın Başmakçı ilçesine bağlı Sarıköy'de sulama kooperatifine ait 2 kuyunun çalışmadığına ilişkin açıklaması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Seçim bölgem Afyonkarahisar ili Şuhut ilçesi Karaadilli kasabasından geçen kara yoluna geçtiğimiz yıl parke taşı döşendi ancak üzerinden bir yıl dahi geçmeden yolda çökmeler oluştu. Ağır vasıta araçların, kamyonların, otobüslerin geçtiği aynı zamanda Konya yolu olan bu yola parke taşı döşenmeyeceğini herkes bilir. Bu konuda uyarılar yapılmasına rağmen inatla bu taşlar döşendi, milletin parası böyle böyle çarçur edildi. Şimdi buradan soruyorum: Parke taşının ana yola döşenmeyeceğini, yolda çökmeler olacağını bile bile, uyarılara rağmen niçin döşediniz? Bu işten kime ya da kimlere rant sağladınız?

Başmakçı ilçemize bağlı Sarıköy'de sulama kooperatifine ait 2 kuyu çalışmıyor, tek kuyuyla idare etmeye çalışıyorlar, o da yetmiyor; niçin yeni bir kuyu açmıyorsunuz?

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

4.- AK PARTİ Grubunun, gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 293, 294, 295, 259, 203, 109, 108, 110, 150, 182, 76, 273, 125, 194 ve 290 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin bu kısmın sırasıyla; 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ve 15'inci sıralarına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine ilişkin önerisi

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

15/2/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 15/2/2022 salı günü (bugün) toplanamadığından, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Bülent Turan

Çanakkale

AK PARTİ Grup Başkan Vekili

Öneri:

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 293, 294, 295, 259, 203, 109, 108, 110, 150, 182, 76, 273, 125, 194 ve 290 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin bu kısmın, sırasıyla 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ve 15'inci sıralarına alınması ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi önerilmiştir.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu önerisi üzerinde söz talebi bulunmuyor.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınma önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) Önergeler

1.- Ordu Milletvekili Seyit Torun'un (2/4013) esas numaralı Muhtarlık Temel Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/158)

7/2/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/4013) esas numaralı Muhtarlık Temel Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin, TBMM İçtüzüğü'nün 37'nci maddesi uyarınca doğrudan Genel Kurul gündemine alınmasını arz ederim.

Seyit Torun

Ordu

BAŞKAN – Önerge üzerinde teklifin sahibi olarak Ordu Milletvekili Sayın Seyit Torun konuşacaktır.

Buyurun Sayın Torun.

Süreniz beş dakikadır. (CHP sıralarından alkışlar)

SEYİT TORUN (Ordu) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Muhtarlarımız yerel demokrasinin kurucu unsuru, köy ve mahallelerimizin seçilmiş temsilcileridir. Siyaset kurumunun görevi muhtarlığın bu vasıflarını korumak ve yüceltmektir ancak üzülmektedir ki yirmi yıldır ülkeyi yöneten iktidar muhtarlık kurumunu itibarsız hâle getirmiştir. 6360 sayılı Kanun'la binlerce köyün tüzel kişiliği kaldırılmış ve mahalleye dönüştürülmüştür, bir dönem muhtarlığın tamamen kaldırılması dahi tartışmaya açılmıştır. Şimdi de muhtarlık seçimlerinin yerel seçimlerden ayrı bir tarihte yapılması söylentileri çıkarılmıştır. İktidarın muhtarlığa bakışı böyleyken şimdi sadece "Muhtar maaşlarını asgari ücrete çıkaracağız." vaadinde bulunmak muhtarlarımızı seçim malzemesi yapmaktan başka bir şey değildir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 82 farklı kanun, tüzük ve yönetmeliğin toplam 354 maddesinde muhtarlara vurgu yapılıyor. Biz bu dağınıklığı ortadan kaldırmak ve yasal düzenlemeleri tek çatıda toplamak amacıyla 84 maddelik Muhtarlık Temel

Kanunu Teklifi'mizi Meclis Başkanlığına sunduk. Teklifte yer alan bazı düzenlemeleri kısaca özetlemek isterim: Öncelikle, muhtarları demokratik kurumlar hâline getiriyoruz. İhtiyar meclisi ve ihtiyar heyetlerini, köy meclisi ve mahalle meclisi olarak düzenliyoruz. Muhtarlıklara bütçe hakkı tanıyoruz. Köy muhtarlıklarına il özel idarelerine ayrılan payın yüzde 1,5'unun aktarılmasını sağlıyoruz, mahalle muhtarlıklarına da belediye sınırlarında toplanılan emlak vergisinin yüzde 1'ini ayırıyoruz. Ayrıca, muhtarlarımızı posta memuru olmaktan çıkarmak istiyoruz. Muhtarlara evrak dağıtımları nedeniyle ücret ödenmesini sağlıyoruz. Muhtarlarımız seçimle geliyor ama alınan hiçbir karara katılmıyor. Biz, muhtarlarımızı yetkisi olmayan seçilmişler olmaktan kurtarmak istiyoruz. Muhtarlarımıza, belediye ve il genel meclislerinde kendi alanlarını ilgilendiren toplantılara katılma, söz ve oy hakkına sahip olma yetkisi veriyoruz. Muhtarlık seçimlerine adaylık usulü getiriyoruz ve fotoğraflı birleşik oy pusulası kullanımına geçilmesini öneriyoruz. Muhtarlarımıza ödenek değil, aylık verilmesini sağlıyoruz. İktidarın yirmi yılın sonunda yaptığı teklif, muhtar maaşlarını asgari ücrete çıkarmaktan ibarettir. Biz, kanun teklifimizle 14750 olan ek gösterge rakamını 22000'e çıkarıyoruz. Böylece muhtar maaşlarının 5.179 liraya yükseltilmesini öneriyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüksek nüfuslu muhtarlıklarımızın yardımcı personele ihtiyacı açıktır. Bu nedenle, 2 bin seçmen nüfusunu aşan muhtarlıklara büro personeli atanmasını öneriyoruz. Ayrıca, sosyal yardımların muhtarlar aracılığıyla dağıtılmasını temin ediyoruz. Bir diğer düzenlemeyle Türkiye muhtarlar birliğinin kurulmasının önünü açıyoruz. Bilindiği gibi, muhtarlarımız izne ayrıldıklarında maaşları kesiliyor; biz, muhtarlarımıza maaşları kesilmeden yıllık otuz gün izin hakkı tanıyoruz. Ayrıca, kadın muhtarlara toplam on altı hafta analık izni veriyoruz. Son olarak, muhtarların şehir içi ulaşım hizmetlerinden ücretsiz faydalanmasını öneriyoruz. Teklifimizdeki düzenlemeler kısaca, özetle bu şekildedir. Bu teklifin tamamı, muhtar örgütlerimizin görüşleri alınarak muhtarlarımızla birlikte hazırlanmıştır.

Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı, 19 Ocakta, muhtar maaşlarının asgari ücrete çıkarılacağını ifade etmişti ancak aradan yirmi yedi gün geçmesine rağmen hâlâ bir düzenleme hazırlanamadı ve bugün yatan muhtar maaşları yine aynı seviyede geldi. Buradan çağrı yapıyoruz: Eğer samimiyseniz bizim kanun teklifimiz hazır; gelin, tartışalım ve bu düzenlemeleri oy birliğiyle hayata geçirelim.

Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı, yaptığı konuşmada "Maaşların asgari ücretin altında kalmasına gönlümüz razı olmadı." demişti. Sormak istiyoruz: Muhtarların yetkisiz seçilmişler olmasına gönlünüz razı mı? Bizim gönlümüz razı değil. Muhtarlarımızın posta memurluğu yapmasına bizim gönlümüz razı değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

SEYİT TORUN (Devamla) – Teşekkür ederim.

Muhtarlarımızın izne çıktıklarında maaşlarının kesilmesine bizim gönlümüz razı değil. Muhtarlarımızın belediyede, il genel meclisinde yok sayılmasına gönlümüz razı değil. Bizim gönlümüz muhtarlarımızın seçim vaadi olarak kullanılmasına razı değil. Şunu herkesin bilmesi gerekir: Muhtarlara sadece asgari ücret vererek sorunlarını çözemezsiniz. Birazdan kanun teklifinin oylamasına geçeceğiz; kalkacak eller, kimin samimi olarak çözümü savunduğunu, kimin samimi olmadığını da bu Genel Kurulda görmüş olacağız. Eğer bu teklif reddedilirse herkes şunu görecektir: Bu iktidar muhtarların sorunlarına değil, onların oylarına taliptir. Siz bu teklifi reddederseniz dahi muhtarlarımıza sözümüzdür: Biz sizin oylarınıza değil, sorunlarınızı çözmeye talibiz, iktidar olduğumuzda da bu teklifi yasalaştıracamız ve muhtarlarımızın hakkını muhtarlarımıza mutlaka teslim edeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Siz şov yaparsınız, biz iş yaparız, yaptık zaten.

BAŞKAN – İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş olan doğrudan gündeme alınma önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

SEYİT TORUN (Ordu) – İşte, bu kadar! Muhtarlarımız da gördü şimdi.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Hayal kuruyorsunuz be!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – O zaman özel kalem müdürü atayın muhtarlara.

BAŞKAN – Sayın Aycan...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

34.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, 18/1/2022 tarihinde etkili olan kar yağışı nedeniyle Kahramanmaraş'ın Türkoğlu, Onikişubat, Dulkadiroğlu ilçelerindeki seralarda ve ahırlarda oluşan zarara ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, ilimizde 18/1/2022 tarihinde etkili olan kar yağışı nedeniyle Türkoğlu, Onikişubat, Dulkadiroğlu ilçelerinde örtü altında yani seralarda üretim yapan üreticilerimiz ve hayvancılık yapan yetiştiricilerimiz zarara uğramıştır. Toplam 1.655 dönüm örtülü alan çökmüş, bitkisel ürün zararı oluşmuştur; toplam zarar miktarı 115 milyon TL'dir. Ahır çökmeleri sonucu hayvanlar telef olmuştur, zarar miktarı 10 milyon TL'dir. Oluşan hasarın giderilmesi, yıkılan seraların temizlenmesi ve yeniden yapılması gerekmektedir.

Diğer taraftan, yeni ekim dönemi de gelmiştir, fidanlar ekilmeyi beklemektedir. Seralar, tekrar ekim yapılması için, üretim ve istihdam için çok önemlidir, ekonomik değeri vardır. Verilecek desteğin hemen verilmesi hayati bir konudur. Ayrıca, bankalardan ve Tarım Kredi Kooperatiflerinden kullanılan kredilerin geri ödemesinin bir yıl ertelenmesi de beklentiler arasındadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Beyaz...

35.- İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz'ın, Gümüşhane'nin düşman işgalinden kurtuluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ÜMİT BEYAZ (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Büyük kahramanlıklara sahne olan Anadolu topraklarının bir kahramanlık destanı da memleketim Gümüşhane'de yazıldı. Gümüşhane'nin yiğit evlatları damarlarındaki asil kandan aldığı kudretle topraklarını savunmuş, yüz dört yıl önce düşmanı Gümüşhane'den temizlemiştir. Topraklarını imanıyla koruyan, kadın erkek, genç yaşlı demeden bütün cephelerde yürekli çarpışan bu kahraman insanlar, büyük Türk milletinin kalbinde sonsuza kadar yaşayacaktır. Bu vesileyle, böyle bir şehrin evladı olmaktan büyük gurur duyduğumu belirtmek istiyorum.

Yiğitler diyarı Gümüşhane'mizin düşman işgalinden kurtuluşu olan bu önemli günde, başta cumhuriyetimizin kurucusu Büyük Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü, şehrimizin kurtuluşunda büyük emekleri olan Enver Paşa ve Vehip Paşa'yı, "Türk bayrağı göklerde özgürce dalgalansın." diye vatan toprağını kanlarıyla sulayan bütün şehit ve gazilerimizi rahmet, minnet ve saygıyla anıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.05

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.21

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 53'üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – İktidardan 1 kişi yok Sayın Başkan. 1 milletvekili var iktidardan, tek 1 milletvekili; tek 1 kişi temsil ediyor iktidarı.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Orası Komisyon... Hakikaten 1 kişi yok ya!

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Ülkenin iktidarı kalmamış.

BAŞKAN – Sayın Oluç, buyurun.

36.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Genel Kurul gündemine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, biraz sonra uluslararası sözleşmeleri konuşmaya başlayacağız. Şöyle bir şey hatırlatmak istiyorum: Bu hafta komisyondan gelen bir kanun teklifi olmadığı için uluslararası sözleşmeleri konuşuyoruz. Şüphesiz ki uluslararası sözleşmeler önemli ve bunların konuşulması gerekiyor ama komisyondan kanun teklifinin gelmemesi hâlinde bu duruma düşmemiz bir garipliği gösteriyor bize. Neden? Acaba muhalefet partilerinden herhangi birinin, muhalefetin hazırlamış vermiş olduğu konuşulabilecek herhangi bir kanun teklifi yok mu? Var. Bizim kendi verdiklerimize de baktığımızda, muhalefetin verdiği kanun tekliflerine de baktığımızda görüşülebilecek çok fazla teklif var ama bu iktidar çoğulcu anlayışla bakmadığı için, demokratik bir politik kültüre sahip olmadığı için, çoğunlukçu bir anlayışla konuya yaklaştığı için muhalefetin verdiği kanun tekliflerinin görüşülmesi ve bunlar üzerinde bir ortak akıl oluşturularak bir kanun hâline getirilmesi konusunda en ufak bir adım atmıyor; bunu biliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Uluslararası sözleşmelere başlamadan evvel ben bir kez daha bunu hatırlatmak istedim. Yani iktidar açısından baktığımızda, sadece saraydan gelmiş olan kanun teklifleri görüşülebilir vaziyette, onun dışındaki tekliflerin hiçbir tanesi görüşülme özelliğine sahip değil. Dediğim gibi bu, demokratik bir yaklaşım değil; demokratik politik kültür ve ortak akıl açısından baktığımızda uygun bir yaklaşım değil. Sözleşmelerin görüşülmesine başlarken bunu bir kez daha vurgulamak istedim.

Teşekkür ederim söz verdiğiniz için.

37.-Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkanım, çok ufak bir şey söylemek isterim.

Sayın Başkanın uyarısına teşekkür ediyorum. Ancak Meclisin kendi gündemini, komisyonların kendi takvimini, hepsini yürütmeye paslaşarak bunları değerlendirmeye çalışıyoruz, dolayısıyla Meclisin gündemini hep beraber belirlemeye çalışıyoruz. Eğer önerileri varsa özel olarak da takip ederiz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1'inci sıraya alınan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değiştirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değiştirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2820) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 293) ^(x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 293 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen, İYİ Parti Grubu adına Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan.

Buyurun Sayın Erozan. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AHMET KAMİL EROZAN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir defa, üzerinde görüşeceğimiz Moldova'yla sürücü belgelerinin karşılıklı olarak tanınması yasa teklifinin hem Moldova vatandaşlarına hem Türk vatandaşlarına ve tabii, Moldova açısından da özellikle Gagavuz kardeşlerimize hayırlı olmasını dilerim.

Ama bu fırsatı bulmuşken izin verirsiniz ben dış politika gündeminin başka konularına da değinmek isterim. Bunu yaparken filmi biraz geri saracağım izin verirsiniz çünkü hatırlıyorsunuz -geçen gün- Meclis kapanmadan ve o kapanma telaşı içinde bu Şuşa Beyannamesi'nin kabulü konusunu biraz böyle aceleye getirdik kanısındayım ben. O gün söyleme fırsatını bulamadığım birkaç hususu en azından tutanaklarda kayda geçsin diye bugün ifade edeceğim. Bir defa “bir millet iki devlet” anlayışının bir tezahürü olarak gördüğümüz bu Şuşa Beyannamesi'ni tabii ki oylarken “evet” oyu kullandık ve memnuniyetle karşıladık. Ama bu metin, sadece güvenlik değil güvenliğin ötesine gidecek şekilde Türkiye-Azerbaycan ilişkilerinin başka unsurlarını da ele almaktaydı.

Bu konu Dışişleri Komisyonunda görüşülürken dikkatimi çeken bir hususu o zaman dile getirmiştım bugün de dile getirme gereğini duyuyorum. Biliyorsunuz Azeriler bu kırk dört gün savaşını tarif ederken “Tek Vatan Savaşı” olarak ifade ederler. Bunu Aliyev'in ağzından da çok kez duyduk, hatta “tek vatan” kavramını Hulusi Akar'ın ağzından da duyduk. Çünkü bu “tek vatan” kavramı bir anlamda “ortak vatan” kavramının karşıtıdır. Ha, şimdi “ortak vatan” diyeceksiniz, pek hatırlınızda kalmamış olabilir “ortak vatan” kavramı ama ben size hatırlatayım yine. “Ortak vatan” kavramı, maalesef, iktidar tarafından benimsenmiş; sonradan, üç gün sonra gelen tepkiler karşısında reddedilmiş, kusulmuş, tükürülmüş olan Dolmabahçe bildirisinin 9'uncu maddesinde yazar. Dolayısıyla, bizi biraz şaşırttı bu “tek vatan”ın “tek” kelimesinden tasarruf edilmesi.

Yine bu beyannameyle ilgili ikinci bir husus: Bunun içinde tabii ki bir enerji meselesi de var, doğal gaz güvenliği

^(x) 293 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

meselesi var. Üzücüsü olan şu: Vatandaşlarımız, sanayimiz bu “doğal gaz krizi” dediğimiz, son günlerde yaşadığımız olaylardan ötürü cefa çekerken bizim üzerimizden Azeri gazı geçip gidiyor. Yani geçip gidiyor derken bunu, iktidarın zamanında öngörüsüzlük ve tedbirsizlikten kaynaklanan sebeplerle ekonomimizi bir darboğaza ittiğinin altını çizmek için söylüyorum. Nitekim, vatandaşlarımızın yaptıkları veya çare arayışları kombilerin kapatılması, kazakların giyilmesi ve bu, vatandaşların “Evde kombiyi yakmaktansa gideyim, günümü AVM’de geçireyim.” dediği bir tabloyu maalesef gündeme getirdi. Bu doğal gaz meselesi, sadece doğal gazın gelmesiyle ilgili değil aynı zamanda kaç para ödediğinizle ilgili bir konu. Şimdi, ben kalkıp size yani iktidara “Ya, biz bu gazı kimden kaçta alıyoruz?” diye sorsam, alacağım cevabı da maalesef bugünden biliyorum; “ticari sır” deyip geçecekler. Ama şunu unutmayın; iktidara sesleniyorum: En geç on sekiz, hatta bazılarının göre on dört ay içinde biz, bugün için “ticari sır” olarak tanımlanan bütün verilere ulaşacağız.

Bir üçüncü konu, yine aynı çerçevede, bu Zengezur Koridoru. Zengezur Koridoru tabii ki önemli; hem kara yolu hem tren yolu itibarıyla gerçekleşmesini canıgönülden isteriz ama buna ilişkin çalışmaların hangi aşamada olduğunu maalesef biz hâlâ bilmiyoruz, çalışıldığından inşallah sonunda haberdar olacağız. Burada birtakım teknik güçlüklerin de olduğunu hatırlatmak isterim yani “demir yolu” dediğiniz sadece ray döşemekle olabilecek bir iş değildir; hele o coğrafyada trenlerin aksları aynı değildir, ebatları aynı değildir; treni getirirsiniz, vagonu getirirsiniz sonra birdenbire Türkiye’deki bir tünelde o vagonun sıkıştığını görürsünüz çünkü eni boyu farklıdır. Dolayısıyla bu ince hesapları da inşallah birileri yapıyordur diye anmak istiyorum.

Bu, Rusya ile Ukrayna arasındaki krize gelelim. İktidar cephesinden şu cümleleri duyduk biz yakında; tabii, Sayın Cumhurbaşkanına atfen bunlar söyleniyor: “Hem Ukrayna’yla hem de Rusya’yla yakın ilişkilere sahip tek ülkeyiz.” Bu büyük bir yanılgı yani bizim dışımızda bu 2 ülkeyle görüşüp konuşup meselenin çözümüne yönelik olarak birtakım tedbirler alma yeteneğine sahip ülke yok mu? Bal gibi var ama maalesef biz, bu kelimeleri veya bu gibi cümleleri iktidarın büyüklük kompleksinin tezahürü olarak görmekteyiz. Onun da ötesine gideyim; Putin, sanki bu işleri halletmek üzere Türkiye’nin ara buluculuğunu kabul etmiş de Türkiye’ye gelecekmış diye daha da öteye gidildi. Ben size şunu söyleyeyim: Eğer Putin gelirse ne eli ne cebi boş döner buradan. Dolayısıyla oradaki arayışlarınızın, Putin ile Ukrayna arasındaki uzlaşmazlıkta bir çözüm bulma çabalarınızın bence bir hayalden ve masaldan öteye giden bir boyutu yoktur. Kaldı ki ortada “Normandiya Formatı” diye zaten işleyen, “Minsk Anlaşmaları” diye sonunda işlemesi arzulanan metinler var. İktidar, şunu unutuyor: İktidar, Türkiye’nin bir NATO üyesi olduğunu unutuyor, pusulayı şaşırmış vaziyette, başka arayışların içine girmiş durumda. Yani içinde bulunduğumuz duruma bakarsanız, iki arada bir derede kalmış vaziyetteyiz; “Yukarıya tükürsen bıyık, aşağıya tükürsen sakal.” cümlesiyle bu durumu en iyi şekilde özetlemek muhtemeldir, mümkündür.

Üzücü olan şu: Maalesef, Türkiye, zaman zaman NATO içinde farklılaşan bir tavır sergiliyor ve bu farklılaşan tavrını da maalesef, Batılı âlem yakından takip ediyor. Ve zaman zaman kapılı kapılar arkasında Türkiye’ye atfedilen sıfatlar var, üzücü sıfatlar var. Ben bugün o sıfatı burada anmaktan imtina edeceğim.

Büyük resme bakıldığında, mevcut krizde güç dengelerini de dikkate alırsanız, özellikle askerî açıdan konuya bakarsanız, çıkacak bir savaşta maalesef ve maalesef Ukrayna’nın galip gelmesi veya kendi topraklarını koruma şansı herhâlde sıfıra yakın. Nitekim, bunun sıkıntısını Zelenski dahi yani Ukrayna Cumhurbaşkanı dahi çekmekte ve hatta krizi tırmandırmaktan ötürü bazı Batılı ülkelere karşı sitemlerde bulunuyor. Nedir o sitemler? Yani siz, şimdi “savaş çıkacak” diye kendi büyükelçiliklerinizi kapatır, oradaki personeli çekerseniz, sanki ertesi sabah savaş başlıyormuş gibi vatandaşlarınıza “Kırk sekiz saat içinde çıkın.” gibi beyanlarda bulunursanız, bunun Ukrayna halkı üzerinde dahi olumsuz etkileri var, Ukrayna ekonomisi üzerinde olumsuz etkileri var ve âdeta bu yaratılan panik havası faydadan çok zarar getirir hâle gelmiş vaziyette.

Ha, Batı ne istedi? Bir defa, NATO açısından açık kapı politikasının kabul edilmesini istedi. Yani “Biz, doğuya doğru yani Rusya’ya yakın coğrafyaya, mücavir coğrafyaya doğru genişleme talepleri veyahut talepler geldiği müddetçe bunları değerlendirmeye hazırız.” yönündeki NATO’nun açık kapı politikasından vazgeçmesini istedi, hatta 1997 senesindeki duruma dönülmesini istedi. Bunları istedi ama bunların kabul edilemeyeceğini bilerek istedi. Nitekim NATO ve Avrupa Birliğiyle münferit olarak yapılan görüşmelerde bunun kabul edilemeyeceği ortaya çıktı ama NATO’nun bu tavrına karşı Rusya başka seçenekler üzerinden bir avantaj sağladı. Nedir o? İleriye yönelik olarak Avrupa güvenlik mimarisinin yeniden şekillenmesiyle ilgili konuların müzakere edilebileceği hususunu Batı kabul etti. Bence bu, zaten Rusya’nın peşinde olduğu, ulaşmak istediği noktayı ve bugün o noktaya geldik. Bunun tezahürleri nedir? Dün Lavrov bir açıklama yaptı, yaptığı açıklamada, bu çözümsüzlük durumundan çözüme gidecek bir arayışın mümkün olabileceğini söyledi; bir. İki: Bugünden itibaren tatbikat için araziye yayılmış olan Rus birliklerinden bazıları çekilmeye başladılar. Yani, bu, ümit ederiz ki bu krizin daha da tırmanması önündeki riskleri ortadan kaldırır çünkü o riskler eğer kuvveden fiile çıkarsa bunun Türkiye için çok acı faturaları olacaktır. Yani “bunun acı faturaları” deyince doların kaçta çıkabileceğini, altının kaçta çıkabileceğini, petrolün kaçta çıkabileceğini, doğal gazın kaçta çıkabileceğini, emtia fiyatlarının kaçta çıkabileceğini, tahıl fiyatlarının kaçta çıkabileceğini ve bunların tedarik edilip edilemeyeceğini gündeme getirecek karmaşık bir durumla karşılaşırız; umut ediyoruz ki o günleri görmeyiz.

Ha, şimdi, tabii, burada “altın” deyince Sayın Nebati’ye de dönmem lazım. Onun piyasaya yeni bir seçenek olarak sunduğu altın üzerinden vatandaşın yastıkaltındaki mal varlığını toparlama hülyası da güme gider.

Ha, bunun ötesinde üzücü olan bir şey var: “Ara bulucu” diyorsun. Putin’in bir NATO ülkesinin ara buluculuğunu kabul etmesi mümkün değildir, böyle bir ihtimal dahi yoktur. Ama iktidar ve Sayın Cumhurbaşkanı, dünya lideri olmanın gereği olarak bunları ortaya atmıştır. Ama şöyle başka bir sonucu olmuştur bunun: Bir yandan bunlara ara buluculuk yaparken Ruslar bizi başka bir listeye almışlardır. O listelerin üstünde şu yazıyor: Bu çatışmada Ukrayna’ya silah yardımı yapan ülkeler listesine girdik biz. Ha, bunun faturası bir müddet sonra çıkacaktır bugün çıkmıyorsa dahi.

Buradan başka bir konuya geçeyim, Suriye’ye. Biz tabii, bu önümüzdeki süreçte hâlâ bu Suriye meselesini yaşamaya devam edeceğiz ama bu arada kapandık, kapandığımız zaman bazı konular unutulmasın diye hatırlatmak gereğini duyuyorum. “Kureyşi” diye bir adam duydunuz mutlaka; Kureyşi, DAESH’in son lideriydi diyeyim, yenisinin ne zaman çıkacağını bilmiyoruz ama Kureyşi, Türkiye sınırlarına 5 kilometre bir noktada bir Amerikan askerî operasyonu sonucunda öldürüldü. Şimdi “Tesadüfen 5 kilometre mi?” dedirtecek bir ortam var çünkü bundan evvelki DAESH lideri Bağdadi de 5 kilometre içinde öldürüldü. Ve yine üzücü bir taraf: Biz, DAESH’le Amerika’yla ve diğer müttefiklerle müştereken savaştığımız hâlde bu operasyonlar yapılırken bize bilgi vermedi. Son operasyonda “Bir operasyon yapacağız, kaçılın o bölgeden.” denildi; kime karşı, ne için yapıldığı söylenmedi. “Acaba niye söylenmedi?” sorusunu gündeme getirmek durumundayım. Yani “Türkiye’ye söylenirse bu bilgi sızar.” endişesi mi vardı acaba Amerikalıların kafasında? Onu bilmiyorum ama anlaşıldığı kadarıyla, DAESH’e mensup birtakım unsurların Türkiye sınırlarına yakın bölgeleri âdeta güvenli bölge addederek buralarda konumlandıklarını düşündürecek bir tablo var ortada. Ha, buna bakacağız önümüzdeki dönemde ama DAESH’e ilişkin, birtakım militanlarının sahte belgelerle Türkiye üzerinden Avrupa’ya kaçma arayışında olduklarının da belirtileri olduğunu hatırlatma gereğini duyuyorum.

Buradan başka bir noktaya geçeyim: Daha da enteresan hâle gelen, bu hafta enteresan hâle gelen Libya’daki durum. Şimdi, Libya’daki durum derken -geçmişte bir kere daha söylemişim- bizde dağlara kar yağıyor ama iktidar açısından Libya çöllerine kar yağdı yine. Bu ilk defa olmuyor iktidar açısından Libya politikasının böyle siğ sularda denizin dibine çökmesi. Niye?

Neden bahsediyorum? Şimdi ben size sorsam -size sormayayım, bu tarafa sormayayım da iktidar sıralarına sorayım- şu anda Libya'daki hükûmetin adı nedir desem bunun doğru cevabını Ahmet Bey mutlaka bilir ama pek çok kimse bunu bilmez. Niye bilmez diyorum? Çünkü bundan bir müddet evvel Libya Temsilciler Meclisinden bir heyet geldi, Dışişleri Komisyonu olarak biz bunlarla karşılıklı oturduk; beni şaşırtacak şekilde, AK PARTİ'li arkadaşlarımız Birleşmiş Milletler tarafından tanınmış Ulusal Mutabakat Hükûmetine methiyeler yazdı, Ulusal Mutabakat Hükûmetine methiyeler yazdı iki ay evvel. Niye bunu söylüyorum? Çünkü o hükûmet 12 Mart 2021'den bu tarafa yok, yok böyle bir hükûmet ama iktidarın kafasında hâlâ Birleşmiş Milletler tarafından tanınmış bir hükûmet arayışı var. Peki, o zaman Ulusal Mutabakat Hükûmeti olmuyor, bugün var mı Ulusal Mutabakat Hükûmeti? Ondan sonra kurulan Ulusal Birlik Hükûmeti de yok artık yani biliyorsunuz ad değiştirdi. İktidar, Dibeybe'yi, Ulusal Birlik Hükûmetinin Başbakanını kendine yandaş olarak belirledi -onunla birtakım kişisel ve çıkar ilişkileri içinde olduklarını biliyoruz- ve sonunda onunla birlikte bir Libya politikası oluşturmaya çalıştı. 24 Aralıkta seçimler yapılacaktı, o da güme gitti, adam da güme gitti. Niye? Çünkü geçtiğimiz hafta Fethi Başağa yani bir evvelki Ulusal Birlik Hükûmetinin İçişleri Bakanı Başbakan seçildi. Başbakan seçilmekle kalmadı adam, ne yaptı? Başbakan seçildikten -yani atandı diyeyim en azından çünkü on beş gün içinde hükûmetini kuracak- sonra yaptığı ilk işlerden biri Halife Hafter'le konuşmak oldu, hatta ziyaretine gitti, el sıkıştı. Şimdi, bunun sonucu nedir biliyor musunuz? Halife Hafter kimdir? Halife Hafter iktidar tarafından "terörist" olarak tanımlanan bir adamdır. Halife Hafter kimdir? İktidar tarafından "darbeci" olarak tanımlanan biridir. Dolayısıyla, biz, yakında Libya'da iktidar tarafından "darbeci" ve "terörist" olarak tanımlanan bir adamın hükmettiği bir iktidarla karşı karşıya geleceğiz ve bu iktidarın da faturası maalesef başka şekilde Türkiye'ye çıkacak. Niye bunu söylüyorum? Tabii, daha Temsilciler Meclisinin seçimlerine vakit var ama o geçen süre içinde, biraz evvel sözüne ettiğim Temsilciler Meclisi üyeleri bize geldiklerinde, biz, bir soru üzerine, başka bir şeyin farkına vardık. Biz İYİ Parti olarak kendi tavrımızı açıklarken Deniz Yetki Alanlarının Sınırlandırılmasına İlişkin Mutabakat Muhtırası'na "evet" dedik, Güvenlik ve Askerî İş Birliği Anlaşması'na "hayır" dedik, tezkereye "hayır" dedik. Niye dedik? Bunları izah ettik ki niçin, nasıl olduğunu bilsinler diye. "Durum nedir sizde?" dedim -karşımda oturuyor 7-8 Libya'lı milletvekili- dediler ki: "Biz o 2 anlaşmayı da imzaladık ama o günün koşullarının gereği olarak imzaladık. Biz bunları hiçbir zaman onaylamadık." Hâlbuki iktidar bize ne diyor? "Biz bu anlaşmaları onayladık, hatta götürdük Birleşmiş Milletlere kayda geçirdik." Libya'lılar diyor ki: "Bunların hiçbirini bizim için bir şey ifade etmiyor. Biz ancak gün geldiğinde, Temsilciler Meclisi yeniden seçildikten sonra bir komisyon oluşturacağız ve bu komisyon üzerinden bu anlaşmaların akibetinin ne olması gerektiğine o zaman karar vereceğiz." Dolayısıyla buradan yine, iktidarın maalesef, hayal sattığını, kamuoyuna bir hayal sattığını maalesef, biz üçüncü kaynaklardan öğreniyoruz.

Sayın Çavuşoğlu'na döneyim. Sayın Çavuşoğlu geçen hafta içinde, yine, Yunanistan'ın, uluslararası anlaşmalara aykırı olarak silahlandırmış olduğu adalar konusunda birtakım açıklamalarda bulundu. Açıklama yapması doğru mu? Doğru ama âdeta, bir anlamda "O adaları biz belirli bir koşulla verdik." veya "Uluslararası anlaşmalar çerçevesinde bu adalar ancak silahsız kaldıkları müddetçe Yunanistan'ın egemenliği altındadır." anlamına gelen bir cümle sarf etti ve buna birtakım tepkiler geldi tabii ki; bunlar hem Avrupa Birliğinden geldi hem Amerika'dan geldi "Siz egemenliklerini mi tartışıyorsunuz adaların?" diye. Ama ben şunu hatırlatma gereğini duyuyorum: Yunanistan'la bir laf dalaşına girmiş vaziyette Sayın Çavuşoğlu. Ama ben 17 Temmuz 2018 ve 23 Ekim 2018 tarihinde 2 defa şu soruyu yazılı olarak sordum Sayın Çavuşoğlu'na: "İkili ve uluslararası anlaşmalarla silahsızlandırılmış olması gereken -aslında silahsızlandırılmış da değil, metninde "gayriaskerî statüde" yazıyor- ada, adacık ve kaya parçaları hangileridir? Yani, bize bir söyleyiversen de öğrensek, biz biliyoruz da bir senin ağzından, Sayın Çavuşoğlu'ndan duyalım dedik. "Bunların anlaşmalarla belirlenmiş statülerine döndürülmesi için ne gibi girişimlerde bulundunuz, ne cevaplar aldınız?" dedik, cevap bile vermedi. Bunu ben niye anmak gereğini duyuyorum çünkü iktidar -Sayın Çavuşoğlu da bunun bir parçası olarak- maalesef, bu yasama organının yetkilerini âdeta hiçe sayacak bir yaklaşım içinde. Sadece Genel Kuruldan bahsetmiyorum, Sayın Çavuşoğlu -burada, mutlaka, Dışişleri Komisyonunda görevli arkadaşlarımız da var- buraya ara sıra uğruyor, bütçe konuşmaları geldiği zaman Sayın Çavuşoğlu'nu burada görmek imkânını buluyoruz ama Sayın Çavuşoğlu Dışişleri Komisyonunda en son 9 Ocak 2019 tarihinde görülmüştür yani üç senedir yok Dışişleri Bakanı piyasada. Kimden çekiniyor da gelmiyor, onu bilmiyoruz. "Geldi, gelecek." diye biz laf duyuyoruz, hâlâ yok ortada.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine geçeyim; kişiler üzerinden geçmeyeceğim, ilkeler üzerinden gideceğim, kişiler malum, isimler ortada, onlarla da ibaret değil mesele ama çok bilinenler anlamında bunu söylüyorum. Biliyorsunuz, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Türkiye'ye ilişkin yeni bir süreç başladı. Şimdi, bu süreç herhangi bir süreç değil, geçmişte bizim dışımızda bir ülke daha bu süreçten geçti; döndü, atlatılabildi süreci ama Avrupa Konseyi çerçevesinde 2'nci defa bir insan hakları ihlal prosedürüne muhatap olan tek ülke Türkiye. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde biriken dosyalar itibarıyla -geçen gün Anayasa Mahkemesi Başkanı da söyledi- en ağır dosyalar, sayısız olarak en ağır dosyalar maalesef Türkiye ve Rusya tarafından paylaşıyor. Yani bizim rakibimiz Rusya'dan ibaret, onların da bu açıdan, insan hakları ihlalleri açısından ne kadar zayıf bir dosyaya sahip olduklarını söylemeye gerek yok. Ama Sayın Cumhurbaşkanı ne diyor? "Bizim mahkeme kararlarımızı tanımayanları biz de tanımayız. Biz, kendi mahkemelerimize saygı duyulmasını bekliyoruz." diyor. O zaman ben soruyorum: Madem İnsan Hakları Mahkemesi bu kadar değersiz, anlamsız bir uluslararası birim, o zaman ben soruyorum, Sayın Cumhurbaşkanı bu birime niye 3 defa müracaat etti, niye 3 defa müracaat etme tenezzülünü gösterdi? Burada bir sakatlık var.

Dolayısıyla, biz iktidarın bütün bu uygulamalarını, maalesef, çaresizliklerinin ve beceriksizliklerinin sonucu olarak görmekteyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) - Ama içinde bulunduğumuz konjonktüre baktığımızda, zamanın, takvimin de ilerlediğini dikkate alırsanız, biz yakın bir tarihte iktidarın bu U dönüşlerinden kurtulacağımıza inanıyoruz ve işledikleri günahların vebalinin de bu âlemde, bir de sandıkta hesabını vermek suretiyle çıkacağını umuyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, 60'a göre söz talebim var.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbül.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

38.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan'ın 293 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde İYİ Parti Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Sayın Başkan, konuşmacının konuşmasında özellikle DAESH'in, terör örgütü DAESH'in liderinin, sözde liderinin Türkiye sınırında, Türkiye'ye yakın bölgede öldürülmesi noktasındaki, Amerika tarafından öldürülmesi noktasındaki ifadelerini çok talihsiz bir ifade olarak değerlendiriyoruz. Zira, bu, özellikle PKK/YPG ve FETÖ'nün Türkiye ve dünya çapında yürütmeye çalıştığı, Türkiye'de Türkiye Cumhuriyeti devletini DAESH'le sanki bir iş birliği içerisindeymiş gibi göstermeye çalıştığı alçak bir algı oyununun bir parçası olarak onlar tarafından da dile getirilmiş bir husustur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu konuda eğer ellerinde bir delil varsa -kaldı ki güvenli bir bölge, Türkiye'nin kontrolünde bir bölge değildir, ısrarla altını çizerek ifade ediyorum- eğer bu konuda aksi yönde birtakım deliller varsa Yüce Meclisin bu şekilde istifham oluşturan konuşmadan sonra, bu delillere ilişkin olarak birtakım açıklamaları duyması, dinlemesi bu Yüce Meclisin hakkıdır. Aksi takdirde buna dair birtakım deliller olmadan, herhangi bir bilgiye sahip olmadan bu konuda acaba şöyle mi olmuştur, böyle olmuştur gibi özellikle oluşturulan soru işaretleri, Türkiye'ye ve bu Yüce Meclisin çatısı altında yürütülecek politikaya uygun millî bir duruş, davranış ve tutum değildir, bunun altını çizmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değiştirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2820) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 293) (Devam)

BAŞKAN – MHP Grubu adına söz talep eden Erzurum Milletvekili Sayın Kamil Aydın.

Buyurun Sayın Aydın. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA KAMİL AYDIN (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; farklı sıra sayılarıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurul gündemine alınan uluslararası anlaşmalarla ilgili Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, dünden bugüne yaşanan doğal afetler, trajediler, savaşlar ve akabinde varılan anlaşmalar; inşa ya da yok edilen medeniyetler göz önünde bulundurulduğunda insanlık tarihiyle paralel, zengin varlıklara ve yaşanmışlıklara ev sahipliği yapmış kadim bir coğrafyanın kaderimizi tayin ettiği bir jeopolitik gerçeklikle yüz yüze olduğumuzu görmekteyiz. Bu nedenle, bin yılı aşkın bir süredir ağır bedeller ödeyerek nihai yurt edindiğimiz Anadolu'nun jeopolitiği bizlere her zaman ağır görev ve sorumluluklar yüklemektedir. Bu da “Su uyur, düşman uyumaz.” ilkesine esin kaynağı olan durum ve şartların yani bu coğrafyada uyku orucunda olma zorunluluğunun açık ve net ifadesidir. Aksi takdirde, Allah korusun, arkeolojik kazılara malzeme, “Bir zamanlar onlar da vardı.” kervanına katılmak kaçınılmaz olur. Bu nedenle, birçok acı tecrübe sonucu elde edilen bu kadim Türk devlet geleneği, bizlere, savaşın kartalı olmak kadar barışın da güvercini olmayı öğretmiştir.

Saygıdeğer milletvekilleri, kısaca, insan ve toplum hayatında olduğu gibi ülkelerin de hayatîyetlerini sağlıklı, güvenli, huzurlu sürdürebilmelerinin en genelgeçer yansıması sahip olunan düzenli ve düzeyli komşuluk veya teknik ifadeyle müttefiklik ilişkilerinin tesisidir. Bu ilişkilerin kalıcı ve kapsayıcı olmasının en belirgin şartı ise mütekabiliyet ölçüleri çerçevesinde sevgi, saygı ve anlayış içerisinde hareket etmektir. Katı ve yumuşak güçler mücadelesinde ahenkli bir dengeyi kurularak birini diğerine hâkim kılmadan sürdürülebilmesinin her zaman kazanç sağladığını tarihî yaşanmışlıklardan açıkça görmekteyiz. Diğer bir ifadeyle, katı güçler savaşında her ne kadar başarılı olunursa olunsun masada, diplomaside yani kısaca yumuşak güç kazanımıyla taçlandırılmadıkça elde edilen başarının kalıcılığı ve sürdürülebilirliği tartışmaya açıktır.

İşte bugün, yaklaşık otuz yıllık bir işgalden kırk dört gün gibi mucizevi bir sürede azatlığına kavuşan Azerbaycan toprağı Karabağ'ın özelinde, Güney Kafkasya'da Ermenistan, Azerbaycan ve Türkiye arasında bir diplomatik safhanın önü açılmış ve böylece ikili ve çoklu birtakım meselelerin çözümüne yönelik adımlar atılmaya başlanmıştır. Bu adımların 2 temsilciyle başlayıp gerekirse üçlü veya 3+3'lü formatta sürdürülebilir kılınması yönünde çözüm odaklı teklif ve önerilerin, bölgenin siyasi istikrarına ve kalkınmasına katkı sağlayacağı gündeme alınmıştır. Güney Kafkasya'daki istikrarın temini noktasında, böylesine katkı sağlayıcı, yüksek bir amaca matuf Şuşa Beyannamesi imzalanmıştır. 15 Haziran 2021'de iki dost ve kardeş ülke yani Türkiye ve Azerbaycan arasında imzalanıp akabinde 1 Şubat 2022'de Azerbaycan ve 3 Şubat 2022'de ise Türkiye'de onaylanan Şuşa Beyannamesi'yle iki müttefik ülke sadece askerî ve savunma alanında değil, aynı zamanda siyasi, ekonomik, kültürel, sosyal, sağlık, eğitim ve spor gibi farklı alanlarda da iş birliğini öngörmektedir.

Bağımsızlık ve toprak bütünlüğüne üçüncü taraflarca yapılacak herhangi bir saldırı veya tecavüz söz konusu olduğunda birlikte hareket etmeyi taahhüt eden bu anlaşma Güney Kafkasya'daki diğer ülkeleri de motive ederek birlikte ortak çözüm arayışlarına yönelmiştir. Kronikleşmiş sorunların çözümüne yönelik benzer ortak irade Türkiye-Ermenistan arasında da kendini göstermiş ve bu amaçla ülke temsilcilerinin Rusya'da bir araya gelerek ilk toplantıyı yapmaları umut verici olmuştur. Bu sürecin diasporadan ve ön yargılardan bağımsız, kendi meselelerine odaklı, gerçekçi bir kazan-kazan yaklaşımıyla sürdürülmesi Ermenistan'ın da yararına olacaktır. Karşılıklı uçak seferleriyle başlayan iyi niyet hamleleri, Zengezur Koridoru'nun açılıp Nahçıvan-Azerbaycan demir yolunun inşasıyla bir yandan Türk dünyasının vuslatına vesile olacak öte yandan bölgedeki ticari ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesine de büyük katkı sağlayacaktır.

Sayın milletvekilleri, kadim Türk devlet geleneğinin bir gereği olarak yurttan da cihanda da barışı önceleyen Türkiye Cumhuriyeti devleti, aynı olumlu tavrı, aynı yapıcı duruşu komşusu Yunanistan'la yaptığı istikşafî görüşmelerde de açıkça yansıtmıştır. Fakat AB üyeliğinin verdiği şımarıklıkla Yunanistan'ın yakın adaları silahlandırma başta olmak üzere azınlık statüsünde bulunan soydaşlarımıza reva gördüğü muamelelere ortadadır. Bu bağlamda, aslında, Lozan Antlaşması'yla garanti altına alınan birtakım haklar... Ki bunlar eğitimden ibadet özgürlüğüne, millî kimliklerin taşınmasından seçme seçilme hakkına varana kadar gerçekten birtakım hakların, uluslararası geçerliliği olan birtakım, efendim, olması gerekenlerin yapılmadığına tanıklık etmekteyiz ve bunun karşılığında birilerinin nihai ilke olarak benimsedikleri ne Avrupa Komisyonu uyum yasaları ne de Konseyin aldığı kararlarla hiçbir zaman bağdaşacak bir özellik teşkil etmemektedir.

Şimdi, tabii, bu konuda somut örneklerden hareket etmek her zaman daha yerinde ve etkili olacaktır kanaatindeyim. Dolayısıyla, bizatihi yaşadığım bir örnekten hareketle bazı şeyleri mukayeseli paylaşmaya çalışacağım. Malumunuz, 1980'li yılların başında Yunanistan'da iktidar değişikliği “PASOK” diye Panhelenik Sosyalist Hareketin iktidara geldiğini biliyoruz ve inanırım, bir sınıf arkadaşım olmasaydı belki benim de farkında olmayacağım birtakım şeyleri bizatihi birinci kaynaklardan işiten bir arkadaşınız olarak sizinle paylaşmak istiyorum. Bir arkadaşımız ta 1981'de yavaş yavaş... “Kos Adası'nda yaşıyoruz, biz oranın vatandaşıyız ama PASOK'un iktidara gelmesiyle maalesef bizim üzerimizdeki, mahallelerimizdeki, camilerimizdeki, iş yerlerimizdeki baskılar ziyadesiyle artmaya başladı.” Ve aradan geçen bir iki yıl içerisinde neye dönüştü bu söylem? “Babam dükkânı satılığa çıkardı, arazileri satılığa çıkardık, müşteri bulamadık tehditlerden dolayı ve bir gün evimiz taşlanıp camlarımız kırılıp molotofkokteylleri atılınca İzmir'e apar topar kaçmak zorunda kaldık ve ilk müşteriye, sahip olduğumuz her şeyi, ata yadigarı varlığımızı mezar fiyatlarla, yok pahasına da satmak zorunda kaldık.”

Şimdi gerçekten burada hazırına sormak istiyorum. “6-7 Eylül olayları” diye bizim siyasi tarihimize not düşen -birtakım olaylar ki gerçekten tasvip etmediğimiz- birtakım olaylara tanıklık ettik. İnanırım, biraz önce bir anket yapmaya çalıştığında, herhâlde

benim anketim daha sağlıklı bir sonuç verecektir. Şu Meclisteki hemen hemen herkes 6–7 Eylül olaylarını çok iyi bilir ve İstanbul'daki bu olayların sebebi, mahiyeti de malum; Selanik'teki Gazi Paşa'mızın evine yapılan saldırı sonrasındaki provokasyonlarla meydana gelen olaylardı. Şimdi, bunu bellekte sıkı tutup ve uluslararası bağlamda da sürekli ısıtılıp karşımıza çıkarılması ki bu olaylardaki taraf olan, müsebbip olanların da yargılanıp gerekli cezalara çarptırılmasına rağmen benim biraz önce bire bir, birinci ağızdan paylaştığım anekdotla ilgili ne Avrupa Komisyonunda ne Parlamentoda ne de Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisinde hiçbir zaman gündeme gelmemiştir.

Şimdi buna benzer bir örnek daha... Yine, hâlihazırda üyesi olduğum Avrupa Birliği Karma Parlamenter Meclisi Alt Komisyonunda çok ilginç bir rapor görüşülüyor. İtiraz ediyoruz ama çok da geçerli değil. Şimdi, AB müktesabatını Ankara merkezli oluşturulan Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucu değerleri müktesabatına tercih edenlere özellikle sesleniyorum. Diyor ki: "Kıbrıs'ta kaybolan vatandaşlarla ilgili bir araştırma raporu düzenlensin." Kültür Komisyonunun bir raporu; raportör Kıbrıs Rum kesiminden bir milletvekili. Şimdi ısrarla diyoruz ki evet, gerçekten insani bir trajedi, bir insanın kaybolması araştırılmalı ama niye 1974 ve sonrası diye şerh düşünüyorsunuz? Kıbrıs'ta 1974'ten önce hiç kimse kaybolmamış mı? Hiç kimseye 1 şey olmamış mı? Hani ötekileştirdiğimiz Türk Mukavemet Teşkilatı acaba neden kurulmuştu? Her gece kaybolan masum çocuklarımız, kadınlarımız ve gerçekten, evlatlarımız için kurulmuştu. Şimdi buna yönelik "Efendim, biz, başlangıç tarihi olarak 1974'ü baz alırsınız." E, itiraz ediyoruz; ya, 1974'ten önce de burada kaybolan insanlar var, onları da katalım, "bir milat" diyelim, en azından elli yıllık bir süreç ele alalım; hayır. Şimdi tabii, çifte standarda o kadar alıştık ki... Şimdi âdeta tarihi tekerrüre zorlayıcı, saldırgan bir üslupla Yunanistan, Kıbrıs sorununun çözümünde Doğu Akdeniz'deki kıta sahanlığı, deniz yetki alanları, hidrokarbon arayışı konularında "EastMed" gibi anlamsız ve tutarsız projelerde ve dahası tüm dünyanın gözü önünde sığınmacılara reva gördüğü insanlık dışı muamelelerinde de benzer tavrı sergilemektedir; buna hepimiz şahidiz. Son zamanlarda botları batırılan, üstü başı soyularak soğuğa terk edilip donarak ölümlerine neden olan sığınmacı sayılarındaki artış bunun en trajik kanıtıdır. Bu yetmemiş gibi, sınırlarımızda orantısız silahlanmalar ve buraları bir tür ABD üslerine çevirme girişimleri iyi niyet sınırlarımızı ve barış güvercini olma ilke ve düsturumuzu bir hayli zorlamaktadır.

Sayın milletvekilleri, teyakkuz hâlinin kaçınılmaz olduğu bu coğrafyada, tarihimizin her döneminde Türk'ün varlığı kabul ve tahammül edilemez bir gerçeğe dönüşmüştür maalesef. İyi niyetle tarafı olmaya çalıştığımız Batılı ittifaklar içerisinde de benzer tavrın tezahürünü aleyhimize alınan tutarsız ve tek taraflı kararlarda açıkça görmekteyiz. Bunu da bir iki örnekle somutlaştırmak istiyorum yüksek müsaadelerinizle. Bunun bir tanesi, sürekli ısıtılıp önümüze konulan İslami terörizm, gerçekten içler acıtıcı bir süreç. Hâlbuki terörün -defalarca söylüyoruz- ırkı, dili, dini, efendim, mezhebi, şunu bunu olmaz çünkü terörün, kelime anlamıyla zaten bir şiddet içerdiğinde, bir cana kıyma, insanın en doğal hakkının yok edilmesine yönelik bir eylem olduğunda hemfikiriz ama terörün şöyle bir etimolojik irdelemesini yaptım: Ya, Allah aşkına; terör ta Habil, Kabil'le başlayan bir süreç ama sistematik olarak inanın, Roma İmparatorluğu sınırları dâhilindeki Filistin'de bir Yahudi mezhepten hareketle ortaya çıkarılmış, efendim, "Zealots" isimli bir mezhebin müdavimleri, "Sicariiler" adı altında bir grubun 700'e yakın, Roma yönetimi altındaki bir kitleyi kadın, çocuk çocuk demeden terörlere edip öldürmeleriyle başlayan bir süreç.

Şimdi, biz, buradan hareketle karşılığında -Allah korusun- şunu diyebilir miyiz: "Yahudi terörü, Hristiyan terörü..." Defalarca söylüyoruz bunu kürsülerde; ya, arkadaşlar, yapmayın. Yani o zaman örnek olarak Anders Breivik'i getiririz, o zaman buradan hareketle Yeni Zelanda'daki Christchurch olaylarını getiririz. Yapanın çok katı bir Hristiyan olmasına rağmen... Teröristin bir mensubiyeti olabilir, kendince bir dinî tercihi olabilir ama bunu yapanın fiilinden dolayı, mensup olduğu dinî aidiyetini suçlamak, zan altında bırakmak, gerçekten, o evrensel insan haklarıyla hiçbir zaman bağdaştırılacak şeyler değil.

Biz, dememeye devam edeceğiz ama gerçekten, her türlü terör eyleminden sonra maalesef bu kirli propagandanın etkisinde kalan insanların, Batı'da yaşayan soydaşlarımıza, dindaşlarımıza mütemadiyen, İslamofobik bir şizofreniye saldırdıklarına tanıklık ediyoruz. Ama inanın, bunlar da gündeme gelmiyor.

Şimdi, Türkiye teröre bir sürü bedel ödedi, hepimiz bunda mutabıkız. Tamam da bu bedelleri ödetenler malum. Yani Diyarbakır Annelerine şöyle bir selam çaksanıza ya; onlarla ilgili bir rapor hazırlama, bir düzenleme girişiminde bulunsanıza. Hadi o Türkiye'de, o sanal, o inandırıcı değil. E, Almanya'da, Berlin'de Bundestag'ın önünde Maide annenin kızı için feryatları var. Bari onu gündeme getirin, ne olur onu bir raportör aracılığıyla konuşun ve bir annenin gözyaşlarına merhem olun. Maalesef, bunu da görmemekteyiz.

Saygıdeğer milletvekilleri, Amerika'da bir NATO toplantısı sürecinde Etiyopyalı bir taksi şoförüyle kısa bir diyalogumuz oldu. O gün de tesadüfen Beyaz Saray'ın önünde, Etiyopya'nın iç işlerine müdahale olduğu için, iktidardaki hükümete bir terör grubunun müdahalesinden dolayı gösteriler var. Şöför "Ben Etiyopyalıyım." dedi, epey bir konuştuktan sonra -daha bizden çıt yok- "Ama bu işte Amerika'nın parmağı var. Fakat Amerika şunu unutuyor, şunu anlamıyor: Artık Amerika tek başına bir güç değil; artık Amerika'nın yanında -inanın sırayla saydı- bir Rusya var, artık bir Çin var, artık bir Hindistan var, artık bir Türkiye var." deyince inanın çok duygulandım. Bu tespitten hareketle neyi söylemeye çalışıyorum?

Saygıdeğer milletvekilleri, uluslararası ilişkilerde ebedî dostluk ve hasımlık olmayacağı temel prensibinden hareketle millî menfaatlerimiz doğrultusunda gerçekleştirilen Afrika ve Asya açılımlarının, çok önemli diplomatik hamleler olduğu gibi, ülkemizin çok yakın gelecekte dünyanın ilk 10 büyük ekonomisi olma vizyonunun da gerçekleşmesine büyük katkı sağlayacağı kanaatindeyim. Aynı şekilde, Suudi Arabistan, Katar, Birleşik Arap Emirlikleri, Mısır, İsrail başta olmak üzere birçok Orta Doğu ve Körfez ülkeleriyle gerçekleştirilmeye çalışılan iş birliği diplomasisi de olumlu sonuçlar vermeye başlamıştır.

Öte yandan, son zamanlarda yaşanan Rusya-Ukrayna krizinin Batı'yı çaresiz bırakıp çözüm noktasında farklı seslerin çıkmasına neden olduğu ve sıklıkla barıştan çok savaşı önceleyen yorumlara sevk ettiği bir süreçte Cumhurbaşkanımızın ve Dışişlerimizin samimi, seviyeli ve inandırıcı barış girişimleri her iki tarafta da hüsnükabul görmüş ve bölge devletlerine ve insanlarına kısmi bir rahatlama sağlamıştır; bunu çok açık ve net bir şekilde ikili görüşmelerde bizatihi yaşadık. Dolayısıyla pandeminin her anlamda ağır sonuçlarının devam ettiği bir süreçte ülkemizi yakından ilgilendiren Orta Doğu, Balkanlar, Orta Asya, Kafkaslar ve Doğu Avrupa'da bir yandan eski Sovyet nüfuz alanını yeniden domine etmeye çalışan Rusya Federasyonu, öte yandan 1990'lar sonrası bölgeyi liberalleştirip Batı Bloku'na katmaya çalışan ABD'nin başlattığı girişimler bugün bölgede artan bir gerilim ve sertleşmeye neden olmaktadır. Bir yandan büyüyen gerilimin kademe kademe artışını teşvik ederek stratejik hesaplarına çanak tutan ülkeler varken diğer yandan gerginliğin yatışmasını, huzur ve istikrarın hâkim kılınmasını arzulayan ülkeler bulunmaktadır. Türkiye, bu ikinci seçenekte yer alan ülkelerin başını çekmektedir. Bunun en somut, en açık ve net göstergeleri, Sayın Cumhurbaşkanının ve ilgili heyetlerin hem muhtemel Bosna hem de Ukrayna gerilimlerini düşürücü samimi girişimleri ve görüşmeleridir. Çünkü söz konusu bu krizlerden veya muhtemel savaşlardan en fazla mağdur olacak ülkenin Türkiye olacağının farkında ve bilincindeyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

KAMİL AYDIN (Devamla) – Bitiriyorum.

Dolayısıyla gerçekten bugün görüşmekte olduğumuz uluslararası çok boyutlu anlaşmaların önem ve ehemmiyetinin

farkında olan bir Milliyetçi Hareket Partisi olarak biz bunların ivedilikle karara bağlanması noktasında her türlü desteği sağlayacağımızı ve oyumuzun da olumlu olduğunu ifade eder, yüce heyetinizi saygıyla selamlarım. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Yunus Emre.

Buyurun Sayın Emre. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA YUNUS EMRE (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Tabii, uluslararası anlaşmalar, sözleşmeler Türkiye'nin dış politikasını incelemek, tartışmak için bize bir fırsat sunuyor. Bu kapsamda ben de tabii, şu anda üzerinde konuşmakta olduğum Moldova'yla sürücü belgeleri üzerine yapılan anlaşmayla ilgili bir muhalefet şerhimizin bulunmadığını, olumlu oy kullanacağımızı başlangıçta belirtmek istiyorum.

Ancak, değerli arkadaşlarım, dış politikamızda çok temel bir sorun var; o da, Türkiye'yi yönetenlerin dünya gerçeklerinden, Türkiye'nin ihtiyaçlarından son derece kopuk bir dış politika söylemi ve uygulaması tutturmuş bulunmalarıdır. Bakınız, geçtiğimiz aylarda Meclisin Plan ve Bütçe Komisyonunda Sayın Dışişleri Bakanı bütçe üzerine bir sunuş konuşması yaptı. Konuşmasında gerçekten bizleri dehşete düşüren şeyler söyledi. En başta da dedi ki: "Uluslararası örgütlerde hiç olmadığımız kadar itibarlı, prestijli bir dönemi yaşıyoruz." Şimdi, biz tabii, Mecliste bakanları dinleme fırsatına, onlara sorular sorma fırsatına çok sık erişemiyoruz. O bakımdan, Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmelerinde bakanların açıklamalarına önem veriyoruz, dikkatle dinlemeye çalışıyoruz. Ancak, şu anda içinde bulunduğumuz durumda, ortamda Türk Dışişleri Bakanının uluslararası örgütlerde Türkiye'nin çok prestijli bir durumda olduğunu söylemesi -ifademi bağışlayın ama- gerçekten gülünç değerli arkadaşlar. Bir örnekle açıklayayım: Bakın, kurucusu olduğumuz, 12 kurucu üyesinden biri olduğumuz Avrupa Konseyinde ülkemiz 2017 yılından beri denetim sürecinde. Daha yeni Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarının uygulanmadığı bir ülke olarak ne yazık ki ülkemiz Avrupa Konseyi nezdinde hakkında ihlal prosedürü başlatılan bir ülke durumunda. Bu şartlarda biz Sayın Dışişleri Bakanından ne dinliyoruz değerli arkadaşlarım? Türkiye'nin uluslararası örgütlerde çok prestijli bir durumda olduğu -affedersiniz ama- masalını dinliyoruz.

Değerli arkadaşlarım, Avrupa Konseyi, Avrupalılık, bunlar Türkiye için önemli konular, biz buna çok önem veriyoruz. Bakın, şöyle ifade etmeye çalışayım: Sosyal bilimciler çok tartışıyorlar "Avrupa nedir? Avrupalılık nedir?" Bu uluslararası örgütlerin, bunların tanımı için, Avrupa'nın, Avrupalılığın tanımı için anlamı nedir, bu çok tartışılan bir konu. Şimdi, Avrupa'yı bir coğrafi terim olarak düşünebilirsiniz; doğru, Avrupa ilk düşünüldüğünde akla bir coğrafi terim olarak, Asya'nın bir uzantısı olarak gelir, gelebilir ama bu çok sınırlı bir bakış açısı olacaktır. Birçok sosyal bilimciye göre, Avrupa bir kimliktir, Avrupa bir kavramdır, bir fikirdir. Şimdi buradan ne anlatılmak isteniyor yani Avrupa'nın bir kimlik olmasından, Avrupalılığın bir kimlik olmasından, Avrupa'nın bir fikir, bir ideal olmasından ne anlatılmak isteniyor? Bunu açıklamadan önce bir konuyu da yine belirtmem gerekiyor.

Değerli arkadaşlar, değerli arkadaşlar, sayın milletvekilleri; bu kavramlar, tabii, dönemden döneme değişebilir. Yani Orta Çağ'a gidin ya da Haçlı Seferlerine gidin, bizim bölgemizde insanlara "Avrupa" "Avrupalılık" dersiniz o dönemde, herhâlde bundan Hristiyanlığı, Hristiyan uygarlığını anlardı ya da sömürgecilik döneminde Afrika'da bir insana sorsanız "Avrupa nedir? Avrupalılık nedir?" diye, bundan muhtemelen sömürgeciliği, emperyalizmi anlardı; soğuk savaş devrinde Doğu Avrupa'da, Batı-Doğu kamplaşması ortamında bir Doğu Avrupalıya "Avrupa nedir?" diye sorsanız bundan herhâlde kapitalizmi anlardı. Ama artık günümüzde, dünyada "Avrupa" dendiği zaman, "Avrupalılık" dendiği zaman gerçekten farklı bir şey anlaşılıyor ve bu anlaşılan şeyde de Avrupa Konseyinin -birazdan daha açma imkânı olacak- oluşturduğu fikir altyapısı, ilkeler altyapısı, öneriler altyapısı büyük bir yer tutuyor. Yani bugün Avrupa kendini insan haklarıyla, demokrasiyle, hukukun üstünlüğüyle tanımlıyor, Avrupalılıktan bunu anlıyor ve böyle bir örgüt var Avrupa'da, Avrupa Konseyi var.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye'de ne yazık ki iktidar partisi dış politikayla ilgili kamuoyunu yanlış bilgilendiriyor, tabiri caizse zehirliyor yanlış bilgilerle. Öyle ki Avrupa Konseyi ile Avrupa Birliğini topluma aynı şey olarak sunuyor. Öyle değil, Avrupa Konseyi bizim dışımızda bir şey değil değerli arkadaşlarım; Avrupa Konseyi, bizim 12 kurucu üyesinden biri olduğumuz bir uluslararası örgüt ve hatırlatmak istiyorum, Avrupa Konseyinin birtakım organları, örneğin Parlamenter Meclisi, örneğin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, örneğin Bakanlar Komitesi ya da Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi; biz Türkiye olarak bunların hepsinde varız. Türkiye'nin içinde olduğu, başından beri içinde olduğu, katkı yaptığı bir örgütten bahsediyoruz ve beri, 1954'te Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ni bu içinde bulunduğumuz yüce Mecliste kabul etmiş olan bir ülkeyiz, ta 1989'dan beri Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin zorunlu yargı yetkisini tanımış bir ülkeyiz. Türkiye'nin Avrupa Konseyi bakımından tarihinden size bir örnek vereyim: Bakın, biz Avrupa Konseyinin üyesiyken Almanya, Avusturya, bu ülkeler Avrupa Konseyinin üyesi değillerdi o tarihlerde ve Türkiye bu ülkelerin, Almanya'nın, Avusturya'nın bu örgüte üye olmasını destekledi, önlerini açtı. "Avrupa uygarlığının bu önemli kurumunda Almanya'nın da yeri vardır, Avusturya'nın da yeri vardır, onları dışlayamayız." diyen bir ülke konumundaydı Türkiye. Değerli arkadaşlarım, bugün geldiğimiz nokta gerçekten çok üzüntü verici hatta utanç verici bir durum.

Sayın milletvekilleri, özetle, insan hakları, demokrasi, hukuk; bu alanlarda çalışan bir uluslararası örgütün kurucusu olmak Türkiye açısından çok önemlidir, çok değerlidir ve bugün Türkiye'nin bu örgütte içinde bulunduğu durum gerçekten büyük üzüntü verici bir durumdur.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye'nin, geçmişte başbakanları Avrupa Konseyinin Parlamenter Meclisinde konuşma yaptılar. 1979'da Bülent Ecevit Strazburg'da, Asambelenin genel kurul salonunda bir konuşma yaptı; on yıl sonra Turgut Özal bir konuşma yaptı ama en fazla konuşma yapmak sizin döneminizde, AK PARTİ'li politikacılara nasip oldu. Sayın Abdullah Gül, 2003 yılında Başbakan olarak orada milletvekillerine hitap etti. Sayın Recep Tayyip Erdoğan, Avrupa Konseyinde 3 defa konuşma yaptı değerli arkadaşlarım ve bu konuşmalarının ilkinde, Başbakan sıfatıyla yaptığı konuşmasında şöyle seslendi milletvekillerine ve Avrupa Konseyini şöyle tanımladı: "Kitamızın çeşitlilik içinde, birliğe dayalı ortak mirasını temsil eden bir kuruluş." Değerli arkadaşlarım, böyle tanımlandı ve arkasından, Türkiye'nin Başbakanı olarak, Türkiye'nin, bireysel özgürlükler, insan hakları ve hukukun üstünlüğünün yanında olduğunu belirtti; arkasından da Türkiye'nin uluslararası güvenlik ve demokrasinin pekiştirilmesine yönelik ortak arayışa olan güçlü bağlılığının altını çizdi; sonunda da yine Başbakan sıfatıyla, Türkiye'nin Avrupa Konseyinin aktif bir üyesi olmaya devam edeceği taahhüdünde bulundu; bundan on sekiz yıl, on dokuz yıl önce. Peki, bugün "Bizim mahkeme kararlarımızı tanımayanlar biz tanımayız." durumuna neden geldik arkadaşlar? Yani Türkiye'nin bu on sekiz yıllık, yirmi yıllık süreci niye bu şekilde sonuçlandı?

Değerli arkadaşlarım, Avrupa Konseyi bahsinde, tabii, özellikle bu sıra Osman Kavala davasını ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Türkiye'de uygulanmayan kararlarını konuşuyoruz ancak bir konuyu hatırlatmam gerekli: Avrupa Konseyi, Avrupalıların -buna kendimizi de dâhil ederek söylüyorum- kendi tarihlerinden çıkarttıkları derslerin bir sonucudur. Nasıl? Biliyorsunuz, geçtiğimiz yüzyılda dünyaya büyük acılar yaşatan 2 büyük dünya savaşı patlak verdi. Bu dünya savaşları Avrupa sorunları nedeniyle ortaya çıktı, Avrupalıların kendi aralarında yaşadığı çatışmaların sonucu olarak ortaya çıktı ve çok büyük insani yıkımlarla -tabii, başta Yahudi soykırımı olmak üzere çok büyük insani yıkımlarla- sonuçlandı.

Sayın milletvekilleri, bu kapsamda "Demokrasiler birbiriyle savaşmaz; halkın temsilcilerinin, halkın iradesinin yansıdığı, meclislerin güçlü olduğu ortamda barış korunabilir." fikri aslında bu Avrupa Konseyinin temelinde yer alıyordu. Yani "Demokrasiyi,

insan haklarını, hukuku savunan, benimsemiş, ona göre davranan yönetimler Avrupa'yı savaşa sürüklemeyi" düşüncesi temel düşünceydi.

Yine, bunun yanında, hatırlatmak gerekiyor ki kendisini hukukla sınırlamayan yönetimler kendi halklarına da büyük acılar yaşatabilirler. Az önce ifade ettiğim, başta Yahudi soykırımı olmak üzere, bu türden acı olaylarla sonuçlanabilir demokrasiden uzak yönetimler. Hukukla sınırlanmış yönetimler anlayışıyla, az önce ifade ettiğim Avrupa Konseyinin temelleri atıldı ve yine malumunuz, soğuk savaştan sonra da neredeyse, istisnasız olarak eski Doğu Bloku ülkeleri de bu sistemde yerlerini aldılar. Bu sistemden neyi kastediyoruz? Kıta çapında demokrasiyi, insan haklarını, hukukun üstünlüğünü koruyacak, sözleşmelere dayalı bir garanti sisteminden bahsediyoruz.

Peki, değerli arkadaşlarım, bu şartlar içerisinde Türkiye'nin durumu nasıl, neler yapmak gerekli; burada da birkaç şey söylemek istiyorum. Bir defa, AK PARTİ hükümetlerinin uygulamaları neticesinde -buna tabii, Avrupa'daki kimi vizyonsuz politikacıların politikalarını da eklemek gerekir- Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliği ne yazık ki artık bir ham hayal hâlinde yani bugün Avrupa Birliği üyesi Türkiye vizyonu, düşüncesi tamamen askıya alınmış durumda ne yazık ki. Bir de bunun üzerine insan hakları, demokrasi, hukuk alanlarında çalışan bu prestijli uluslararası örgütte de Türkiye dışlanma tehlikesiyle karşı karşıya.

Değerli arkadaşlarım, daha düne kadar -hatırlatmak gerekiyor- çok farklı bir iklim vardı, sizin döneminizde de atılan önemli adımlar vardı, unutmayalım bunları. Örneğin, 2004 yılında Türkiye, Avrupa Konseyinde denetimden çıkmıştı ve yine -AK PARTİ içinde de diplomat kökenli değerli arkadaşlarımız var, Sayın Yıldız da bizim Delegasyon Başkanımız, karşımda duruyor; hatırlayacaklardır- Türkiye ile Avrupa Birliğinin tam üyelik müzakerelerinin 2005'te başlayabilmesinin en önemli sebeplerinden bir tanesi de Türkiye'nin 2004'te bu denetim sürecinden çıkmış olmasıydı. Yine, hatırlatalım, 2010-2012 yılları arasında şimdiki Dışişleri Bakanı Sayın Çavuşoğlu, Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisinin Başkanıydı. Bir Türk milletvekili -ülkemiz için de gurur verici bir şey- iki yıl o Meclisin Başkanı olarak o Konseyin Başkanlığını yaptı.

Arkadaşlar, hatırlatalım, hepimizin bildiği adıyla İstanbul Sözleşmesi yani Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi. Değerli arkadaşlarım, bu sözleşme, Bakanlar Komitesinin İstanbul toplantısında imzaya açıldığı için İstanbul Sözleşmesi idi adı ve böyle bir sözleşmenin bizim kadim şehrimiz İstanbul'un ismiyle anılıyor olması, Türkiye açısından son derece prestijli, son derece olumlu bir şeydi. Yine, hatırlatalım, 2016 yılında güzel dilimiz Türkçe, Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisinin çalışma dilleri arasına eklendi.

Daha düne kadar böyle bir manzara vardı ancak Türkiye demokrasiden uzaklaştığı için, Türkiye'de hukuk, insan hakları ayaklar altına alındığı için bambaşka bir manzara ortaya çıktı. En önemli dönüm noktası 2017'de Anayasa değişikliğiyle yapılan Türkiye'de demokrasiden uzak bir tek adam anlayışının ve başkanlık sisteminin demokratik olduğu hiçbir ülkeye de benzemeyen, adına "Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi" dediğiniz sisteme geçildikten sonra işler tepetaklak gitmeye başladı değerli arkadaşlar. Hemen o yıl, daha önce denetim sürecinden çıkmış Türkiye'nin tekrar Avrupa Konseyi nezdinde denetime alındığını gördük. Avrupa Konseyinin tarihinde ilk defa denetim sürecinden çıkmış bir ülke, işte, verilen ismiyle "denetim sonrası diyalog" sürecine girmiş bir ülke olarak Türkiye, Konseyin tarihinde ilk defa tekrar denetime girdi; bu, ilk defa oldu. Düşünebiliyor musunuz? Yetmiş yıllık Avrupa Konseyinin tarihinde biz başka ilkleri yaşamak istiyoruz arkadaşlar. İnsan hakları, demokrasi, hukuk konularında Türkiye'nin öne çıkmasını istiyoruz ama Türkiye nasıl öne çıktı? Türkiye, Konseyin tarihinde ilk defa denetimden çıkmış bir ülke olarak tekrar denetime girerek öne çıktı. Bu yetmedi değerli arkadaşlarım, bu yetmedi. En son 2021 yılı sonu itibarıyla Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarını uygulamayan bir ülke olarak hakkında ihlal prosedürü başlatılmış bir ülke durumundayız.

Değerli arkadaşlarım, sürem el verdiği ölçüde, biraz da bu durumu yaratan, daha doğrusu bardağı taşıran damla olarak Osman Kavala kararı hakkında da birkaç şey söylemek istiyorum. Bakın, değerli arkadaşlarım, Osman Kavala dosyasına ben de baktım. Osman Kavala'nın tutuklu yargılanmasını gerektirecek -birçok hukukçu da bunun altını çiziyor- hiçbir şey dosyasında bulunmuyor. Ayrıca bunu Sayın Dışişleri Bakanına da teşrif ettiklerinde Plan ve Bütçe Komisyonunda sormuştuk ama ne yazık ki yanıt vermediler, aynı zamanda Adalet Bakanına da sorduk. Kavala, daha önce tahliye edildiği bir dosyadan, o sırada yargılanmakta olduğu davadan beraat ettiği gün tekrar tutuklandı. Bu durumu kime anlatabilirsiniz arkadaşlar? Hangi hukuk devletinde böyle bir manzara olabilir?

Ve tabii en çok bizi üzen olaya gelmek istiyorum Osman Kavala bahsinde. Bakın, Osman Kavala'yla ilgili Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararını okuduğunuzda ne görüyorsunuz, biliyor musunuz? Orada, Kavala'nın bireysel olarak haklarının ihlal edilmiş olmasından çok daha fazlası yazıyor o metinde arkadaşlar, üzüldüyorum bunu söylerken ama o metinde şöyle yazıyor: Bu kadar uzun tutukluluk süresinin, Osman Kavala'nın bu kadar uzun süre tutuklu olmasının "üstü kapalı bir amaca hizmet ettiği" bu mahkeme kararında belirtiliyor ve ilerleyen satırlarda o üstü kapalı amacın ne olduğu mahkeme tarafından, yargıçlar tarafından şu şekilde açıklanıyor: "Türkiye'de insan hakları alanında çalışan sivil toplum kuruluşlarını ve aktivistlerini caydırmak." Arkadaşlar, düşünebiliyor musunuz, şu Türkiye manzarasına bakar mısınız. Yani Türkiye'de insan haklarını, demokrasiyi koruyacak olan, koruması beklenen iktidarın uygulamalarıyla, insan hakları alanında çalışacak insanlar caydırılın diye bir kişi çok uzun süre, haksız yere içeride tutuluyor; şu Türkiye manzarasına bakar mısınız, Türkiye'nin geldiği yere bakar mısınız arkadaşlar. Bu yetmiyor, bunu karar altına alan bu mahkeme kararından sonra Avrupa Konseyi, Türkiye'nin işte bu kararı uygulamadığını kayıt altına alarak Türkiye'yle ilgili ihlal prosedürü başlatıyor. Bu da yetmiyor, Sayın Cumhurbaşkanından açıkça yargıya müdahale anlamına gelecek ifadeleri hepimiz gazetelerde okuyoruz, televizyonlarda dinliyoruz.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye'nin hukuk, demokrasi, insan hakları alanında çalışan uluslararası örgütten dışlanması, yaptırımlara maruz kalması bahsinde de bir konuyu hatırlatmak lazım. Bakın, bu yaptırımlar derken çok ağır bir şeyden bahsediyoruz çünkü bir devletin bir devlete yaptırımı gibi ekonomik ya da başka siyasi sebeplerle olan bir yaptırım demetinden bahsetmiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YUNUS EMRE (Devamla) – Sayın Başkan, toparlıyorum.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

YUNUS EMRE (Devamla) – Siz ülkenizde hukuk tanıımıyorsunuz, insan haklarını tanıımıyorsunuz, insan haklarını savunanları içeriye atıyorsunuz diye uluslararası planda "Sizde hukuk yoktur kardeşim."in tescil altına alınmasından bahsediyoruz. Manzara budur, birbirimizi kandırmayalım, Türkiye'de olan şu anda budur. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar) Değerli arkadaşlarım, Türkiye bu manzarayı hak etmiyor.

Bakın, Avrupa Birliği ile Türkiye arasında siyasi ilişkilerin temeli olan Ankara Anlaşması 1963'te imzalanırken dönemin Başbakanı İsmet İnönü Avrupa Birliğini tanımlarken, Avrupa entegrasyonunu, Avrupalılığı tanımlarken "Beşeriyet tarihi boyunca insan zekâsının vücuda getirdiği en cesur eser." diyor değerli arkadaşlar. Bu vizyondan Türkiye bugün ne noktaya gelmiştir, bunu Genel Kurulun takdirlerine sunuyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerinde grupların söz talepleri karşılanmıştır.

Şahıslar adına bir söz talebi vardır, Adana Milletvekili Sayın Tulay Hatımoğulları Oruç.
Buyurun Sayın Oruç. (HDP sıralarından alkışlar)

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu hafta boyu Genel Kurulun gündeminde uluslararası sözleşmeler var ve tabii, bu sözleşmelerin her biri ayrı bir ülkeyle, ayrı bir konuya, ayrı bir temaya sahip; eğitim, ticaret, sürücü belgeleri vesaire, öyle başlıklarla devam ediyor ama bu anlaşmaların önemli bir bölümü de askerî anlaşmalar ve işte, Kamboçya, Kamerun, Fildişi Sahili, Uganda'yla yapılacak askerî anlaşma mahiyetinde anlaşmalar.

Bizim Halkların Demokratik Partisi olarak dün olduğu gibi bugün de askerî anlaşmalara karşı tutumumuz belli ve olumsuz olarak bakıyoruz. Bunun nedeni, bir yandan silah ticareti, öte yandan orada asker bulundurmamak. Bütün bunlara karşı olduğumuzu, bu kürsüde bu konuyla ilgili konuşma yaptığımız her seferinde aynı şekilde görüşlerimizi ilettik. Çünkü şuna inanıyoruz: Militarizm, dünyayı bugün bu hâle getiren, özellikle bu sömürgeci anlayışı besleyen bir alandır ve bu alanı, bu uluslararası sözleşmelerle, askerî sözleşmelerle daha çok destekliyor ve daha çok geliştirmiş, militarizme de hizmet etmiş oluyoruz; o yüzden de karşıyız.

Ben bugünkü konuşmamda Çin'in Kuşak-Yol Projesi'nden bahsetmek istiyorum çünkü önümüzdeki süreçte -sanırım- uluslararası siyasetteki en önemli tartışmalardan, tartışma başlıklarından biri olacak -başlık demek bile belki yersiz- konulardan biri olacak. Bu tartışmada özellikle şunun altını çizmek isterim: İkinci Dünya Savaşı biterken yerini bir soğuk savaşa bırakmıştı ve ABD'nin öncülüğündeki Batı Bloku'na karşı Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin öncülüğündeki Doğu Bloku arasında bir soğuk savaş dönemi yaşandı ve Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin 91'de yıkılışıyla birlikte o dönemde bir yeni dünya düzeninden bahsediliyordu. Hâlâ "yeni dünya düzeni" kavramı, yine uluslararası siyasette çokça kullanılan bir kavramdır ama şu an -bahsi geçen, bahsettiğimiz- ondan da daha yeni, yepyeni bir dünya düzeninden bahsediyoruz. Burada özellikle tek kutuplu dünyadan çok kutuplu dünyaya geçişle -ABD'nin artık hegemonik anlamda ve ticaret anlamında güç kaybetmesi, Çin ekonomisinin yükselmesi, bunu Japonya, Rusya ve başkaca ülkelerin de desteklemiş olması- bu gelişmeyle dengeleri bütün dünyada yeniden yerinden oynatarak yepyeni bir dünya düzeni kuruluşunun adımı atılmış durumdadır.

Bakın, bu gelişmelerde şunun altını özellikle çizmek istiyorum: Ülkelerde silahlanma, özellikle nükleer silahlara dönüş yapılan yatırımlar da bu yeni dünya düzeni döneminde daha da artmış, bu yepyeni dünya düzeninde de daha da artacak ve -şunun altını özellikle çizmek istiyorum ki- bu nükleer silahlar, bunun yanı sıra kapitalizmin vahşi üretim tarzının doğayı talan etme biçimi, bütün bunları üst üste koyduğumuzda aslında bu sömürgeci düzen, bu sistem; dünyayı yaşanmaz bir hâle getirmeye başlamış durumdadır. Bizler, hani izliyoruz ya filmlerde, bilim kurgu filmlerinde dünyada yaşamın bittiğini ve başka gezegenlerde yaşamların arandığını, işte, bununla bu, artık bir ütopya olmaktan çıkıyor ve gerçeğe dönüşüyor.

Şimdi, Çin'in Kuşak-Yol Projesi'nde ne amaçlanıyor? Hatırlayacağınız üzere, 2013'te Kazakistan'da ve Endonezya'da yapılan bir toplantıda, Çin Devlet Başkanı bu projeyi ilk olarak orada açıkladı. Kuşak-Yol Projesi 21'inci yüzyılın İpek Yolu projesi olarak tasarlanıyor; Asya'nın doğusu, Orta Asya, Batı Asya, Afrika ve Avrupa ülkeleri hem karadan hem denizden birbirine bağlanacak ve çok kutuplu dünya sistemine karşı, ABD'nin bugün attığı çılgıncıya karşı bu proje hızla geliştiriliyor.

Peki, burada Türkiye'nin rolü ne olacak? Bu konuyu aslında Ukrayna krizinde biz çok detaylı analiz etmiştik yine bu kürsüde yaptığımız bir konuşmada. Bunun Türkiye'ye getirilerinin ve götürülerinin ne olacağını detaylı ifade ettik -şimdi sürem ona yetmeyecek ama- bu gelişmeler olurken yani İpek Yolu Kuşak-Yol Projesi gerçekleşirken jeostratejik öneme sahip olan Türkiye bu projenin içinde yer alacak mı? Yer alacaksa bir NATO ülkesi olarak bunları nasıl yanıtlayacak? İşte, Türkiye'yi bekleyen devasa sorunlar.

Dediğim gibi, Ukrayna krizinde ülkenin yaşadığı sorunlara baktığımızda aslında bu projenin yansımaları olduğunu göreceğiz çünkü bugün ABD-Rusya-Ukrayna üçgeninde düşündüğümüzde esasen bu projeye karşı uluslararası güçlerin yeniden dizayn edilmesini bu Ukrayna krizinde de bir kere daha görmüş oluyoruz ve bizler diyoruz ki: Mutlaka ve mutlaka bunu tersine çevirebiliriz ve farklı bir dünya yaratmak mümkün. Geminin başındaki kaptan değişince yani tek kutuplu dünyadan çok kutuplu dünyaya geçildiği zaman geminin gittiği rotanın yönü değişmiyor. Hangi açıdan değişmiyor? Dünyaya barış gelmiyor, dünyaya huzur gelmiyor, ezilen ve sömürülenlerin üzerindeki ezme ve sömürme ilişkileri ortadan kalkmıyor. Dolayısıyla, bu geminin rotasını değiştirmemiz gerekiyor. Halkların kurtuluşunda dünyadaki bütün yurttaşların özgürce yaşayabileceği bir ülkeyi tesis etmek, kaygılanmadan, "Acaba ertesi güne aç mı uyanacağım? Ekmek parası bulabilir miyim?" kaygısı yaşamadan adil, eşit bir şekilde bir bölüşüme doğru bu geminin rotasını bizler kaydırabiliriz.

Bizlere -daha önce bahsettik- 2 pakt dayatıldı bugüne kadar ve biz bu 2 paktın 2'sine de "hayır" dedik ve kendi bağımsız çizgimizi izleyebileceğimizi uluslararası siyasette ifade ettik. Şimdi tam da zamanı, bu yeni dünya düzeni yeniden şekillenirken bizler burada tercihlerimizi bundan yana yapabiliriz. Bakın, dünyadaki varlıklar, Türkiye'deki varlıklar eşit bir şekilde bölüşürülürse ve sosyalizmin temel prensiplerinden biri olan "eşit işe eşit ücret" politikası izlenirse inanın bu geminin rotası halklar, ezilenler ve sömürülenlerin lehine döner.

Yine bölgemiz başta olmak üzere Orta Doğu ve Afrika coğrafyasında halkların en fazla ihtiyaç duyduğu noktalardan biri halklar arasındaki eşitliğin sağlanması, diyalogun sağlanması, barışın tesis edilmesidir. Mesela Komisyona hiçbir zaman şöyle bir konu gelmez, biz getirirsek zaten Komisyon direkt reddeder: Acaba neden demokratik konfederalizm tartışmasını biz yürütmüyoruz? Neden bölgede böyle çözümler üretmüyoruz da acaba SİHA'ları nasıl satabiliriz, SİHA satabilecek ortamı nasıl yaratabiliriz... Ve neden uluslararası bütün ilişkilerde bu çerçevede, bir gürhün kazanması için, bir kesimin kazanması için politika izlenir? Bunun nedeni belli çünkü AKP iktidara geldikten sonra askerî, sinai kompleks konusunda yandaşların, akrabaların, dönürlerin önlerini açtı ve onlara çok ciddi teşvikler sundu. Burada da insan kanı üzerinde ticaret yapma konusuna da bu iktidar bir kere daha bunlarla beraber imza atmış oldu.

Evet, bu projede, Kuşak-Yol Projesi'nde söyledik: Halk yok, toplum yok, açlar yok, yoksullar yok, ezilenler yok, sömürülenler, geçinemeyenler, elektrik faturasını ödeyemeyenler, savaşlarda ölenler, göçmenler, kadınlar, çocuklar, engelliler yok. Dolayısıyla, bu proje, bizlere, şimdi sanki yepyeni bir sistem ve adil, demokratik bir sistem kurulacakmış gibi kamuoyuna ihraç edilmeye kalkışlsa da asla buna olumlu bakmayacağız ve bunun karşısında olmaya devam edeceğiz. Hiçbir iktidarcı anlayışın bu şekilde bir çözüm üretme olasılığı yoktur. Ve tabii ki şunu hatırlatmak istiyorum: Bundan iki yüz sene önce Marx "Bütün dünyanın işçileri, birleşin." demişti ve Avrupa'da büyük bir yankı buldu bu yaklaşım. Şu an işçilerin kimi kazanımlarına, Avrupa ülkelerine, Avrupa Kitası'na baktığımızda tam da anlayışın hâkim olması sonucunda orada işçilerin çok büyük haklar elde ettiğinin ama elbette yeterli olmadığını altını da özellikle çizmek istiyorum.

Dünyada büyük dönüşümler oluyor, olacak ama yine aynı reçeteyle bizlere çözüm sunmaya kalkışanlara karşı diyoruz ki: Dünyanın bütün işçileri, emekçileri, yoksulları, halkları birleşin. Bunun yolu, ülke sınırlarında birleşerek ortak mücadeleyi örgütlemekten geçer ve bu örgütlülüğü sınırın ötesine taşıyarak enternasyonalist mücadeleyle mümkündür bunlar. Bu, ham hayal değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın lütfen.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – Bunları bizler bu kürsüden konuştuğumuz zaman eminim karşımızdaki sıralarda oturanlar “Bir hayal kuruluyor, bir hayal anlatılıyor, oysa bu hayaller çoktan öldü.” diye düşünüyorlar ama emin olun ki bu hayaller yeniden dirilecek ve çocuklarımıza özgür yarımlar bırakabileceğimiz bir düzeni bizler tesis edeceğiz, ezilen ve sömürülenlerin ortak dayanışmasıyla bu düzeni tesis edeceğiz. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerinde şahıslar adına söz talepleri karşılanmıştır.

Teklifin üzerinde soru-cevap talebi yoktur.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.41

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.05

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN (İstanbul), İshak GAZEL (Kütahya)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 53’üncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

293 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Sayın Yılmaz...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

39.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz’ın, 51 ilde teşvik uygulamasının devam etmesinin bu illerde bulunan yatırımcıların ve vatandaşların beklentisi olduğuna ilişkin açıklaması

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

2013 yılında uygulamaya giren, 51 ilde uygulanan, özel sektörde sigorta primlerine yüzde 6 oranında indirim getiren teşvik süresi, 2021 yılı başında Sayın Cumhurbaşkanının kararıyla 31/12/2021 tarihine kadar uzatılmıştır. Büyükşehirlerde kalabalıklaşan nüfus yoğunluğunu, göçü engelleyen, yatırımcının büyükşehirlerden diğer illere geçmesini sağlayan teşviklerin devam etmesi, 51 şehirde yaşayan vatandaşlarımız ve yatırımcılarımız için hayati önemi haizdir. 51 ilde teşvik uygulamasının bu yıl ve önümüzdeki yıl da devam etmesi bu illerde bulunan yatırımcılarımızın ve vatandaşlarımızın beklentisidir.

Teşekkür ederim.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değiştirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2820) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 293) (Devam)

BAŞKAN – 1’inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE MOLDOVA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA SÜRÜCÜ BELGELERİNİN KARŞILIKLI OLARAK TANINMASI VE DEĞİŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 30 Aralık 2019 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değiştirilmesine İlişkin Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1’inci madde üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz talep eden İzmir Milletvekili Sayın Aytun Çıray.

Buyurun Sayın Çıray. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Başkan, yüce Meclisimizin değerli üyeleri; Türkiye, Kurtuluş Savaşı’mızdan bu yana en zor ve en çetin günlerden geçiyor. Sefalet hiç bu kadar derin, fukaralık hiç bu kadar yaygın, güzel ülkemizin üzerine çöken karanlık hiç bu kadar koyu olmamıştı. Her kesimden vatandaşımızın feryatları o kadar iç yakıcı, o kadar iç paralayıcı ki Cumhur İttifakı’nın üyelerinden Sayın Bahçeli bile “Elektrik ve doğal gazdaki yıkıcı artışların önüne geçmek zorundayız.” dedi. Çünkü yirmi yılın sonunda tarihimizde eşi benzeri görülmemiş sistematik bir yalan ve propaganda mekanizmasıyla insanlarımızı ambale eden, başarısızlığı başarı, yanlışları doğru gibi göstermeyi marifet ve beceri belleyen, tam bir otokratik keyflik rejimine dönüşmüş olan mevcut saray iktidarının yıkımı sadece elektrik ve doğal gaz faturalarının yıkıcı artışıyla sınırlı değil. Bakın, değerli arkadaşlar, ne yazık ki bu Hükümet 2,6 sent zararlar aldığı elektriği 2,9 sente dağıtıcılara satmaktadır; onlar da 2022 yılında 11,5 sente fatura etmekte.

Bir diğer önemli konu, bizim Grup Başkan Vekilimiz Erhan Bey’in de notlarında söylediği gibi, EPDK kararıyla beş yıl 7 milyar lira olarak vatandaşımızın faturasına yansıtılan, devletten bu dağıtıcılara ödenen, verilen para ne yazık ki 2021 yılında yüzde 217 artışla 22 milyar liraya çıkmış. Onun için, hiç kimse “Bu zammı kim yapıyor?” diye etrafına bakınmasın. Bu yirmi yılın sonunda tarihimizde eşi benzeri görülmemiş bir siyasi anlayışla karşı karşıyayız. Bu iktidar, milletimizin zenginleşmesinin önündeki en büyük engeldir. Bir çağ dönüşümüne adapte olmamızı sağlayacak donanımlı gençliğimizin geleceğini dışarıda aramasına neden olan, ekonomik nedenlerle nüfus artış oranını nüfus dönüşümü için gerekli olan yüzde 2’nin altına düşürerek âdeta soyumuzu kurutmaya doğru götüren, sevgi, barış ve refah gibi kavramlara uzak bir kötülük yönetiminin hâkimiyeti altındayız.

Değerli arkadaşlar, bildiğiniz gibi 15 Temmuz 2016’da tarihimizin en hain kalkışmasını yaşadık. Ancak bu hıyanet bahane ve vesile kılınarak 16 Nisan 2017’de şaibeli Anayasa referandumuyla içinden geçtiğimiz bu ucube rejim sürecine girdik ve bu ucube rejimle birlikte, iktidar, milletimizin binlerce yıllık devlet kurma geleneği ve tecrübesiyle yarattığı büyük kurumları yerle etti. Dış politikamız modernleşme tarihimizin iki yüz elli yıllık rotasından çıkarıldı. Ekonomimiz sadece saray merkezli çok dar bir zümrenin çıkarlarına hizmet etmeye ayarlandı. Böylece, Türkiye, ne yazık ki Lozan öncesi tabloya döndürüldü. Sağlık sistemimizi iflasa sürükleyen şehir hastaneleri, ödeyemedikleri 10 milyarlarca dolarlık krediyi milletin sırtına yükleyen elektrik dağıtım şirketleri, adalete değil saraya hizmet eden yargı, battallaştırılmış, kadük edilmiş bir Meclis ve sonunda şirketlere verilen imtiyazlarla yapılan döviz garantili köprüler, tüneller ve otoyollarla kapitülasyonların geri gelmesi.

Değerli arkadaşlarım, ancak kurumsal yıkım gerçekte bu tasvirden çok daha vahimdir. Bakınız, bu millet 15 Temmuz

2016'da binlerce yıllık tarihinin en korkunç ihanetini yaşadı. Ben, bu ihanetin araştırılması için yüce Meclisin çatısı altında kurulan Komisyonun üyelerinden birisiydim. Ancak Komisyonumuz sistematik bir biçimde engellendi. Tüm engellemelere rağmen muhalefetin katkılarıyla ortaya çıkarılan rapor ise gizli bir elin müdahalesiyle kaybettirildi. FETÖ borsaları ortaya çıktı. Bu arada, safça inançları nedeniyle on binlerce insanımız FETÖ'ye değil, FETÖ'yle iltisaklı birtakım kuruluşlarla ilişkili oldukları gerekçesiyle bir KHK'yle işlerini kaybettiler, yandaş kalemlerin belirttikleri gibi sivil ölüme mahkûm edildiler. Pazar yerlerinden akşamüzerleri yiyecek toplayanlara şahit olundu. Bu vatandaşlarımızın azımsanmayacak bir kısmının masumiyetleri yargıda da tescil edildi ama buna rağmen görevlerine iade edilmediler yani sivil ölüme mahkûmiyetleri devam etti. Buna karşılık, FETÖ hiyanetinin en üst makamıyla görüntü veren birçoklarının, mesela, Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Nureddin Nebati ve aynı karedeki arkadaşlarının "Aldatıldık." demeleri bile yetti. Ancak Millî Savunma Bakanının 4 yardımcısından 3'üyle ilgili gerçek, milletimize yaşatılan yıkımın büyüklüğünü ortaya koydu. Bu 3 bakan yardımcısından 1'i olan Muhsin Dere'nin FETÖ'cü olmanın temel kanıtı sayılan byLock kullanıcısı olduğu iddiaları, bir emekli askerî savcı olan Ahmet Zeki Üçok tarafından savcılığa bildirildi.

Değerli arkadaşlarım, açık kaynaklarca, 15 Temmuz 2016 darbe kalkışmasından bu yana Türk Silahlı Kuvvetlerinden 24.256 personelin ihraç edildiği belirtilmiştir. Aynı kaynaklara göre, bu ihraçların 9.360'ının altında Sayın Akar'ın imzası vardır. Bu ihraçlar haksız demiyorum ama hangi somut kanıtlara dayandırıldığını biz bilmiyoruz. Oysa söz konusu bakan yardımcılar hakkındaki iddialar ve belgeler çok ciddi.

Diğer bir Bakan Yardımcısı Yunus Emre Karaosmanoğlu'nun adı ise WikiLeaks belgelerinde Amerika tarafından korunması gereken biri olarak geçmektedir. Bu kişi, aynı zamanda uzun süre Başbakanlık Özel Kalemi gibi devletin sırlarının gelip geçtiği önemli bir görevde de bulunmuştur. Bu açık kaynaklardaki gerçeklerin bilinmemesi devlet tarafından, devleti yönetenler tarafından mümkün müdür? Bu konudaki ciddi iddialar da onların görevlerini sürdürmelerini engellememiş. Şimdi, buradan, olur olmaz konularda "beka sorunu" diyenlere sesleniyorum: Bu iddialar doğruysa -ki çok ciddi iddialar olduğuna inanmasaydım Meclise taşımazdım- bu iddialara sessiz kalanlar ve bu kişileri oraya yerleştirenler, kim olurlarsa olsunlar bizzat kendileri beka sorunu değil midir?

Sayın milletvekilleri, bütün bunlar, devlet dediğimiz kurumlar bütününü topyekûn bir yıkımın ürünüdürler. Mesela, son olarak Sayın Cumhurbaşkanının bir başarı olarak takdim edilen Birleşik Arap Emirlikleri'ne yaptığı ziyaret de bu yıkımın bir başka görüntüsüdür. Gezi şerefine Dubai'deki dünyanın en yüksek binası Burj Halife kulesine Türk Bayrağı giydirilmesi yerlere göklere konamadı. Oysa aynı medya, Birleşik Arap Emirlikleri için 25 Kasım 2021'de "Şerefsiz Bunlar" manşeti atmıştı ama devran döndü; ipe sapa gelmez "Faiz sebep, enflasyon sonuç." zırvası sonucunda Türkiye, tarihinin yegâne ekonomik buhranına girdi, özerkliği bitirildi, Merkez Bankasının döviz rezervleri eksi bakiyeye döndü, hukuk bitirildi, Sedef Kabaş'ın haksız suçlamalarla tutuklanıp Murat Ağırel ve Barış Pehlivan gibi araştırmacı gazetecilerin yeniden hapse atıldığı bir vasatta ciddi uluslararası yatırımcıların Türkiye'ye gelmesi ihtimali iyice yok edildi. Çare, Katar ve Birleşik Arap Emirlikleri gibi ülkelerin eline Türk milletinin sırtından kolay ve bol kazanç olmasını vermektir. Bunun için "Kanal İstanbul" adı altında sonsuz bir arazi rantı dâhil her türlü peşkeş göze alındı ne yazık ki ama buradan, bu ülkelere Sayın Meral Akşener'in sözleriyle sesleniyorum: "O ihaleleri ve alım satımları sizlere yedirmeyeceğiz."

Değerli arkadaşlar, yaşadığımız bütün bu zincirleme sefillik ve zillet tablosunun ardında tek bir amaç bulunmaktadır, bu da her ne pahasına olursa olsun saray rejimini ayakta tutmaktır. Bu, sadece saray rejiminin efendisi için değil yancılar için de hayat memat meselesidir. Onların amaçlarına ulaşmaları ne yazık ki Türkiye için bir yıkım olacaktır. Biz, medeni dünyada yer alma ve güçlü büyük Türkiye hayalimizi hiçbir zaman için yok etmeyeceğiz ve bunun yok edilmesine de izin vermeyeceğiz. Nitekim, milletimiz 12 Şubatta yıkımın içinde umudu görmüştür, yıkımın sorumluları içinse korku dağları beklemektedir.

Hepinize içten sevgi ve saygılarımı sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, yerimden bir dakika söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Turan, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İzmir Milletvekili Aytun Çıray'ın 293 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde İYİ Parti Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, konuşmacının daha önce de defaatle ifade ettiği seçimlerin şaibeli olduğu tarzı iddialarına artık cevap bile vermiyoruz çünkü bunları çok konuştuk, tartıştık. Bu millet iradesini ortaya koydu, bir karar verdi, bu karar da bizim baş göz üstüne deyip saygı duyduğumuz bir karar. Ancak konuşması arasında sayın konuşmacının çok üzülerek takip ettiğim, -özür dileyerek söylüyorum- tecrübesine yakıştıramadığım bir hususu ifade etmek isterim.

Bakınız, Savunma Bakan Yardımcılarıyla ilgili iddiaları geçen hafta CHP'li bir arkadaş dile getirmişti. Bunun üzerine Bakanlık tüm konularla ilgili açıklamalarını yaptı, bizler ilgili belgeleri aldık, arkadaşlarımız buna ilişkin açıklamalarını yaptı. Tamamen yalan olduğu, yanlış olduğu, belgeli bilgili olan kolların, bir hafta sonra bir başka parti tarafından tekrar bu kürsüye, bu aziz kürsüye taşınmasını ibretlik buluyorum Sayın Başkanım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Muhsin Dere'nin, Sayın Bakan Yardımcısı Muhsin Dere'nin byLockçu olduğu iddiası... İspatlanmanın ötesinde, listede olmadığını resmî belgeli aldık, bunları paylaştık yani mahkemenin kararı var, Genelkurmayın kararı var, Emniyet Genel Müdürlüğünün yazısı var. Yani ne yapmamız lazım dediklerinizin yanlış olduğunu söylemek için. Burası herhangi bir kurum değil. Savunma Bakanlığı, askerimizin motivasyonunun en yoğun olduğu, en hassas olduğu yerlerden bir tanesi. İftira kötüdür ama buraya... 2 defa kötüdür.

Sayın Başkan, bir daha anlatayım size arzu ederseniz: Mahkeme "ByLock listesinde yok." diyor. "2 kardeşi KHK'yle atılmış memur." diyor. Ömründe kardeşi memur olmamış; atılmayı bırakın, memur kardeşi yok.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Ben onu söylemedim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Dolayısıyla, hani nereyi düzeltereğim? Orası yanlış, burası yanlış. Bunlar, bu aziz kürsüye, Gazi Meclise -bilerek yapılan- yalanlar yanlışlar yakışabilir mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Turan.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Başkan...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Aytun Bey...

Başkanım, izin verirsiniz bir daha, son...

BAŞKAN – Tamamlayın o zaman.

Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – O yüzden, tecrübesine güvendiğim Sayın Vekilin daha hassas olmasını öneririm kendisine. Eksik bilgi varsa beraber arayalım muhataplarını, Bakanlığa gidelim, Genelkurmay'a gidelim. Ama biz nasıl olur da Millî Savunma gibi en hassas bakanlıklardan bir tanesini iddia edildiği gibi bir kişiye teslim edebiliriz? 4 bakan yardımcımızın 4'ünün de geçmişinin tertemiz, sicilinin belli, ömrünün FETÖ'yle mücadeleyle geçmiş insanlar olduğunu biliyoruz; bir kısmı vekillik yaptı, valilik yaptı, tanıyoruz bu arkadaşlarımızı. Şuay Bey de öyle, Alparslan Bey de öyle, hepsi öyle. Dolayısıyla bu konularda hassas bir dil kullanılmasını ifade etmek isterim.

Farid Farjad'ın çok sevdiğim bir ifadesi var Başkanım, der ki: "Yıllar sonra öğrendim ki çok bağırarak hakikat ifade edilmez. Anlamak isteyeneye ufak bir ifade de yeterlidir." Ufak ifademizi söyledik, sakın söyledik, mahkeme kararını verdik, basın toplantısı yaptık. Ne yapmamız lazım daha ki arkadaşlarımız daha hakkaniyetli bir dil kullansınlar Başkanım?

BAŞKAN – Peki, anlaşıldı, tamam.

Teşekkürler.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Başkanım, söz istiyorum cevap vermek için.

BAŞKAN – Yani neye cevap vereceksiniz? Size bir sataşma yok ki.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Düzeltmek istiyorum, 60'a göre söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Çiray, neyi düzelteceksiniz? Yani o da kendi...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Şimdi... Ben söz istiyorum Sayın Başkanım. Beni doğru söylememekle itham etti. O nedenle söz istiyorum, cevap vermek için.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Ama belgelerle kanıtladı işte, daha ne söyleyeceksin? Belgeleri gösteriyor.

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Sayın Başkan doğru söylemediğinizi söyledi işte.

BAŞKAN – Peki, yerinizden 60'a göre bir dakika söz veriyorum.

Buyurun Sayın Çiray.

41.- İzmir Milletvekili Aytun Çiray'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Teşekkür ederim.

Şimdi, değerli arkadaşlar, şu elimde gösterdiğim belge dün cumhuriyet savcılığına bütün belgelerin verildiği, bu iddialar hakkındaki suç duyurusudur. Bütün sözlerim boyunca bunların bir iddia olduğunu söyledim ama dediğim gibi, bu iddiaları ortaya atanların ciddiyetinden şüphe etseydim bunları burada, Mecliste tartışmazdım. Bunları Mecliste tartışmayıp nerede tartışacağız?

İkincisi, WikiLeaks belgeleri burada, işte, WikiLeaks belgeleri burada. Değerli arkadaşlar, bana sakın FETÖ konusunda hassasiyetten bahsetmeyin. FETÖ'yü araştırma komisyonu raporu kayıp arkadaşlar, bizim hep birlikte yazdığımız komisyon raporu kayıp. Niye Meclis o komisyon raporunu burada tartışmadı? Niye Türkiye gerçeklerinden haberdar edilmesi istenmedi? Niye sigarayı araştırma komisyonuna dahi ek süre verilirken FETÖ'yü araştırma komisyonuna ek süre verilmedi?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çiray.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Neyi düzeltti?

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Evet, neyi düzelttiniz?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çiray.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değiştirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2820) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 293) (Devam)

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden Diyarbakır Milletvekili Sayın Garo Paylan.

Buyurun Sayın Paylan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, demokratik bir Türkiye hayalimiz vardı, hâlâ var ancak özellikle son altı yılda, Dimyat'a pirince giderken eldeki bulgurdan da olduk; ne huzurumuz var ne refahımız var, yalnızca Türkiye olarak değil bölgesel olarak da ne huzur var ne refah var. Bunda ben Türkiye'nin maceracı ve yıkıcı dış politikasının temel bir etken olduğunu düşünüyorum değerli arkadaşlar. Türkiye'miz güçlü bir ülke, çok daha güçlü olmasını hayal ediyoruz ama bu gücün nasıl oluşabileceğini tekrar düşünmemiz lazım arkadaşlar, şapkayı önümüze koyup düşünmemiz lazım. Agresif, maceracı, saldırgan dış politikamızın nelere yol açtığının bir kez daha muhasebesini yapmamız gerekiyor değerli arkadaşlar.

Bakın, değerli arkadaşlar, şimdi, Türkiye'nin bir sert gücü var ki her ülkenin bir sert gücü vardır yani kendisini savunacak bir gücü olmalıdır bir ülkenin, bir de her ülkenin yumuşak gücü olmalıdır. Son yıllarda Sayın Erdoğan hep dedi ki agresif politikalarla: "Oraya gireriz, orayı asarız, burayı keseriz. Ege'de, Akdeniz'de maceracı politikalarla imza atarız." Sonucu ne oldu? Kim kazandı, kim kaybetti? Gelin, bunun bir muhasebesini yapalım değerli arkadaşlar. Bakın, bütçemizden çok büyük kaynaklar silaha, savaşa gidiyor, oysa o kaynaklarla biz halkımıza, ihtiyaç sınırına kadar ücretsiz elektrik sağlayabilirdik, emeklilikte yaşa takılanları emekli edebilirdik, Kredi ve Yurtlar Kurumuna borçlu gençlerimizin borçlarını silebilirdik ama kaynaklarımızı silaha, savaşa harcıyoruz.

Bakın, Ege'deki, Akdeniz'deki bizim agresif politikalarımızla tamam, biz silaha, savaşa para harcadık ama sonucu ne oldu? Yunanistan da bir tehdit hissetti ve onlar da daha çok silaha yatırım yapmaya başladılar. Ne yaptılar biliyor musunuz? Fransız uçak şirketiyle anlaşma yaptılar, milyarlarca dolara uçak alıyorlar Fransız şirketlerinden. Niye? Türkiye'yi risk olarak görüyorlar. Amerikan şirketleriyle anlaşma yaptılar, F-35'ler alıyorlar, başka silahlar alıyorlar. Arkadaşlar, bunun sonucunda kim kazanıyor? Amerikan silah şirketleri, Fransız silah şirketleri kazanıyor. Kim kaybediyor? Türkiyeli köylü Hasan amca kaybediyor, Yunanistanlı köylü Yorgo kaybediyor. Değerli arkadaşlar, gelin, bu muhasebeyi bir kez daha yapalım, bu silahlanma yarışında Türkiye'nin ve Yunanistan'ın köylüsünün birlikte kaybetmesinin hesabını, muhasebesini hep beraber yapalım. Ne oldu sonucunda? Yunanistan, Amerika'ya daha fazla üsler açtırdı öyle değil mi? Yunanistan'da çok sayıda Amerikan üssü var ve Amerika bölgeye daha fazla yerleşti. Acaba bu bizim dış politika hedeflerimizle uyumlu mu? Böyle saldırgan politikaların sonuçlarını bir kez daha değerlendirmemiz gerekmez mi?

Bakın, değerli arkadaşlar, Suriye politikamızda gelin bir muhasebe daha yapalım. Ne dediler on yıl önce? "Emevi Camisi'nde namaz kılacağız." hayalleriyle Suriye'ye girildi, Suriye'deki iç savaş yangınına benzin döküldü, üstelik mezhepçi bir anlayışla bunu yaptığınız için de o yangın daha da büyüdü. Kürt politikasında sertlik ve düşmanlık politikalarıyla Suriye'ye

girdiğiniz için Suriye'deki yangına benzin döktünüz. Kim kazandı arkadaşlar Suriye politikamız sonucunda, ne oldu? Rusya Suriye'ye girdi, Amerika Suriye'ye girdi ve maalesef Suriye paramparça oldu. Bakın, bizim saldırgan, agresif ve yıkıcı dış politikamızın bir sonucudur bu. İşte, Kürt meselesinde, içeride barış vizyonu olmayanların bölgesel olarak da "Kürt anasını görmesin." politikası maalesef Suriye'de de bir yıkıma yol açtı. İşte, bu muhasebeyi yapabilmeliyiz değerli arkadaşlar.

Bakın, Suriye'deki saldırgan politikalarımız sonucu oradaki cihatçılara milyarlarca dolar maaş ödüyoruz, silah veriyoruz. Oysa bu politikalar yerine Türkiye'deki yurttaşlarımızın elektriğini ücretsiz sağlayabilirdik. Şu anda, mutfak masrafını karşılayamayan işçimize, emeklimize, emekçimize daha fazla kaynak aktarabilecekken Suriye'deki yangına benzin dökmeye devam ediyoruz ve bu politika hepimize kaybettiriyor değerli arkadaşlar.

Yunanistan'la başladık, Suriye'yle devam ettim, gelin bir de Ermenistan politikasına bakalım; Ermenistan, Azerbaycan politikasına. Geçen yılki savaşa maalesef bu anlamda taraf olduk, binlerce Azeri ve Ermeni genci hayatını kaybetti hem Azerbaycan hem Ermenistan bir yıkım yaşadı. Sonucu ne oldu arkadaşlar? Rusya bölgeye yerleşti; Rusya, Karabağ'a girdi; Karabağ, Rusya'nın bir garnizonu hâline geldi. Türkiye ise ne masada var ne sahada var. Rusya bölgede var; Rusya'nın hegemonyası altında iki yoksul ülke. Kim kazandı? Rusya kazandı. Kim kaybetti? Ermenistan'daki çiftçi kardeşim, Azerbaycan'daki çiftçi kardeşim kaybetti. Gelin, arkadaşlar, bunun da muhasebesini yapalım. Bakın, Türkiye-Ermenistan arasında bir normalleşme süreci başladı, bundan dolayı çok mutluyum. Bu sürecin başarıya ulaşması için de her türlü sorumluluğu alacağımı ilan etmiştim bundan aylar önce.

ŞAMİL AYRIM (İstanbul) – Ama konuşmalarınla ters bunlar, konuştuklarınla çok ters!

GARO PAYLAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, beklentimiz bütün Meclisin de bu anlamda sorumluluk alması. Gerek Yunanistan'la olan sorunlarımız gerek Suriye'yle olan sorunlarımız gerek Ermenistan ve Azerbaycan'la olan sorunlarımız konusunda barışçı bir vizyona dönmemiz lazım değerli arkadaşlar.

Bakın, Avrupa Birliği ülkeleri bundan yalnızca yetmiş yıl öncesine kadar yüzlerce yıl süren savaşlar sürdürdüler. Almanya, Fransa yüzlerce yıl savaştı; İtalya, Avusturya, İngiltere, diğer ülkeler hep birbirleriyle savaştılar, bütçelerinin büyük çoğunluğunu savaşa harcadılar. Avrupa'nın insanları sürekli hayatlarını kaybediyordu ve sonu gelmez savaşlarla on yıllarını, yüzyıllarını geçirdiler. İkinci Dünya Savaşı sonrası, büyük bir yıkım sonrası bundan bir ders çıkardılar, Avrupa'yı bir barış kıtası hâline getirdiler. Şimdi, o ülkeler kaynaklarını silaha harcamıyorlar; hâlâ silah şirketleri var ama biliyor musunuz, ne yapıyorlar silah şirketleri? O silahları Türkiye'ye satıyorlar, Azerbaycan'a, Ermenistan'a, Suriye'ye, Yunanistan'a satıyorlar. Niye? Çünkü bizim bir barış vizyonumuz yok. Bakın, biz bir imparatorluk bakiyesiyiz ve bu bilinçle hareket etmemiz lazım. Çok kimlikliyiz, çok kültürlüyüz, çok inançlıyız değerli arkadaşlar ve az önce saydığım bütün kimlikleri hâlâ barındırıyoruz. Kürtler var bu ülkede - büyük bir nüfus- Ermeniler var, Rumlar var; bunlar bizim yurttaşlarımız, bir arada yaşıyoruz ve içeride bir barış vizyonu geliştirebilirsek yani yurttaki sulh konusunda bir vizyon ortaya koyabilirsek bölgesel anlamda da bir barış vizyonunu ortaya koyabiliriz ve Yunan köylüsü de Ermeni köylüsü de Azeri köylüsü de Türkiye'nin köylüsü de kaybetmez değerli arkadaşlar. Bu anlamda, gelin, bir barış vizyonunu hep beraber çalışalım.

Bakın, değerli arkadaşlar, Türkiye-Ermenistan arasında barış konusunda, normalleşme konusunda bir fırsat penceresi var. Bu daha önce, 1993 yılındaki savaştan sonra da olmuştu; maalesef, akamete uğradı. 2009 yılında da bir barış süreci olmuştu; maalesef, akamete uğradı. Şimdi, yaşadığımız felaketten sonra, bu savaştan sonra da bence herkes kendi payına düşen dersi çıkardı ve yeniden, bir barışı düşünme dönemine girdik. Hem Ermenistan-Azerbaycan arasında barış görüşmeleri sürüyor hem Türkiye-Ermenistan arasında normalleşme süreci sürüyor ve şunu görüyorum ki: Türkiye'deki bütün siyasi partiler de buna destek veriyorlar.

Değerli arkadaşlar, fırsat pencereleri geçici olabilir, demir tavında dövülür. Mademki bu savaşta hep beraber kaybettik, hep beraber kazanabileceğimiz bir vizyonu ortaya koyabiliriz, Ermenistan'la normalleşebiliriz. Hâlâ sorunlarımız devam edebilir ama diplomatlarımız iki tarafta olabilir, sınırlarımız açılabilir, bölgesel ekonomik programları devreye sokabiliriz, her iki tarafın kazanacağı programları, projeleri ortaya koyabiliriz ve bundan hem Ermenistan halkı hem Türkiye halkı kazanır değerli arkadaşlar.

Bu açıdan, hep beraber hem yurttaki sulh hem bölgemizdeki sulh hem de dünyadaki sulh konusunda tekrar sorumluluk alalım diyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Soykırım iddialarından da vazgeçecek mi Ermeni Parlamentosu?

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde grupların söz talepleri karşılanmıştır.

Şahıslar adına söz talebi yoktur.

Soru-cevap talebi yoktur.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2 – (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde söz talep eden, İYİ Parti Grubu adına Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral.

Buyurun Sayın Oral.(İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 293 sıra sayılı uluslararası anlaşmayla ilgili Kanun Teklifi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Moldova Cumhuriyeti Hükümeti'yle yapılan Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değiştirilmesine İlişkin Anlaşma'nın 2 ülke arasındaki ilişkilerin geliştirilmesine katkı sağlayacağını düşünüyor, hayırlı olmasını diliyorum. Bu bağlamda, Moldova sınırları içindeki özerk Gagavuzya bölgesiyle ilişkilerimizin daha da artırılması gerekmektedir. TİKA ve YTB faaliyetlerinin çok daha kapsamlı hâle getirilmesinin önemli olduğunu da vurgulamak istiyorum. Gagavuz Türkleri bugün Avrupa, Rusya ve Moldova Hükümeti arasında sıkışmış durumdadır. Rusçanın çok yaygın hâlde günlük dile dönüştüğü, dinî olarak kiliselerinin Rusya etkisi altına girdiği de maalesef bilinmektedir. Türkiye olarak bu soydaş toplumu güçlü tutmak, kimliklerini geliştirmek için her türlü desteği sağlamak millî bir görevimizdir.

Kıymetli milletvekilleri, gündem uluslararası anlaşmalar olunca, yakın zamanda yine bu şekilde görüşeceğimiz bir anlaşma dizisi hakkında birkaç söz söylemek istiyorum. Sayın Cumhurbaşkanımızın ziyareti kapsamında dün Birleşik Arap Emirlikleri'yle 13 uluslararası anlaşmanın imzalandığını da öğrenmiş bulunmaktayız. Mesela, İletişim Başkanımız medya ve iletişim alanında iş birliği öngören bir anlaşmaya imza atmıştır. Bu anlaşmayı görünce havuz medyasından Yeni Şafak'ın şu manşeti de hemen aklımıza gelmiştir: Bakın, kıymetli milletvekilleri "Emirin Siber Casusları" Sormak istiyorum: Şimdi, biz Emir'in siber casuslarıyla iletişim ortaklığı mı yapacağız? Bir başka manşet: "Birleşik Arap Emirlikleri-PKK Hattı Çocuk Ticareti" Altında da şöyle yazıyor: "Libya, Mısır, Sudan ve Yemen'de kan döken Birleşik Arap Emirlikleri..." Bakıyoruz, kan döken, PKK'yla çocuk ticareti yapan Birleşik Arap Emirlikleri'yle savunma sanayisi alanında anlaşma imzalamışız; oh, ne güzel! Sormak istiyorum:

PKK'yla iş birliği yapan Emirlikler'e SİHA da satacak mısınız? Bir başka fotoğraf: "Şerefsiz Bunlar" Sayın Cumhurbaşkanının birlikte masaya oturduğu veliaht prensin, sosyal medya trolü olduğu iddia edilen bir şahsın Peygamber Efendimiz ve ashabıyla alakalı çirkin sözleri haklı olarak böyle tanımlanmıştı gazetede. Veliaht prensin bu trolü de görüşmelerinizde var mıydı diye Türk milleti adına merak ediyoruz. İletişim Başkanının imzaladığı anlaşmadaki medya ve iletişim iş birliğine bu kişi de dâhil mi? Onu da milletimiz adına sormak istiyoruz. Son olarak da, hepimizin bildiği, İçişleri Bakanının, Sayın Soylu'nun 15 Temmuz darbe girişiminin ve FETÖ'nün arkasında Birleşik Arap Emirlikleri'nin olduğu sözlerini hatırlatıyoruz. Hiç zihnimizden çıkmayan bu sözler AK PARTİ iktidarının FETÖ'yle mücadelesinin ne kadar sanal ve ne kadar sözde olduğunu uluslararası bir göstergesi olarak karşımızda duruyor. Sayın Cumhurbaşkanının övgüler dizdiği "Sorumluluklarının bilincinde." diye tanımladığı "Büyük Türkiye mücadelemizde bizleri yalnız bırakmamıştır." dediği Yeni Şafak gazetesinin manşetleri maalesef bunlardır.

Şimdi sormak istiyorum: Övgüler dizdiğiniz bu medya kuruluşu mu yalan haber yapmıştır yoksa iktidar bu gerçekleri bile bile, FETÖ'yle iş birliğini göre göre Birleşik Arap Emirlikleri'yle masaya mı oturmuştur? Türk milleti adına bunu sormamız gerekiyor. Ülkeyi soktuğunuz ekonomik krizden sanal olarak çıkarmak için Emirlikler'in şaibeli yönetiminden, kanlı parasından ve İsrail'le olan ilişkilerinden dahi medet ummaktasınız. Ben bu anlaşmaların tamamını seçim yatırımı olarak görüyorum. AK PARTİ iktidarı seçimlere giderken her türlü sözünü yutacak, her türlü hakareti de görmezden gelecektir. İsrail Cumhurbaşkanını Türkiye'de ağırlayacak olan AK PARTİ iktidarındır, Birleşik Arap Emirlikleri'yle masaya oturan AK PARTİ iktidarındır. İktidar bu gidişle, seçimi kaybetmemek için Millet İttifakı'na katılma başvurusu yaparsa hiç şaşırmanın.

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Hadi be! Üf, hadi! Komik oluyorsunuz!

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Kısacası, iktidar her zaman kendi suçunu örtmek için...

Millet İttifakı'yla iş birliği yapmak Birleşik Arap Emirlikleri'nden medet ummaktan daha şerefli bir görevdir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Siz hayal görüyorsunuz, hayal. Bunlar boş hayaller, boş.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bravo. Başbakanları geldi, başbakanları!

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – 7'nci ortağınız kim, 7'nci ortağınız?

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Kısacası, iktidar her zaman kendi suçunu örtmek için sığındığı dış güçlere bu sefer gerçek manada sığınmıştır, bize de "Dış güçlerle ittifakınız hayırlı olsun." demek düşmektedir.

Değerli milletvekilleri, ülkemizi bu ilkesiz dış politika ve ekonomik krize sokan, ortak akıl ve demokrasiden uzak Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemidir. Bu mutasyon geçirmiş hükümet sisteminden kurtuluş için toplumsal bir uzlaşma şart olmuştur. Bu uzlaşmanın fotoğrafı da geçtiğimiz günlerde 6 siyasi partinin Genel Başkanlarının katılımıyla onurla verilmiştir. Bu fotoğraf, öncelikle, toplumsal olarak demokrasi yönünde hareket edecek bir siyasetin inşasını sağlayacaktır. Güçlendirilmiş parlamenter sisteme geçiş olayı başlayacak, siyasi iklimde AK PARTİ ülke menfaatleri için böylece fotoğraf karelerine rahatça girebilecektir. O yüzden üzülmesinler, yüzlerce "tweet" atıp "Nereden karalarınız?" derdine düşmesinler. Millet İttifakı sizi de bu siyasi gerginlikten kurtaracaktır. Millet İttifakı, sizi dış güçlerle ittifak yapmak zorunluluğundan da kurtaracaktır ancak bu zamana kadar asıl gündeminizin ekonomi olduğunu unutmamalısınız.

Kıymetli milletvekilleri, Sayın Cumhurbaşkanının tabiriyle, biraz "yaygara yapmak" istiyorum. İktidar, ekonomiyle alakalı yüzeysel bazı önlemler almaya çalışmaktadır ancak görüyoruz ki bunu, tamamen enflasyon verilerini manipüle etmek için yapmaktadır. Ankara'da siyasi hayatının en büyük yenilgisini almış olan Sayın Özhaseki "Enflasyon düşerse oylarımız artar." açıklamasını maalesef yapmıştır. Görünen o ki AK PARTİ, TÜİK eliyle enflasyon verilerini düşük göstermek için önlem almayı tercih etmektedir ancak unutulmaz bir şey vardır: Vatandaş sizin açıkladığınız rakamlara asla güvenmemektedir; vatandaş markete, pazara gittiğinde, evine faturalar geldiğinde gördüğü tabloyu değerlendirmektedir. Pek çok alanda dışa bağımlı hâle getirdiğiniz Türkiye, bu kadar değersizleşmiş bir para birimiyle asla güçlü bir ekonomiye erişemeyecektir. Enerjide dışa bağımlı bir Türkiye'de istediğiniz kadar vergi düşürün, yine o faturaları vatandaşın ödeyebileceği hâle getirmeyi iktidar yüzünden başaramayacaklardır. Enerjiyi sübvans etmeye devam ettikçe başka yerlerde de vergi artışları yapılacaktır çünkü kaynakları üç beş müteahhide, çok maaşlı bürokratlara, lükse ve şatafata harcamaktasınız çünkü vatandaş evde elektrik yakamazken siz Beştepe'de sarayınızı, Bakan Nebati Bey'in gözleri gibi ışıltı ışıltı yakmaktasınız. Yaptığınız her hareket bir tarafı düzeltirken başka bir tarafı bozmaktadır. Artık çıkmaz sokaktasınız, yolun sonu görünüyor. Kendinizle birlikte Türk milletini de o çıkmaz sokağa hapsedmeye çalışmaktasınız ancak Türk milleti size muhtaç değildir, sizi bu ülkeye iktidar yaptığı gibi göndermesini de bilecektir.

Saygıdeğer milletvekilleri, ekonomik kriz en çok bu ülkenin geleceğini vurmaktadır, ülkemizin gençleri ekonomik krizden ağır bir şekilde etkilanmektedirler. Yurt dışında az da olsa bir eğitim alabilmek hayal olmuştur. Ceplerinde ortalama bir telefonla gezilebilir, şuursuzca saldırıya uğrama sebebi olmaktadır. Gençlerin iş bulması ise gittikçe daha zor şartlara bağlanmaktadır. Alınan eğitimlerin karşılığı asla bu olmamalıdır. İşte, ülkemizin bu tablosu gençleri ülkemizden ayrılmaya itmektir. Her gün sosyal medyada "Türkiye bir doktor, bir mühendis, bir yazılımcı kaybetti; Avrupa'daki şu ülke bir motorlu kurye kazandı, bir garson kazandı." gibi ifadeleri görmektediriz maalesef.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bu ülkenin gençlerini Avrupa'da, mesleklerine asla uymayan işleri yapmaya mahkûm eden iktidar, Türkiye'nin geleceğini karartmaktadır. Kısaca, bu iktidar elektrik faturalarıyla evleri kararttığı kadar geleceğimizi de karartmaktadır. Siz bunlara "yaygara" diyebilirsiniz ama bu, milletimizin gerçek düşünceleridir, düşünmeye davet ediyorum. Eğer bu millete biraz sevginiz varsa sizleri "Enflasyon düşerse oylarımız artar." demek yerine "Gitsek de kalsak da bu milleti nasıl düzlüğe çıkarırız?" diye düşünmeye sevk ediyor, bu düşüncelerle hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Züleyha Gülüm.

Buyurun Sayın Gülüm. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Merhabalar.

Evet, Türkiye derin bir kriz yaşıyor ve bu krizin yükü de maalesef yoksullara, emekçilere, kadınlara çıkarılmaya devam ediyor. Halk gerçekten kelimenin tam anlamıyla yarı aç yarı tok yaşamak zorunda bırakılıyor. Elektrik ve doğal gaz faturaları artık ev kirasına denk geldi, ev sahipleri "Çokça zam var, öyleyse ben de kiraya çok daha yüksek zam yapacağım." diyerek kiracıları zorlamaya, evden atmaya ya da yüksek kiralar ödetmeye çalışıyor. İnsanların evlerinde artık ısınma gibi bir lüksleri kalmadı, montlarıyla, kabanlarıyla oturarak, evlerinde birbirlerine sarılarak ısınmaya çalışıyor. Tüm ışıkları söndürdüler, siz ise, sermaye gruplarınız ise, yandaşlarınız ise saraylarda şatafatlı hayatlarınızı yaşamaya devam ediyorsunuz. Sayenizde -bir ampulünüz var- bir ampulle tüm ülkeyi karanlığa çevirmeyi becerdiniz, başardınız, gerçekten tebrik etmek lazım. Sadece kendiniz değil, tam destekli sermaye gruplarınız da kâr üstüne kâr katarken ağlamaya devam ediyorlar "Zarar ettik, zarar ettik." demeye devam ediyorlar. Oysaki bu süreç boyunca milyarlarca lira kazandılar, ekonomik krizi fırsata çevirdiler, pandemiye fırsata çevirdiler,

işçilere esnek, güvencesiz çalışma biçimlerini dayattılar, sendikasızlığı dayattılar, güvencesizliği dayattılar, çalışma yaşamının gereği olan her türlü işçi hakkını yok saymayı dayattılar, sizse buna karşı sessiz kaldınız. Sesli olduğunuz tek yer vardı, o da işverenleri, 5'li çeteleri, patronları desteklemek oldu. Ekonomik paketlerle, teşviklerle, vergi indirimleriyle, aflarla işverenleri desteklerken, patronları desteklerken sizin desteğinizle patronlar işçilere kısa çalışmayı, çağrı üzerine çalışmayı, son dönemin modası olan esnaf kurye çalışmasını yani kölelik çalışma düzenini dayattılar; sizin sayenizde oldu bütün bunlar.

Türkiye, işçi haklarında dünyanın en kötü 10 ülkesinden 1'i hâline geldi. Geçmişte çok mu iyiydi? Değildi ama bugünkü kadar da hiçbir zaman kötü koşullarda çalışmamışlardı. Keyfi işten çıkarma, gasbedilen özlük hakları, enflasyon altında ücret dayatmalarıyla işçiler şu an kan ağlıyor farkında mısınız? Elbette farkındasınız, sadece görmezlikten geliyorsunuz. Sendikalaşan işçiler, işveren tarafından baskıya uğruyor; kendi sendikasından istifa etmeye, sarı sendikalara, devlet sendikalarına, sizin yandaşınız olan sendikalara üye olmaya zorlanıyorlar. Bunlar da kabul edilmezse işçiler işlerinden çıkarılıyor ya da çıkarılma tehdidiyle karşı karşıya bırakılıyorlar.

AKP, halkı zamlarla uyandırırken öte yandan sırtını iktidara dayayan patronlar ise sefalet zamlarıyla işçi ve emekçilere yoksulluk ve açlığı dayatıyor. Ne kadar benzeşiyorsunuz değil mi? Biriniz zamları dayatıyorsunuz, diğerleri de işçi ve emekçiye açlık ve yoksulluk, kölelik koşullarını dayatıyor. İşçiler rafa dizdiği peyniri satın alıp evine götüremiyor, kendi diktiği elbiseyi giyemiyor, bir saat çalışmaya 1 ekmek dahi alamayan işçiler var, farkında mısınız? Götürdüğü yemeği kendisi yiyemeyen işçiler var, farkında mısınız? Ürettiği televizyonu, buzdolabını kendisi alamayan işçiler var. Üretiminde yer aldığı elektriği, doğal gazı kendi evlerinde kullanamayan insanlar var; işte bu, sizin kapitalist sömürü düzeninizin sonucu.

Bütün bunlara karşın, istesenez de istemesenez de, görmezlikten gelseniz de ülkenin dört bir yanından işçiler insanca yaşayabilecekleri ücret için ağır sömürü düzenine karşı iş durduruyorlar; işçiler sömürüye ve kölece çalıştırılmaya "hayır" diyorlar. Kuryeden metal işçisine, çorap işçisinden lojistik işçisine, gıda sektöründen tekstilde çalışana, birçok sektördeki emekçi diyor ki: "Yeter artık, bıçak kemiğe dayandı! Sizin sefalet ücretinizi de kölelik koşullarınızı da kabul etmiyoruz. İnsanca yaşayabilecek bir ücret, insanca çalışabilecek çalışma koşulları istiyoruz." Patronların koruyucusu iktidar ise ne yapıyor? Tabii ki çok bildik bir şey yapıyor, direnen işçilere polisiye, jandarmasıyla saldırıyor, gözaltı yapıyor. Sendikalaşan, hak talep eden işçilerin işten atılmasına maalesef Bakanlık hiçbir şey demiyor, göz yumuyor, onay veriyor, destekliyor.

İşçilerin emeğinden ve üretiminin sırtından büyüyen sermaye grupları "inovasyon" "üretkenlik" "teknoloji" "katma değer" ve benzeri kavramlarla işçi sınıfına ucuz iş gücünü, sendika düşmanlığını, işsizlik ve sömürüyü dayatarak diyor ki: "Köle olacaksınız, köle koşullarında çalışacaksınız." İşte bütün bunlara karşı da direnen işçiler var. Bunlardan bir tanesi Migros Depo işçileri. Migros Esenyurt Depo'da çalışan işçiler sefalet zamlarına karşı, primlerinin sürekli kesilerek haklarının gasbedilmesine karşı, sendikalaşmak istedikleri için işten atılma tehditlerine karşı eylemler. Migros'un bağlı olduğu Anadolu Grubunun 1 Ocak-30 Eylül 2021 dönemindeki toplam net kârı 6 milyar TL. Bunun yüzde 55'i esas faaliyetlerden, yüzde 45'i ise finansal kazançlardan geliyor. Tam 80 bin çalışanı var bu grubun ve tabii ki yine işçilerin haklarını gasbedilmek için de çok sayıda alt işvereni var, onların da daha alt işverenleri var. Ve işçiler ne istedi biliyor musunuz? Saatlik ücret olarak 4 TL istediler, primleri kesilmesin istediler. "İnsanca çalışabilecek koşullarda çalışmak istiyoruz, bize kölelik koşullarını dayatmayın, sendikamızda örgütlenmek istiyoruz." dediler ama işveren buna karşı ne yaptı? İşçileri işten atarak cevap verdi ve buna yine Bakanlığınızın ne sesi çıktı ne soluğu çıktı; e, tabii, işverenle arkadan görüştüğünüz kısmını hariç tutuyorum.

Bir işçi şunu söylüyor: "Patronlar servetine servet katarken biz çocuklarımıza ilaç alamıyoruz. Asgari ücretle evimi nasıl geçindireyim? 2 bin lira ev kirası veriyorum, geçen yıl 70-80 lira olan elektrik faturam bu yıl 400 lira geldi. Çocuklarımla okul masrafları da var. Ben hangi birini ödeyeyim?" İşçilere borçlusunuz.

Sefalet zammını protesto eden işçiler TÜSIAD önünde eylemdeydi, aynı Migros Depo önünde eylemde oldukları gibi. İşçiler sordular: "Devlet, yasalar, Bakanlık nerede?" Bakın, işçiler sokakta; hak istiyor, ekmek istiyor, "Devlet nerede?" diye sordular. Migros Esenyurt Depo'dan atılan işçiler işe geri alınmaya, primler yasal güvenceye kavuşturulmaya, insanca yaşama ve çalışma sağlanmaya kadar, çöpteki çürük sebzeleri aldığı için hırsızlık suçlamasıyla işten atılan yoksul işçinin hakkı geri verilinceye kadar emekten yana olan herkesi Migros Depo işçilerine desteğe çağırıyoruz. Buradan da diyoruz ki: "Selam olsun direnen Migros işçilerine. Direne direne kazanacaklarına biz de inanıyoruz."

Bir direniş alanı daha: Farplas; elli dört yıllık bir şirket, otomobillerin iç ve dış plastik aksamını üretiyor. Ford, Renault ve benzeri firmaların tedarikçisi, en büyük 250 sanayi kuruluşundan biri. Dolarla ihracat yapıyor ama aynı şirket sendikalaşmalarını diyor, sendikalaşmayı önlemek için işçilerin iş kolunu değiştirip yetkiyi iptal etmeye çalışıyor. Sonra da insanca çalışmak için zam ve sendikalaşma talebiyle direnen işçilerden 150 işçiyi işten atıyor. Duydunuz mu acaba? Yetmedi, direniş devam edince de arkasından 108 işçiyi gözaltına aldırdı. Aldırdı diyorum, kime aldırdı? Elbette ki sizin yargınız, sizin kolluk güçleriniz aldı gözaltına.

Farplas direnişçisi Betül diyor ki: "On altı saat çalışıyoruz, aynı işi yaptığım erkeklerden daha az maaş alıyorum, amirler kadınlara hakaret ediyor ama patronumuz kadınlar için 'İyilik Meleği' ödülü alıyor." "İyilik Meleği" ödülü alan patron, kadınlara daha düşük maaş ödüyor. Her gün sabah saatlerinde fabrika önünde bir araya gelen işçiler, işten atılma saldırısına karşı, sendikalarının engellenmesine karşı mücadele ediyorlar. Direnen Farplas işçilerine selam olsun diyoruz. Ve bunun gibi birçok sektörde işçiler direnmeye devam ediyor. İzmir'de, Antep'te, Türkiye'nin dört bir yanında işçiler ortak dayanışmanın gücüyle direnişlerini sürdürüyorlar.

Bir diğer direniş alanı Yemeksepeti işçileri. Hepimiz biliyoruz Yemeksepeti pandemi döneminde kazanç üstüne kazanç sağlayan şirketlerden biri; emekçilerin sırtından kazandığı paranın haddi hesabı yok ama işçiye gelince "Yok." diyor. Motorkuryeler yağmur çamur demeden çalıştılar, kar altında bile, yollar buzluysa bile çalıştılar; hayatlarını kaybettiler, işlerini kaybetmemek için işten ayrılamadılar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ZÜLEYHA GÜLÜM (Devamla) – ...güvencesiz, sağlıksız koşullarda çalışmaya zorlandılar ama enflasyonun bile, TÜİK'in gerçek olmayan rakamlarının bile altında ücret dayatmasıyla karşı karşıya kaldılar; sefalet ücretini kabul etmedikleri için de direnişe geçtiler. Bunlar da yetmedi, bu Yemeksepeti bir başka yöntem daha buldu, "Esnaf kurye" diye bir yöntem buldu; sigortasız, güvencesiz, maliyeti de işçilere yükleyerek, işçilerin sırtına yükleyerek yeni bir yöntemle işçileri çalıştırmaya başladı. Böylece işçinin hiçbir sorumluluğunu da üstüne almamış oldu. Yani sömürü yetmemiş, yeni bir sömürü biçimini daha getirmeye çalıştı.

İşte, buna karşı Yemeksepeti işçileri direnişlerini sürdürüyor; her gün farklı noktalarda, farklı yerlerde mücadelelerini sürdürüyorlar; dört bir yandan da desteklerini alıyorlar. Buradan Yemeksepeti işçilerini de direnişlerini de selamlıyorum.

Bütün işçilerin direnişini selamlıyorum. Direnerek kazanacağız, birlikte kazanacağız. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde gruplar adına söz talepleri karşılandı.

Şahıslar adına söz talebi yoktur.

Soru-cevap talebi yoktur.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

Sayın Durmaz...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, Turhal Pancar Ekicileri Kooperatifine yapılan kayyum atamalarına ilişkin açıklaması

KADİM DURMAZ (Tokat) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Cumhuriyetin 4'üncü şeker fabrikası olan Turhal Şeker Fabrikasını AK PARTİ özelleştirdi. Şimdi ise 68 bin çiftçinin göz bebeği kooperatife, önce bakanlıktan kayyum ve sonra -ne acı ki- talimatlı yargı, görevdeki 2 AK PARTİ'liyi, 1 eski AK PARTİ'li belediye başkanını, 1 MHP'li belediye başkanını ve 1 kurum amirini jet hızıyla kayyum olarak atadı. Ülkemizde hiçbir örneği yok. Pancar ekicisi Tokatlı, Zileli, Turhallı, Pazarlı, Niksarlı, Almuslu, Artovalı, Yeşilyurtlu, Sulusaraylı, Amasyalı, Yıldızeli 68 bin çiftçiye yapılan ayıptır, yazıktır, zulümdür. Kayyum, derhâl seçime götürmeli, Turhal Pancar Ekicileri Kooperatifini bu ayıptan da kurtarmalıdır. (CHP sıralarından alkışlar)

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değiştirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2820) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 293) (Devam)

BAŞKAN – 3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz talep eden Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs.

Kutluyoruz Trabzonspor'u Hüseyin Bey, yüzünüz gülüyor.

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizi izleyen aziz milletimizi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, geçtiğimiz pazar günü yani iki gün önce, Trabzonspor-Konyaspor maçı oynanırken tribünde kalp krizi geçiren Araklılı hemşehrimiz, Trabzonspor taraftarı Eyüp Yusuf kardeşimiz hayatını kaybetti. Eyüp Yusuf kardeşimizi dün Araklı Erenler Mahallesi'nde son yolculuğuna uğurladık. Kendisine Allah'tan rahmet diliyorum; acılı ailesine, sevenlerine, Trabzonspor camiasına başsağlığı diliyorum. Bu vesileyle bordo mavi sevdamıza gönül veren ve bu uğurda hayatını kaybeden taraftarlarımızı, aramızdan ayrılan başkanlarımızı, yöneticilerimizi ve futbolcularımızı bir kez daha rahmet ve saygıyla selamlayarak sözlerime başlıyorum.

Değerli milletvekilleri, biz İYİ Parti olarak ülkemizde yaşanan sorunlara ilişkin, alanlarında uzman, liyakatli kadrolarımızla hazırladığımız çözüm önerilerimizi ortaya koyuyoruz, Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener grup toplantılarımızda bu önerilerimizi kamuoyuyla paylaşıyor. Ben de bugün burada yüce Meclisin kürsüsünden eğitim sistemimizde yaşanan sorunların en başında gelen fırsat eşitsizliği sorununa dikkatlerinizi çekmek istiyorum. Milletvekilliğim öncesinde hem öğretmen hem de akademisyen olarak eğitim camiasının içinde bulunan, görev yapan bir kardeşinizim. Türkiye Büyük Millet Meclisinde de Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunda İYİ Parti adına görev yapan bir arkadaşınız olarak eğitimde yaşanan sorunların ortadan kaldırılmasına ilişkin İYİ Parti iktidarında uygulayacağımız iyileştirilmiş eğitim sisteminde fırsat eşitliğini sağlamaya yönelik önerilerimizin detaylarını sizlerle paylaşmak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, değerli arkadaşlar; yirmi yıldır Türkiye'yi idare eden bir AK PARTİ var, bu AK PARTİ iktidarının eğitim politikalarına baktığımızda yazboz kararlar, sürekli değişen sistemler ve liyakatsiz kadroların beceriksizlikleriyle sorunlar yumağı olarak karşımızda duran bir tabloyla karşı karşıyayız. Bakın, arkadaşlar, yirmi yılda Millî Eğitim Bakanı 8 kere değişmiştir, eğitim sistemimiz 15 kere –tırnak içinde söylüyorum- köklü değişikliğe uğramıştır. Bu iktidarın eğitim politikalarında istikrar yoktur; bu iktidarın eğitim politikalarında beceriksizlik vardır, iş bilmezlik vardır. Eğitimin en temel ilkesi fırsat eşitliği tamamen ortadan kaldırılmıştır. Fırsat eşitsizliği kronik bir vaka hâline gelmiştir.

Değerli milletvekilleri, kaliteli eğitim temel bir insan hakkıdır. Bu hak, bireylerin hak ve özgürlüklerini en üst seviyede kullanabilmelerine yardımcı olur. Onların bireysel potansiyellerini toplum için kullanmalarına imkân verir. Eğitimin bireylere ve topluma sağladığı yararların en üst seviyede olması için öncelikle eğitimde fırsat eşitsizliği sorunu ortadan kaldırılmalıdır.

Değerli arkadaşlar, devletin öncelikli görevi eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak ve kaliteli eğitime erişime imkân yaratmaktır. Devletin görevi çok sayıda bina dikip içine liyakatsiz, niteliksiz kadroları doldurmak değildir. Bugün, AK PARTİ iktidarının sorumsuz, liyakatsiz yönetimi ve ülkede yaşanan derin yoksulluk nedeniyle okullar ve öğrenciler arasındaki başarı farklılıkları giderek artmaktadır. Eğitimde fırsat eşitsizliğinde öne çıkan önemli etkenler; okul öncesi eğitim alamayan, iyi beslenemeyen, ailesinin sosyoekonomik durumu yeterli olmayan çocukların ilköğretime eşit şartlarda başlayamamasıdır. Maalesef, bu eşitsizlikler derin başarı farklarıyla ortaokul ve lisede de giderek artmaktadır. İYİ Parti olarak bizim hedefimiz; çocuklarımızın cumhuriyet ilkelerine bağlı, millî ve evrensel değerlere sahip, yaratıcı, özgür, eleştirel düşünebilen, problem çözen, araştıran, sorgulayan, teknolojiyi etkili kullanan, özgüven sahibi, insan haklarına ve çevreye duyarlı, vicdanlı ve ahlaklı bireyler olmasına imkân vermek; amacımız ise eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak, eğitim öğretimde kaliteyi artırmak ve gençlerimize dünya ülkeleriyle rekabet edebilecek yeterlilikleri kazandırmaktır.

Bu hedeflere ulaşmak ve amaçları gerçekleştirmek için İYİ Parti iktidarında çocuklarımızın zihinsel, duygusal ve bedensel gelişimini sağlamak, onları hayata ve eğitim sürecine hazırlamak amacıyla okul öncesi eğitimi 5 yaş ve orta vadede 4 yaş için kademeli bir şekilde zorunlu hâle getireceğiz. Okul öncesi eğitim, devlet okullarında ücretsiz olacak, velilerden hiçbir ad altında ücret talep edilmeyecektir. Yerel yönetimlerle iş birliği çerçevesinde imar planlarında her mahallede bir anaokulu hedefine uygun planlama yaparak Millî Eğitim Bakanlığına bağlı bağımsız anaokullarını açacağız. Anaokulları ihtiyacı karşılanana kadar, temel eğitim okullarındaki ana sınıflarını 5 yaş grubu çocuklarımızın ihtiyaçlarına uygun hâle getireceğiz. Çalışan ailelerin çocuklarının mağduriyetlerini önlemek için ilkokullarda ders sonrası etüt sınıflarını hizmete sokacağız. Ebeveynlerin, özellikle kadınların çalışma hayatından uzak kalmalarının önüne geçmek için erken çocukluk eğitimi ve bakımını kreş ve anaokullarında esnek zamanlı çalışma modellerine uygun hâle getireceğiz. Yerel yönetimlerin, kamu kurumlarının ve özel sektörün kreş ve bakımevi açmasını yasal olarak zorunlu hâle getireceğiz. Aile bireylerinin, özellikle anne-babaların çocuk yetiştirme ve iletişim becerilerinin aile eğitim programlarıyla geliştirmesi ve desteklenmesi için okullarda ebeveyn eğitimlerine ağırlık vereceğiz, her okul aynı zamanda aile okulu gibi işlev görecek.

Değerli milletvekilleri, bugün ülkemizde aileler artan gelir eşitsizliği ve yoksulluk altında çocuklarını okutmaya çalışıyorlar. Öğrencilerimiz dengeli ve yeterli beslenemiyor. Ne yazık ki bugün Türkiye'de her 3 çocuktan 1'i yoksullukla ve yoksunlukla mücadele ediyor. Ülkemizdeki derin yoksullukla mücadele planımız kapsamında hazırladığımız ve Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener'in kamuoyuyla paylaştığı Rüzgârgülü Projemizle, devlet okullarında okul öncesinden lise son sınıfa kadar öğrencilerimize kahvaltı ve öğle yemeğini ücretsiz olarak vereceğiz. İYİ Parti olarak, Rüzgârgülü Projesi'ni sağlıktan eğitime, istihdamdan yerel ekonomiye, yoksulluktan gelir eşitsizliğine kadar Türkiye'nin çözüm bekleyen sorunlarına eğilen çok yönlü bir kalkınma projesi olarak tasarladık. Rüzgârgülü Projesi'yle çocuklarımız dengeli ve doğru beslenerek sağlıklı bireyler olarak yetişecek. Bizim iktidarımızda, İYİ Parti iktidarında hiçbir çocuğumuz sağlığını, açlığı, yoksulluğu, adaletsizliği düşünmek zorunda kalmayacak. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Rüzgârgülüyle ne alakası var ya? Rüzgârgülüyle ne ilgisi var?

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Rüzgârgülü Projesi'yle çocuklarımızın doğru beslenmesini sağlayarak okul öncesi çağda 235 bin, okul çağında ise tam 2 milyon çocuğumuzu hastalıklara karşı korumamız mümkün olacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

SALİH CORA (Trabzon) – Rüzgârgülü klima gibi bir şey olmasın!

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Ne alaka, onu anlayamadık yani.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Gelir, bir gün anlatırım.

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Tamam. Ya, rüzgârgülü ve öğle yemeği ne alaka?

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Özel bir brifing de verebilirim size Hanımefendi. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Örs, Genel Kurula hitap edin.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Ayrıca, sosyoekonomik yönden zor durumda olduğu tespit edilen aileler için destek programları geliştireceğiz.

Değerli milletvekilleri, bugün 1 milyon 248 bin öğrenci taşınmalı eğitim sistemindedir. Bu durumun öğrencilerimize verdiği zararın önüne geçmek için başlatcağımız tarım reformuyla kırsal bölgeleri cazip hâle getireceğiz ve köy okullarını yeniden açarak taşınmalı eğitime son vereceğiz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Ders ve kaynak kitapları bilimsel ve çağın şartlarına uygun olarak yeniden yazılacak, ücretsiz olarak dağıtılacak. Sağlıklı bir genç nüfusun oluşması için öğrencilere düzenli olarak sağlık taramaları yapacağız.

Beni dinlediğiniz için hepinize en derin saygılarımı sunuyorum, teşekkür ediyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden Ağrı Milletvekili Sayın Abdullah Koç.

Buyurun Sayın Koç. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli halkımız; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Uluslararası komponun 23'üncü yılını geride bıraktık. AKP iktidarı, tecrit politikalarıyla uluslararası komployu destekledi ve derinleştirdi. Sayın Öcalan'ın demokrasi ve barış çabaları ortadayken yirmi üç yıldır insanlık dışı uygulamayla, tecritle karşı karşıyadır. Bu tecrit ekonomik krizi derinleştirdi, sosyal kriz yarattı ve toplumsal barışın önünde ciddi bir engel oluşturdu. Haberleşme hakkının ihlali söz konusudur, aile ve avukat görüşü engellenmektedir. Önceki dönem Adalet Bakanı Gül, görüşmenin önünde bir engelini kalmadığını belirtmişti ama tecrit hâlâ devam etmektedir. Yerine gelen Bakanın bu konuda hiçbir açıklaması da olmamıştır. İmralı tecrit sistemi, sadece aile ve avukat ziyaretleriyle sınırlı bir mekanizma değildir. İnfaz sistemi, hukuk sistemini de içeren bir bütünlüklü sistemdir. Bu uygulamayla ölçsüzlük ve keyfiyetçilik derinleşmiştir. İmralı tecrit sistemine hangi hukuk uygulanmaktadır diye sormak gerekiyor. Uygulanan herhangi bir hukuk sistemi de ne yazık ki yoktur. Buradan Adalet Bakanına ve yetkililerine sesleniyoruz: Hukuka saygı gösterin ve tecride derhâl son verin.

Sayın Başkan, İnsan Hakları Derneğinin cezaevlerine ilişkin raporları söz konusu, cezaevlerindeki arkadaşlarımızın bize iletmiş oldukları onlarca, binlerce şikâyet söz konusu. 14 Aralık 2021'deki verilere göre, Türkiye'deki cezaevlerinde yaklaşık 1.605 hasta tutuklu ve hükümlü bulunuyor, bunların 600'ü ağır durumdadır. Aysel Tuğluk hâlâ tahliye beklemektedir. İHD Van Şubesinin açıklamasına ve arkadaşlarımızın bize ulaştırmış olduğu bilgiye göre, 2020 yılı başından bugüne kadar, 70'i infaz ertelemesinden kısa bir süre sonra olmak üzere, en az 59 mahpus yaşamını yitirmiş durumdadır.

Diyarbakır Barosu İnsan Hakları Merkezi Cezaevleri İzleme Komisyonunun her yıl düzenli olarak hazırladığı Cezaevleri Hak İhlalleri Raporu'na göre, Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü verilerine göre, 30 Kasım 2021 itibarıyla, cezaevlerinde 295.754 tutuklu ve hükümlü bulunduğu belirtilmektedir; bunlardan 11.590'ının kadın, 1.977'sinin ise çocuk olduğu kaydedilmektedir.

Raporda, cezaevlerindeki gardiyan ve jandarmaların mahpuslara karşı işkence, kötü muamele, onur kırıcı hareketlerde bulunduklarına dair bilgilere yer verilmekte ve bu yönde çok ciddi şikâyetler gelmektedir. Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler ve kanunlara rağmen, hapishanelerde işkence ve kötü muamele uygulamalarının tespit edildiği raporda, işkence iddialarıyla ilgili görevlilere cezasızlık politikasının olduğu bilinen bir gerçektir.

Sağlık hakkı ihlalleri ayyuka çıkmış durumdadır. Cezaevlerinde yapılan görüşmelerde sağlık hakkı ihlallerinin tespit edildiği belirtilen raporlarda, hastane sevk taleplerinin ya hiç karşılanmadığı ya da geciktirildiği vurgulanmış. Mahpusların kelepçeli muayene ve tedaviye zorlandığı ve muayene odasında asker bulundurulduğu belirtilen raporda, ağır hasta olan mahpuslar hakkında Adli Tıp Kurumunun verdiği olumsuz raporlar da dikkate değer olan bir durumdur.

Değerli milletvekilleri, çocuklara fiziksel ve psikolojik şiddet uygulanmaktadır cezaevlerinde. Raporda, cezaevlerindeki 1.977 çocuk tutuklu ve hükümlünün durumlarına dair değerlendirmeler de yer almaktadır. Diyarbakır Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yapılan görüşmelerde, bazı infaz koruma memurları tarafından çocukların fiziksel ve psikolojik şiddet ile kötü muamele ve onur kırıcı davranışlara maruz bırakıldıkları verilen raporlarla tespit edilmektedir.

Kadın tutukluların çoğu, mevcut olan bu sağlıksız koşullardan dolayı hasta ve bu anlamda da çok ciddi mağduriyetler yaşamaktadır. Raporlarda, cezaevlerindeki kadın mahpusların birçoğunun hasta mahpus olduğu tespiti de yapılmakta ve yine, cezaevlerindeki yoldaşlarımız tarafından bize iletilen ciddi şikâyetler var. Kadın mahpusların odalarını ve odadaki mutfak ve banyo kısmını gören kameraların hâlen mevcut ve aktif olduğu, bu kameraların özel alanları tamamen ihlal ettiği belirtilmektedir.

Karantina koşulları işkence koşullarına dönüştürülmüştür ve bu şekilde işkence yapılmaktadır. Covid-19'la mücadele kapsamında oluşturulan karantina koşullarına da dikkat çekilmiş, hastane veya mahkeme için cezaevi dışına çıkarılan kişilerin on dört gün karantina koşullarında izole edildiği, ağır hasta mahpusların karantina koşullarında sağlık durumlarının daha da kötüleştiği ve karantina cezalarının daha da ağırlaştığı bilinen bir gerçek.

Değerli arkadaşlar, ocak ayında tutuklanan ve Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevinde tutulan TJA dönem sözcüsü Ayşe Gökkan, kadın mücadelesinden dolayı otuz yıl gibi bir cezayla karşı karşıya kaldı yani çok hukuksuz bir şekilde otuz yıllık bir cezaya çarptırıldı.

TJA aktivisti Zelal Bilgin, Jiyan Arıkboğa ve Feyza Aksoy'la birlikte 9 Şubatta koronavirüse yakalandığını duyuran Ayşe Gökkan, işkenceye varan durumunu şöyle aktarmaktadır: “Belirtiler başladığında bize test de yapmadılar; zorla, ısrarla test yaptırdık ve 6 kişiden 4’ümüz pozitif çıktık. Doktorun gelmesini bekledik ama doktor gelmedi, gelmeyince de şikâyetle bulunduk. Şikâyet üzerine gelen doktor bizi tedavi etmeye değil, neden şikâyet ettiğimize dair hesap sormaya geldi. Feyza anne dâhil olmak üzere 4’ümüzün hastalığı çok ağır geçiyor ve burada ölüme terk edilmişiz, ona rağmen müdahale eden yok.” Ayşe Gökkan, avukatına devamlı aynen şunu söylüyor: “Bizler karantina odasına giderken 2 kadının konuşmasını duyduk. 2 kadının cezaevinde yapılan işkence ve baskılardan dolayı pazartesi günü intihar ettiğini ve birinin durumunun belirsiz olduğunu duyduk. İntihar eden kadının ‘Bu cezaevinde yaşananlara karşı yapılacak tek şey, intihar.’ dediğini duydum. Cezaevinde ve hastalığımızda yaşadıklarımızı Diyarbakır Barosuna, Türkiye İnsan Hakları Vakfına ve diğer birçok kuruma pazartesi günü bildireceğiz. Yine söylüyorum, burada işkence var ve ölüme terk edilmişiz.” Bu şekilde feryat figan ediyor değerli arkadaşlar.

Tarihî Diyarbakır Cezaevinde yaşanan vahşet ve işkence sistemi yeniden uygulanmaya başlandı ve giderek de ağırlaşmaktadır. İşkence mekânları hâline geldi cezaevleri. Cezaevlerinde kötü muameleye, işkence yasağına ve yaşam hakkı ihlallerine karşı cezasızlık politikası devam ediyor ve buna ilişkin idarenin ve bu Hükûmetin hiçbir eylem ve işlemi de ne yazık ki yok. Arkadaşların onlarca şikâyeti söz konusu, arkadaşların uğramış oldukları bu işkenceye karşı şikâyetleri mevcut ve bu şikâyetler de ne yazık ki yargı makamları tarafından karara bağlanmıyor veya cezasızlık politikasıyla karşı karşıya kalıyor bu kamu görevlileri.

Ben, bir iki tane de bu Patnos Cezaevinde yaşanan ihlalleri sizinle paylaşmak istiyorum. Birçok hasta tutuklunun bulunduğu Patnos L Tipi Kapalı Cezaevinde tutuklular hastane sevkleri yapılmadığı için aylarca hastaneye gidemiyorlar. Patnos Cezaevinde son bir yılda 4 hasta mahpus yaşamını yitirmiştir. Yine bu cezaevinde yıllardan beri mahpusların kullandığı suyun kirli olmasından kaynaklı hastalıklar baş göstermekte ve cezaevi yönetimi su sorununu çözümsüz bırakmaktadır. Mahpus ailelerinden aldığımız diğer önemli şikâyetlerden biri olan mahpuslara yetersiz işe verilmesi ve hijyen kurallarına da uyulmaması kronikleşen sorunların başında gelmektedir.

Cezaevlerindeki bir diğer sorun ve bize iletilen şikâyet: Cezaevlerinde makineye bağlı, solunum cihazına bağlı mahpuslar tahliye edilmedikleri gibi, kullandıkları cihazlar nedeniyle astronomik fiyatlarla ve faturalarla karşı karşıya kalmaktadırlar. Aynı şekilde, elektrik faturaları cezaevlerinin de önemli gündemi hâlinde.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ABDULLAH KOÇ (Devamla) – Sağ olun.

Yani sokakta halkın yaşadığı elektrik faturalarına ilişkin bu sorun cezaevinde de yaşanmaktadır.

Değerli arkadaşlar, başka bir sorunu daha sizinle paylaşmak istiyorum. Her 15 Şubat öncesi ciddi operasyonlarla karşı karşıya kalıyoruz. Yine Ağrı’da, bu sabah ve dün onlarca kişi gözaltına alındı, evleri basıldı, şafak operasyonlarıyla insanlar gözaltına alındı. Altı yedi yıl önceye dayalı bir iddiadan dolayı arkadaşlarımız gözaltında ve bugün Diyarbin’de, Diyarbin ilçesinde İbrahim Turan, Nuri Sarı, İsmail Mert, Ali Yaşar ve ismini daha öğrenemediğimiz bir kişi tutuklandı ve 10’a yakın arkadaşımız da şu anda gözaltında. Bu hukuksuzluklara ve halkımıza yönelik bu şiddete son verin diyoruz.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

EROL KAVUNCU (Çorum) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kavuncu, niye söz istediğinizi söyler misiniz önce.

EROL KAVUNCU (Çorum) – Evet, az önce cezaevlerinde yapılan -tırmak içinde- işkencelerden bahsetti. Bendeniz de İnsan Hakları Komisyonu cezaevleri alt komisyonundayım. Bu konuda açıklama yapmak istiyorum yerimden bir dakika.

BAŞKAN – Vallahi, her konuşmacıya cevaben burada söz verirse bu bitmez sabaha kadar ama yerinizden sadece bir dakika veriyorum, bir dakika içerisinde toparlayın lütfen.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

43.- Çorum Milletvekili Erol Kavuncu’nun, Ağrı Milletvekili Abdullah Koç’un 293 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 3’üncü maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

EROL KAVUNCU (Çorum) – Tamam.

Evet, İnsan Hakları Komisyonu cezaevleri alt komisyonunda yaklaşık 15 milletvekili var, bütün partilerden üyeler var. 20’ye yakın cezaevini ziyaret ettik. Cezaevlerinde özellikle terörden yatan suçluların tek taraflı beyanlarının, sübut bulmamış beyanlarının yanına, değerli milletvekili az önce birin yanına beş katarak ifadelerde bulundu. Hiçbiri sübut bulmuş, tespit edilmiş iddialar değildir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, ben teşekkür ediyorum.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değiştirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2820) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 293) (Devam)

BAŞKAN – Evet, 3’üncü madde üzerinde grupların söz talepleri karşılanmıştır.

Şahıslar adına söz talebi bulunmuyor.

Soru-cevap talebi de bulunmuyor.

3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3’üncü madde kabul edilmiştir.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, bu bir sataşmadır “Hiçbiri sübut bulmamış, doğru değildir.” şeklinde. Ben bu nedenle, lütfen...

BAŞKAN – Siz görüşlerinizi açıkladınız; diğer milletvekilimiz de kendi nazarından görüşlerini açıkladı, size bir sataşmada bulunmadı.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Komisyon üyesi olduğu için Başkanım.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Bir sataşmadır çünkü doğru olmadığını söyledi.

BAŞKAN – Tamam, siz de doğru olmadığını söylüyorsunuz onun söylediklerinin.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Hayır, doğrudur çünkü kanıtlarla biz konuşuyoruz. Dolayısıyla ben bunu bir sataşma olarak görüyorum ve...

BAŞKAN – Hayır, ben sataşma olarak görmüyorum, söz de vermiyorum.

Teşekkür ediyorum.

SALİH CORA (Trabzon) – Başkanım...

BAŞKAN – Siz niye söz istiyorsunuz Salih Bey?

SALİH CORA (Trabzon) – Başkanım, memleketimizdeki bir olayla ilgili, memleketimizde bu hafta sonu vefat eden bir taraftarımızla ilgili bir paylaşımda bulunacaktım.

BAŞKAN – Başsağlığı, evet.

Bir dakika 60'a göre söz verelim.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

44.- Trabzon Milletvekili Salih Cora'nın, hafta sonu Şenol Güneş Akyazı Stadyumu'nda oynanan Trabzonspor-Konyaspor maçında kalp krizi geçirerek vefat eden Eyüp Yusuf'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

SALİH CORA (Trabzon) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu hafta sonu Şenol Güneş Akyazı Stadyumu'nda oynanan Trabzonspor-Konyaspor maçında kalp krizi geçirerek hastaneye kaldırılan değerli hemşehrimiz, fedakâr ve cefakâr taraftarımız Eyüp Yusuf tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak vefat etmiştir. Bu manada çok üzgünüz; kendisine Allah'tan rahmet, yakınlarına ve camiamıza başsağlığı diliyorum. Sosyal medya hesabından ifade ettiği üzere "O şampiyonluk gelecek, o bayrak boğaz köprüsüne asılacaktır." Mekanı cennet olsun.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değiştirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2820) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 293) (Devam)

BAŞKAN – Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrası "Başkanın gerekli görmesi halinde açık oylama oturumun sonuna veya haftanın belli bir gününe bırakılabilir." hükmünü havidir. Bu hüküm uyarınca teklifin açık oylamasını oturumun sonuna bırakıyorum.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.23

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 21.35

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), İshak GAZEL (Kütahya)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 53'üncü Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

2'nci sırada alınan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Değişimine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

2.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Değişimine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3142) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 294) ^(x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 294 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Kayseri Milletvekili Sayın İsmail Özdemir.

Buyurun Sayın Özdemir. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA İSMAİL ÖZDEMİR (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ukrayna'yla imzalanan Ulusal Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Değişimine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi hakkında Milliyetçi Hareket Partisi grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi sevgi ve saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, "soğuk savaş" olarak tabir edilen ve İkinci Dünya Savaşı'nın ardından 1990'lı yılların başına kadar uzanan dönem, sıcak çatışma şartlarından uzak olsa da iki kutbun yarattığı gerginliklerle geçen koşulları doğurmuştur. Dünyanın ekonomik, siyasi ve teknolojik dönüşümünün hız kazandığı, silahlanma yarışının arttığı bu dönem Sovyetler Birliği'nin yıkılmasıyla geride kalmıştır. İşte böylesi bir dönemde Sovyetler Birliği'nden ayrılan ülkelerin tutum ve politikaları ile Sovyet tehlikesine karşı kurulmuş olan NATO'nun izlediği strateji günümüze kadar şekillenen gelişmelerin belirleyicisi olmuştur. Sovyetler Birliği sonrasındaki kurulan Rusya'nın yeni dönemin şartlarına kendisini enerji merkezli politikaları benimseyerek hızlı biçimde adapte etme hamlesi, zaman içerisinde Avrupa'nın hâlen kırılğan bir yapıya sahip olduğunu ve Rusya'nın Sovyet bakiyesi üzerindeki ağırlığını yeniden kazanmak istediğini de bizlere göstermiştir. Gürcistan ile Rusya arasında yaşanan savaşın ardından 2014 yılında yine Rusya'nın Ukrayna'ya ait olan Kırım'ı gayrimeşru şekilde ilhak etmesi sadece Karadeniz'le sınırlı kalmayıp Doğu Avrupa ve hatta Balkanlara kadar uzanan geniş sahadaki gerginlikleri yeniden gün yüzüne çıkarmıştır. Kırım'ın ilhakı sonrasında, Ukrayna'nın doğusunda, Rusya sınırında bulunan Donetsk ve Lugansk bölgelerinde Rusya yanlısı ayrılıkçıların başlattığı eylemlerle bugünlere kadar gelen gelişmelerin temelini teşkil etmiştir.

Gelinen aşamada Rusya ve Ukrayna arasında süregelen gerilime NATO'nun dâhil olmak istemesi ise dikkatlerimizden kaçmamaktadır. NATO'nun ittifak içerisindeki birlik duygusunun azalmaya başladığı ve ittifaka üye ülkelerin hassasiyet ve beklentilerinden daha ziyade Amerika Birleşik Devletleri'nin bölgesel ve küresel politikalarla uyumlu hâle dönüşmesine yönelik yükselen itirazlar da yine hepimizin malumudur; hatta bu şartlar altında bazı Avrupa ülkeleri NATO'nun beyin ölümünün dahi gerçekleştiğini ifade etmişlerdir. Buna mukabil, NATO'nun son liderler zirvesinin ardından Rusya ve Çin'e karşı yeni bir stratejinin benimsenmesine yönelik kararların alınmasına paralel olarak bilhassa ittifakın Karadeniz bölgesindeki faaliyetlerinin artışı da yine dikkatlere takılmıştır. Geride bıraktığımız yaz ayları boyunca Karadeniz'de deniz ve hava sahasında NATO kuvvetleri ile Rusya'ya ait unsurların sıklıkla karşı karşıya gelmesi hem bölgeyle alakalı planlanan stratejinin hem de bugünlere uzanan gelişmelerin bir bakıma işaretiydi. Dolayısıyla, mevcut şartların bir çırpıda gelişen hadiseler olmadığı, tam tersine, belirli ölçülerde ilerleyen

^(x) 294 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

silsileler şeklinde vuku bulduğu tespitini yapmak daha doğru olacaktır.

Yaşanan hadiseler karşısında ülkemizin diğer çevrelere nazaran çok daha dikkatli, itidalli ve tedbirli olma zorunluluğu vardır. Zira Türkiye, olası bir gerginlik ve çatışmadan en çok etkilenme potansiyeline sahip ülkeler arasındadır. Yaşanan kriz, Karadeniz'den komşumuz olan iki ülkeyi savaşa götürebilecek kadar sıkıntılı ve sorundur. Bunun yanı sıra Ukrayna, tarihî ve kültürel bağlarımızın olduğu dost ve kardeş bir ülkedir. Aynı zamanda ilişkilerimizin en yüksek seviyede seyrettiği stratejik ortaklarımız arasında da ilk sıralarda yer almaktadır. Ukrayna'nın toprak bütünlüğünün korunması bu sebeple bizim açımızdan öncelikli meseleler arasındadır. Kaldı ki bu durum, devletler arası hukukun da ana prensiplerinden bir tanesidir. Rusya ise son yıllarda karşılıklı iş birliği imkânlarını geliştirdiğimiz ve bundan da her iki tarafın menfaatine olacak sonuçlar doğan, aynı zamanda diğer pek çok alanda yeni ve daha büyük iş birliği olanaklarına sahip yüksek derecede değerli bir ülkedir. Her iki tarafın kendisine olan güven duygusu pekiştikçe hiç kuşkusuz ki Türkiye ve Rusya arasındaki ilişkilerin kapsamı ileri seviyede gelişme kaydedebilecektir. Bununla birlikte Ukrayna'nın NATO'ya dâhil olma isteği, NATO'nun Rusya'ya verdiği iddia edilen ittifaka yeni üyelerin alınmasını ilgilendiren taahhütlerin hilafına aykırı hareket etmesi Karadeniz, Balkanlar, Doğu Avrupa ve Baltıklar gibi çok geniş bir sahadaki gerginlikleri beslemektedir. Bu şartlarda Rusya'nın kendisini daha emniyetsiz hissetmesine sebebiyet vermek yahut bu algının yaratılması da barış anlamında sağlıklı neticeler vermeyecektir. Son yıllarda uzun menzilli balistik füze anlaşmasını içeren karşılıklı mutabakatların tartışmaya açılması, nükleer potansiyele sahip kitle imha silahlarına zaman zaman atıf yapılması daha çok Rusya ve NATO sınırları arasındaki ülkelerdeki istikrarsızlıkları artırmaktadır. Gelinen aşamada Rusya'nın Ukrayna sınırına bahse konu olan gelişmeler münasebetiyle sayısı 140 bine ulaşan ve aralarında binlerce savaş aracı bulunan askerî yığınak yapması ve NATO'nun da Yunanistan, Bulgaristan, Romanya, Polonya ve Baltık ülkelerine yönelik askerî tahkimatları sıcak çatışmaya yönelik endişeleri beslemektedir. Açıkça söylemek gerekir ki gerginlikten netice almayı umut etmek hiçbir tarafa kazanç sağlayamayacak dahası iki büyük savaş tecrübesi yaşamış Avrupa Kıtası'nda geçmişin karanlık anılarını yeniden akıllara getirecek sonuçlar doğabilecektir. İlave olarak, Covid-19 salgını ve beraberinde yaşanan koşullar itibarıyla ekonomik krizlerin vasat bulduğu, enerji fiyatı ve istikrarının tehdit yaşadığı bir dönemde Ukrayna ve Rusya ya da Rusya ile NATO arasında yaşanan restleşmelerin faturasını tüm Avrupa Kıtası hissetmektedir. Gelişmekte olan ülkeler arasında yer alan dünyanın geri kalanındaki ülkelere aynı şekilde olaylardan olumsuz yönde etkilenmektedir. Bu sebeple, Karadeniz'den komşumuz olan Ukrayna ve Rusya arasındaki gerginliğin bir an evvel düşürülmesi, tarafların itidalli davranması ve yaşanan sorunlara diplomatik çözüm arayışına ağırlık verilmesi sadece bu ülkelerin bulunduğu bölge için değil, küresel düzlemde barış ve istikrarın tesisi açısından da büyük öneme sahiptir. Bu şartlarda Sayın Cumhurbaşkanımızın iki ülke arasında üstlenmiş olduğu ara buluculuk rolü bize göre değerlidir, saygındır, samimidir, bölge barışına hizmettir ve elbette hayırlı sonuçlara vesile olması da yegâne dileğimizdir.

Sayın milletvekilleri, böylesi bir dönemde her ne kadar dünya Karadeniz ve Doğu Avrupa'ya odaklanmış olsa da aslında Pasifik bölgesi çok daha büyük bir gerginliğe doğru günden güne hızla ilerlemektedir. Çin'e yönelik Amerika Birleşik Devletleri'nin başlattığı çevreleme politikası ve aynı amaçla Pasifik bölgesindeki diğer ülkelerle geliştirilen ilişkiler hız kazanmıştır. Anlaşıldığı kadarıyla, Doğu Avrupa'da NATO merkezli olmak üzere yeni bir stratejiyi takip eden ABD yönetimi daha uzun vadede Çin'e odaklanacak politikaların altyapısını şimdiden hazırlamaya koyulmuştur. ABD ve Çin arasında bir süredir devam eden ticaret savaşları giderek kutuplaşmakta ve 21'inci yüzyılın ana ağırlık sıkletini teşkil edecek şartları oluşturmaktadır. ABD bir yandan, neredeyse her gün Çin'e yönelik ekonomiyi dayalı tedbirleri geliştirirken diğer yandan, Uzak Doğu ve Pasifik bölgelerindeki ülkelerle güvenlikle ilgili ilişkilerine ivme kazandırmıştır. Gerginliği besleyen Güney Çin nezdindeki problemler uzunca yıllardır sürerken son dönemlerde Tayvan üzerinde hak iddia eden Çin'in politikaları ve ABD'nin Çin'e karşı yürüttüğü stratejide çakışmalar ve restleşmeler gün yüzüne çıkmıştır. Çin, bölgedeki, donanma ve havacılık anlamındaki güvenlik politikalarına ağırlık verirken ABD ise Japonya, Avustralya, Güney Kore gibi ülkelerle çoklu iş birliğini geliştirmekte, Tayvan yönetimine her gün daha fazla silah satmaya koyulmaktadır. Her iki taraf da birbirine yoğun eleştiri getirirken Pasifik bölgesi İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana en yoğun gerginliğin yaşandığı günlere tanıklık etmektedir. Ayrıca, Çin'e yönelik ABD'nin başlattığı eylemler sadece Pasifik bölgesiyle sınırlı kalmamakta, Çin'in batısından başlayıp güneyine kadar uzanan sınırları içerisine alan hemen tüm sahada ABD'nin bir başka stratejiyi takip ettiği anlaşılmaktadır. Bu kapsamda, ABD yönetiminin kalabalık nüfusa sahip, aynı zamanda nükleer bir güç olarak kabul edilen Hindistan'la da ilişkilerini geliştirdiği, hatta bu ülkeyi ayrıcalıklı konumda gördüğü malumdur. Tayvan'ın Çin'e karşı silahlanmasına destek olan ABD, benzer şekilde Hindistan'ın da silahlanmasına destek vermektedir. Üstelik bu durum sadece Hindistan'a doğrudan ABD yapımı silah satışlarını kapsamamakta, örneğin, Hindistan'ın Rusya'dan da ihtiyaç duyduğu silah sistemlerini alması neredeyse teşvik edilmektedir. "CAATSA" olarak adlandırılan ve "Amerika Birleşik Devletleri'nin hasımlarla yaptırımlar yoluyla mücadelesi" anlamına gelen yasa tasarısı çerçevesinde, ülkemizin, Rusya'dan ihtiyaç duyduğu S-400 hava savunma sistemlerini almasını eleştiren ve yaptırımlara maruz bırakan Washington yönetimi, aynı silah sistemlerini alan Hindistan'ı bu kapsamın dışında tutmuştur. ABD'nin ikiyüzlü politikasının bize göre açık bir tezahürü olan bu durum küresel koşulların ne derecede ciddi, sorumsuz ve kontrolsüz hareket ettiği gerçeğini açığa çıkarmaktadır. Dolayısıyla, 21'inci yüzyıldaki küresel koşulların henüz net bir denge durumunu yakalayamadığı ve küresel bir dengeyle düzenin tesisi için büyük bir kapışmanın yaşanabileceği endişesi aradan geçen her gün hakikate biraz daha yaklaşan çağrışımlar doğurmaktadır. Dikkat edilirse ABD yönetimi Çin'e karşı etrafında bulunan ve gelişmekte olan ülkeler arasında oldukları değerlendirilen diğer güçleri tek bir çatı altında toplayıp kendi güdümünde tutarak yine Çin'e karşı kışkırtma ve böylelikle aktif savaş şartlarının oluşmasına uğraşmaktadır yani ABD yönetimi Çin'in yakın komşularını Pekin'e karşı kışkırtmaktadır. Bunun ana sebebi kuşku yok ki Çin'in ekonomik olarak küresel üstünlüğü ABD'nin elinden alması ve akabinde artan, parabolik olarak ilerleyen askerî ve siyasi üstünlüğü ele geçirme endişesinin hissedilmesidir. Nükleer silahların kol gezdiği, bölgesel ve küresel gerginliklerin giderek arttığı, ekonomik zorlanmaların tüm ülkeleri etkilediği, salgın hastalıkların tesirini arttırdığı ve iklim değişikliği münasebetiyle beklenmedik diğer zorlukların vuku bulduğu koşullarda her ülke ama özellikle de küresel güçler sahip oldukları konumu kaybetmemek ve bu anlamda üstünlüklerini koruyabilmek adına birbirlerine pençe sallamaktan geri durmamaya başlamaktadır. Bu durumda şayet sıcak çatışma sahaları yaygınlaşırsa dehşet dengesinin kimi ne kadar frenleyebileceği kesin değildir. Aynı mesele insanlığın ne derecede büyük risklerle karşı karşıya olduğunu açıkça göstermektedir.

ABD'nin Afganistan ve Orta Doğu bölgelerinden çekilmesini, ağırlığını Doğu Avrupa'ya vermesini fırsat bilen Çin'se yoğun ve hızlı bir güdümlle Körfez bölgesindeki ülkelerle iş birliğini geliştirmeye başlamış ve bu durum da dikkatlere takılan bir başka husus olmuştur. Son birkaç aydır Körfez ülkeleriyle ikili anlaşmalara ağırlık veren Çin, özellikle yoğun enerji açığını bu bölgeden kapatabilecek yeni girişimlere koyulmuştur. Bunun yanında, sahip olduğu balistik ve nükleer tecrübeyle alakalı yeteneklerini yine bazı Körfez ülkeleriyle paylaştığına dair somut iddialar uluslararası kamuoyunun malumudur. Tarihsel perspektifle bakıldığında var olduğu günden bu yana kendi sınırları dışına çıkmamaktan imtina eden Çin'in ilk kez içerisinde bulunduğumuz dönemde, dünyanın pek çok bölgesinde önce altyapı yatırımlarıyla varlık göstermesi, ardından yine ağır şartları bulan kredi imkânlarını çeşitli ülkelere sunması kuşku yok ki dünya genelindeki etkinliğini artıran bir netice doğurmuştur. Bunun yanı sıra, Basra Körfezi ve Hint Okyanusu'nda Rusya ve İran'la beraber son birkaç yıldır tatbikatlar yapması ise askerî açıdan

ulaştığı seviyeyi göstermekle birlikte stratejik çıkarlarının da bahsettiğimiz bu sahayı içerisine aldığını işaret etmektedir.

Bütün bunlar olurken ABD'nin 21'inci yüzyılın kaderinin Pasifik'te yaşanacak gelişmelere göre şekilleneceğini ilan etmesi bir başka ana konu olmuştur. Amerika Birleşik Devletleri Dışişleri Bakanı Antony Blinken'in, Avustralya, Hindistan, Japonya ve ABD'den oluşan "quad" yani "dörtlü" olarak anılan ittifakın yaptığı dış işleri toplantısının Melbourne'de gerçekleştirdiği son ayağında, ülkesinin şu anda Ukrayna-Rusya kriziyle uğraştığını ancak yüzyılın Hint-Pasifik bölgesinde yaşananlarla şekilleneceğini belirtmesi uzak olmayan vadede dünyayı neleri beklediğini karşımıza getirmektedir. Öyle görünüyor ki ABD'nin Çin'le yaşadığı küresel rekabete dayalı gelişmeler, taraflarının birbirini sıkıştırmasına ve çevrelemesine dayalı hamlelerinde artışa sebebiyet verecektir. Bu durum, geniş kapsamlı bir savaş riskini de beraberinde getirmektedir.

Muhterem milletvekilleri, ABD'nin Hint-Pasifik bölgesinde giderek daha fazla yoğunlaşmasına karşın Rusya ve Çin arasındaki ittifakın koşullarının ileri bir seviyeye gitmesi gerginliğe taraf ülkeleri de şekillendirmektedir. İki ülkenin stratejik iş birliğini artırmasının ve karşılıklı güven mesajlarının yoğunlaşmasının kapsamının her yönden gelişme potansiyeline sahip olduğunu ifade edebilmek bugünden mümkündür. Doğu Avrupa, Karadeniz, Asya ve Pasifik bölgelerinde küresel güçler arasında giderek artış gösteren gerginliğin ana yansıması ise kuşku yok ki küresel sistemin bizatihi kendisinde görülebilecektir. Bu, aynı zamanda, zaten her yönden tartışmaya açık hâlde bulunan Birleşmiş Milletlerin de artık ülkelerin ve insanlığın istediği huzuru tesis edemeyeceği hakikatine dikkat çekecektir. Zira, bugün, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin daimî üyesi olan ülkelere bakıldığında kendi aralarında anlaşamadıkları hatta çatışma yaşamak için hazırlık içerisinde bulundukları malumdur. Bu şartlarda dünya küresel enflasyon, enerji krizi, salgın hastalıklarla mücadele, iklim krizi, göçler, çöken rejimler, otorite boşlukları ve terörizm gibi çoklu tehdit dalgasıyla karşı karşıyayken bu tehditlere yönelik ortak bir mücadele anlayışı yerine, tarafların aynı sınamalarını ve meydan okumalarını birbirine yönelik silah olarak kullanmak isteyecekleri bellidir. Açıkça söylemek gerekir ki koşullar günden güne ağırlaşabilecektir. Her ülke bir sonraki hamlesini hasım gördüğü ülke yahut ülkelerin yapacağı hamleyi boşa çıkarmak üzere atarken oyun sahası artık olağanüstü seviyede daralmış ve ülkelerin millî güvenliğini etkileyen sınırlar aşılmaya başlanmıştır. İşte, bu gerçek bir kaos hâlidir. Böylesi bir dönemde kendi istikrarını tesis ederken suni yahut tabii krizlerle mücadele direnci yüksek, gelişmeleri yönlendirici potansiyele sahip ve dünyanın geri kalanına da istikrar vadeden bir anlayış iddiasını samimice ortaya koyabilen ülkeler başarılı olabilecektir.

Anlaşmazlıkların diyalog ve barışla çözülmesi, meselelerin siyasi yollardan hallolması elbette esas alınması gereken bir durumken çatışma ve savaş koşulları artık gündemimize girmiştir. Bu hakikati görerek bir yandan var olan anlaşmazlık ve gerginlikleri diplomasinin gücüyle aşmaya dayalı mekanizmaları geliştirirken diğer yandan her türlü olumsuz senaryoya karşı hazır olma mecburiyetimiz vardır. "Hazır ol cenge ister isen sulhusalah." ifadesinde anlamını bulan politikalarımız hem bu yüzyıldaki varlığımız ve bağımsızlığımızı hem de küresel nizamı tesis etmeye yönelik irade, potansiyel ve kararlılığımızı sağlayabilecektir.

Ülkemizin yakın coğrafyası konumunda olan Balkanlar, Orta Doğu, Kafkaslar ve Karadeniz bölgelerinde gerginliğin arttığı bir dönemde Orta Asya'da da benzer gelişmelerin yaşanma riski bulunmaktadır. Kazakistan'da yaşanan son hadiseler bunun bir başka örneğiymiş yine NATO'nun son liderler zirvesinde Orta Asya'yı da kendi politikaları anlamında merkez üslerden bir tanesi olarak belirlemesi bunun açıkça bir tezahürüdür. Balkanlarda var olan ağırlığımız, Kafkasya'da Azerbaycan'la birlikte hayata geçirdiğimiz yeni koşullar, Orta Doğu'daki söz sahibi konumumuzun yanında Türk Devletleri Teşkilatıyla Orta Asya'daki yeni yüzyıla dair hedef ve bağlarımız, hiç olmadığı kadar geniş bir küresel düzlemdeki sorumluluk, hamle ve hedef alanımızı kuşku yok ki genişletmiştir. Dolayısıyla Türkiye, yaşananlara seyirci kalamayacak kadar gelişmelerin tam da içerisinde, dahası neticeyi tayin edebilecek kadar da büyük stratejik potansiyele sahip bir ülkedir. Bu durum, artık bizlere sadece bölgesel liderlik anlamında değil, küresel bir güç olma sorumluluğunu da yüklemektedir. Şimdilik Ukrayna krizi bizim açımızdan öncelikli bir gündem ve sınama meselesi olsa da yakın bir tarihte Orta Doğu, Balkanlar ve Orta Asya'nın da ana gündem meselelerimiz arasında olacağını dikkatlerimizden kaçırmamamız gerekir.

Bu vesileyle sözlerime son verirken ilgili anlaşmaya olumlu yönde oy kullanacağımızı yineliyor, Gazi Meclisimizi sevgi ve saygılarımla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerinde gruplar adına söz talepleri karşılanmıştır.

Şahıslar adına söz talebi bulunmuyor.

Soru-cevap talebi bulunmuyor.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE UKRAYNA BAKANLAR KURULU ARASINDA ULUSAL SÜRÜCÜ BELGELERİNİN KARŞILIKLI TANINMASI VE DEĞİŞİMİNE İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 - (1) 3 Şubat 2020 tarihinde Kiev'de imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Değişimine İlişkin Anlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Ali Kenanoğlu.

Buyurun Sayın Kenanoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ALİ KENANOĞLU (İstanbul) - Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Uluslararası sözleşmeleri görüşürken iktidarın dış politikalarını ve savaş siyasetini eleştiriyoruz. Bu tür sözleşmelere ve bu tür tezkerelere karşı da ret tavrımızı ortaya koyuyoruz ve bunlara karşı çıkıyoruz. Tabii biz bunları söylerken Meclisin neredeyse tümü bizim karşımızda, genel olarak bir şekilde bunları onaylayan bir yerde hareket ediyor ve çoğu zaman da bize karşı trol ordusu başta olmak üzere her biri de farklı söylemlere ve saldırılara geçiyorlar.

Ben size bizi de ilgilendiren yani Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş sürecini de ilgilendiren Yunanistan tarihinden bir konuyu anlatmak istiyorum, bir olay anlatmak istiyorum. Şimdi, 1919 yılının başlarında Britanya İmparatorluğu o süreçte dünyanın birçok bölgesinde sömürgeci devletler oluşturuyor, her tarafı sömürgeleştirmeye çalışıyor ve tabii bunlardan biri de Anadolu ve Orta Doğu coğrafyası. Bu plan doğrultusunda Yunanistan'da Venizelos'u kendisine iyi bir piyon olarak görüyor çünkü Venizelos'un da kendisine özgü çıkarları var ve bunun üzerine Anadolu'ya sefer kararı alıyorlar ve 14 Mayıs 1919'da Yunan donanması Pire Limanı'ndan İzmir'e doğru hareket ediyor. Ancak Anadolu topraklarına doğru yola çıkan kruvazörlerden, sonradan tarihe geçecek onurlu bir direnişin öyküsünün yazıldığından belki de kimsenin haberi yoktur. Zira bir grup sosyalist Yunan askeri, gemilerdeki gizli bir bildiriye imza atıyor ve örgütlenme yapıyor. Bildiri, savaşa karşı olan Yunanistan Komünist Partisinin manifestosudur ve özetle şunlar yazılmaktadır: Anadolu'nun işgali Britanya emperyalizminin bir oyunudur. Britanya, mazlumların kaniyla yeni sınırlar çiziyor. Biz bu oyuna alet olmayacağız. Anadolu halkı bizim kardeşimizdir, biz onları öldürmeyeceğiz." Sonuçta, yaklaşık 200 Yunan

astsubay ve askeri, Anadolu'nun işgaline karşı çıkarak manifestoyu imzalıyor. Üstelik manifesto sadece donanma içinde değil Atina'da da yankı buluyor ve orada da yoğun kitleler tarafından destekleniyor, imzaya açılıyor. Neticede, Yunan askeri 15 Mayıs 1919'da İzmir'e ayak basıyor. Bu arada "Anadolu halkı bizim kardeşimiz, biz savaşmayız." diye silah bırakan 200 Yunan sosyalist asker de tutuklanıyor. Tutuklanan askerler ayrıca hapis tutuluyorlar ve işkenceye maruz kalıyorlar ancak içlerinden biri bile imzasını geri almıyor. Aylar süren mahkeme süreci sonunda idam edilmelerine karar veriliyor. 1921 yılının ilk günü İzmir'in Balçova semtinde İnciraltı sahilindeki işgal kuvvetleri komutanlığı karargâhında kurşuna diziliyorlar. İnfaz mangası nişan aldığı anda, gözleri bağlı olan isyancı sosyalist Yunanlılar şunları söylüyorlar: "Yaşasın halkların kardeşliği! Kahrolsun Britanya emperyalizmi! Bizler fakiriz, buradayız. Zenginlerin ve güçlülerin asker olmamak gibi bir yolu var ama bizim yok." Ve "Haris" denilen bir sosyalist asker şöyle diyor tane tane: "Artık bize özgürlükten söz etmeyin çünkü köleliğimizi dayanılmaz şekilde hissediyoruz. Artık bize vatanlardan ve eski düzeni yeniden kurmaktan söz etmeyin." Ve Yunanlı komutan "Ateş!" emri verdiğinde, 200 isyancı sosyalist hep bir ağızdan "Yaşasın isyan!" diye bağırarak kurşuna diziliyorlar. Aynı günlerde Anadolu'nun işgaline karşı çıkan 117 sosyalist de yine Atina'da kurşuna diziliyor fakat mücadeleleri boşa gitmiyor; bu, büyüyor ve Yunan ordusunda çok sayıda firara da neden oluyorlar ve orada bir akım başlatıyorlar.

Ne oluyor peki? Yunan ulusalcılar, Venizelosçular, milliyetçiler bu savaşa karşı çıkan sosyalistlere ne diyorlar? "Vatan haini..." Bunlara "vatan haini" diyorlar. Oysa sosyalistler savaşa, ölümlere ve emperyalizme karşı çıkıyorlar çünkü bütün bu savaşlarda olan, halklara ve emekçilere, fakirlere ve yurttaşlara oluyor yani fakir halka oluyor. Dolayısıyla savaş baronları silahlarını satıyor, kimileri milliyetçilik edalarıyla bunları pohpohluyor, kimileri ulusalcılık edasıyla bunları destekliyor ama olan, gariban vatandaşa oluyor her iki cephede de.

Bunu şunun için anlattım: Biz de çeşitli sebeplerle, burada bu tür savaşlara ve bu savaş tezkerelerine ve sözleşmelerine karşı çıkıyoruz. Bize de aynı şeyler söyleniyor, o gün Yunan sosyalistlerine ne denmişse bugün de bize bu ülkede aynı şeyler söyleniyor. Ancak biz de hiçbir şekilde, bedeli ne olursa olsun -barış imzacıları, barış savunucuları- bu tavrımızdan ve bu mücadelemizden vazgeçmeyeceğimizi ifade etmek istiyoruz. Çünkü savaşlar yıkıma ve fakirliğe yol açıyor ve bunu da halkımız iliklerine kadar hissediyor.

Şimdi, bu savaş politikalarının Türkiye'de nelere mal olduğunu arkadaşlarımız izah ettiler. Tabii ki bunlardan biri de konuştuğumuz ve bugün de detaylıca konuştuğumuz elektrik faturaları, enerji piyasası, doğal gaz faturaları, halkımızın karşı karşıya kaldığı faturalar. Şimdi, ne oldu da, nasıl bugünlere gelindi? Esasında bir özelleştirme furasıyla birlikte biz bununla karşı karşıya kaldık. Türkiye'deki elektrik dağıtım işi özelleştirildi, dağıtım şirketlerine verildi ve böylelikle başka bir siyasete geçildi, başka bir uygulamaya geçildi elektrik ve enerji piyasasında. Özelleştirirken söylenenler çok ilginçti; varlıkların verimli çalışması, maliyetleri düşürme, elektrik arz güvenliğinin sağlanması ve arz kalitesinin artırılması, kayıp kaçakta azalma sağlanması, özel sektörün yenileme ve gelişme yatırımlarının önünün açılması, rekabetin faydalarının tüketiciye yansıtılması... Yani "Özelleştirdiğimiz zaman tüketici daha düşük faturalar ödeyecek." Bu gerekçelerle bu özelleştirmeler yapılıyor 21 şirkete, bu özelleştirmeler yapıldı, verildi ve bunlar şu anda sadece fatura keserek halkın kanını emiyorlar, sadece tahsilatçılık yapıyorlar. Bu şirketlerin büyük bir çoğunluğunun da yandaş firma olduklarını burada defalarca ifade ettik.

Şimdi, elektrik nereden sağlanıyor, topyekûn olarak baktığımızda Türkiye'deki elektrik nereden sağlanıyor? İlk sırada doğal gazdan yani doğal gazdan elektrik temin ediyoruz, yüzde 27'si doğal gazdan. İkinci sırada HES'ler var; elektriğin yüzde 24'ü HES'lerden elde ediliyor. Şimdi, HES'leri yenilenebilir enerji kapsamında bize sunuyorlar ve YEKDEM kapsamında da destekleniyor oysa HES'lerin nasıl bir felakete sebep olduğu, yurdun her bir tarafında, özellikle iklim değişikliği ve kuraklıkla birlikte, çok net bir şekilde karşımızda durmaktadır. Dolayısıyla bu HES'lerin mutlaka yenilenebilir enerji kaynakları kapsamında çıkarılması gerekmektedir. Tabii, bununla birlikte ithal kömürden, linyit kömüründen elde edilen elektrik kazanımları da var ve rüzgâr ve güneş enerjisinden de elde ediliyor.

Şimdi, bütün bunlara baktığımız zaman biz şunu savunuyoruz: Bir kere, tümüyle -bu konuda kanun teklifi de verdik, hem ekonomi masamız verdi hem de Enerji ve Tabii Kaynaklar Komisyonu üyeleri olarak biz verdik- mutlaka kamulaştırılması gerekiyor. Yani elektrik gibi stratejik konular, bu ülkede -yani her bir ülkede- hayati bir mesele olan enerji meselesi özel şirketlerin insafına ve inisiyatifine bırakılamaz, mutlaka kamulaştırılması gerekiyor ve bu tür işlerin mutlaka -doğal gazın da elektriğin de- kamu eliyle yürütülmesi gerekiyor ve bununla ilgili kanun tekliflerimiz de var zaten.

Şimdi, elektrik şirketleri -Sayıştay raporlarında var- yeteri kadar denetlenmiyor, denetlenenler kesilen cezaları ödemiyorlar, faturalardaki fon paylarını götürüp kuruma, devlete yatırmıyorlar; tümüyle bir soygun düzeni içerisinde varlıklarını sürdürüyorlar bu elektrik dağıtım şirketleri. Bunların karşısında, tabii, vatandaş isyanda çünkü önce 150 kilovatsaate kadar bir sınır belirlendi, yetmedi -biz burada aralık ayında bu kanun teklifi görüşülürken "Yetmez, bu olmaz." diye defalarca anlattık- şimdi bu sınırı 210'a çıkardılar; bunun da yetmeyeceği belli, şimdi başka çare arama derdi içerisine girdiler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Elektrik zamlarını protesto eden vatandaşlar bu faturaları dükkânlarına asıyorlar. Yani Beyoğlu'nda küçük bir restorana sahip bir esnaf şöyle diyor: "2019'da ortalama elektrik faturam 1.500 liraydı, 2020'de 2 bin liraydı, geçen sene, 2021'de ortalama faturam 4.200 lira gelmişti, şimdi de bu ay 7.230 lira." Yani katlanarak gidiyor. Şimdi, bütün bunların karşısında, doğal gaz fiyatları da aynı şekilde gidiyor. Ancak, iktidara baktığınız zaman, Avrupa'nın en ucuz elektriği bizde ve kesinlikle böyle bir sorun, sıkıntı yok; bu, muhalefetin yaygarası yani baktığınız zaman böyle. Ancak, yani gerçekler ne istatistiklerle ne verilerle, şunlarla bunlarla ölçülemez; gerçek, vatandaşın yaşadıklarıdır. Vatandaş yaşadıklarını kendisi biliyor ve vatandaş bu konuda ciddi bir şekilde isyanda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Yapılması gerekenler bellidir; zamların geri alınması gerekiyor, elektrik dağıtım şirketlerinin ve enerji piyasasının kamulaştırılması gerekiyor ve vatandaşın hayrına, vatandaşın faydasına bir enerji politikası oluşturulması gerekiyor.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Özgür Karabat.

Buyurun Sayın Karabat. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında "Aman bre deryalar" diyerek hepimizin kalbinde taht kuran halk müziği sanatçısı Arif Şentürk'e buradan, ölümü sebebiyle kendisine Allah'tan rahmet, yakınlarına ve sevenlerine başsağlığı diliyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti ile Ukrayna Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Kanun Teklifi üzerine söz almış bulunuyorum.

AKP döneminde Türkiye ve Ukrayna ilişkileri gerçekten ilginç bir görünüm aldı. İlişkilerdeki en önemli gelişme, 2015 yılında Rus SU-24 uçağını düşürünce gerçekleşti. Rusya olay üzerine yaptırım kararı alınca Ukrayna yaptırıma karşı çıktı, 2016'da ise Ukrayna'yla askerî ve lojistik anlaşmalar imzaladık. Bu ilişkiler 2017'de karşılıklı vizesiz geçiş uygulamalarıyla sonuçlandı. Bu girizgâhı niye yapıyorum?

Değerli arkadaşlar, hepimizin bildiği gibi Karadeniz bir barış denizi, dolayısıyla Montrö Anlaşması ise Karadeniz'in bir barış denizi olmasını sağlayan en önemli anlaşma. Biz, şimdi, bir Kanal İstanbul sevdasıyla, Karadeniz'in barış denizi olmasına karşı onu zedeliyoruz, orayı törpülüyoruz, burada yeni bir kriz yaratıyoruz; onu sizlere paylaşmak isterim.

Ukrayna ve Rusya arasındaki gerginlik yeni bir şey değil, Moskova ve Kiev arasında ilişkiler eskiden beri hep sıkıntılı. Amerika Birleşik Devletleri, NATO, hep bunu kullandı. Dolayısıyla Ukrayna'yı, Gürcistan'ı NATO'ya dâhil etmek isteyen Amerika zaten Karadeniz'de bir gerginlik, bir istikrarsızlık yaratmak ister ama bu istikrarsızlık kimin aleyhine dersiniz, en başta Türkiye'nin aleyhinedir. Dolayısıyla, buradaki krizi size işaret etmek isterim ve Kanal İstanbul konusuna buradan girmek isterim.

Değerli arkadaşlar, bakın, Karadeniz bir barış denizi ve dolayısıyla biz buraya 2 milyon nüfuslu bir kent kurmayı planlıyoruz. Aslında, Kanal İstanbul'dan ziyade, bir inşaat projesiyle karşı karşıyayız. Peki, ben size bir soru sormak isterim: 2 milyon nüfuslu bir kente, Türkiye'deki bu ekonomik krizde kaç Türk vatandaşı yerleşir? Çoğunluğunun Türk vatandaşı olmayacağı bir kentten bahsediyoruz. Dolayısıyla yeni şehir planından daha çok paralel bir şehirden bahsettiğimizi size söylemek isterim. Kanal İstanbul'la yaratacağınız kent, Türklerin yoğunlukla yaşamadığı, yabancı vatandaşların ağırlıklı yaşadığı bir kent olacaktır ve yaptığınız yeni şehir planı aslında bunun planıdır.

Bakın, iktidarınız boyunca 63 milyar dolarlık özelleştirme yaptınız, 156 milyar dolarlık kamu-özel iş birliği projeleri yaptınız, 300 milyon metrekare kamu arazisi sattınız. Değerli arkadaşlar, aslında yaptığınız şey, proje adı altında bir talan uygulamasıdır. Türkiye'de talan uygulamasının adı "Proje yapıyoruz." oldu, böyle bir durumla karşı karşıyayız. Ve şimdi yeni talanın adı, Kanal İstanbul. Bakın, size anlatacağım. İmar iznini kim düzenliyor? Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı. Ya, değerli arkadaşlar, İstanbul'da bir kanal yapıyorsunuz, etrafına 2 milyonluk bir şehir kuruyorsunuz ve İstanbul Büyükşehir Belediyesini saf dışı bırakıyorsunuz. Onu bıraktınız, Arnavutköy Belediyesini saf dışı bırakıyorsunuz, Başakşehir Belediyesini saf dışı bırakıyorsunuz, Küçükçekmece Belediyesini saf dışı bırakıyorsunuz. Devam ediyoruz; planları askıya çıkarıyorsunuz. Şimdi, planlara bakacağız; kimin mülkü var burada, kimin mülkü var? Kanunen 1972'den beri bu açık ilan olduğu hâlde şimdi vatandaş kendi payına bakarken bile kendi parselinde kendi adını göremiyor, malikler gizleniyor. Niye gizliyorsunuz? Kimden gizliyorsunuz? Niçin gizliyorsunuz? Bir şeyleri mi saklıyorsunuz? Oranın, Kanal İstanbul'daki yapının, o boğazın bir Hürmüz Boğazı olacağı gerçeğini bizden de Türkiye'den de saklayamazsınız değerli arkadaşlar; bu çok açık, bu çok net, orada bir Hürmüz Boğazı yaratıyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Buna kim seviniyor? Ürdünlü emlakçı seviniyor, internete reklam veriyor. Kim üzüldü? Şahintepeli vatandaş, Arnavutköylü vatandaş buna üzüldü. Değerli arkadaşlar. Talih kuşu kimin başına konuyor? Şimdi, burada üç katlı yapılar var, on beş katlı yapılar var. TOKİ'nin üç katlı ve daha düşük imarlı yerlerini alıyorsunuz, Şahintepeli vatandaşın yerine on beş katı koyuyorsunuz, Şahintepeli vatandaş götürecek kendi ilçesinin dışına, Başakşehir'in dışına, 15 kilometre öteye Arnavutköy'de -bağımsız tapusu var- ortak tapulu alana naklediyorsunuz; bunun da adına "vicdan" diyorsunuz, bunun da adına "plan" diyorsunuz, öyle mi? Bunun da adına "plan" diyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Değerli arkadaşlar, böyle bir şey olabilir mi? İnsanları sürgüne göndermektir bu, yeni çağ sürgünüdür; bu bahsettiğimiz bir yeni şehir planı değil, yeni çağ sürgünüdür, onu söylemek isterim.

Değerli arkadaşlar, daha başka şeyler de var, onu da sizlerle paylaşayım. Bir kere, mülkiyetler gizli, onu söyledim; peki, kamulaştırma bedellerinin bu askıdaki planlarda olması gerekmez mi? Evet, gerekir. Peki, görüyor muyuz? Hayır. Kanal İstanbul'da ne kadar kamulaştırılacak alan vardır, bunlara ödenecek kamulaştırma bedelleri nedir, ne kadardır, bunu bilmiyoruz, kamuoyundan gizliyoruz. Niye gizliyoruz? Neden gizliyoruz değerli arkadaşlar? Bu gizliliğin sebebi ne? Bu gizli sevdanın sebebi ne? Hangi gizli rant aşkına tutuldu, hangi gizli rant sevdasına tutuldu, söyler misiniz. Böyle bir durumla karşı karşıyayız.

Şimdi, Kanal İstanbul... Anladık "Boğaz'da kazalar oluyor, o yüzden Kanal İstanbul'u yapıyoruz." dediniz bize, değil mi? Şimdi, gördük ki Kanal İstanbul'un etrafına 2 milyonluk kent kuruyorsunuz. Ya, orada yaşayanların, yaşayacakların canı can değil mi? Yani Boğaz'da yaşayanların canı can, burada yaşayacak vatandaşların canı patlıcan mı değerli arkadaşlar? Gördüğünüz gibi, sizin Kanal İstanbul planınız İstanbul'un trafik problemini çözmeyecek, su problemini artıracak, hava problemini artıracak, adı "İklim Değişikliği" olan bir Bakanlık bizaleti yeni iklim sorunları yaratacak; bunu özellikle söylemek isterim.

Şimdi, başka bir nokta, donatı ortak payları yüzde 45 olmalı ve öncelikli olarak da kamu burada fedakârlık yapmalı değil mi? Peki, bu, planlarda böyle mi? TOKİ'nin arazilerini bu planlarda donatı alanı olarak ayırdınız mı, yoksa Şahintepeli vatandaşını mı ayırdınız? Bakalım mı buna? Bakamıyoruz çünkü malikleri gizlemişsiniz. Bunu bir görelim değil mi? Bu da yok. Dolayısıyla her yanından sakıncalı bir planla karşı karşıyayız; bunu sizlere özellikle anlatmak isterim.

Değerli arkadaşlar, konuşmamın son bölümünü şu elektrik hikâyesine ayırmak istiyorum. Bakın, bir TEDAŞ'ımız var. TEDAŞ 2020 yılında -Sayıştay raporundan konuşuyorum- 357 milyon zarar etmiş, toplam geçmiş yıl zararları 18 milyar. Peki, dağıtım şirketleri kâr üstüne kâr ederken TEDAŞ niye zarar ediyor, düşünmemiz gerekmez mi? Bunu bir düşünelim. Sonra soralım değerli arkadaşlar, TEDAŞ'ın, dağıtım şirketlerine devredildiğinde bazı alacakları var. Şimdi size birkaç alaktan bahsedeceğim. Bir: TEDAŞ dağıtım şirketlerine devredilirken 3,8 milyar TL alacağı var, bu alacakların tahsil edilip TEDAŞ'a verilmesi gerekiyor. TEDAŞ'ın tam 102 avukatı var hukuk biriminde, tam 102 avukatı. Peki, bunlar tahsil edilmiş mi? Hayır. O günkü dolar değeri ne? Dövizle çevirdiğimizde 1 milyar 740 milyon dolar. Bu doların bugünkü değeri ne? Zamanında tahsil etseydik 23 milyar 490 milyon TL. Peki, ben size soruyorum: 23 milyar 490 milyon TL'yle kaç vatandaşın kaç paradan elektrik faturasını öderdik? 500 liradan, yaklaşık 4,5 milyon vatandaşın on aylık faturasını öderdik. Hani size kaynak ya? Arkadaşlar, iktisat da ekonomi de tercih meselesidir. Kimi tercih ediyorsunuz? Altınşehir'de oturan Fatma teyzeyi mi yoksa bu dağıtım şirketlerini mi tercih ediyorsunuz? İşte size tablo, işte size tablo değerli arkadaşlar! (CHP sıralarından alkışlar) Neyi tercih ediyorsunuz, kimi tercih ediyorsunuz? İnsanları evinde soğuktan dondurmaya mı tercih edeceksiniz, esnafın dondurma dolaplarının fişini çekmesini mi tercih edeceksiniz yoksa bu büyük şirketleri mi tercih edeceksiniz? İşte o zaman sizin renginiz ortaya çıkar, işte o zaman renginiz ortaya çıkar.

Değerli arkadaşlar, sadece 8 büyük dağıtım şirketinin 300 milyarlık cirosu var, bir yıllık cirosu 300 milyar. Peki, Isparta'yı konuşular bugün... Hani, yatırım yapmışlar ya; ne kadar yatırım yapmışlar? Değerli Grup Başkan Vekilim, 8 milyar. 300 milyarlık elektrik tüketimine, elektrik satışına karşı 8 milyarlık yatırım yapmışlar. Bunun da adı "reform" oluyor, bunun da adı "reform" oluyor.

Değerli arkadaşlar, ben sonuç olarak şunu söylemek isterim: Evet, siz çoksunuz ama biz CHP'yiz. Siz çoksunuz, biz milletiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR KARABAT (Devamla) – Sayın Başkan, toparlıyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ÖZGÜR KARABAT (Devamla) – Siz çoksunuz ama biz halkız.

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Biz buna demokrasi diyoruz, millî irade diyoruz, millî irade diyoruz.

ÖZGÜR KARABAT (Devamla) – Değerli arkadaşlar, uyguladığınız zam rejimi de uyguladığınız zulüm rejimi de halkın iradesiyle, milletin iradesiyle yok olup gidecektir.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Darı ambarına düştünüz ya.

ÖZGÜR KARABAT (Devamla) – Siz çoksunuz, burada çoksunuz, her şeyin parmak indirip kaldırmakla olacağını düşünüyorsunuz ama biz çoğulcuuz.

Değerli arkadaşlar, ilk seçimde çoğunluğunuz da gidecek, iktidarınız da gidecek. (CHP sıralarından alkışlar) Biz, 12 Eylül darbe reklam arası hariç, bir asırlık bir çınarız; vardık, varız ve var olacağız. Biz kuruluşta da vardık, kurtuluştaki da vardık, sanayi devriminde de vardık, bu ülkeyi demokrasiye geçiren çok partili rejimi sağlarken de vardık; biz vardık, varız, var olacağız ve inanıyoruz ki bu ülke bizimle beraber, Millet İttifakı'yla beraber daha zengin, daha müreffeh olacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR KARABAT (Devamla) – İnsanlar daha refah içinde yaşayacaklar ve değerli arkadaşlar, söyleyince titriyorsunuz biliyorum ama geliyor gelmekte olan.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Hayaller iktidar, gerçek muhalefet.

BAŞKAN – 1'inci madde üstünde grupların söz talepleri karşılanmıştır.

Şahıslar adına söz talebi bulunmuyor.

Soru-cevap talebi yoktur.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde söz talebi bulunmuyor.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde söz talebi bulunmuyor.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamayı İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturumun sonuna bırakıyorum.

3'üncü sıraya alınan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşmiş Milletler Arasında İstanbul'da OCHA Ofisi Kurulmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşmiş Milletler Arasında İstanbul'da OCHA Ofisi Kurulmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3497) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 295) ^(x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerde.

Komisyon Raporu 295 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ARASINDA İSTANBUL'DA OCHA OFİSİ KURULMASINA DAİR ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 21 Ocak 2021 tarihinde New York'ta imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşmiş Milletler Arasında İstanbul'da OCHA Ofisi Kurulmasına Dair Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır.

Buyurun Sayın Başarır. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce Bayburt Milletvekili Fetani Battal Bey'e Genel Kuruldan geçmiş olsun dileklerimi iletiyor, acil şifalar diliyorum.

Değerli arkadaşlar, uluslararası anlaşmaları konuşuyoruz. Önemli ama toplumun beklentisi, toplumun bizden beklentisi, Meclis anlamında, daha yüksek. Mesela, geçen hafta Meclis tatil oldu, gelen tepkileri gördünüz mü bilmiyorum. İnsanların bizden çok farklı beklentileri var; ekonomide, hukukta, enerjide, yolsuzluklarda, devlet-mafya-siyaset üçgeninin araştırılmasında büyük beklentileri var ama geçen hafta kanun gelmediği için saraydan biz çalışmadık. Oysa komisyonlar kurulsaydı, komisyonlar çalışsaydı, o raporlar bu Mecliste tartışılabilir, topluma bilgi versek yanlış mı olur? Maalesef bu dönemki Parlamento, toplumun beklentilerini karşılamaktan çok uzak. Ülkenin temel sorunlarını ilgilendiren kanunları, olayları, maalesef, burada tartışmıyoruz; yolsuzluğu, basın özgürlüğünü, hukuku, enerji sıkıntılarını, geçim sıkıntılarını maalesef konuşmuyoruz; muhalefetin getirmiş olduğu tüm önergeler reddediliyor.

Arkadaşlar, temel bir sıkıntı: Türkiye'de hukuk. Evet, dünyadaki birçok yönetimde hukuk, topluma huzur verir, güven verir, orada insanlar bilir ki yargı bağımsızdır, yargıya birileri, yürütme, vakıflar, cemaatler hiçbir şekilde müdahale etmez; olaylara göre, vakalara göre, aynı kararı, aynı refleksi verir ama maalesef, benim ülkemde yargı, topluma güven vermediği gibi bir de tehdit unsuru. Bakın, çağdaş demokrasiyle yönetilen bu ülkelerde, gazeteci ve sanatçı tutuklanmaz, milletvekili fevke tehdidi altında görev yapmaz. Yargı, bağımsız olarak görevini yapar yani iktidarı da yargılayabilir, muhalefeti de yargılayabilir, herkesi yargılayabilir ama maalesef, Türkiye'de hukuk güvenliği, hukuk devleti, yasa gücü öne çıkmamakta. Hele hele bağımsız yargının ölçütlerini son dönemlerde görmüyoruz. Bakın, Dünya Adalet Projesinin her yıl yayımlanmış olduğu Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde Türkiye, 139 ülke arasında 117'nci sırada. Bence yirmi yıldır bu ülkeyi yöneten iktidar, bundan utanç duymalıdır.

Değerli arkadaşlar, ben Hukukun Üstünlüğü Endeksi'ne baktığım zaman, bizim üzerimizde olan bazı ülkelere

^(x) 295 S. Sayılı Basmayazı Tutanağına eklidir

bakacağım; o ülkelere saygı duyuyorum ama Türkiye Cumhuriyeti'nden bahsediyorum ben. Bakın, Mali, Benin, Vietnam, Bahama Adaları, Botsvana, Nepal, Sri Lanka -daha sayayım mı- Kırgızistan, Tanzanya, Özbekistan, Sudan. Bu ülkelerin hukuk sistemi, maalesef Türkiye'den daha iyi görünüyor. Bu, bir utanç meselesidir.

Peki, neden biz bu hâldeyiz, niçin biz bu hâle geldik; düşündünüz mü? Eğer ki bir ülkede bir yüksek yargı başkanı, yerel mahkemede görev yaparken dönemin Belediye Başkanının AKBİL davasında beraat kararı veriyorsa, o kişi daha sonra Başbakan oluyorsa, o hâkimi Yargıtay Başkanı yapıyorsa, bir de o Başkan, yüksek hâkim, Cumhurbaşkanıyla çay topluyorsa biz bu hâle geliriz. Bakın, yine bir yüksek mahkemenin başkanı, Danıştay Başkanı, Cumhurbaşkanının karşısında düğme ve ilik arıyorsa biz bu hâle geliriz. Sınavlarda 1'inci olanlar mülakatlarda sonuncu oluyorsa, eğer bir ülkede sınavlar değil, alın teri değil; referanslar yarışıyor biz bu hâle geliriz. Hâkimlik, savcılık sınavlarından tam puan alan pırl pırl çocuklar elenirken partinizin gençlik kolları, kadın kolları, il, ilçe yöneticileri avukatlıktan hâkimliğe geçiriliyorsa, sulh ceza hâkimi yapıyorsa ve bunlar gazetecileri tutukluyorsa biz bu hâle geliriz. Bakın, ülkeyi, Anayasa, yönetmelik, yasalar, sınavları bu maddeler şekillendirmiyorsa TÜGVA gibi ne olduğu belirsiz bir vakıf şekillendiriyorsa biz bu hâle geliriz. Ülkenin pırl pırl gençlerine güvenmeyip paralel yapılar oluşturulup buradan gelen listeleri kadro hâline getiriyorsanız, biz bu hâle geliriz. Eğer FETÖ bu ülkede 3 bin hâkim atıyorsa daha sonra hâkimler terörist sıfatıyla yargılanıyorsa biz bu hâle geliriz. Kara paracılar aklanıyorsa kara paracıları aklayan, yurt dışına çıkartan, bu kararları veren başsavcı vekili ve başsavcı, birisi Anayasa Mahkemesi Başkanı, birisi Adalet Bakan Yardımcısı oluyorsa biz bu hâle geliriz. Yargıtayın binasında bile -Sayıştay raporunda var- yolsuzluk yapılmış, 2020 raporunda, bakabilirsiniz. En acısını söyleyeyim: Bakın, memurlara "Yasaya, yönetmeliğe, Anayasa'ya uyun." diyen ana muhalefet lideri suçlanıyorsa onun bu dileği tehdit olarak algılanıyorsa biz bu hâle geliriz.

Gelelim yolsuzluğa. Türkiye, bu endekste 180 ülke arasında yolsuzlukla mücadelede 96'ncı sırada. Neden? Çünkü biz, kara para, ihaleye fesat, yolsuzluk olaylarıyla ilgilenmiyoruz. Eğer bu ülkede bir bakan kendi şirketinden bakanlığına mal ve hizmet alıyorsa hâlâ onu yargılamıyorsanız, bu endekste biz bu hâle geliriz. Eğer bu ülkede bir medya patronu, Ziraat Bankasından milyarlarca lira, Vakıfbanktan milyarlarca lira kredi çekip dört yılda 1 kuruşunu ödemiyorsa, suç duyurusunda bulunduktan sonra otoparka gitmeden takipsizlik kararı yazılıyorsa biz bu hâle geliriz. Sonra da o medya patronu, ticari itibarı zedelendiği için bana 100 bin liralık tazminat davası açar. Niye? O cesareti sizden buluyor çünkü.

Değerli arkadaşlar, bakın, gelelim basın özgürlüğüne. Ne durumdayız? 2021 Türkiye'sinde 180 ülke arasında 153'üncü sıradayız. Bugün 5 gazeteci gözaltına alındı, bir kısmı tutuklandı, bir kısmı serbest bırakıldı. Maalesef benim ülkemde Cumhurbaşkanının uçağına binen, ona yağlı kalemlerle yazılar yazan, ona bir şekilde destek veren insanlar desteklenirken sizleri eleştirenler Silivri'de bu gece. Olmaz! Çalık grubu, ATV'yi hangi şartlarda aldı? Yıldırım Demirören, Doğan Grubunu hangi şartlarda aldı? Kamu bankasıyla aldı. Medyayı bu hâle getiriniz, şu anda sizin davulunuzu çalıyor. Dolarla; 2 milyar dolar para. Vakıfbank ve Ziraat Bankası, şu anda, bir tek işlem yapıyor.

Değerli arkadaşlar, eğer içinizden 3 milletvekili -artık, verilen cevaplar öyle gülünç durumda ki- İstanbul Büyükşehir Belediyesinden milyonlarca lira burs alıyorsa, o bursun koşullarını yerine getirmiyorsa, bugün İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisinde sizin başkan vekiliniz "3 arkadaşımızın başı örtülü diye bunlar yapılıyor." diyorsa çok ayıptır bu. Bunu başı açık da yapsa, başı örtülü vatandaş da yapsa bu; yolsuzluktur, hırsızlıktır, haksızlıktır. Biz bunları konuşmak zorundayız.

Şimdi, öyle ilginç cevaplar veriyorsunuz ki gerçekten... Sözlerimin başında söyledim, Türkiye'de basın özgürlüğü yok, Türkiye'de hukuk güvenliği yok, Türkiye bir yasa devleti değil; bir saraydan tek kişinin imzasıyla yönetilen bir ülke hâline gelmiş.

Bakın, verdiğiniz cevaplar bile çok komik. Nasılsa, ülkede bir enerji sorunu var, bunu burada konuşamıyoruz? Yerin altında milyonlarca yılda oluşan doğal gazın mucidi olduğunuzu kabul ediyorsunuz ama elektrik zamlarında CHP'yi suçlayabiliyorsunuz! Ben bu anlayışı gerçekten anlamıyorum. Bir milletvekiliniz, ya, doğal gazda Cumhuriyet Halk Partisini suçluyor, elektrikte Cumhuriyet Halk Partisini suçluyor! Yani yirmi yıldır ülkeyi biz mi yönetiyoruz, siz mi yönetiyorsunuz? Teflon tava gibisiniz, size hiçbir şey yapışmıyor, hiçbir şey.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sana her şey yakışıyor, ona göre; her şey yakışıyor. Yalan yakışıyor, iftira yakışıyor, hepsi yakışıyor.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Söylediklerimde, Sayın Başkan, bir tek yalan varsa konuşursun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Söyleyeceğim.

EROL KAVUNCU (Çorum) – Tam bir tiyatro sanatçısı.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Eğer Yıldırım Demirören bu ülkede Ziraat Bankasından bu krediyi çekmemişse, ben yalan söylüyorsam Sayıştay raporu söylemiyor. Oku Sayın Başkan, oku; Sayıştay raporlarını oku.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ödeyecek, herkes gibi ödeyecek.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Vakıfbanktan 6 milyar kredi çekmemişse, ben yalan söylüyorsam Sayıştay mı yalan söylüyor? Lütfen bunu söyleyin. (CHP sıralarından "Bravo!" sesi, alkışlar)

Ya, 3 tane arkadaşınız ne hakla Büyükşehir Belediyesinden bu bursu alıyor? 6 milyon para yapıyor.

TAMER DAĞLI (Adana) – Bağırma, ne bağırıyorsun!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Eğer bir başörtülü vatandaşın hakkını savunacaksanız Mersin'de "Ucuza bir şey kalmamış." diyen o kız çocuğunun hakkını savunun, çöplükten sebze toplayan o kadınların hakkını savunun. Onların neyin hakkını savunuyorsunuz ki? 6 milyon lira burs... Bu ülkede 500 lira kredi bulamadığı için okula gitmeyen çocuklar var. Yazık, yazık, yazık! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Başarır.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Sataşmadan söz alacaksın, bekle, gelme.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Valla herhâlde Demirören'in avukatlığını yapacak.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

45.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın 295 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, konu uzasın istemiyorum ama daha önce de çok tartıştığımız konular bunlar. Sayın hatibin üslubu, nezaketi bir tartışma konusu, onu geçiyorum, o kendi takdiri. Fakat bir konuşmada uluslararası sözleşmeler gündemdeyken birbirinden bağımsız onlarca konuyu alıp -hepsinden birer kelime, farklı konular- itham ederek, iftira ederek konuşmak doğru değil diye düşünüyorum. Bakınız, ısrarla Demirören'le ilgili iddiaları ifade ediyor sayın hatip. Kimsenin

avukatı değiliz ama şunu biliyorum, Ziraat Bankasından veya benzer devlet bankalarından kim ne almışsa, babamın oğlu da olsa gereği neyse yapılır, yapılacak. (CHP sıralarından gürültüler) Özel bir durum yok, şartnamede ne varsa, teminatlarda ne varsa, sözleşmesi neyse herkes gibi onlar da ödemek durumunda. Basından özel olarak kavga etmenizi... (CHP sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Meclis kürsüsüne bu iddiaları bir daha taşımak doğru değil. Dava konusu olmuş, ceza davası açılmış, tazminat davası açılmış; bırakın, izleyelim, kim haklı görelim, mahkemeler işini yapsınlar.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Mahkemeler çok adil ya!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ayrıca...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sakin arkadaşlar, sakın.

Bir durdurur musunuz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Turan, siz Genel Kurula hitap edin.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bakınız, 3 arkadaşın burs meselesi. Yani dilimizde tüy bitti; anlatıyoruz, anlatıyoruz, daha kaç defa anlatalım? Bir defa niye 3 arkadaş? Baktım kayıtlara, 36 arkadaş o gün burs alarak, kriterleri tutturarak sınava girmişler; geçmişler, yurt dışına çıkmışlar, eğitim almışlar. Giderken başvuru şartları var; 3 kişi değil, 36 kişi. Neden 3 kişi diyorlar; kamunun takdirine bırakıyorum. Eğer bir yanlış varsa hepsi konuşulabilir, yoksa hiç biri konuşulmaz. Niye 3 arkadaş ısrarla?

AHMET KAYA (Trabzon) – Milletvekili, onun için.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bunda bir iyi niyet olmadığını düşünüyorum. (CHP sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Son söz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Evet, son sözünüzü alayım.

Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ayrıca, o bursu almanın şartlarından bir tanesi başarılı olma kriteri. Bu arkadaşlarımız 4 üzerinden 4'le geri gelmişler yurt dışından; işlerini iyi yapmışlar, çalışmışlar. (CHP sıralarından gürültüler) Döndüklerinde kendi kurumlarında mecburi çalışma şartı var; onu yerine getirmişler, çalışmaya başlamışlar. Yani Millî Eğitim gönderiyor, TRT gönderiyor, Bakanlıklar gönderiyor, benzer kriterlerle de belediye başkanlığı göndermiş. Oraya giderken de ezbere değil, şartlar ortada, “Şu şartlarla başvurun.” denmiş. Bir tanesi dil kriteri; onu da yerine getirmişler, böyle başvurmuşlar. Eleştirebilirsiniz, “Niye o okul?” diyebilirsiniz, “Niye bu ülke?” diyebilirsiniz?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Rakam diyorum, rakam, rakam.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ama meseleyi şahsileştirip sadece 3 kişiye bunu söylemenizin bir intikam hırsı olduğunu hatırlatmak isterim. Soy ismi Kavakçı olmasaydı bunlar söylenecek miydi? (CHP sıralarından gürültüler)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ya, olur mu öyle şey ya?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bakınız; neden 3 kişi? Bir daha soruyorum, 36 kişi var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – O yüzden daha hakkaniyetli, adaletli bir dile davet ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Peki, sağ olun, teşekkür ederiz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Başkanım, ben, soy ismi Kavakçı olduğu için bir imada bulunmadım ama onun nede bulunduğunu biliyorum. Bu konuda bir sataşma var ve söz almak istiyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hayda!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Özellikle benim konuşmamla ilgili söyledi.

BAŞKAN – Size de yerinizden 60'a göre bir dakika vereyim.

46.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım, “Türkiye’de milyonlarca öğrenci 4 üzerinden 4 alabiliyor; milyonlarca öğrenci 1 değil, 3 dil bilebiliyor; milyonlarca öğrenci okullarını 1’incilikle bitirebiliyor. Neden o çocuklar gitmiyor da bu hanımefendiler gidiyor.” dedim.

Ayrıca, bakın, 3 bayanla ilgili yorumu AKP İstanbul Büyükşehir Belediye Meclis Başkan Vekili söyledi. “Bunlar başörtülü olduğu için mi bunu söylüyorsunuz?” dedi. Hayır, benim partimden de olsa, başka partiden de olsa, başı açık da olsa, başı kapalı da olsa; yolsuzluk yapanın, hırsızlık yapanın Allah belasını versin! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkanım, iştirak şirketleri kamu adına burs veremez; konu, burada çarpıtılıyor. Belediye değil, iştirak şirketlerinden kullanılmış. İştirak şirketleri kamu adına burs veremez.

Sayın Bülent Turan’a soruyorum, hukukçudur: İştirak şirketleri kamu adına nasıl burs verir?

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşmiş Milletler Arasında İstanbul’da OCHA Ofisi Kurulmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3497) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 295) (Devam)

BAŞKAN – 1’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1’nci madde kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2’nci madde kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3’üncü madde kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamayı İç Tüzük’ün 145’inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturumun sonuna bırakıyorum.

4'üncü sıraya alınan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Cıvaya İlişkin Minamata Sözleşmesinin Beyan ile Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

4.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Cıvaya İlişkin Minamata Sözleşmesinin Beyan ile Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2226) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 259) ^(x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon raporu 259 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen yok.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

**CIVAYA İLİŞKİN MINAMATA SÖZLEŞMESİNİN BEYAN İLE BİRLİKTE ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 24 Eylül 2014 tarihinde New York'ta imzalanan "Cıvaya İlişkin Minamata Sözleşmesi"nin beyan ile birlikte onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden, Adıyaman Milletvekili Sayın Abdurrahman Tutdere.

Buyurun Sayın Tutdere. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, ülkemizin en önemli sorunlarının başında ve en can yakıcı sorunları maalesef, zamlar, işsizlik ve yoksulluk. Tabii, Türkiye'nin her tarafında, Kars'tan Edirne'ye, Sinop'tan Hatay'a, yurdun dört bir yanından son günlerde özellikle elektrik zamlarına karşı ciddi bir boykot var, ciddi bir direniş var ve ciddi bir isyan var. Son zamlarla birlikte, halk artık faturalarını ödeyemediğini, esnaflar dükkânlarını kapatacağını bangır bangır bağıyor.

Tabii, bu zamlar neden oldu, nasıl oldu, geçmişe bakmakta bir fayda var. Özellikle, 31 Aralık 2021 tarihinde, EPDK'nin aldığı karar doğrultusunda, enerji tüketim tarifesinde yapılan değişiklik ve akabinde elektriğe yapılan tam yüzde 127'lik zam, Türkiye'de maalesef, bu infiali yarattı. Tabii, bu zamlar ve bu zamlara kaynaklık yapan EPDK'nin kararı, aslında hukuk sistemimize göre hukuka da aykırı. Anayasa'mızın hukuk devleti ilkesi olan 2'nci maddesine, eşitlik düzenlemesini içeren 10'uncu maddesine ve 167'nci maddesine açıkça aykırı. Bu düzenlemeler ve bu zamlar hukuka da aykırı, vicdana da aykırı, ahlaka da aykırı. Tabii, bu düzenlemenin hukuka aykırılığı konusunda, barolar başta olmak üzere Türkiye'nin dört bir yanından yurttaşlarımız dava açtılar, iş yargıya taşındı ve yargı, nihayetinde bu konuda adil bir karar inşallah verir. Tabii, Anayasa'mıza göre, özellikle Anayasa'nın 172'nci ve 173'üncü maddelerine göre devletin tüketiciyi koruması, esnafı koruması gibi bir temel görevi var. Ancak, biz iktidara bakıyoruz, iktidar Anayasa'nın emrettiği bu emredici hükümleri, maalesef, yerine getirmiyor. Mesela, iktidar bu zamlar karşısında tüketiciyi koruyor mu? Korumuyor. 172'nci madde ne diyor? "Devlet tüketiciyi korur, her türlü tedbiri alır." diyor. Siz alıyorsunuz mu? Maalesef almıyorsunuz. Siz, tüketiciyi koruyacağınızı yandaşlarınızı koruyorsunuz, müteahhitlerinizi koruyorsunuz. Bakınız, Anayasa 167 diyor ki: "Devlet, tekelleşmeyi, kartelleşmeyi önler." Siz, peki önlediniz mi? Elektrik konusunda ne yaptınız? Bütün elektrik şirketlerini 5'li çeteye verdiniz, kartelleşmeye göz yumdunuz. Bugün o karteller vatandaşın tepesine zam olarak biniyorlar ve vatandaşlarımızı inim inim inletiyorlar. Her yerden feryat var, her yerden figan var ama iktidara bakıyoruz, çıt yok. Çıkıyor Sayın Mahir Ünal, diyor ki: "Bu zammı devlet yapmıyor ki." Milletvekilleriniz çıkıyor, diyor ki: "Bu zamları Cumhuriyet Halk Partisi yapıyor." Ya, biraz vicdan, biraz insaf! Siz milletin aklıyla dalga mı geçiyorsunuz? Bu zamları siz yapıyorsunuz, bu zamları AK PARTİ iktidarı yapıyor.

Zamlarla ilgili televizyonlara, basına çok sayıda insanın vicdanını yaralayan görüntüler geldi. Bakınız, bu görüntülerden bir tanesi seçim bölgem olan Adıyaman'dan. Esnaf kendi iş yerinin önüne zamları protesto eden afişi astı. Vatandaş dinleyeceğinize siz ne yaptınız? Polisleri gönderdiniz ve vatandaş, esnafı gözaltına aldınız. Başka... Türkiye'nin her tarafından "Soygun var, zulme son verin." diyorlar. Bakınız, yine, esnaflarımız iş yerlerine asıyorlar, sokaklara asıyorlar, "Covid'e yenilmedik, faturalara yenildik." diyorlar. Bakınız, Şanlıurfa'da büyük bir işletmeci ne diyor? "Elektrik faturasının yüksek olmasından dolayı dükkânımı kapattım." diyor. Bakınız, bir esnaf odası başkanı, Çiftlikköy Esnaf Odası Başkanı "Esnafımızı elektrik çarptı." diyor.

Ben, buradan, milletin Meclisinden, milletin kürsüsünden esnaf kardeşimize, oda başkanımıza ve Türkiye'deki çiftçilere, köylülere, emeklilere, hepsine açıkça ilan ediyorum: Esnaf kardeşim, seni elektrik çarpmadı, seni AKP'nin soygun düzeni çarptı, soygun düzeni. (CHP sıralarından alkışlar) AKP'nin zam düzeni çarptı, seni AK PARTİ'nin yanlış ekonomi politikaları çarptı. Sen bugün faturaları ödeyemiyorsan, sen bugün zamların altında inim inim inliyorsan, bunun sebebi AK PARTİ iktidardır, bunun sebebi AK PARTİ'nin Genel Başkanı, Türkiye'nin Cumhurbaşkanı, Anayasa'mıza göre yürütmenin başı olan Recep Tayyip Erdoğan'dır sayın esnaf kardeşim, bunu böyle bilesin. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, olay bu şekilde net ve açık. Türkiye'de milyonların sesi Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu, bu isyana ses katmak için ve milyonların sesine tercüman olmak için çıktı, dedi ki: "Ben, 31 Aralıkta uygulamış olduğunuz zamları geri çekinceye kadar faturamı ödemeyeceğim." Amaç, milletin, yoksulların, fakirlerin ve ezilenlerin sesini dile getirmektir. Bunu birileri "isyan" olarak lanse etti, bunun üzerinden çarpıtmalarla siyaseti devşirmeye çalıştılar, algı yönetmeye çalıştılar.

Buradan bir kez daha söylüyoruz, milletin vekilleri olarak söylüyoruz, Cumhuriyet Halk Partisinin milletvekilleri, Genel Başkanları olarak: Biz, milletin sesi olmaya devam edeceğiz. Eğer millet zulüm altındaysa, zamlar altında inim inim inliyorsan bizim görevimizdir; bunu haykıracağız, haykıracağız, ta ki sorun çözülmüncüye kadar. Bir kez daha bu kürsüden ifade ediyoruz: Zamlarınızı geri çekin, zulmü durdurun, vatandaşa rahat nefes aldırın. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, bir de seçim bölgem olan Adıyaman'la ilgili birkaç şeyi belirtmek istiyorum. Adıyaman'ı hem zam vurdu hem de AK PARTİ'nin yasakları vurdu. Nasıl mı? AK PARTİ'nin getirmiş olduğu zulüm yasası 1 Ocakta yürürlüğe girdi, 1 Ocaktan beri Genel Başkanımız grup toplantısında, Genel Başkan Yardımcımız Sayın Veli Ağbaba bu kürsüde, ben defalarca bu kürsüde ifade ettim, dile getirdim; Adıyaman kan ağlıyor, Adıyaman'daki tütün üreticisi kan ağlıyor, yasaklarınız nedeniyle bu insanlar evlerine ekmek götüremiyorlar, açlıkla karşı karşıyalar, açlıkla. Siz, bu insanların sabırlarını nereye kadar test edeceksiniz? "Bu zulüm yasanızı erteleyin, ertelemek için bir kanun değişikliği, bir kanun teklifi getirin, Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz buna destek olacağız." dedik. Bugüne kadar tık yok, sağırları oynuyorsunuz, duymazlıktan geliyorsunuz, görmezlikten geliyorsunuz. Bakınız, bizim çağrılarımıza kulak vermediniz.

^(x) 259 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Bir de Adıyaman'da, Adıyaman mitinginde Sayın Erdoğan ne demiş, onu dinleyin.

(Hatibin cep telefonundan bir ses kaydı dinletmesi)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Duyulmuyor.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Duyulmuyor, sen söyle, sen tercüme et.

BAŞKAN – Sayın Tutdere...

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Böyle bir usul yok!

BAŞKAN – Onlar biliyordur ne dediğini.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Devamla) – Sayın Cumhurbaşkanı, 1 Haziran 2018 tarihinde, Adıyaman Meydanı'nda bütün Türkiye kamuoyuna ve Adıyamanlılara şunu söyledi: "Siz kazanılmış haklarınızdan asla geri adım atmayacaksınız, AK PARTİ ekmeğinizi büyültmeye geldi."

Peki, ben buradan soruyorum: Aradan yıllar geçti, Adıyamanlının, tütün üreticisinin ekmeği büyüdü mü? Hayır. Sayın Cumhurbaşkanı, siz bu konuşmayı yaptığınızda tütüne ilişkin sadece idari para cezası vardı. Bugün ne var? Üç yıldan altı yıla kadar hapis cezası var, hapis. Hani kazanılmış haklara bir şey gelmeyecekti? Hani bu işin teminatı sizdiniz? Hani siz gerekli talimatları vermiştiniz, millet rahat nefes alacaktı? Hiçbiri olmadı.

Buradan, milletin Meclisinden Sayın Cumhurbaşkanı'na çağrı yapıyorum: Adıyaman'da vermiş olduğunuz sözünü yerine getirin; vatandaş sizden çözüm bekliyor, vatandaş sizden bu zulüm yasasının kaldırılmasını bekliyor, derhâl adım atın. Bakınız, ortalık daha karışmadan, insanların huzurunu daha bozmadan bu işe çözüm üretin, çözüm.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Devamla) – Bu işte yetki Cumhurbaşkanlığı'nda, bu işte sorumluluk AK PARTİ iktidarında. Bu yasayı getiren de AK PARTİ'dir, bu yasayı şu andaki Meclis çoğunluğuna göre değiştirecek olan da AK PARTİ'dir; bu sorumluluktan kaçamazsınız. Siz, yabancı kartellerin, sigara şirketlerinin Türkiye'de at koşturmasına göz yumacaksınız, kendi çiftçinizin, kendi millî ve yerli üreticinizin ürettiği tütüne üç yıldan altı yıla kadar hapis cezası getireceksiniz. Biz, bu hapis cezasını reddediyoruz, Adıyamanlılar reddediyor, Malatyalılar reddediyor, Türkiye'nin her tarafındaki tütün üreticileri bu hapis cezasını reddediyor. Bu hapis cezası ne hukukidir ne vicdanidir ne de ahlakidir.

Ama buradan bir şeyi de belirtmek istiyorum. Biz, tabii çağrımızı yapacağız, iktidar partisini çözüme davet edeceğiz; onlar yaptı yaptı, yapmadı Genel Başkanımızın da bizim de sözümüz var, Millet İttifakı'nın iktidarında bu hapsi tarihin çöplüğüne atacağız.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tutdere.

1'inci madde üzerinde başka söz talebi bulunmuyor.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz talep eden İzmir Milletvekili Sayın Hasan Kalyoncu.

Buyurun Sayın Kalyoncu. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA HASAN KALYONCU (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cıvaya ilişkin Minamata Sözleşmesinin Beyan ile Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Genel Kurul ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Özellikle İkinci Dünya Savaşı sonrasında tüm sanayi kollarıyla karşılaştırıldığında kimya sanayisi çok hızlı bir büyüme gerçekleştirmiştir. 1940'ların sonuna kadar on binlerce yeni sentetik kimyasal madde üretilmiş ve çevreye yayılmıştır. Elli yıl önce sadece 1 milyon ton kimyasal üretilirken bugün bu rakam 400 milyon tona ulaşmıştır. Genel olarak üreten ve tüketen tarafından istenmeyen sanayi atıkları ve evsel kökenli tehlikeli ve zararlı madde olarak tanımlanan tehlikeli atıkların oluşumu ve uluslararası taşınması da 1960'lardan itibaren hızla artmaya başlamıştır. Her yıl dünya genelinde 400 milyon ton tehlikeli atık oluşmakta, yaklaşık yüzde 90'lık bir bölümü ise sanayileşmiş ülkelerden kaynaklanmaktadır. Özellikle 1970'li ve 80'li yıllarda gelişmiş ülkeler yüksek riskli kirlenici sanayilerini de geliştirmekte olan ülkelere kaydırmaya başlamıştır. Tehlikeli atıklara ve kimyasallara ilişkin uluslararası politikaların gelişimi incelendiğinde, 1980'li yılların dönüm noktası olduğu görülmektedir. Çünkü 1980'lerden itibaren büyük çapta yaşanan çevre felaketleri dolayısıyla, başta kimyasallar, atıklar ve yüksek riskli teknoloji olmak üzere, özellikle sanayi kirliliğine karşı artan bir duyarlılık olmuştur. Bilim adamları, tehlikeli maddeler ve insan sağlığı arasında bağlantıyı bu dönemde fark etmeye başlamışlardır. Sanayi ve kimyasal atıkların zehirlenme, sakat doğum, kanser ve mutasyon türü sağlık sorunlarıyla ilişkisi anlaşılmış ve bu bilgi, geliştirmekte olan ülkelere tehlikeli maddeleri korkulan bir konu hâline getirmiştir. Pestisitler gibi bazı tehlikeli maddelerin ise insan sağlığı ve doğal çevreye zarar verdiği, ayrıca kalıcı organik kirleticilerde olduğu gibi besin zincirindeki hareketleri ve ekolojik döngü sebebiyle uzak bölgelerde ve ilerleyen zamanlarda ortaya çıkan zararları bilimsel çalışmalarla tespit edilmiştir. Tehlikeli atık ve kimyasalların ticaretinde egemen yaklaşım "Arka bahçemde istemiyorum." anlayışından, mevcut büyüme modeliyle üretim ve tüketim kalıplarının, sosyal, politik ve ekonomik yapıların derin bir şekilde sorgulandığı, kimsenin arka bahçesinde olmamalı anlayışına geçilmesidir.

Bu düşüncenin paralelinde bu alandaki küresel anlaşmaların ilki, tehlikeli atıkların sınır ötesi ticareti ve bertarafının kontrolüne yönelik 1989 tarihli Basel Sözleşmesi'dir. Bu sözleşmeyi, daha sonra tehlikeli kimyasalların ve pestisitlerin ticaretinin kontrolüne yönelik 1989 tarihli Rotterdam Sözleşmesi ve kalıcı organik kirleticilere yönelik 2001 yılında imzalanan Stockholm Sözleşmesi takip etmiştir. Son olarak, bu gruba, 2015 yılında müzakereleri tamamlanarak imzaya açılan ve cıva kullanımını azaltmaya yönelik Minamata Sözleşmesi katılmıştır.

Japonya'nın Minamata kentinde 1956 yılında gerçekleşen ve binlerce insan ve canlının ölümüyle sonuçlanan cıva sızıntısı felaketi sonrasında, cıva ve cıva bileşikleriyle bunlara ait atıklar küresel kamuoyunun gündemine oturmuş, cıva kaynaklı çevre kirliliğinin küresel ölçekte önlenbilmesine ilişkin çabalara katkı sağlaması amacıyla Cıvaya İlişkin Minamata Sözleşmesi hazırlanmıştır.

Minamata Sözleşmesi yeni kurulacak cıva madenlerini yasaklamakta, emisyonlar üzerinde kontrol tedbirleri getirmekte ve de küçük ölçekli altın madenciliğine uluslararası ölçekte düzenlemeler getirmektedir. Sözleşme, cıva kullanılan, salınan ya da yayılan ürünler, prosesler ve endüstriler ve bunların cıva içeren atıkları için bazı kontrol ve azaltım tedbirleri içermektedir.

Minamata Sözleşmesi, getirdiği yükümlülükler konusunda ülkeler arasında ayırım yapmasa da geliştirmekte olan ülkelere teknoloji transferi ve mali yardım konusunda destek verilmesi gerektiğini tanımaktadır. Geliştirmekte olan ülkelerin sorumlulukları hafifletilmese de gelişmiş ülkelerin geliştirmekte olan ülkelere teknoloji transferi, kapasite geliştirme ve mali yardım sorumluluğu

olduğunu belirterek, ortak ancak farklılaştırılmış sorumluluk ilkesinin bir yorumunun kabul edildiği söylenebilir. Ayrıca, çevreye zarar veren cıva ve cıva bileşiklerinin zaman içinde tamamen yasaklanmasını amaçlayan bu sözleşme, önleme ilkesini belirgin şekilde uygulayan uluslararası çevre sözleşmelerinden biridir. Minamata Sözleşmesi cıva kullanımının sınırlandırılmasını ve kullanımının zorunlu olduğu alanlarda mevcut en iyi teknolojiler ve iyi çevresel uygulamalarla verdiği zararların önüne geçmeyi hedefleyen bağlayıcı bir sözleşmedir. Sözleşmenin 32'nci maddesine göre hiçbir maddeye çekince konulamaz ancak bu anlaşmada da çok taraflı çevre anlaşmalarının birçoğu gibi, yükümlülüklerini yerine getirmedikleri takdirde taraflara uygulanacak bir yaptırım öngörülmemektedir.

Sayın milletvekilleri, Türkiye, çevre hassasiyetini ortaya koyan, bu anlamda uluslararası platformlarda sorumluluk üstlenen ve bu anlaşmalara taraf olan ülkedir. Paris İklim Anlaşması'nın onaylanmasından sonra iklim değişikliğine karşı alınacak önlemlerde taraf olan ülkemiz, cıva ve ağır metal kirliliği konusunda da aktif rol oynamaktadır. Bugün hâlihazırda emisyonlarda da Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği'nde de cıva ile ilgili düzenleme ve sınır değerler mevcut olup Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı bu sınır değerleri takip etmektedir. Ayrıca, şu anda ülkemizde aktif durumda olan cıva işletmesi bulunmadığı da ifade edilmektedir. Minamata Sözleşmesi'yle doğal yaşama ve insan sağlığına çok büyük zararları olan cıva konusunda önlemler alınması ve geleceğe daha sağlıklı bir çevre bırakılması amaçlanmaktadır. Tüm bu nedenlerden dolayı bu sözleşmenin onaylanması, sağlıklı bir ekosistem ve sağlıklı insan yaşamı açısından oldukça değerlidir.

Sürekli ifade ettiğimiz gibi, biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak kirliliğin her türüne karşıyız. Çevre kirliliğine karşı "Milliyetçilik çevreciliktir." derken siyasetteki kirliliğe karşı siyasi etik düzenlemesini gerekli görmekteyiz. Siyasetin dalavere, kumpas ve terör şebekelerinin paravanı olmaktan temizlenmesi de milliyetçi bir çevre yaklaşımıdır, siyaset çevresi de temiz olmalıdır. Ülkemizin terörün ayak izinden arındığı günün hasretiyle Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (MHP, AK PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde başka söz talebi yoktur.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Turan, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

47.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Meclis çalışmaları esnasında kalp krizi geçiren Bayburt Milletvekili Fetani Battal'ın sağlık durumuna ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, öğlen saatlerinde bahsetmiştik, Bayburt Vekilimiz Fetani Battal Bey uzun süren bir baypas ameliyatından çıktı, 3 damarı açıldı, şu an yoğun bakımda tedavisi, istirahati devam ediyor, durumu stabil. Tekrar bilgi vermek isteriz. Vekilimize acil şifalar diliyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Biz de acil şifalar diliyoruz Sayın Vekilimize.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbül.

48.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Meclis çalışmaları esnasında kalp krizi geçiren Bayburt Milletvekili Fetani Battal'a acil şifalar dilediklerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Biz dilekelerimizi bildirememiştik Sayın Başkanım. Biz de Bayburt Milletvekilimiz Fetani Battal Bey'e acil şifalar diliyoruz. Ameliyattan bu şekilde çıkmış olmasından da memnuniyetimizi dile getirmek istiyoruz. İnşallah rahatsızlığı geçmiş olur. Ailesine ve AK PARTİ camiasına geçmiş olsun dilekelerimizi iletiyoruz.

Sağ olun.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

4.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Cıvaya İlişkin Minamata Sözleşmesinin Beyan ile Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2226) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 259) (Devam)

BAŞKAN – 3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü maddede söz talebi yoktur.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamayı İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturumun sonuna bırakıyorum.

5'inci sıraya alınan, İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sao Tome ve Prinsipe Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

5.- İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sao Tome ve Prinsipe Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1591) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 203) ^(x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 203 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen yoktur.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SAO TOME VE PRİNSİPE DEMOKRATİK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA TİCARET VE EKONOMİK İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

^(x) 203 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

MADDE 1- (1) 3 Kasım 2016 tarihinde İstanbul'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sao Tome ve Prinsipe Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci maddede söz talebi yoktur.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde söz talebi yoktur.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde söz talebi yoktur.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın ve bugün yapılacak diğer açık oylamaların elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için üç dakika süre vereceğim. Bu süre içinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için verilen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum. Bu açıklama bugün yapılacak diğer açık oylamalar için de geçerlidir.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 203 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı : 290
Kabul : 290 (X)

Kâtip Üye
Mustafa Açıkgöz
Nevşehir

Kâtip Üye
Şeyhmus Dinçel
Mardin"

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Şimdi, İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturumun sonuna bıraktığımız açık oylamaları yapacağız.

293 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylamasına başlıyoruz.

1.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değiştirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2820) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 293) (Devam)

BAŞKAN – Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 293 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı : 289
Kabul : 289 (X)

Kâtip Üye
Mustafa Açıkgöz
Nevşehir

Kâtip Üye
Şeyhmus Dinçel
Mardin"

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

294 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylamasına başlıyoruz.

2.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Değişimine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3142) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 294) (Devam)

BAŞKAN - Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 294 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı : 290
Kabul : 290 (X)

Kâtip Üye
Mustafa Açıkgöz
Nevşehir

Kâtip Üye
Şeyhmus Dinçel
Mardin"

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

295 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylamasına başlıyoruz.

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşmiş Milletler Arasında İstanbul'da OCHA Ofisi Kurulmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3497) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 295) (Devam)

BAŞKAN – Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 295 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylaması sonucu:

"Kullanılan oy sayısı : 285
Kabul : 285 (X)

(X) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

(X) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

(X) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

(X) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

Kâtip Üye
Mustafa Açıkgöz
Nevşehir

Kâtip Üye
Şeyhmus Dinçel
Mardin”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

259 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylamasına başlıyoruz.

4.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Cıvaya İlişkin Minamata Sözleşmesinin Beyan ile Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2226) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 259) (Devam)

BAŞKAN – Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylamaya yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 259 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı : 292
Kabul : 292 (X)

Kâtip Üye
Mustafa Açıkgöz
Nevşehir

Kâtip Üye
Şeyhmus Dinçel
Mardin”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Sayın Milletvekilleri, 109 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

6.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 109)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

108 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

7.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 108)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da Komisyonun bulunamayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince, kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 16 Şubat 2022 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

İyi geceler diliyorum.

Kapanma Saati: 23.15

(X) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.